

Spis.zn.: 2015/1069/TIC/FTV

UID:4787593

zpracoval: Tichá Soňa

Zasedání Rady 23 / poř.č.: 22

Dne: 15. - 16. prosince 2015

Věc:

FTV Prima, spol. s r.o.; Způsob informování o uprchlické krizi na programu Prima v období od 24. srpna do 13. září 2015

Termín pro (vypravení) rozhodnutí Rady:

Návrh na usnesení Rady:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou informování o uprchlické krizi ve zpravodajských a publicistických pořadech na programu Prima provozovatele FTV Prima, spol. s r.o. v období od 24. srpna do 13. září 2015.

a

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), v platném znění, a na základě ustanovení § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení, z jakého důvodu v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, odvysílané dne 12. září 2015 od 18:55 hodin na programu Prima, nezveřejnil postoje účastníků demonstrace na podporu uprchlíků a proti xenofobii („Za otevřenou Evropu, proti rasismu, xenofobii a náboženské nesnášenlivosti v ČR“), zatímco jejich názorovým oponentům, kteří se účastnili protestů proti islámu a imigraci (protestní jízda motorkářů a demonstrace „Za naši kulturu a bezpečnou zemi“) poskytl široký a redakčně nekorigovaný prostor k vyjádření (promluvil celkem 7 osob, včetně organizátorů a aktivních politiků), a to v tematické reportáži zařazené v čase 05:44 minut od začátku pořadu. Konání akce proti xenofobii, která se odehrávala paralelně s demonstrací proti islámu, byla v rámci uvedené reportáže věnována pouze okrajová zmínka („Jen o pár metrů dál se naopak protestovalo proti xenofobii a na podporu uprchlíků. Obě demonstrace odděloval kordon policistů antikonfliktního týmu, a tak se žádné větší problémy nekonaly.“). Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

A

Podání vysvětlení....

Usnesení Rady:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou informování o uprchlické krizi ve zpravodajských a publicistických pořadech na programu Prima provozovatele FTV Prima, spol. s r.o. v období od 24. srpna do 13. září 2015.

11-0-0

a

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), v platném znění, a na základě ustanovení § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení, z jakého důvodu v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, odvysílané dne 12. září 2015 od 18:55 hodin na programu Prima, nezveřejnil postoje

účastníků demonstrace na podporu uprchlíků a proti xenofobii („Za otevřenou Evropu, proti rasismu, xenofobii a náboženské nesnášenlivosti v ČR“), zatímco jejich názorovým oponentům, kteří se účastnili protestů proti islámu a imigraci (protestní jízda motorkářů a demonstrace „Za naši kulturu a bezpečnou zemi“) poskytli široký a redakčně nekorigovaný prostor k vyjádření (promluvil celkem 7 osob, včetně organizátorů a aktivních politiků), a to v tematické reportáži zařazené v čase 05:44 minut od začátku pořadu. Konání akce proti xenofobii, která se odehrávala paralelně s demonstrací proti islámu, byla v rámci uvedené reportáže věnována pouze okrajová zmínka („Jen o pár metrů dál se naopak protestovalo proti xenofobii a na podporu uprchlíků. Obě demonstrace odděloval kordon policistů antikonfliktního týmu, a tak se žádné větší problémy nekonaly.“). Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

10-0-1

A

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), v platném znění, a na základě ustanovení § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení, z jakého důvodu v pořadu Partie, resp. v části pořadu věnované otázkám spojeným s uprchlickou krizí, odvysílaném dne 6. září 2015 od 11:00 hodin na programu Prima, nezazněly žádné argumenty podporující přijetí opatření pro přerozdělování uprchlíků na území EU (tzv. uprchlických kvót). Ačkoli pozvaní hosté, M. Stropnický (ANO) a P. Fiala (ODS), shodně zaujali k otázce přijetí uprchlických kvót ostře odmítavé stanovisko, moderátor neplnil roli kvalifikovaného oponenta, vyjádření hostů nijak neoponoval a nepřinášel alternativní argumentaci, aby si diváci byli schopní na problematiku vytvořit vlastní nezávislý názor. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

9-0-1

Přílohy:

Dokument (text materiálu, 30.11.2015, analýza - text); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.08@00.37.55@Pořad Očima Josefa Klímy); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.01@21.37.35@Pořad Očima Josefa Klímy); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.25@21.39.12@Pořad Očima Josefa Klímy); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.13@11.00@Pořad Partie); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.06@11.00@Pořad Partie); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.30@11.00@Pořad Partie); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.12@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima - reportáž o protestech proti islámu, resp. část pořadu); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.13@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.12@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.11@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.10@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.09@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.08@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu,

1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.07@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.06@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.05@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.04@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.03@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.02@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.09.01@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.31@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.30@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.29@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.28@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.27@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.26@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.25@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (analýza pořadu, 1.12.2015, vozovatelé@TV@FTV Prima, spol. s r.o@Prima@2015.08.24@18.55@Pořad Zprávy FTV Prima); Dokument (ostatní, 1.12.2015, Příloha 2: přepisy - Partie); Dokument (ostatní, 1.12.2015, Příloha 1: přepisy - Zprávy FTV Prima);

Lustrum:

INFORMOVÁNÍ O UPRCHLICKÉ KRIZI NA PROGRAMU PRIMA

ÚVOD

Současná uprchlická krize v Evropě je již několik měsíců jednoznačně dominantním mediálním tématem. Není pochyb o tom, že média o současných událostech nejen informují a komentují je, ale současně je i ovlivňují. Většina české společnosti totiž nemá s uprchlíky bezprostřední, každodenní zkušenost, její představy o tom, kdo jsou uprchlíci a jaké dopady může mít jejich příchod do Evropy, potažmo České republiky, tak média významným způsobem formují.

Z toho důvodu Rada na svém 16. zasedání rozhodla, že Úřad Rady zpracuje rozsáhlý monitoring televizního a rozhlasového vysílání v souvislosti s uprchlickou krizí. Konkrétně Rada stanovila, že monitoringu budou podrobeny celoplošně vysílané programy (**ČT1 a ČT24, Nova, Prima, Televize Barrandov, Český rozhlas – Radiožurnál, Rádio Impuls a Frekvence 1**), a to v náhodně vybraném období **od 24. srpna 2015 do 13. září 2015**.

Zadání cílů monitoringu

Základním cílem monitoringu je zjistit, zda v průběhu informování o uprchlické krizi nedošlo ze strany médií k porušení zákona o vysílání, a to jak na úrovni jednotlivých mediálních obsahů (příspěvek, reportáž, diskusní pořad apod.), tak na úrovni širšího úseku vysílání jako informačního celku.

Pozornost je zaměřena zejména na možná pochybení proti těmto zákonným ustanovením:

- **§ 31 odst. 3 – porušení zásad objektivit a vyváženosti**

V rámci vyhodnocování naplnění § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. se soustředíme na to, jakým způsobem média shromažďují, zpracovávají, třídí a šíří informace a jak se to projevuje ve finální podobě mediálních obsahů. V analýze budeme primárně vycházet z takového pojetí žurnalistické objektivit, které akcentuje jak poskytování dostatečně širokého spektra názorů na mediovanou problematiku, tak poskytování rovnocenného prostoru zastáncům jednotlivých názorových proudů.

Objektivitu v tomto kontextu interpretujeme jako rutinní novinářskou praxi, která umožňuje odrážet skutečnost zveřejňováním všech relevantních, fakticky správných a nezkreslených (tj. úplných) informací, jež musí být komunikovány tak, aby byla jasně oddělena fakta od názorů (komentářů).

Vycházíme z toho, že podmínkou objektivního referování o sociálních jevech je dodržení faktičnosti (pravdivosti, informativnosti, relevance) a nestrannosti, která je sycena kategoriemi vyváženosti a neutrality.

- **§ 32 odst. 1 písm. c) – podněcování k nenávisti z důvodu rasy, barvy pleti, víry a náboženství či příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině**

- § 32 odst. 1 písm. i) – utvrzování stereotypních předsudků týkajících se etnických, náboženských nebo rasových menšin
- § 32 odst. 1 písm. b) – povinnost zajistit, aby vysílané pořady nepropagovaly válku nebo nelíčily krutá nebo jinak nelidská jednání takovým způsobem, který je jejich zlehčováním, omlouváním nebo schvalováním.
- § 32 odst. 1 písm. f) – povinnost bezdůvodně nezobrazovat osoby umírající nebo vystavené těžkému tělesnému nebo duševnímu utrpení způsobem snižujícím lidskou důstojnost.

Druhým úkolem monitoringu je zjistit, jaký **mediální obraz** událostí spojených s uprchlickou krizí jednotlivá média vytvářejí. Přičemž je logické, že tento analytický úkol se do značné míry překrývá s vyhodnocováním objektivitu a vyváženosti dle požadavků § 31 odst. 3 zákona o vysílání. Analýza bude zkoumat, jak média pojednávají události rámuje. Mediální rámce vytvářejí podmínky a determinují formy interpretace obsahu příjemci obsahu. Jinými slovy, prostřednictvím mediálních rámců mohou média předkládat divákům a posluchačům již předdefinované závěry. Příjemce je směřován k určitému konkrétnímu chápání a hodnocení sdělované informace. Volbou rámce je možné stejné události a skutečnosti reprezentovat zcela odlišným způsobem. Záleží na médiu, jaká fakta, postoje, souvislosti či hodnoty zvýznamní, zamlčí, nebo znehodnotí a tím dosáhne určitého, zamýšleného vyznění.

Monitoring by měl odhalit, jakým způsobem česká média s tématem pracují a zda v určitých ohledech nesehávají. Měl by zjistit, zda média k tématu přistupují koncepčně se snahou poskytovat komplexní informační a analytický servis, či zda je jejich přístup při informování spíše nahodilý, neuvědomělý, reflektující jen momentální závažnost (či mediální atraktivitu) aktuálních událostí. Analytické výstupy by měly rovněž zhodnotit, zda při informování o uprchlické krizi nelze vysledovat určité manipulativní aspekty či rysy předpojatosti.

Monitoring by měl konkrétně zodpovědět následující otázky:

- a) Jaký prostor v rámci zpravodajství a publicistiky sledovaná média v daném období věnovala otázkám uprchlické krize?
- b) Nakolik proaktivní byl přístup média pro získávání materiálu a pro zajištění pestrosti a relevance zdrojů? Měla média své reportéry v terénu? (Míněno zejména v Řecku, v Maďarsku, v Německu a také v záchytných pobytových místech pro uprchlíky v rámci ČR?) Poskytovala média vyjádření široké škály relevantních názorů expertů na různé problematiky, které s uprchlickou krizí souvisejí? (politologové; experti na problematiku zemí, odkud uprchlíci přicházejí; sociologové; demografové; experti na náboženskou problematiku; historikové) Poskytovala média názory politiků z celého politického spektra v ČR? Poskytovala média vyjádření evropských (i mimoevropských) politiků? Poskytovala média vyjádření lidskoprávních organizací a organizací zabývajících se na různé úrovni migrací? Poskytovala média vyjádření církví? Poskytovala média vyjádření veřejnosti? Poskytovala média vyjádření samotných uprchlíků? Byla práce se zdroji transparentní? Byly informace adekvátně ověřovány?
- c) Nejsou některá témata, která přímo či nepřímo s tématem souvisejí, přehlížena nebo marginalizována? Nejsou naopak určitá relevantní fakta či postoje médiu upřednostňována? Dostávají diváci a posluchači dostatek informací nejen o

aktuálních událostech, ale rovněž o jejich příčinách a souvislostech? Jsou problémy spojené s uprchlickou krizí nahlíženy rovněž z hlediska budoucího vývoje a jeho důsledků politických, ekonomických, demografických, sociálních ale třeba i zdravotních? Jsou analýzám podrobována zjištění o společenských náladách, ať již proti či pro-uprchlických? Zkoumají média příčiny v ČR převažujících odmítavých postojů vůči uprchlíkům? Zkoumají média příčiny a souvislosti odlišných postojů v rámci evropských zemí (západní Evropa x postkomunistická Evropa; problémy multikulturních společností x konzervatismus etnicky a národnostně homogenních společností; soucit s trpícími a ochota pomáhat x odůvodněné obavy z masového a nezvládnutelného přílivu uprchlíků).

- d) Jaké specifické prostředky média při informování užívají? Jak pracují se symboly? Věnují pozornost i konkrétním lidským příběhům uprchlíků (jako kontrast k masovému charakteru migrace)? Nemají tendenci přenášet informování od věčné roviny do emocionální?

Metodika monitoringu

Základní soubor výzkumu tvoří všechny zpravodajské a publicistické příspěvky týkající se jakýmkoli způsobem uprchlické krize, včetně navazující agendy, jako např. dění v Sýrii, činnost Islámského státu apod., které byly odvysílány ve sledovaných pořadech v období od 24. srpna 2015 do 13. září 2015.

K dosažení cílů výzkumu a zodpovězení výše zmíněných otázek jsme aplikovali kombinaci kvantitativní obsahové analýzy a kvalitativní textuální analýzy.

Jako základní analytickou jednotku jsme zvolili příspěvek, který tematizoval „uprchlickou krizi“ (navazující agendu). Příspěvek jsme vymezili jako stopu, která je oddělena zvukově i vizuálně od předcházejícího a následujícího příspěvku.

V první fázi výzkumu jsme příspěvky kvantifikovali pomocí obsahové analýzy. Výše uvedené otázky jsme operacionalizovali tak, aby zvolené indikátory umožnily „měřit“ objektivitu a vyváženost příspěvků. Na úrovni jednoho příspěvku jsme sledovali např. jeho důležitost v rámci relace, témata a rámce příspěvku, zmínky vztahující se k uprchlické krizi a uprchlíkům, informační zdroje či způsob reprezentace uprchlíků. V další fázi analýzy jsme data podrobili kvalitativnímu posouzení.

V rámci programu Prima byly monitoringu podrobeny celkem tři pořady, z toho jeden zpravodajský a dva publicistické:

Tabulka 1: Pořady monitorované na programu Prima v období od 24. 8. do 13. 9. 2015

Pořad	Formát	Počet vydání	monitorovaných
Zprávy FTV Prima	Zpravodajství		21
Partie	Politická publicistika		3
Očima Josefa Klímy	Publicistika		3

ANALÝZA

Zprávy FTV Prima

Zpravodajské pokrytí tématu

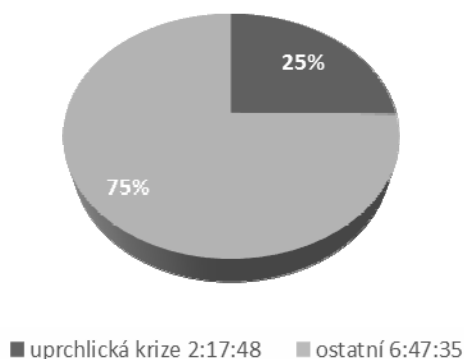
Zpravodajská relace Zprávy FTV Prima je do vysílání zařazována pravidelně každý den od 18:55 hodin. Ve sledovaném období tak bylo odvysíláno **21 vydání** pořadu, která obsahovala celkem **339** jednotlivých **příspěvků** (v průměru 16 příspěvků na vydání). **69 příspěvků** se přitom nějakým způsobem dotýkalo uprchlické krize či související problematiky (např. aktivit Islámského státu).

Tabulka 2: Podíl příspěvků dotýkajících se uprchlické krize a související agendy

	Počet příspěvků		Stopáž	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Uprchlická krize apod. (analyzované příspěvky)	69	20%	02:17:48	25%
Ostatní	270	80%	06:47:35	75%
Celkem	339	100%	09:05:23	100%

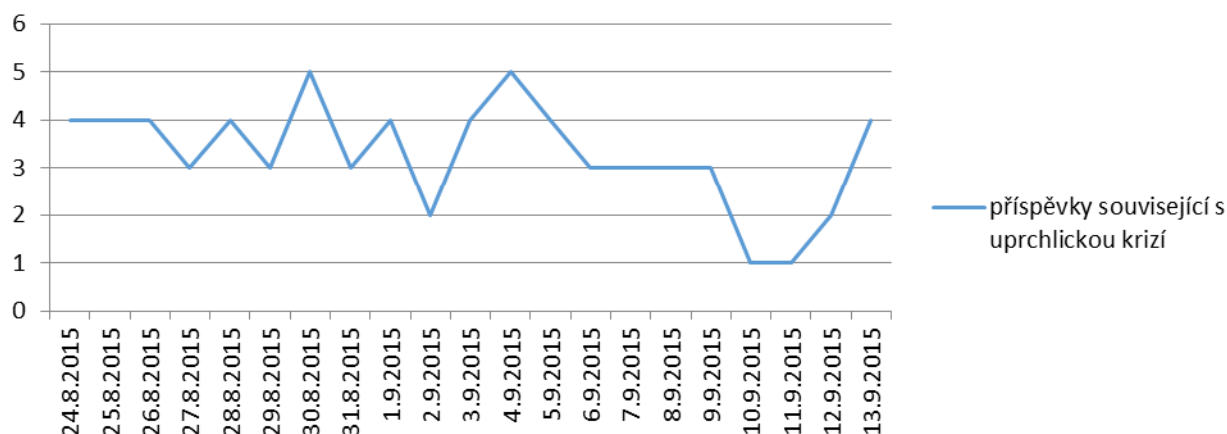
Z tabulky 1 je patrné, že se sledovanému tématu věnovalo **20%** všech odvysílaných příspěvků. Pokud bychom vycházeli ze stopáže, stoupne podíl dokonce na **25%**, tedy na celou čtvrtinu vysílacího času (příspěvky zaměřené na uprchlickou krizi patřily zpravidla mezi ty rozsáhlejší).

Graf 1: Prostor věnovaný příspěvkům reflektujícím uprchlickou krizi a související agendu (stopáž)

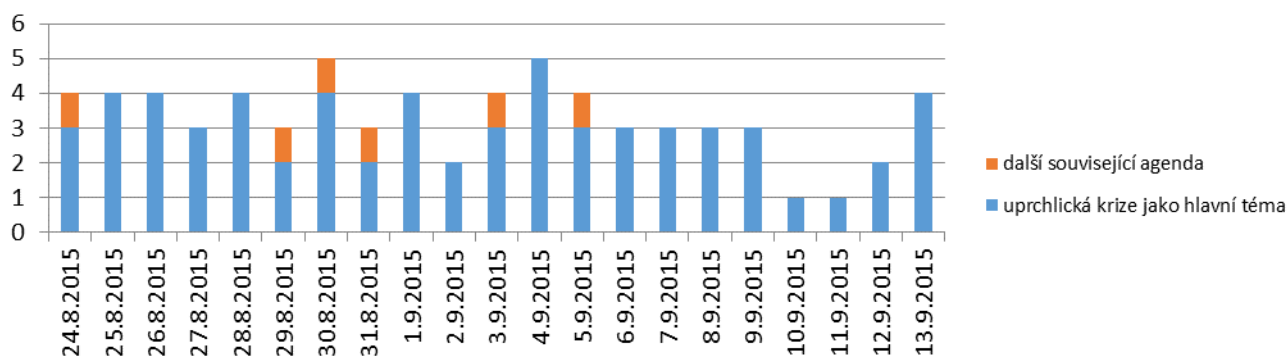
Do každé relace byly zařazovány v průměru 3 příspěvky, které uprchlickou krizi či související problematiku zpracovávaly. Intenzita informování o tématu byla v průběhu času poměrně stabilní, s menším výkyvem směrem dolů ke konci sledovaného období. V žádném z vydání však nechyběl alespoň jeden takto laděný příspěvek.

Graf 2: Počet příspěvků věnovaných uprchlické krizi a související agendě

Naprostá většina z výše uvedených 69 analyzovaných příspěvků, konkrétně **63** (91%), přitom uprchlickou krizi akcentovala jako **téma hlavní**. Příspěvky, které obsahovaly pouze drobné druhotné zmínky o uprchlících, či informovaly o agendě, která má s uprchlickou krizí nějakou předpokládanou věcnou souvislost, se vyskytovaly výjimečně (identifikováno jich bylo pouze 6).

Graf 3: Časové rozložení příspěvků podle jejich hlavního tématu

Žádný z analyzovaných příspěvků nebyl v rámci relace odvíšlán jako první zpráva. Na prvním místě byla vždy uváděna některá více či méně důležitá událost vztahující se k domácímu dění (např. problematika bytů RPG, výbuch plynové přípojky, pravidla pro změnu zdravotní pojišťovny, praktiky „šmejdů“ apod.). Téma uprchlické krize ale bylo obvykle (80% příspěvků) součástí první poloviny zpravodajství, a to zpravidla jako blok několika provázaných příspěvků, se začátkem na druhém či třetím příspěvku.

Tabulka 3: Pořadí příspěvků

Pořadí příspěvku	Absolutní četnost	Relativní četnost
1.	0	0%
2.	8	12%
3. – 6.	47	68%
7. a více	14	20%
Celkem	69	100%

Ve dnech 25. – 28. 9. byly tyto bloky navíc uvozeny titulkem „Uprchlická krize sílí“ doplněným o záběry pohybujícího se davu uprchlíků:

Obrázek 1: Titulek „Uprchlická krize sílí“

Pouze dvě ze sledovaných relací (29. 8. a 31. 8.) nebyly opatřeny ani jedním headlinem, který by se vztahoval k uprchlické krizi. Celkově pak bylo v headlinech zmíněno 21 analyzovaných příspěvků (nejčastěji byl uprchlické krizi věnován jeden ze tří odvysílaných headlinů).

Většina analyzovaných příspěvků (81%) byla zpracována formou reportáže. Jiné způsoby přinášení informací byly využívány v mnohem menší míře:

Tabulka 4: Forma analyzovaných příspěvků

Forma příspěvku	Absolutní četnost	Relativní četnost
Reportáž	56	81%
Čtená zpráva	5	7%
Živý vstup	5	7%
Upoutávka	2	3%
Rozhovor	1	1%
Celkem	69	100%

Přehled analyzovaných příspěvků

Níže předkládáme výčet všech 69 analyzovaných příspěvků, a to včetně kategorií (témata a rámce), do kterých jsme je zařadili. Protože provozovatel zpravodajské příspěvky nijak nepojmenovává, zvolili jsme názvy použité v databázi Newton media.

Tabulka 5: Přehled analyzovaných příspěvků

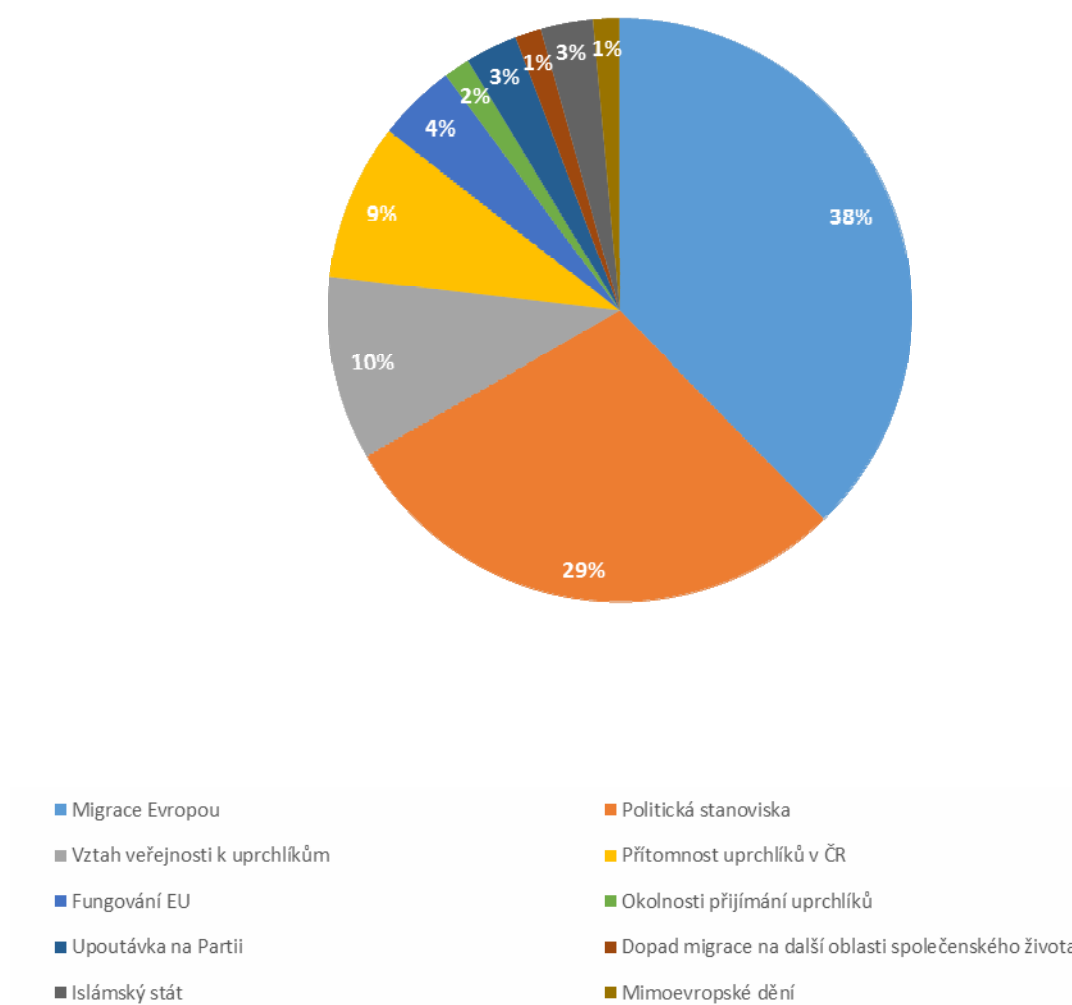
Číslo	Název	Stopáž	Téma	Rámec
24. 8. 2015				
1	Nepokoje v Německu kvůli uprchlíkům	00:01:52	3c	4
2	Uprchlíká krize rozdělila německý Heidenau na dva tábory	00:01:58	3a	4
3	Jednání politiků o uprchlické krizi	00:02:23	2a	5
4	Islamisté zničili chrám Baal-Shamin v Palmýře	00:01:40	9a	10
25. 8. 2015				
5	Kritika České republiky sousedními státy ohledně přístupu k uprchlíkům	00:03:14	2d	3
6	Pomoc uprchlíkům v Německu	00:02:11	6a	13
7	Zvládá Evropa nápor uprchlíků?	00:02:17	5a	9
8	Do Evropy se valí davy uprchlíků	00:02:07	1a	1
26. 8. 2015				
9	Německá kancléřka navštívila uprchlický tábor v Heidenau	00:01:46	3a	4
10	Situace na srbsko-maďarské hranici	00:02:12	1a	1
11	Slova Andreje Babiše o uzavření Schengenu vyvolala politickou diskusi	00:02:24	2a	7
12	Kolik uprchlíků je v Schengenu	00:02:47	5b	5
27. 8. 2015				
13	Rakouská policie na dálnici našla auto plné mrtvých uprchlíků	00:02:16	1b	8
14	Evropské státy řeší problém s uprchlíky	00:01:56	1a	1
15	Situace na srbsko-maďarské hranici	00:01:57	1a	11
28. 8. 2015				
16	V opuštěném chladírenském voze na rakouské dálnici zemřelo 71 uprchlíků	00:01:52	1b	8
17	Návrh na koridor pro uprchlíky	00:02:34	2c	5
18	Na Česko zatím vlna uprchlíků nemíří	00:01:39	2a	2
19	Situace na maďarsko-srbské hranici	00:02:08	1a	1
29. 8. 2015				
20	Počet mrtvých migrantů se neustále zvyšuje	00:01:52	1b	8
21	Maďarská policie začala tvrdě bojovat proti převaděčským gangům	00:02:01	1c	1
22	Upoutávka na pořad Partie	00:00:19	7a	6
30. 8. 2015				
23	Premiér Sobotka o uprchlících	00:03:07	2a	7
24	Uprchlíká krize	00:01:42	1c	1
25	Uprchlíci jako dobrý byznys	00:02:11	1a	1
26	Rakousko se chystá na další nápor uprchlíků	00:00:23	1a	1
27	Obyvatelé Libanonu žádají odstoupení vlády	00:01:51	10a	10
31. 8. 2015				
28	Běženci se dostávají do Evropy z nečekaných směrů	00:02:29	1a	1
29	Schůzka na Pražském hradě	00:01:04	2a	2
30	Změny ve školství	00:02:02	8a	14
1. 9. 2015				
31	Česká policie zadržela v noci na dnešek rekordní skupinu běženců	00:02:18	4b	2
32	Další vlna běženců se valí Evropou	00:02:09	1a	1
33	Kritika Evropské unie za řešení-neřešení uprchlické krize	00:02:30	5a	9
34	Český premiér nabídl Srbsku pomoc	00:00:21	2a	5
2. 9. 2015				

35	Vlaky se zastavily kvůli běžencům	00:01:32	1a	1
36	V Břeclavi-Poštorné vznikl improvizovaný stanový tábor pro zhruba 300 uprchlíků	00:02:08	4a	6
3. 9. 2015				
37	Policie začala z českých uprchlických zařízení propouštět běžence ze Sýrie	00:02:39	4b	2
38	V restauraci odmítají vařit pro imigranty	00:02:13	3d	4
39	Maďaři ruší rychlíky do západní Evropy	00:02:10	1a	1
40	Rusko se údajně rozhodlo pro vojenskou intervenci v Sýrii	00:02:13	9b	10
4. 9. 2015				
41	Pomoc pro uprchlíky	00:02:16	3d	12
42	Představují uprchlíci riziko nákazy nemocemi?	00:02:33	4c	2
43	Jednání lídrů zemí V4	00:01:42	2c	3
44	Problémy s uprchlíky v Maďarsku	00:01:38	1a	1
45	Uprchlická krize	00:01:47	2a	1
5. 9. 2015				
46	Václav Klaus se vložil do uprchlické krize	00:02:40	2a	7
47	Tisíce migrantů v Maďarsku se snaží opustit zemi a míří na západ	00:02:06	1a	1
48	Maďarsko se brání dalšímu přílivu uprchlíků	00:01:54	1a	1
49	Upoutávka na pořad Partie	00:00:21	7b	1
6. 9. 2015				
50	Čeští politici navštívili uprchlické tábory	00:02:35	4a	2
51	Koalice s opozicí na jedné lodi v otázce uprchlíků	00:01:55	2a	3
52	Za víkend do Rakouska dorazilo asi 22 tisíc uprchlíků	00:01:46	1a	1
7. 9. 2015				
53	Zahájeno trestní řízení s převaděči	00:02:07	1c	2
54	Evropa není jednotná v otázce o uprchlících	00:02:05	2c	9
55	Jednání českého a slovenského premiéra s rakouským kancléřem v Bratislavě	00:01:43	2b	3
8. 9. 2015				
56	Řecký ostrov Lesbos nezvládá nápor uprchlíků	00:02:01	1a	1
57	Kvóty na přerozdělování uprchlíků	00:02:07	2b	3
58	Diskuse občanů Břeclavi se zástupci ministerstva vnitra a cizinecké policie	00:02:18	3a	6
9. 9. 2015				
59	Česká vláda odmítá povinné přerozdělovací kvóty	00:02:13	2b	5
60	Babiš vyzývá NATO ke střežení tureckých hranic	00:02:19	2a	3
61	Dánsko zastavilo vlaky s uprchlíky	00:00:20	1a	1
10. 9. 2015				
62	Další zařízení pro uprchlíky	00:02:15	4a	6
11. 9. 2015				
63	Kvóty odmítáme, zopakovali zástupci Visegrádu	00:02:43	2b	3
12. 9. 2015				
64	Demonstrace proti islámu	00:02:16	3b	4
65	Německá armáda je připravena pomáhat s uprchlíky	00:00:23	1a	1
13. 9. 2015				
66	Česko na mimořádném summitu ke kvótám řekne jasné „ne“	00:02:42	2b	3
67	Německo kvůli náporu uprchlíků zavede kontroly na svých vnitřních hranicích	00:02:07	1a	1
68	Jak to vypadá na česko-rakouských hranicích?	00:01:47	1a	1
69	Otázky pro ministra Milana Chovance	00:02:42	2a	2

Tematické členění příspěvků

Analyzované příspěvky bylo možné zařadit do **10 hlavních kategorií** podle toho, jakému tématu souvisejícímu s uprchlickou krizí se dominantně věnovaly. Největší počet příspěvků jsme přitom zahrnuli do kategorie „Migrace Evropou“ (26 příspěvků) a „Politická stanoviska“ (20 příspěvků).

Graf 4: Tematické členění příspěvků – hlavní kategorie

Dané kategorie jsme pak zpravidla dále rozdělili do několika dalších podkategorií (viz tabulka 6). Zároveň je ale potřeba dodat, že se velká část příspěvků dotkla několika témat současně.

Tabulka 6: Tematické členění příspěvků – kompletní přehled

Téma	Absolutní četnost	Relativní četnost
1. Migrace Evropou	26	38%
a) Aktuální situace v tranzitních zemích	20	
b) Smrt uprchlíků	3	
c) Boj proti převaděčům	3	
2. Politická stanoviska	20	29%
a) Stanoviska české politické reprezentace	11	
b) Kvóty	5	
c) Mezinárodní jednání	3	
d) Zahraniční reflexe české politiky	1	
3. Vztah veřejnosti k uprchlíkům	7	10%
a) Postoje místních obyvatel k přítomnosti uprchlíků	3	
b) Demonstrace	1	
c) Násilné protesty	1	
d) Pomoc uprchlíkům	1	
d) Diskriminace imigrantů	1	
4. Přítomnost uprchlíků v ČR	6	9%
a) Uprchlícké tábory	3	
b) Zadržování/propouštění uprchlíků	2	
c) Zdravotní rizika	1	
5. Fungování EU	3	4%
a) Selhávání evropských institucí	2	
b) Legislativní rámec	1	
6. Okolnosti přijímání uprchlíků	1	1%
a) Náklady na uprchlíky	1	
7. Upoutávka na Partii	2	3%
a) Upoutávka na Partii vysílanou 30. 8. 2015	1	
b) Upoutávka na Partii vysílanou 6. 9. 2015	1	
8. Dopad migrace na další oblasti společenského života	1	1%
a) Školství	1	
9. Islámský stát	2	3%
a) Ničení památek	1	
b) Boj proti IS	1	
10. Mimoevropské dění	1	1%
a) Protesty v Libanonu	1	

Kategorie označené v tabulce 6 modře obsahují příspěvky, jejichž hlavním tématem je samotná uprchlická krize a na ní navazující dění. Červeně jsou pak zvýrazněny ty kategorie, které se k uprchlické krizi vztahují pouze částečně (Upoutávka na Partii, Dopad migrace na další oblasti společenského života) či zcela okrajově (Mimoevropské dění), anebo se věnují agendě, u které se předpokládá věčná souvislost s uprchlickou krizí, ačkoli jí zařazené příspěvky nezmiňují (Islámský stát).

Celkové rámování problematiky

Ve sledovaném období zaujímalo téma uprchlické krize v rámci zpravodajství zcela výsadní postavení, resp. žádné jiné problematice nebyl věnován tak rozsáhlý prostor. Příspěvky spojené s uprchlickou krizí byly zpravidla uspořádávány do tematických bloků, z nichž některé byly od ostatního obsahu dokonce odděleny zvláštním titulkem.

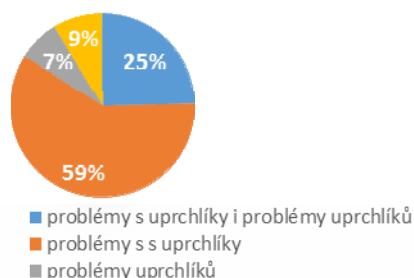
Zpravodajství se se ve svém celku drželo následující interpretace sledovaného dění:

- Migrace v současné době dosahuje nebývalých rozměrů
- Jedná se o „krizi“, která se vymyká kontrole a destabilizuje společnost
- Situace eskaluje („Uprchlíká krize sílí“)
- Jde tedy o výjimečný (značně nebezpečný) stav, který si zasluhuje enormní pozornost ze strany médií
- Vše podstatné se odehrává zejména v evropském a českém kontextu, migranti (uprchlíci) pohybující se v mimoevropských zemích v mediální realitě „neexistují“, tedy alespoň dokud nezamíří právě do Evropy

Podstata krize z pohledu analyzovaných příspěvků spočívá zejména v samotném množství uprchlíků přicházejících do Evropy, resp. v možném (často blíže nespecifikovaném) potenciálním devastačním účinku této „masy“. K popisu dění jsou velmi často užívány metafory řádění žvlů, připodobňující situaci k přírodní katastrofě („vlna běženců se valí Evropou“). Téma je tak vnímáno skrze určitý „katastrofický diskurs“. Tento diskurs můžeme chápat jako určitý metarámec, který zabarvuje, a případně posouvá, všechny ostatní rámce, do kterých je téma zasazováno.

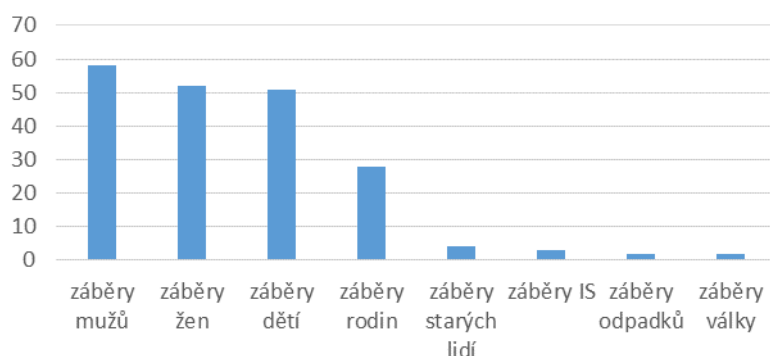
Důraz přitom obvykle nespočívá na katastrofě, která přiměla lidi opustit své domovy, ale na hrozbě, které čelí státy (a jejich obyvatelé), kterými uprchlíci procházejí. Většina analyzovaných příspěvků tak akcentuje zejména problémy, které uprchlíci svojí přítomností způsobují (či které mohou způsobit). Problémů samotných uprchlíků se nějakým způsobem dotkla menšina zpráv, zcela výhradně jim pak bylo věnováno nepatrné množství příspěvků:

Graf 5: Podíl příspěvků akcentujících problémy s uprchlíky a problémy uprchlíků

Protože byli uprchlíci prezentováni především jako součást masy, byla velká část příspěvků doprovázena záběry početných skupin, obvykle v podobě pohybujícího se davu. Často se přitom jednalo o agenturní záběry, které byly používány opakovaně jako ilustrační materiál. Obrazová složka ve většině případů zachycovala poměrně pestrrou směsici osob (muži, ženy, děti) na cestě, při překračování hranic a překonávání překážek, či na místech jejich dočasného pobytu:

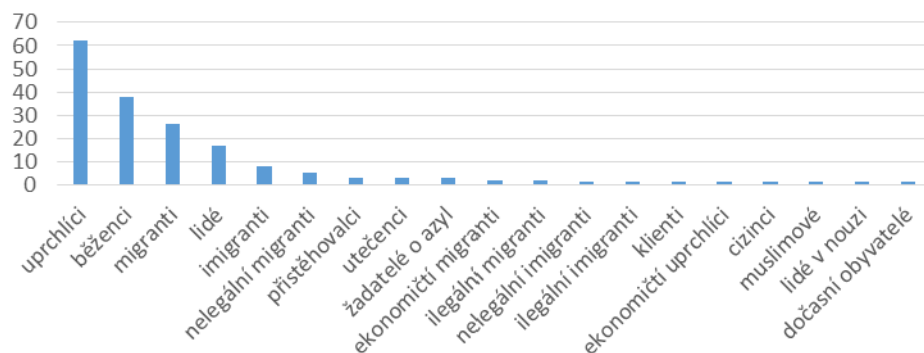
Graf 6: Způsob zobrazování uprchlíků (na počet příspěvků)

Dodáváme, že záběry spojené s Islámským státem byly ve 2 z 3 případů přiřazeny k příspěvkům, které o IS referovaly mimo kontext uprchlické krize.

Pro pojmenování skupiny byl přitom nejčastěji volen výraz „uprchlíci“, následovaný označeními „běženci“ a „migranti“. Celkově jsme pak zaznamenali poměrně rozsáhlé množství různých způsobů označení. S nejfrekventovanějšími slovy zpravodajství zacházelo jako se synonymy, resp. docházelo zde k volné záměně výrazů, obvykle patrně z čistě stylistických důvodů.

Graf 7: Označení uprchlíků (na počet příspěvků)

Rámování jednotlivých příspěvků

Na úrovni jednotlivých příspěvků jsme identifikovali následující dílčí rámce. S nimi jsou svázány také specifické způsoby náhledu na uprchlíky:

Tabulka 7: Rámce příspěvků a proměny náhledu na uprchlíky

Rámec	Uprchlíci jako ...	Absolutní četnost	Relativní četnost
1. Masa uprchlíků („příliv“)	Nezvladatelný „příliv“/ohrožení stability/zátěž/jednající (motivovaní) aktéři	23	33%
2. Uprchlická krize pod kontrolou státní správy	Objekt migrační politiky	8	12%

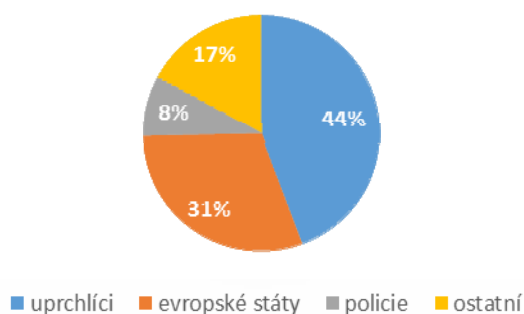
3. ČR vs. EU	Předmět vyjednávání a sporů/nežádoucí v ČR	8	12%
4. Občanské spory	Předmět sporu/potenciální hrozba	5	7%
5. Mezinárodní spolupráce	-	5	7%
6. Ohrožení a bezpečnost	Hrozba/riziko	4	6%
7. Konflikt na domácí politické scéně	-	3	4%
8. Tragédie	Oběti	3	4%
9. Euroskepticismus	-	3	4%
10. Izolované mimoevropské dění	-	3	1%
11. Jinakost a nepřizpůsobivost uprchlíků	Nepřizpůsobiví/narušitelé	1	1%
12. Porozumění a pomoc	Potřební	1	1%
13. Ekonomické aspekty	Adresáti pomoci/zátěž	1	1%
14. Dopad uprchlické krize na další oblasti společenského života	-	1	1%
Celkem		69	100%

Masa uprchlíků („přiliv“)

Takto rámované příspěvky, které se vyskytovaly zejména v tematické kategorii „Migrace Evropou“, byly zdaleka nejčetnější (33%). Právě zde do popředí nejvýrazněji vystupuje samotný „katastrofický diskurs“. Uprchlíci jsou nahlíženi jako masa, která se nekontrolovatelně pohybuje Evropou a způsobuje tranzitním zemím značné potíže administrativního i ekonomického charakteru (např.: „*Tisíce uprchlíků berou vlaky útokem*“, „*Několikasetmetrový had prošel městem a teď už je na dálnici M1*“, „*Řecký ostrov Lesbos nezvládá nápor uprchlíků*“). Hojně reflektovanými tématy jsou pak ochrana hranic, a to zejména těch vnějších (Schengenský prostor), případně boj proti převaděčským gangům.

Aktéry, kteří jsou vedle uprchlíků zmiňováni nejčastěji, jsou tak jednotlivé evropské státy, přičemž téměř polovina zmínek se týká Maďarska:

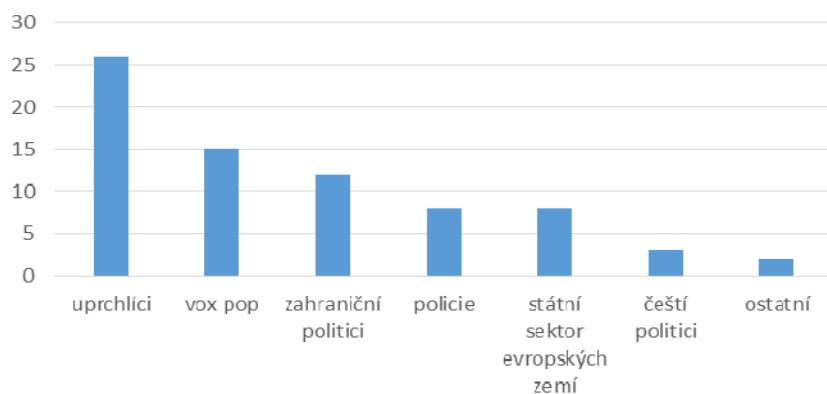
Graf 8: Masa uprchlíků - zmiňování aktéři

Ačkoli je Maďarsko zemí, která ve sledovaném období realizovala poměrně tvrdou politiku vůči uprchlíkům (žiletkový plot, tresty za ilegální překročení hranic apod.), příspěvky tyto informace zpravidla nehodnotí, resp. je prezentují jako samozřejmou a logickou reakci na sílicí uprchlickou „vlnu“. Zmínky o (tehdejší) vstřícné německé politice jsou pak uváděny se stejným zpravodajským odstupem.

Příspěvky, které mapují situaci přímo v terénu (na hranicích, nádražích apod.), reflektují i konkrétní strategie uprchlíků, např. způsoby překonávání vybudovaných hraničních zátarasů. Opatření, která tranzitní země zavádějí, jsou tak v některých případech prezentována jako nepřiliš účinná. V daných příspěvcích se objevují i četné výpovědi samotných uprchlíků. Uprchlíci se dokonce v popisovaném rámci stávají nejfrekventovanějšími mluvčími:

Graf 9: Masa uprchlíků - oslovení aktéři

Pod jejich výpověďmi si ale nelze představovat nějaké ucelené lidské příběhy. Obvykle jde o krátká vyjádření, která pouze dokreslují nastíněnou situaci. Na druhou stranu, z několika příspěvků se mohli diváci dozvědět i něco o motivaci uprchlíků (ať už co se týče důvodů opuštění své země, důvodů pro volbu země cílové, nebo třeba jednání v průběhu cesty). Důležité je také to, že pokud příspěvky referují o nějakých incidentech nebo napjatých situacích spojených s chováním uprchlíků, snaží se je obvykle uvádět do širších souvislostí. Uprchlíky tak nevykreslují jako bezdůvodně agresivní nebo nespolupracující, ale spíše jako racionálně jednající aktéry, což ukazuje např. příspěvek č. 19:

Nazir, uprchlík ze Sýrie

Moje rodina je ve Švédsku, když odevzdám otisky, nebudu tam moci jít.

Bohumil ROUB, redaktor

Nazir stejně jako další běženci vědí o dublinské dohodě, podle které jsou uprchlíci vraceni do země, kde poprvé zažádají o azyl. Vysokoškolský student informatiky se proto hodlá policejním kontrolám i nadále vyhýbat.

Jinakost a nepřizpůsobivost uprchlíků

Jeden z příspěvků zaměřených na masovou povahu migrace (příspěvek č. 15) se však svým zpracováním od ostatních v některých ohledech poněkud odchyluje. Tato reportáž přináší informace o důsledcích přítomnosti uprchlíků v příhraniční srbské vesnici Horgoš. Redaktor, který se nachází na místě, v úvodu líčí, jak uprchlíci narušují život obce:

Bohumil ROUB, redaktor

Hudbu zajišťuje mobilní telefon, všude se povalující odpočívající uprchlíci. Provizorní přístřeší je třeba hned na travnatém pásu přímo u rodinných domů. Takto vypadá každý den v příhraniční srbské vesničce Horgoš, odkud se uprchlíci vydávají do Maďarska. Zavezli je sem převaděči.

Následují vyjádření několika místních obyvatel, kteří si stěžují na chování uprchlíků (hluk, nepořádek atd.). Tyto výroky o „nepřizpůsobivém“ počinání uprchlíků opět stvrzuje redaktor:

obyvatelka Horgoše, Srbsko

Celou noc tu spí, slaví, rvou se a pak to tady takhle vypadá.

obyvatelka Horgoše, Srbsko

Máme to tu hrozné.

obyvatelka Horgoše, Srbsko

Spát nemůžeme, nic, nejsme na to připraveni.

Bohumil ROUB, redaktor

Všude je neuvěřitelný nepořádek, úklidové obecní četě pomáhají mladí i starší obyvatelé obce.

V rámci obrazové složky jsou do detailů zachyceny odpadky, které zde po sobě uprchlíci zanechali. Příspěvek přitom nijak nezohledňuje perspektivu samotných uprchlíků (např. to, že se nacházejí ve zcela bezprizorních podmínkách), a vzniká až v době, kdy uprchlíci místo opustili. Ti se tak již k situaci nemohou nijak vyjádřit. V závěru pak redaktor upozorní ještě na další negativní jev spojený s migrací, a to na klesající ceny nemovitostí v místech, kde vznikají uprchlické tábory.

Ekonomické aspekty

Problematicke integrace uprchlíků v cílových zemích se příspěvky věnují velmi málo. Tuto otázku konkrétněji otevřel pouze příspěvek č. 6, který referuje o okolnostech přijímání uprchlíků v Německu. Reportáž se zaměřuje zejména na ekonomické aspekty procesu, kde uprchlíci představují nákladovou rozpočtovou položku:

Bohumil ROUB, redaktor

Němci se uprchlíků nestrání ani přesto, že se celkové měsíční náklady na jednoho uprchlíka odhadují na tisíc euro, tedy téměř 30 tisíc korun. Imigrantům musejí spolkové země hradit nejen ubytování a stravu, ale i zdravotní péči, výuku němčiny, asistenty mluvící jejich jazykem a uprchlíci dostávají i kapesné.

Muhsin, uprchlík z Afghánistánu

Dostáváme 335 eur měsíčně.

Bohumil ROUB, redaktor

Kapesné pak mohou běženci chodit utrácet třeba do mnichovských obchodů. I ze záchytných táborů totiž mohou kdykoli odejít. Běženci mají v tomto záchytném táboře prakticky volný pohyb na rozdíl od České republiky a potkáte je tady v ulicích prakticky všude. Ne všichni s přijímáním uprchlíků v Německu souhlasí. Od začátku roku hlásily německé úřady téměř 200 útoků na obydlí běženců. Přisuzují se pravicovým extremistům. Bohumil Roub, Prima FTV, Německo.

Tragédie

Tři z příspěvků informují o smrti uprchlíků, ke které došlo při jejich nelegální přepravě chladírenským vozem na území Rakouska. Dalším tragédiím (např. na moři) se přitom věnují také, ale spíše okrajově. Příběh utonulého syrského chlapce Aylana, který si v daném období získal nebývalou mediální pozornost, pak zpravodajství programu Prima nezmiňuje vůbec. Přestože příspěvky o události hovoří jako o tragédii, zprostředkovávají především věcné informace bez větších ambicí vytěžit z neštěstí jeho emoční potenciál. V souvislosti s událostí se zdůrazňuje zejména potřeba boje proti převaděčským gangům. Z úst rakouské ministryně vnitra pak zaznívá také apel na vytvoření podmínek pro legální způsoby migrace (příspěvek č. 20):

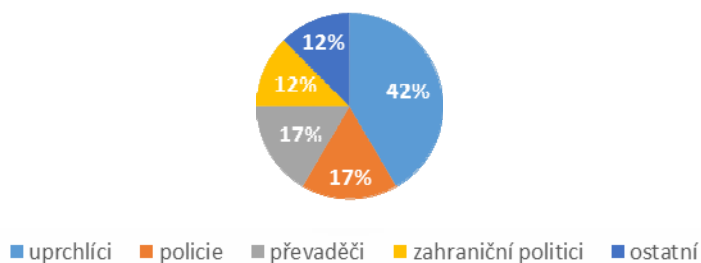
Josef KLUGE, redaktor

Zprávy o obětech, které si vyžádaly často velmi nebezpečné cesty přes moře a evropský kontinent, se objevují prakticky denně. Tento týden je ale v tomto ohledu mimořádně tragický. Rakouská prokuratura řeší případ mrtvých uprchlíků, kteří se zřejmě udusili během převozu v chladírenském voze.

Johanna MIKL-LEITNEROVÁ, rakouská ministryně vnitra

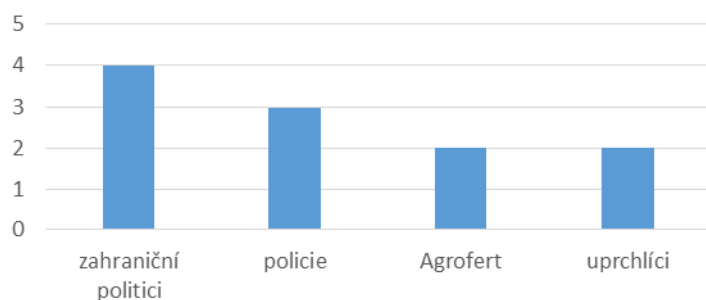
Myslím, že řešením není více hraničních kontrol, řešením je najít legální způsob, jakým se uprchlíci mohou dostat do Evropy. To by mohlo jednak chránit uprchlíky před podobnými tragédiemi a také to pomůže v boji proti organizovanému zločinu.

Graf 10: Tragédie - zmiňování aktéři

Vedle rakouské ministryně Mikl-Leitnerové se k události vyjadřují především zástupci policie. Zveřejněno bylo také stanovisko koncernu Agrofert, který (konkrétně společnosti Hyza) byl původním vlastníkem inkriminovaného vozu. Výpovědi dvou uprchlíků se pak vztahovaly k tragédii, ke které došlo při ztroskotání lodi u libyjských břehů.

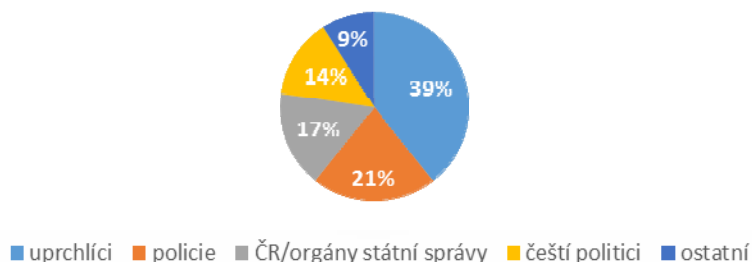
Graf 11: Tragédie - oslovení aktéři

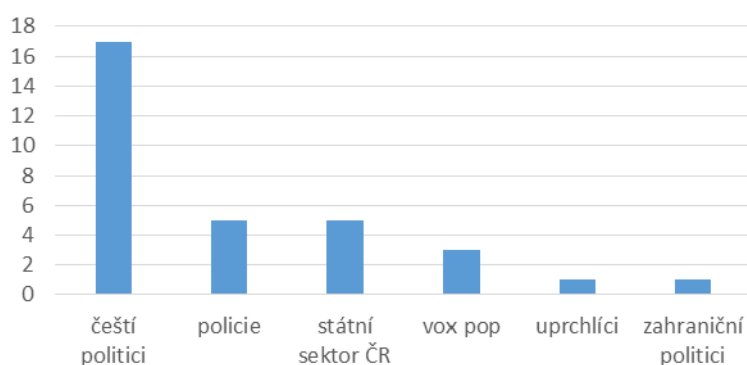
Uprchlická krize pod kontrolou státní správy

Pokud se zprávy o uprchlické krizi týkají českého kontextu (např. zadržení uprchlíků na našem území, očekávaná budoucí přítomnost uprchlíků v ČR), je ve výrazné míře využíván určitý „diskurs státní správy“. Slovo tak dostávají zejména zástupci policie či státního sektoru a odpovědní politici (typicky ministr vnitra M. Chovanec), kteří informují o vývoji situace a o uplatňovaných postupech:

Graf 12: Uprchlická krize pod kontrolou státní správy - zmiňovaní aktéři

Graf 13: Uprchlická krize pod kontrolou státní správy - oslovení aktéři

V kontrastu k příspěvkům rámovaným jako „přiliv“, vyznívají tyto zprávy mnohem méně alarmisticky. Diváci z nich naopak mohou nabýt dojmu, že na území ČR jednájí úřady kompetentně a mají vše pod kontrolou. To je ale samozřejmě umožněno tím, že se na českém území skutečně nachází zanedbatelné množství uprchlíků oproti jiným sledovaným zemím (Maďarsko, Rakousko, Řecko atp.).

Jako příklad můžeme uvést úryvek z příspěvku č. 18:

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

České úřady zatím nemají informace o tom, že by se k nám blížila vlna migrantů ze Srbska nebo Makedonie. Přesto, pokud by se situace změnila, mají zástupci bezpečnostních složek spolu s ministerstvem vnitra pro jistotu připravený krizový plán. Dotkl by se především jižní Moravy.

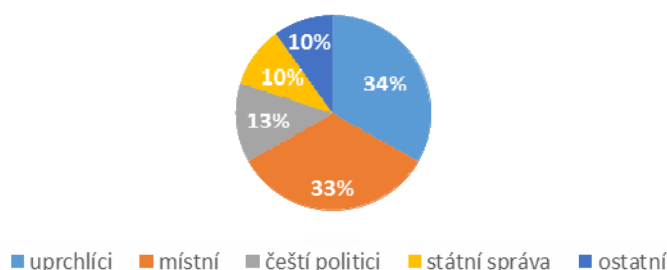
Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Jsme připraveni v rámci Jihomoravského kraje vybudovat dodatečnou kapacitu 300 míst. Kraj by se postaral o krátkodobé zajištění stravy pro migranty, a v případě, pokud by ten migrační tlak sílil, tak jsme připraveni s pomocí Hasičského záchranného sboru dobudovat dalších minimálně 300 míst.

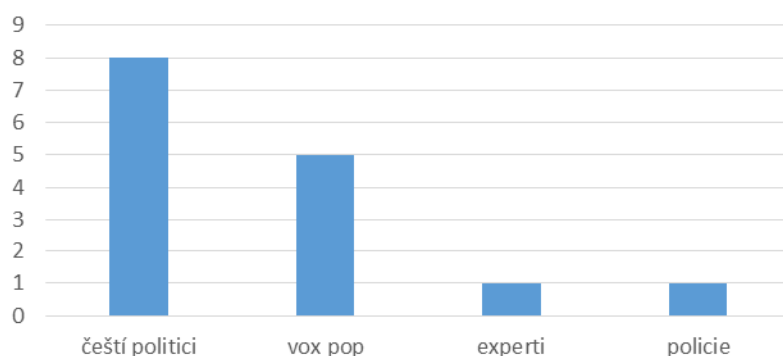
Ohrožení a bezpečnost

Tento důraz na existující kontrolu se však do určité míry oslabuje ve chvíli, kdy příspěvky mapují samotný záměr budování uprchlických táborů u českých obcí. Zpravodajství ve sledovaném období poskytovalo poměrně široký prostor k vyjádření veřejnosti, v naprosté většině místním obyvatelům, tedy lidem žijícím v blízkosti (potenciálního) uprchlického tábora, resp. detenčního zařízení:

Graf 14: Ohrožení a bezpečnost - zmiňování aktéři

Graf 15: Ohrožení a bezpečnost - oslovení aktéři

Oslovení respondenti z řad veřejnosti se zpravidla ke zřizování zařízení staví odmítavě a vyjadřují strach z přítomnosti uprchlíků. Formulované obavy jsou většinou spíše nekonkrétní, přičemž ze strany redakce nejsou nikterak relativizovány. Příspěvky jsou tedy zpracovány tak, že strach místních působí jako samozřejmý a pochopitelný (uprchlíci jsou prezentováni jako vážní, ale nezpochybnitelná, hrozba). V daném kontextu mohou tento strach zmírnit především deklarovaná bezpečnostní opatření (příspěvky bývají v této souvislosti doplněny o vyjádření českých politiků vč. těch komunálních).

Úryvek příspěvku č. 36:

Michal JANOTKA, redaktor

Rychlou stavbu provizorního tábora si v Břeclavi vyžádalo ministerstvo vnitra. Město je totiž vstupní branou pro uprchlíky do České republiky. Až budou úplně zaplněna stávající detenční zařízení, tak další zadržení utečenci poputují právě sem do těchto 25 stanů. Jeden stan je pro zhruba 20 lidí. Už jsou pro ně připravené i matrace a mimochodem pocitová teplota je tady přes 30 stupňů Celsia. Někteří obyvatelé Břeclavi jsou ale z toho, že jim v okolí vyrostl tábor pro utečence, minimálně znepokojení. Mají prý strach.

obyvatel Břeclavi

Já mám strach o mojí rodinu a potom o ten zbytek, co se bude dělat jako. A to každý. Každý má strach o svoji rodinu a o svoje ženy a o svoje děti.

obyvatel Břeclavi

No, je to skandál, co se tady děje.

Pavel DOMINIK, starosta Břeclavi /Pro region/

Nelíbí se nám to a uděláme všechno pro to, aby nedošlo ke kontaktu těchto lidí, uprchlíků s občany města.

Porozumění a pomoc

Ve sledovaném období jsme oproti tomu zachytili pouze jeden příspěvek (č. 41), který je jednoznačně možné ve svém celku vyhodnotit jako pozitivně laděný vůči uprchlíkům. Reportáž si všímá zejména humanitární roviny věci, když mapuje pořádání sbírek pro uprchlíky. Argumenty např. ve prospěch přijímání uprchlíků tedy nepřináší. Ze znění příspěvku je ale na druhou stranu patrné, že se účastníci sbírek vůči blíže nespecifikovaným odpůrcům uprchlíků určitým způsobem vymezují:

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Podle nejrůznějších průzkumů sice většina Čechů uprchlíky nevíta, přesto se ale najde i mnoho těch, kterým jejich osud není lhostejný.

...

Libor TAMPIER, redaktor

Někdy je to hodně spontánní. Třeba Zuzana Bártová z Benešova u Semil naplnila dary auto během několika dnů. Stačilo jen oslovit přátele přes Facebook. Teď veze oblečení, trvanlivé potraviny i hygienické potřeby do charitního skladu v Nové Pace.

Zuzana BÁRTOVÁ, organizátorka sbírky, Benešov u Semil

Na webu a na sítích je spousta jako nenávisťnejch hlášek, tak si myslím, že by lidi se taky měli trochu starat.

Občanské spory

Některé příspěvky pak téma uprchlické krize nahlížejí primárně prizmatem střetu protikladných („prouprchlických“ a „protiuprchlických“) společenských nálad, a to převážně v souvislosti s vývojem situace v německém městě Heidenau, kde docházelo k násilným protestům. Co se týče českého kontextu, reflektovány byly dvě události: případ majitele restaurace, který deklaroval, že nebude obsluhovat imigranty a demonstrace „proti islámu a přistěhovalcům“, která se konala 12. září v Praze.

Samotné protesty v Heidenau nejsou prezentovány jako legitimní. Jejich strůjci jsou označeni jako „příznivci krajní pravice a levice“, mezi stranami a jejich motivy tedy reportáž (č. 1) v podstatě ani nerozlišuje:

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Německé Heidenau. Jenom 30 kilometrů od českých hranic. Vzduchem tu v noci znovu létaly kameny a petardy. V městečku u Drážďan se kvůli uprchlíkům střetli příznivci krajní pravice a levice. Právě tady je totiž centrum, kde tisíce běženců čekají na vyřízení žádosti o azyl. Při násilných střetech byly zraněny desítky lidí, včetně 30 policistů.

Další příspěvek (č. 2) zjišťuje postoje obyvatel města. Příspěvek č. 9 pak referuje o návštěvě kancléřky Merkelové v Heidenau a o odmítavých reakcích některých starousedlíků. Divákům jsou zprostředkovány různorodé názory, a to včetně vyjádření jednoho z uprchlíků. Z redakčního komentáře je navíc patrná jistá sympatie k oslovenému uprchlíkovi (důraz na jeho vzdělání a kompetence), kontrastující s „popisem“ místního, který se k uprchlíkům staví kriticky (příspěvek č. 2):

Tomáš POLÁK, redaktor

O protestech dobře ví a vynikající angličtinou, v Pákistánu studoval a politicky se angažoval, popisuje, jak je lidé z Heidenau vnímají.

Rahna UMAR

Nemají nás rádi, není to pro nás dobré, protože jsme z naší země právě kvůli podobným problémům odešli. Válka a podobně. Vyhrožovali mi, že mě zabijí.

Johny

Jsme němečtí obyvatelé, máme strach o naše rodiny, děti a práci. Kradou tady, chtějí si všechno vzít.

Tomáš POLÁK, redaktor

Obhazuje protesty místních 25letý mladík, který se svým kamarádem popíjí pivo v zaparkovaném autě na dohled od brány do uprchlického centra.

Na tomto místě se opět hodí připomenout rozdílné zacházení s tématem, které se odvíjí od toho, zda příspěvek zpracovává domácí nebo zahraniční dění. Všechny příspěvky, které primárně mapují nálady místních (lidí žijících v blízkosti zařízení pro uprchlíky) v ČR, jsou rámovány otázkami ohrožení a bezpečnosti, a neobsahují ani náznak distance od postojů dotazovaných obyvatel.

Počín majitele restaurace, který na sociálních sítích zveřejnil stanovisko, že ve svém podniku odmítá vařit pro imigranty, byl v reportáži (č. 38) vykreslen jako kontroverzní kauza. Příspěvek zprostředkoval vyjádření samotného majitele i osob, které se vůči jeho jednání ohradily (citace nesouhlasných komentářů z Facebooku). Tematizován byl i možný rozpor se zákonem (informace, že se věci zabývá policie a Česká obchodní inspekce). Příklad pak v reportáži posloužil také jako další příležitost pro mapování společenských nálad, tentokrát v obci Hrušovany, kde se restaurace nachází:

Michal JANOTKA, redaktor

O tom, co restaurace propaguje na internetu, obyvatelé Hrušovan moc nevědí. I tady jsou ale lidé rozdělení na dva tábory.

obyvatelka Hrušovan nad Jevišovkou

Běženci by neměli tady bejt, to je fakt, no. To je fakt, že ne.

obyvatelka Hrušovan nad Jevišovkou

Já bych jim asi vařila, určitě. Pro manželky nebo pro ženy a pro děti.

Reportáž č. 64 informačně pokrývá demonstrace svolané odpůrci uprchlíků (resp. islámu, který je zde s uprchlíky konotován) na 12. září 2015. Konkrétně pak příspěvek detailně mapuje dvě protestní akce – protestní jízdu motorkářů a demonstraci před Národním muzeem. Protože tento zpravodajský obsah pokládáme za potenciálně problematický z hlediska dodržování zásady vyváženosti, uvádíme níže jeho kompletní přepis:

Roman ŠEBRLE, moderátor

V Praze dnes protestovaly stovky lidí proti islámu a přistěhovalcům. Hodinu po poledni vyjeli na, ze Strahova na svůj protest také motorkáři. Další demonstrace se pak konala na Václavském náměstí. V ulicích hlavního města natáčeli Petr Holman a Marcela Svobodová.

Petr HOLMAN, redaktor

Za normálních okolností jsou podobné srazy zábavou, ale dnes šlo motorkářům o mnohem víc.

účastník demonstrace

Přijeli jsme podpořit naše kamarády a vlastně celou naši republiku v boji proti islámu.

účastnice demonstrace

Jako jsem tady kvůli tomu, že mám rodinu a nechci, aby moje rodina žila v takovém napětí a ohrožení, který tam je pro ně asi normální.

Petr HOLMAN, redaktor

Vysoká účast, podle odhadů minimálně 600 motorkářů, zaskočila samotné organizátory. Podle nich to ale ukazuje důležitost protestu.

Jiří SLÁMA, hlavní organizátor

Souvisí to i s téma uprchlíka. Vždyť prostě to už nevypadá, jako že to je jenom nešťastníci, mně to přijde celá jako invaze. Invaze lidí v bojeschopném věku a mám z toho husí kůži, mám děti a bojím se.

Martin KONVIČKA, Blok proti islámu

Nakolik motorkářům rozumím, tak bikerství je o svobodě, islám je nesvoboda a tihle ti lidé si to uvědomují a za svobodu bojují.

Petr HOLMAN, redaktor

Krátko před druhou hodinou se stovky motorkářů vypravily na jízdu Prahou směr Václavské náměstí.

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka

To proto, aby podpořili další demonstraci. Sešly se na ní další stovky lidí, kteří si s sebou kromě vlajek a transparentů přinesli i jasné požadavky.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

My jsme realisté a dokud, dokud jsme členy Evropské unie, pak hledáme podporu v celé Evropě pro okamžité a neprodyšné uzavření hranic pro nelegální migraci.

účastnice demonstrace

Co jsem všechno slyšela, co se děje ve Francii, v Německu nebo i viděla na videích, tak určitě obavy mám. Nejenom pro sebe, ale i pro svoji rodinu, pro svoje děti.

účastník demonstrace

Islám je koncentrované zlo a jako za chvíli tady nebudeme. Češi budou jako jak indiáni v rezervacích.

Petr HOLMAN, redaktor

Jen o pár metrů dál se naopak protestovalo proti xenofobii a na podporu uprchlíků. Obě demonstrace odděloval kordon policistů antikonfliktního týmu a tak se žádné větší problémy nekonaly.

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka

Z Václavského náměstí se po oficiálním skončení akce všichni demonstrující přesunuli protestovat před Úřad vlády. Odtamtud se pak účastníci protiislámské demonstrace rozešli. Petr Holman a Marcela Svobodová, Prima FTV.

V průběhu reportáže byl poskytnut prostor k vyjádření celkem 7 účastníkům demonstrací, a to i politicky činným osobám – Martinu Konvičkovi (Blok proti islámu) a poslanci Tomio Okamurovi (SPD). Oslovení formulovali značně vyhraněné antiimigrační a protiislámské postoje. Např. hlavní organizátor protestu J. Sláma charakterizuje příchod uprchlíků jako „invazi lidí v bojeschopném věku“, ze které má „husí kůži“, další účastník projevuje názor, že „islám je koncentrované zlo a jako za chvíli tady nebudeme“ apod. T. Okamura pak ve svém vyjádření předestírá konkrétní politický požadavek na „neprodyšné uzavření hranic pro nelegální migraci“.

Dané výroky nebyly ze strany redakce žádným způsobem korigovány. Redakční komentáře měly čistě informativní povahu, resp. fungovaly jako úvod k vyjádření respondentů. Vyznění reportáže tak de facto určovaly právě ony zveřejněné názory účastníků demonstrací.

V závěru reportáže redaktor zmiňuje, že se ve stejný čas a v těsném sousedství protiislámské demonstrace (na Václavském náměstí) konala také demonstrace příznivců uprchlíků. Tyto dvě akce se proti sobě vzájemně vymezovaly (protestující tábory od sebe dokonce oddělovali policisté). Z otevřených zdrojů¹ je možné zjistit, že obě akce byly co do významu a počtu účastníků relativně srovnatelné (protiislámská demonstrace byla dle policejních odhadů početnější, každá ze skupin však čítala několik set osob). Některá média² referují také o tom, že prouprchlické demonstrace daný den probíhaly i v zahraničí (protesty tedy měly i mezinárodní rozměr, nebyly pouhou reakcí na protiuprchlické shromáždění v Praze).

Provozovatel demonstraci na podporu uprchlíků (oficiální název „Za otevřenou Evropu, proti rasismu, xenofobii a náboženské nesnášenlivosti v ČR“) ale zmínil pouze okrajově na konci

¹ Např. <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/na-vaclavskem-namesti-se-stretly-nazory-odpurcu-islam-u-a-xenofobie/1257616>

² Např. <http://zahranicni.eurozpravy.cz/eu/131248-tisice-lidi-v-londyne-a-kodani-vyjadrovali-podporu-migrantum/>

reportáže, aniž by jakémukoli z jejích účastníků poskytl prostor k vyjádření. Případná stanoviska účastníků tohoto protestu přitom nebyla v daný den odvíšována ani v rámci jiného zpravodajského příspěvku. Naproti tomu zastánci opačného názorového proudu (účastníci akce „Za naši kulturu a bezpečnou zem“) dostali opakovanou možnost svoje postoje prezentovat. Jedním z nich pak byl i aktivní politik, poslanec T. Okamura (SPD), který prostor využil k formulaci zcela konkrétního vyhraněného politického požadavku („neprodyšné uzavření hranic pro nelegální migraci“).

Provozovatel má právo vysílat svůj program svobodně a nezávisle, není povinen pokrývat veškeré dění, resp. může zvolit, kterým událostem se bude věnovat pozornost a kterým nikoli. V daném případě se však jednalo o související protestní akce dvou proti sobě ostře vymezených názorových táborů. Protesty se týkaly totožného tématu, odehrávaly se souběžně, prakticky na stejném místě, účastníci měli v úmyslu na sebe vzájemně reagovat (byla zapotřebí i policejní asistence pro oddělení obou skupin). Domníváme se proto, že není možné informačně pokrýt akci pouze jedné z těchto stran, aniž by tím zároveň nedošlo k mediálnímu zkreslení aktuálně probíhajících událostí.

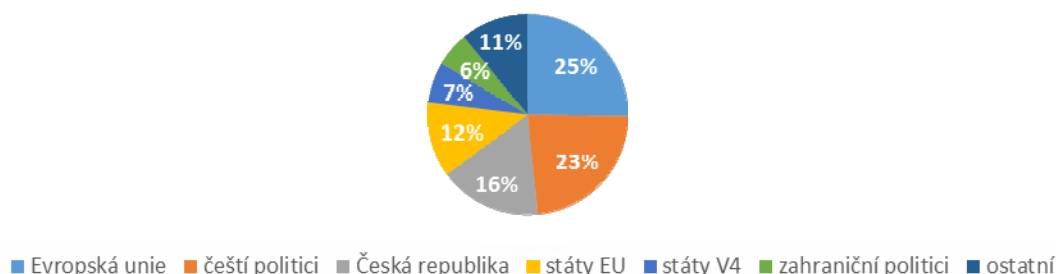
Diváci byli v rámci relace o protestech informováni nekomplexně a jednostranně, resp. dostali možnost seznámit se pouze s postoji a stanovisky jednoho z názorových proudů. Problém je o to závažnější, že provozovatel přistupoval k výroky protiislámsky laděných demonstrantů zcela nekriticky, a legitimizoval tak jejich názory, z nichž některé měly předsudečný charakter („invaze“, „islám je koncentrované zlo“). **Pokládáme proto za vhodné, aby byl provozovatel vyzván k podání vysvětlení svého postupu.**

Rámování politické agendy

Příspěvky, které primárně přinášely informace o politických jednáních, rozhodnutích a stanoviscích, je možné z hlediska použitých rámců rozdělit do několika hlavních skupin.

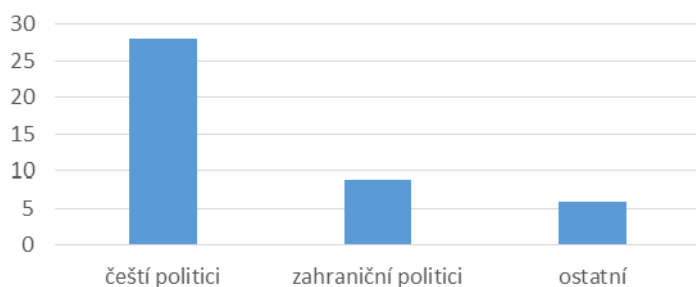
Nejvýrazněji se přitom uplatňuje rámec, který jsme nazvali „ČR vs. EU“. Zprávy, které do něj spadají, reflektují zejména otázku tzv. uprchlických kvót. Tyto příspěvky pak divákům zprostředkovávají informace o odmítavé reakci české politické reprezentace (případně i dalších zemí V4) vůči navrženému přerozdělovacímu mechanismu. Nejčastěji zmiňovanými aktéry jsou tak jednotliví čeští politici a Evropská unie či její instituce:

Graf 16: ČR vs. EU - zmiňovaní aktéři

Prostor k vyjádření přitom získávají převážně politici tuzemští:

Graf 17: ČR vs. EU - oslovení aktéři

V příspěvcích je tedy obvykle akcentován ostrý nesouhlas České republiky s politikou Evropské unie a zároveň jistá jednota tuzemské politické scény. Další politická opatření, která by pomáhala řešit otázku uprchlické krize (ochrana hranic, boj s islámským státem, humanitární pomoc v zahraničí apod.) jsou obvykle zmiňována až v druhém plánu, a především jako alternativa ke kvótám. Např. 6. září zpravodajství (příspěvek č. 51) reflektovalo část debaty, která se uskutečnila téhož dne v rámci publicistického pořadu Partie, takto:

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Evropa selhává v řešení migrační krize. Reaguje na ni pomalu a nedostatečně. V naší Partii se na tom shodli ministr obrany Martin Stropnický a šéf ODS Petr Fiala. Oba současně odmítají kvóty na rozdělování uprchlíků po Evropě.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Kvóty na přerozdělení uprchlíků, dlouho nebylo téma, které by opoziční a koaliční politiky takhle stmelovalo. I ve studiu to bylo znát. Je proti nim jak ministr obrany Martin Stropnický, tak první muž ODS.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Jestli Evropa v něčem páchá sebevraždu, tak je to způsob řešení té migrační krize formou kvót, přerozdělováním lidí tam, kde ti lidé ani nechtějí.

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Být proti nesmyslu asi nepotřebuje žádnou zvláštní inteligenci.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Členské státy by se měly podle obou politiků zaměřit především na důslednou ochranu schengenských hranic a větší zapojení do boje proti Islámskému státu.

Jeden z příspěvků (č. 5) pak tematizuje kritiku České republiky ze strany sousedních (západních) zemí, která se týkala především zacházení s uprchlíky v detenčních zařízeních, ale také postoje ke zmiňovaným kvótám:

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Sousední státy kritizují Českou republiku ohledně přístupu k uprchlíkům. Podle Německa vězníme běžence v táborech jako těžké zločince. Rakousko zas odsuzuje naši vládu za odmítání kvót pro rozdělení migrantů v rámci Evropské unie. O pomoci uprchlíkům ze strany Čechů už ale nikdo v zahraničí nemluví. Jak se vůbec k uprchlické krizi staví Češi a námi zvolení politici? To zjišťovala kolegyně Kristýna Vedralová.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Česko vězní uprchlíky. Titulek německého listu Frankfurter Rundschau. Zařízení v Bělé přirovnává téměř ke

koncentračnímu táboru. Uprchlíky prý vězníme jako kriminálníky, často nemají co jíst a je jim zabaven veškerý majetek.

redaktor /citace: citace deníku Frankfurter Rundschau/

"Tábor je obehnán 4 metry vysokým plotem s ostatným drátem. Běženci musí odevzdat cennosti a mobily, z jejich hotovosti si pak stát strhává náklady za nedobrovolný pobyt."

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Ministerstvo vnitra takové nařčení odmítá.

Jiří NOVÁČEK, 1. náměstek ministra vnitra

Není tomu tak. V zařízeních se připravuje strava pro tři skupiny obyvatel. Jsou pod lékařským dohledem, striktně se dodržují lhůty pro jejich umístění

Reportáž dále řeší i hmotnou pomoc poskytovanou uprchlíkům (ze strany dobrovolníků a Univerzity Karlovy). Jak je ale vidět z úryvku, i toto téma bylo rámováno sporem mezi Českou republikou a sousedními státy, s tím že existence pomoci byla redakcí použita jako argument relativizující výše uvedenou kritiku ČR.

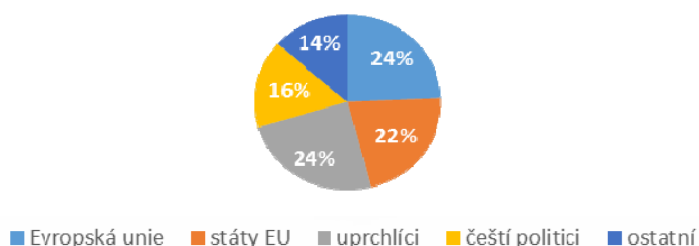
Rámec pojmenovaný „Mezinárodní spolupráce“ obsahuje příspěvky, které se mezinárodní politické dění dívají spíše optikou potřeby hledání společného postupu. Těchto příspěvků je nižší počet než těch, které se zaměřují primárně na mezinárodní politický konflikt. Jedním z nich je např. reportáž (č. 17), která informuje o návrhu Německa a Rakouska na vytvoření koridoru, díky kterému by uprchlíci mohli do cílové země přicestovat legálně. Tento návrh byl prezentován v kontextu tragédie na rakouské dálnici:

Patrik KAIZR, redaktor
redaktor

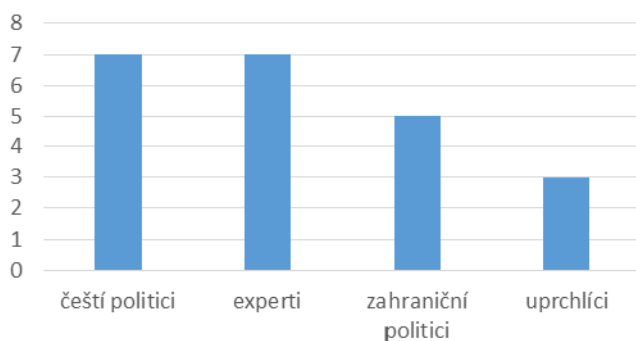
71 mrtvých v Rakousku, tisíce běženců na hranicích Makedonie, Srbska, Maďarska nebo Rakouska, které dost možná čeká stejný osud. Smrt z rukou převaděčů na cestě do země, kde chtějí žít. Evropa hledá způsob, jak běžencům pomoci, aby se podobná tragédie neopakovala. Německo a Rakousko navrhuje, aby ti uprchlíci, kteří evidentně utíkají před válkou, tedy hlavně Syřané, měli volný průchod Evropou. To jsou Syřané na maďarsko-srbské hranici. Teď je čeká dlouhá cesta do Německa a pokusí se jí zdolat ilegálně, buď přes rakouské hranice nebo přes ty české. Volnou cestu by samozřejmě uvítali.

Obecně se v takto laděných příspěvcích nejvíce hovoří o Evropské unii či jednotlivých členských zemích, prostor k vyjádření dostávají vedle českých politiků zejména experti či zástupci neziskových organizací, a také zahraniční politici.

Graf 18: Mezinárodní spolupráce - zmiňování aktérů

Graf 19: Mezinárodní spolupráce - oslovení aktérů

Přestože většina příspěvků prezentovala českou politickou scénu v přístupu k uprchlické jako víceméně homogenní, tři z nich se zaměřily také na domácí konflikty. K rámci „Konflikty na české politické scéně“ jsme tak přiřadily reportáže, které tematizovaly názor ministra financí A. Babiše (ANO), dle kterého by mělo dojít k uzavření Schengenského prostoru a petici proti imigraci iniciovanou bývalým prezidentem V. Klausem. Tyto politické postoje a aktivity byly představovány jako kontroverzní, vyvolávající kritické reakce u ostatních českých politiků. Jako příklad uvádíme úryvek příspěvku č. 46:

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Uprchlíká krize, do jejího řešení se naplno pustil i bývalý prezident Václav Klaus. Inicioval petici proti imigraci. Chce tím prý upozornit na závažný problém, který se může týkat každého Evropana.

Václav KLAUS, bývalý prezident

My nechceme dále pasivně přihlížet k tomu, jak naši ústavní činitelé, vláda, političtí představitelé de facto ztrácí čas a v téhle té osudové chvíli otálejí. My považujeme masovou migraci do dnešní Evropy za vážné ohrožení stability.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Iniciativa odmítá kvóty a žádá vyšší zabezpečení státu před uprchlickou vlnou, a to s nasazením veškerých sil, policie a armády. Jenže u premiéra Bohuslava Sobotky moc nepochodila.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Já myslím, že i ta petice, kterou dnes zveřejnil Václav Klaus, ale tu debatu nikam dál neposouvá.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Ministr vnitra dokonce obvinil bývalého prezidenta z populismu.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

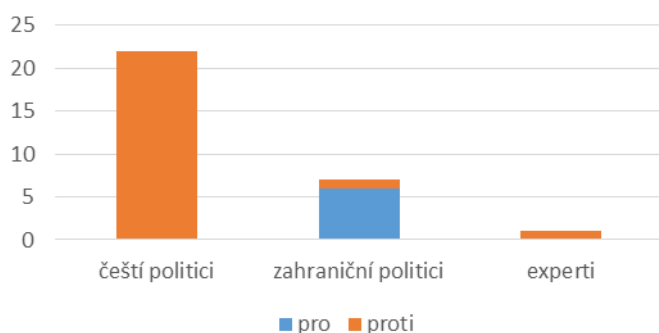
Pan Klaus není první ani poslední politik, který se snaží populisticky k tomuto tématu přivázat. A bohužel asi budeme svědky i u jiných lidí než u něj, že budou v tomto trendu pokračovat.

Nejfrekventovanějším a zároveň nejkonfliktnějším politickým tématem byly bezesporu uprchlické kvóty. Proto se na pokrytí této problematiky podíváme ještě jednou detailněji. Kvóty byly hlavním tématem pěti odvysílaných příspěvků, dalších 10 příspěvků o kvótách hovořilo jako o tématu vedlejším. Celkem 15 příspěvků tedy obsahovalo zmínky o kvótách,

resp. o neshodách okolo vyjednávání tohoto opatření (jedná se o všechny příspěvky přiřazené k rámci „ČR vs. EU“ a o některé další).

80% aktérů, kteří se k tématu vyjadřovali, přitom deklarovalo postoje odmítající zavedení kvót na přerozdělování uprchlíků. Kladné postoje zazněly pouze v 20% případech, a to výhradně z úst zahraničních politiků:

Graf 20: Postoje oslovených aktérů k zavedení tzv. uprchlických kvót

Vidíme, že z oslovených českých politiků se pro zavedení kvót nevyslovil žádný. To je samozřejmě možné vysvětlit tím, že toto opatření většinově neprosazovala ani jedna ze současných parlamentních stran. Výrazně odlišný postoj můžeme nalézt pouze u stran mimoparlamentních, např. u Strany zelených³, tedy u subjektů, které jsou nyní z mocenského hlediska marginálními silami. Na druhou stranu, v případě jiných témat (např. prolomení těžebních limitů) byli zastánci menšinových politických názorů osloveni a přizváni k debatě (konkrétně se jednalo o předsedkyni Strany zelených J. Drápalovou). Větší plurality pak nebylo dosaženo ani pomocí expertních komentářů. Naopak, oslovený politolog P. Robejšek se dle redakce proti kvótám ostře ohradil (příspěvek č. 62):

Zbyněk ZYKMUND, redaktor

Vládu čeká velká bitva na evropském poli. Podle návrhu Evropské komise bychom měli přijmout další asi tři tisícovky uprchlíků. Ministři vnitra o nových kvótách budou jednat už 14. září v Bruselu. Podle politologa Petra Robejška by Česko mělo setrvat na své pozici a kvóty razantně odmítnout.

Petr ROBEJŠEK, politolog

To je asi to úplně nejdůležitější, co by dnes Česká republika měla dělat, a sice zajistit kontrolu svých hranic a kontrolu svého území i za pomoci nestandardních opatření.

Zbyněk ZYKMUND, redaktor

Podle něj se teď hraje o jednotu Evropy a o smysl a budoucnost evropské integrace. Martina Spěváčková, Tomáš Polák a Zbyněk Zykmond, Prima FTV.

³ Viz Stanovisko Strany zelených k evropské a české azylové politice: <http://www.zeleni.cz/wp-content/uploads/2015/07/23e112a1664725c8bb33ec2f420365bc1.pdf>

Eurospekticismus

Poslední z citovaných příspěvků naznačuje další tendenci, a to určité protievropské ladění. Tento rámeček pak u tří reportáží zcela převládá, což je možné vyzorovat již ze způsobu, jakým téma uvádějí moderátoři:

Příspěvek č. 7

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

I v noci na dnešek hořela v Německu další ubytovna pro žadatele o azyl. Tentokrát v Braniborsku nedaleko Berlína. Evropští politici se mezitím dál radí, co se současnou uprchlickou vlnou. Žádný recept ale zatím nenašli. Pokud se tak podle některých občanských aktivistů nestane včas, bude to mít pro Evropu, tedy i pro nás, nedozírné následky.

Příspěvek č. 33

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Na Evropskou unii dopadá ze všech stran kritika za řešení-neřešení uprchlické krize. Kromě kvót není totiž v tuto chvíli na stole žádné východisko. Vnější hranice Unie na jihu téměř neexistují.

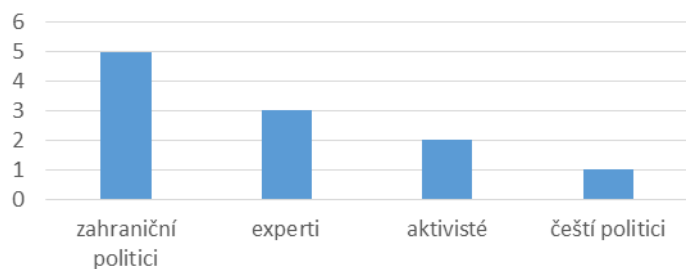
Příspěvek č. 54

Roman ŠEBRLE, moderátor

Evropa je bezradná. A co dál s uprchlickou krizí, neví. Problém řeší politici separátně a v nejbližší době ani neplánují summit, kde by se návalem uprchlíků do Evropy zabývaly špičky evropských zemí. Zatím jedinou iniciativou je tak dnešní návrh francouzského prezidenta letecky udeřit na Islámský stát.

Právě v těchto příspěvcích také dostávají širší prostor vyjádření aktéři, kteří nebyli v jiných souvislostech v poměru k dalším mluvčím obvykle tak často oslovoováni:

Graf 21: Eurospekticismus - oslovení aktéři

V příspěvku č. 7 hovoří právnička K. Samková, označená také jako „občanská aktivistka“, která vyjadřuje poměrně radikální přesvědčení, např. o zhroutilí schengenského prostoru. Redaktor navíc tyto názory ve svém komentáři v podstatě stvrzuje:

Klára SAMKOVÁ, právnička, občanská aktivistka

Jsme svědky toho, že Makedonie v podstatě byla dobyta náporom uprchlíků, následuje Srbsko. Do těchto zemí vstupují uprchlíci z schengenského prostoru, to znamená ze zemí, které mají povinnost bránit společně své hranice.

Josef KLUGE, redaktor

Jinými slovy, Evropa si s migranty neumí poradit. Evropský právní řád je podle občanské aktivistky Kláry Samkové v troskách.

Klára SAMKOVÁ, právnička, občanská aktivistka

Schengenský prostor se zhroutil. V podstatě není schopen účinně svou vlastní legislativu a svoje vlastní závazky vůči svým jednotlivým členským státům plnit, takže je otázka, zda vůbec má ještě smysl mluvit o schengenském prostoru.

Příspěvek č. 33 pak obsahuje opět vyjádření politologa P. Robejška, který se zamýšlí nad smyslem evropské integrace. Evropskou unii přitom označuje za „elitní projekt“, a následně kritizuje i další aspekty fungování EU, konkrétně eurozónu. V tomto kontextu následně zaznívá také komentář ekonoma L. Kovandy. Jako opozitní stanovisko byl přitom vybrán pouze poměrně banální výrok C. Svobody o „volnočasových“ výhodách existence schengenského prostoru:

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Ostřejší hraniční režim se přesunul jinam. Východní hranice Slovenska a Polska je teď kombinací drátů a elektronických opatření. Jenže peníze se měly možná posílat jinam. Tisíce uprchlíků dokazují, že přejít přes Itálii a Řecko dál do Evropy není vůbec složité. Podle Petra Robejška je to i symbol toho, že se Evropa možná sjednocovala příliš rychle.

Petr ROBEJŠEK, politolog, odborník na mezinárodní vztahy

Tady máme jenom příklad toho, že Evropská unie je elitní projekt, elitami vytvořený, elitami prováděný a jenom pro elity důležitý. Občan je důležitý až v tu chvíli, když je třeba platit co, co elity pokazily.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Schengen, tedy volný pohyb mimo jiné osob a zboží po Evropě, bývalý šéf české diplomacie Cyril Svoboda hájí. Plusy prý převažují.

Cyril SVOBODA, bývalý ministr zahraničí

My si jako občané České republiky užíváme to, že můžeme volně se pohybovat, že přes hranice můžeme volně jezdit na lyže, nakupovat.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Přesto dodává - jižní hranici je nutné věnovat víc pozornosti. Jenže v problémech zřejmě není jen projekt Schengenu. Podle některých ekonomů nedávná krize v Řecku naplno odhalila pochybení v dalším velmi ambiciózním projektu Evropské unie - společné evropské měně. Do záchrany Řecka se pumpují miliardy. Podle odborníků i proto, že krach eura by byl velký průšvih.

Lukáš KOVANDA, ekonom, Roklen24

Možná by se objevila určitá psychologická vlna, která by vlastně vedla až k tázání, zda tedy ta současná podoba integrace je správná, zda je to pro ty státy ekonomicky přínosné.

Petr ROBEJŠEK, politolog, odborník na mezinárodní vztahy

Eurozóna je selhání, protože byla špatně nastavená, od začátku tam byly státy, které do ní nepatřily a teď kom máme účet a opět ten účet neplatí ti, kteří to zavínili, nýbrž my, prostí daňoví poplatníci.

Posledně zmiňovaný „euroskeptický“ příspěvek má tedy ambici překračovat téma uprchlické krize. Obtíže spojené se zvládním krize tak mohou sloužit jako podpora pro mnohem dalekosáhlejší argumentaci (viz „Evropská unie je elitní projekt“), která by možná za jiných okolností v mainstreamovém zpravodajství nezazněla, nebo by alespoň nebyla v této podobě prezentována jako zcela oprávněná.

Dopad uprchlické krize na další oblasti společenského života

Problematika uprchlické krize do ostatních zpráv nepronikala. Výjimkou byl příspěvek č. 30, který tematizoval očekávané změny v oblasti školství. Za jednu z těchto změn bylo přitom označeno zahrnutí problematiky uprchlictví do školních osnov. K tomuto tématu se vyjádřili dva zástupci základních škol, kteří konstatovali, že problematiku ve výuce zohlední. Tento fakt pak byl prezentován jako něco spíše mimořádného („budou se muset učit“) a kontroverzního (zařazení nesouhlasného stanoviska V. Klause ml.), než jako běžná reflexe aktuálního dění ve výuce společenských věd:

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Jak už jsme říkali, začátek školního roku je perný nejen pro děti, ale i pro rodiče. Znamená totiž citelný zásah do rodinných rozpočtů kvůli množství drahých školních pomůcek. A děti čeká i řada podstatných změn. Reportérka Petra Doležalová zjistila, že se například budou muset učit o uprchlících.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Čím dál dražší pomůcky už nejsou jediným strašákem rodičů. S tím, že musejí za kvalitní pomůcky vytáhnout z kapsy stále víc, už se začínají smířovat. Od zítřka ale jejich děti čekají i nová témata. V rámci různých předmětů se budou učit například o uprchlících.

Miroslav PEER, ředitel ZŠ, Karlovy Vary

Se bude víc mluvit o s tím, že je nutné bojovat proti xenofobii, s tím samozřejmě počítáme, v těch předmětech se víc o tom bude mluvit. Samozřejmě to dění, které momentálně probíhá v Evropě, tak určitě nějakým způsobem budeme zpracovávat i do naší výuky.

Michaela MRÓZINSKÁ, zástupkyně ředitele ZŠ, Ostrava

Samozřejmě na to určitě přijde řeč, my s tím nějakým způsobem pracujeme a hlavně v hodinách čtení a literatury a nejen to, samozřejmě i v jiných předmětech.

Václav KLAUS ml., expert ODS pro oblast školství

Teď se zase se bude bojovat proti xenofobii, a to školství dostává nějakéj ideologickej nátěr takovej nebo makovej, tohle to je špatně.

Izolované mimoevropské dění

Zpravodajství týkající se primárně mimoevropského dění uprchlickou krizi prakticky nereflektovalo, a to ani v případě, že referovalo o aktivitách Islámského státu (ničení památek v Palmýře) či intervencích proti němu (zapojení Ruska). Jeden z příspěvků (č. 27) informoval o občanských protestech, které probíhají v Libanonu. Zde se uprchlická krize objevuje pouze ve stručné zmínce, a to jako jeden z faktorů přispívajících k destabilizaci země.

Partie

Diskusně-publicistický pořad Partie je na programu Prima vysílán každou neděli od 11:00 hodin. Ve sledovaném období jsme tak mohli zaznamenat celkem tři vydání. Téma uprchlické krize reflektovala dvě z nich.

Tabulka 8: Vydání pořadu Partie ve sledovaném období

Vydání	Hosté	Témata
30. 8. 2015	B. Sobotka (premiér, ČSSD)	Ministr Pelikán a korupce, uprchlická krize , byty OKD, Česká pošta, zákon o elektronické evidenci tržeb, cesta prezidenta Zemana do Číny, státní rozpočet
6. 9. 2015	M. Stropnický (ministr obrany, ANO) P. Fiala (předseda ODS)	Cesta prezidenta Zemana do Číny, potenciální prezidentští kandidáti, uprchlická krize , státní rozpočet, zákon o elektronické evidenci tržeb
13. 9. 2015	J. Mládek (ministr průmyslu a obchodu, ČSSD) V. Kovářová (TOP 09) J. Drápalová (předsedkyně SZ)	Těžba na dole Paskov, prolomení těžebních limitů na Mostecku, zákon o elektronické evidenci tržeb, mezinárodní strojírenský veletrh

Partie ze dne 30. srpna 2015

Toto vydání bylo specifické, protože mělo jediného hosta, a to premiéra B. Sobotku (ČSSD). Diskuse se dotkla širokého spektra témat, včetně uprchlické krize. V této souvislosti se moderátorka T. Kašparovská dotazovala na následující aspekty problematiky:

- Kritika ČR ze strany OSN a dalších mezinárodních institucí kvůli vzrůstajícímu antiislamismu a špatnému zacházení s uprchlíky v detenčních zařízeních
- Postup Evropy při řešení příčin krize, především pak vzhledem k válečným konfliktům na Středním východě
- Ochrana schengenského prostoru
- Boj proti převaděčům (v souvislosti se smrtí uprchlíků na rakouské dálnici)
- Možné nasazení armády k ochraně českých hranic
- Návrh A. Babiše na uzavření Schengenského prostoru
- Kvalita komunikace s občany
- Kvóty na přerozdělování uprchlíků (v souvislosti s kritikou ČR ze strany Rakouska a Německa)

Moderátorka dotazy obvykle kladla v neutrálním tónu, s primárním cílem zjistit stanoviska premiéra, potažmo vlády. Odpovědi B. Sobotky v podstatě nerozporovala, ani se k nim nijak výrazně v dalších dotazech nevracela. Dvě z otázek tematizovaly zahraniční kritiku České republiky. V prvním případě (zacházení s uprchlíky v detenčních zařízeních) premiér argumentoval tím, že Česká republika jedná korektně a dodržuje nastavená pravidla. Kritiku tak odmítl jako neodůvodněnou. K problematice společenských nálad se pak nijak nevyjádřil a moderátorka jeho odpověď nepoptávala.

Otázku kvót moderátorka uvedla následovně: „*Pane premiére, ještě jedna kritika, která zazněla na adresu České republiky, a to z úst rakouského kancléře Wenera Faymanna, ten, tomu vadí, že odmítáme kvóty, bez nich podle něj není možné zajistit ochranu vnější hranice*

Evropské unie. Lze to i bez kvót?‘‘ Na to B. Sobotka nepřekvapivě odpověděl, že ano a potvrdil své stanovisko, dle kterého Česká republika kvóty odmítá jako kontraproduktivní, s tím, že jejich zavedení by posílilo ekonomickou migraci. Moderátorka nijak neoponovala, pouze poznamenala, že „evidentně ten tlak se zvyšuje ze strany Německa, Rakouska“. Premiér dodal, že Česká republika podporuje dobrovolné přerozdělování a upřednostňuje spíše pomoc přímo na místě (na Blízkém východě). Přepis příslušné části pořadu uvádíme níže:

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Pane premiére, ještě jedna kritika, která zazněla na adresu České republiky, a to z úst rakouského kancléře Wenera Faymanna, ten, tomu vadí, že odmítáme kvóty, bez nich podle něj není možné zajistit ochranu vnější hranice Evropské unie. Lze to bez kvót?

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

Lze to bez kvót. Pan Faymann kritizoval náš postoj, který my ale neměníme, my nejsme stoupenci systému kvót. Vnímali bychom to spíše jako pobídku, zejména pro ekonomickou migraci směrem do Evropské unie. Takže my kvóty podporovat nebudeme. Tento náš názor se podařilo prosadit ...

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Nicméně evidentně ten tlak se zvyšuje ze strany Německa, Rakouska.

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

... Rakouskou mělo jiné stanovisko. Já nevylučuji, že ten, že to téma se znovu otevře, ale my postupujeme tak, abychom podpořili ten dobrovolný projekt, proto se také Česká republika v rámci toho dobrovolného projektu přihlásila, jsme připraveni postarat se zhruba o 1500 lidí v průběhu 2 až 3 let, čili ta nabídka z naší strany leží na stole. A teď bude záležet na tom, jestli Evropská komise to celé dotáhne do konce a ten projekt se bude realizovat. Čili, kvóty my nebudeme podporovat. Byli bychom rádi, kdybychom se spíše dohodli s těmi dalšími členskými státy Evropské unie, abychom společně sdružili peníze a investovali je do oblastí, kde dneska jsou uprchlíci na Blízkém východě, abychom tam zlepšili jejich životní podmínky, abychom snížili migrační tlaky.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Dobře, pane premiére.

Jako poněkud kontroverznější pak byly ze strany moderátorky prezentovány určité nesrovnalosti a rozpory na domácí politické scéně. Jednak požadovala vysvětlit, zda vláda hodlá či nehodlá nasadit armádu při ochraně českých hranic, a především pak upozornila na vyjádření A. Babiše, dle kterého by mělo dojít k uzavření schengenského prostoru (*„Našla ta myšlenka u vicepremiéra Babiše vůbec nějakou odezvu nebo to prostě pan vicepremiér oznámil a vláda pak vlastně i vašimi ústy říká něco úplně jiného?“*).

Partie ze dne 6. září 2015

V popisovaném vydání proti sobě stáli ministr vnitra M. Stropnický (ANO) a předseda ODS P. Fiala. I v tomto případě byla uprchlická krize jedním z témat, o kterých hosté diskutovali. Moderátor T. Hauptvogel nadnesl následující otázky:

- Zapojení Ruska do bojů proti Islámskému státu v Sýrii
- Zapojení EU a ČR do koalice proti Islámskému státu (v souvislosti s řešením příčin uprchlické krize)

- Kvóty na přerozdělování uprchlíků (v souvislosti s výsledky jednání zemí V4)
- Ochrana hranic ČR i schengenského prostoru (v souvislosti s funkčností mezinárodní spolupráce)
- Možný budoucí vývoj uprchlické krize

Vzhledem k tomu, že jedním z pozvaných byl ministr obrany, není nepřekvapivé, že debata poměrně výrazně akcentovala bezpečnostní otázky. Podrobně se diskutovalo zejména o různých aspektech boje proti Islámskému státu. V této souvislosti byla aktivita IS prezentována také jako dominantní příčina současné uprchlické krize. Oba hosté tak zdůrazňovali nutnost řešení probíhajících válečných konfliktů na Středním východě, a to jak z důvodů nebezpečí, které představuje Islámský stát sám o sobě, tak i proto, aby byly příčiny uprchlické krize odstraněny.

Dalším tématem byly uprchlické kvóty. Jak M. Stropnický, tak P. Fiala zavedení tohoto opatření důrazně odmítli. Stejně jako v předchozím případě, ani zde moderátor do debaty nepřinesl relevantní protiargumenty. Diskuse o kvótách byla zahájena reportáží, která referovala o výsledcích jednání zástupců zemí V4, kdy tyto státy stvrdily své odmítavé stanovisko k uvedenému přerozdělovacímu mechanismu. Po skončení příspěvku moderátor problematiku okomentoval s tím, že o ní v podstatě ani není nutné diskutovat a otázal se P. Fialy, jestli je spokojen s výsledky jednání. Ten odpověděl, že v otázce kvót ano, protože kvóty pokládá za „úplný nesmysl“, zkritizoval však vážnost dalších výstupů jednání:

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Pánové, o kvótách se asi úplně bavit nemusíme, jestli, pane předsedo, ještě před začátkem V4 poslal nějakou výzvu, aby předsedové odmítli kvóty, takže jste asi spokojen s výsledkem jednání?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

No, v tomto směru ano, protože kvóty jsou úplně nesmysl a je to, jako skutečně, jestli Evropa v něčem páchá sebevraždu, tak je to způsob řešení té migrační krize formou kvót, přerozdělováním lidí tam, kde ti lidé ani nechtějí, přenášením problémů do zemí, ve kterých nejsou ze zemí, kde už existují. To je prostě naprosto špatná cesta. Kvóty určitě ne. Na druhé straně já jsem ne zklamán, ale přece jenom trošku zklamán z těch výsledků toho jednání, je skvělé, že premiéři těchto zemí jednají, musíme mít nějaký společný postup. Řada těch opatření je formulována hodně vážně. Já určitě souhlasím s ochranou vnějších hranic schengenského prostoru, to je skvělé, ale co to v praxi znamená? Souhlasím s navýšením prostě nějaké pomoci v místech konfliktu, ale co to v praxi znamená, co vlastně ty státy udělají. To si myslím, že ty otázky ještě ...

Poté se moderátor na postoj ke kvótám zeptal také M. Stropnického, který se vyjádřil s tím, že „být proti nesmyslu nepotřebuje žádnou zvláštní inteligenci“ a podporu kvót ze strany západoevropských politiků označil za populismus, který může ve svém důsledku zavinit i vzestup extrémistických stran:

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Já myslím, že to už je klišé, které ani nestojí za komentář. A dokonce si myslím, že to je takový jako umělá karta vlastně z obou stran. Tady u nás říct - jsem proti kvótám, tak jako to je takové chlapácké, jako být proti nesmyslu asi nepotřebuje žádnou zvláštní inteligenci. A bohužel ze strany některých západoevropských politiků se to taky hraje jako taková populistická karta. Já někdy, když se mluví o těch kvótách a o různých politických korektnostech a podobně, tak mám někdy obavu, aby ti politici, kteří to říkají, tak aby se vlastně, aby nebyli převálcováni ve svých vlastních zemích do, nejspíše do 4 let, do příštích voleb extrémními stranami, některé se s žádnou politickou korektností zdržovat nebudou. Takže ono je potřeba být poměrně razantní, v tom bych samozřejmě souhlasil s panem předsedou Fialou. (...)

Následně se o slovo přihlásil opět P. Fiala, aby dodal, že kvóty jsou „*proti našim zájmům, a nakonec je to i proti těm uprchlíkům, kteří sem vlastně jít nechtějí*“ a zkritizoval politiku Německa:

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

... ty kvóty, a určitě krátkou, já bych jenom ty kvóty přece jenom tak nebagatelizoval. Když se objevily poprvé, tak se řeklo, no, tak jednou se přerozdělí a pak už budeme to řešit jinak. My jsme varovali před tím, že to je nekonečný proces, to je jednou 100 tisíc, pak to bude 200 tisíc, pak to bude 300 tisíc, nemá to žádný konec, prostě ty kvóty je potřeba jasně odmítnout. A ony se bohužel budou vracet. A všimněte si, jak ta politika některých evropských zemí je podivná. Německo třeba řekne, přijmeme všechny uprchlíky ze Sýrie, no, dobře tím samozřejmě vyvolají velký tlak i na ty tranzitní země. A současně řekne, no, ale chceme, aby se uprchlíci přerozdělovali po Evropě. Tak jsme suverénní stát. Ať si Německo dělá, co chce. To je naprosto v pořádku. Ale nemohou po nás chtít, abychom my realizovali nějaké kvóty, které napadnou někoho v Bruselu, protože to je proti naší bezpečnosti, proti našim zájmům a nakonec je to i proti těm uprchlíkům, kteří sem vlastně jít nechtějí.

Na tuto poznámku už moderátor nijak nereagoval a debatu posunul k otázce ochrany hranic.

V průběhu reflexe uprchlické krize spolu hosté nijak výrazně nepolemizovali, resp. nebyl mezi nimi v této věci žádný principiální rozpor. P. Fiala kritizoval prakticky pouze to, že vláda nejedná dostatečně aktivně (vágnost opatření navržených na jednání V4, nedostatečná humanitární pomoc postiženým zemím ze strany ČR, nedostatek peněz pro resort obrany, nedostatečná iniciativnost vlády v přijímání jednotlivých opatření).

Přes tuto shodu na sebe moderátor nevzal roli kvalifikovaného oponenta, a to ani v momentě, kdy došlo na řešení kontroverzních otázek, jakými jsou právě kvóty. Podobně jako v případě zpravodajství, i zde bylo téma rámováno jako střet mezi Českou republikou a západoevropskými zeměmi (Evropskou unií). V průběhu debaty se tak diváci nedostali šanci seznámit s argumenty ve prospěch uprchlických kvót. Naopak, na základě sledování pořadu museli nabýt dojmu, že se jedná výhradně o iracionální a škodlivé opatření, které je České republice zcela svévolně vnučováno zvenčí. A jak jsme již uvedli v části analýzy, která se zabývá zpravodajstvím, výstupy debaty byly navíc zpracovány ve zpravodajském příspěvku, který byl odvysílán téhož dne, a který tematizoval a zdůrazňoval právě shodu vlády s opozicí ve věci uprchlických kvót („*Kvóty na přerozdělení uprchlíků, dlouho nebylo téma, které by opoziční a koaliční politiky takhle stmelovalo. I ve studiu to bylo znát. Je proti nim jak ministr obrany Martin Stropnický, tak první muž ODS.*“).

Očima Josefa Klímy

Publicistický pořad Očima Josefa Klímy provozovatel zařazuje do vysílání vždy v úterý od 21:35 hodin. Jedná se primárně o nepolitickou publicistiku, která sleduje zejména soukromé a kriminální kauzy. Zpracování témat pak často balancuje na hranici investigativní žurnalistiky a bulváru. Nelze tedy ani očekávat, že by se pořad nějak seriózně problematikou uprchlické krize zabýval. Přesto jsme ve dvou ze tří monitorovaných vydáních zachytili několik momentů, které se k tématu vztahují.

Očima Josefa Klímy ze dne 25. srpna 2015

Pořad obsahuje pravidelnou rubriku „Glosátor“, zařazovanou na jeho samém konci, v rámci které některá z populárních osobností glosuje aktuální společenské dění. V daném vydání vystoupil Ondřej Hejma s následujícím komentářem:

„Dobrý den. Tak se zdá, že máme za sebou další léto, který bylo tentokrát horký a tropický jako v Africe. No a právě z té Afriky k nám najednou začaly proudit tisíce lidí, a jak se zdá, tak my nevíme, co s nima. No a člověk nemusí být žádné akademik nebo vědec, aby pochopil, že za to můžou ty špatný zákony, který máme. Sociální systémy, který přímo vybízejí ke zneužívání. No ale naštěstí si platíme celou armádu politiků českých, evropských, a zákonodárců, který by měli umět tohleto změnit. No, a protože skončily prázdniny, tak by se dámy a pánové do toho mohli pustit. Protože včera bylo pozdě. Předem děkujeme. Ale jinak to bylo hezký léto, ne? Doufám, že jste si ho užili.“

O. Hejma tedy vystoupil s domněnkou, že příčina uprchlické krize vězí v „sociálních systémech, které vybízejí k zneužívání“, a apeloval proto na bližší nespécifikovanou změnu zákonů. Komentář je možné označit za zjevnou politickou agitaci (snahu využít uprchlické krize k prosazení pravicových opatření). Na druhou stranu, rubrika je explicitně koncipována jako názorová a diváci si jsou vědomi toho, že se zde setkávají se subjektivním „zamyšlením“ celebrit, nikoli s informacemi zpravodajského charakteru, politickými stanovisky ani se stanovisky odborné veřejnosti.

Očima Josefa Klímy ze dne 1. září 2015

Součástí pořadu je také jakási investigativní sonda za přítomnosti skryté kamery, která má zmapovat reakce lidí na různé jevy, případně odhalit všemožné nekalé praktiky. Tato rubrika, která se průběžně prolíná celým pořadem, v uvedeném případě zachycovala reakce, které u veřejnosti vzbudí zahalená muslimská žena.

J. Klíma uvedl téma následovně:

„Do Evropy dál proudí davy uprchlíků. A země, včetně té naší, se snaží s touto situací nějak vyrovnat. Jak jsme ale připraveni my na situaci, kdy budeme možná již běžně brzy potkávat ženy zahalené od hlavy až k patě v hábitech zvaných burka. A naopak, jak si u nás budou připadat muslimské ženy. Setkají se s tolerancí? Nebo s nepřátelstvím? Více, či méně skrytým? To se rozhodla vyzkoušet Petra Majerová.“

Celkem v 5 vstupech pak redaktorka oděná do nikábu (chybně označeném za burku) testuje nic netušící spoluobčany. Nejdříve se se prochází po ulici a zachycuje reakce okolí, které jsou vesměs nepřátelské. Poté se vydá do posilovny, kde si chce zacvičit (a nesundat přitom nikáb). Přítomný zaměstnanec jí v jejím rozhodnutí ale zabránit nehodlá. Následuje scéna v zahradní restauraci, kde se redaktorka zoufale snaží zkonsumovat svůj „oblíbený smažák s bramborama“ (což není se zakrytými ústy snadné). Pak si pokouší pronajmout pokoj, potenciální domácí ji ale odmítá s odkazem, že se objevil jiný zájemce. Také se rozhodne sehnat si práci – prodavačky v sex shopu. Ani tu ale nezíská. Nakonec se dočká varování vesnických žen, které jí odrazují od koupi nemovitosti s tím, že tam žijí „mladí kluci“, kteří jsou „docela takový vostrý“.

Na konci pořadu J. Klíma výsledky sondy shrne takto: *„Tak co, taky vám zahalené ženy vadí? Já myslím, že bychom je měli litovat. A to si kolegyně z jejich údělu ozkoušely jen tu méně významnou, ryze formální, část. A věděly, že za chvíli budou zase zcela volné. A svobodné. Ve svém rozhodování. Tak si s tímhle vědomím, jak skvěle na tom jste, užijte aspoň zbytek večera. Milé divačky.“*

Na první pohled by se možná mohlo zdát, že hlavním cílem vstupů bylo zjistit, jak česká společnost reaguje na osoby z jiného kulturního prostředí, konkrétně na zahalené muslimské ženy, zda se tyto ženy nesetkávají s nepřátelstvím, diskriminací apod. „Sonda“ však byla záměrně výrazně přehnaná. Žena byla oblečena do černého nikábu, který zahaluje vše kromě očí, ačkoli většina muslimských žen (včetně uprchlic) takto přísná pravidla odívání nedodržuje. Některé ze situací, do kterých se figurantka dostávala, pak byly až absurdní (především scéna, ve které se ucházela o zaměstnání v obchodě s erotickým zbožím). Když pak zohledníme i komentáře moderátora („*měli bychom je litovat*“), je zjevné, že smyslem bylo spíše demonstrovat kulturní neslučitelnost praktikovaného islámu s českou společností.

SHRNUTÍ A ZÁVĚRY

Mediální obraz událostí spojených s uprchlickou krizí (odpovědi na položené otázky)

a) prostor věnovaný uprchlické krizi

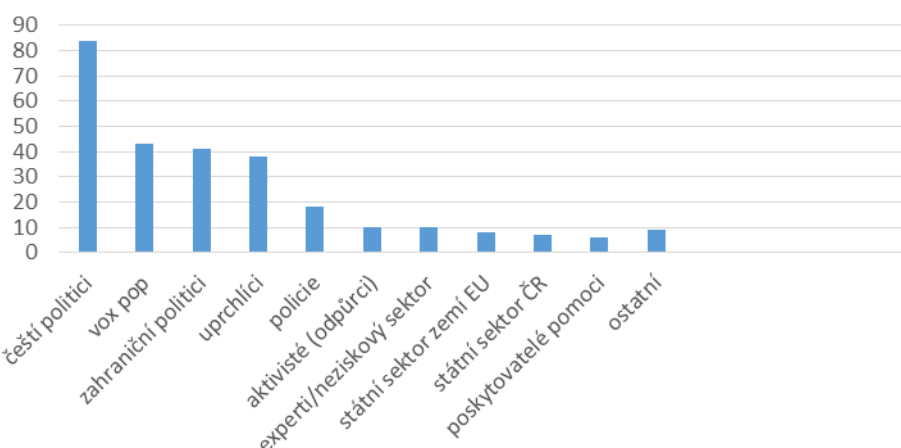
Program Prima ve sledovaném období věnoval tématu uprchlické krize rozsáhlý prostor, a to zejména v rámci zpravodajství, kde příspěvky týkající se této problematiky tvořily celou čtvrtinu vysílacího času. Uprchlická krize byla reflektována i publicistickými pořady. Stala se předmětem debaty dvou ze tří vydání diskusně-publicistického pořadu *Partie* a svérázným způsobem byla zmiňována dokonce i investigativní publicistkou zastoupenou pořadem *Očima Josefa Klímy*.

b) zdroje

V získávání vlastního materiálu byl přístup provozovatele poměrně proaktivní. Redakce zpravodajství vysílala reportéry nejen na relevantní místa v České republice (např. do obcí, kde se nachází či mohou v budoucnu nacházet detenční zařízení pro uprchlíky), ale i do zahraničí. Redakce přinášela informace nejen z Německa nebo česko-rakouských hranic, ale systematicky monitorovala také situaci na maďarsko-srbských hranicích.

Výběr zdrojů však nebyl příliš pestrý. Obsah zpravodajských příspěvků se opíral zejména o oficiální vyjádření politických špiček. Výrazný prostor k vyjádření se dostal především členům vlády, konkrétně premiérovi B. Sobotkovi a těm ministrům, kteří vedou relevantní resorty (obvykle šlo o ministra vnitra M. Chovance). Vyjádření zahraničních politiků pak zaznívala mnohem méně často než výroky politiků domácích. I když zahraniční politik hovořil v průměru déle (16 sekund) než český (12 sekund), jednalo se stále o značnou disproporci:

Graf 22: Počet výroků jednotlivých aktérů pořadu Zprávy FTV Prima

Pokud jde o české politiky, byly do zpravodajství nejčastěji zařazovány výroky zástupců ČSSD (téměř polovina všech citovaných českých politiků), zástupci ostatních politických stran pak následovali s citelným odstupem:

Tabulka 9: Počet výroků českých politiků v pořadu Zprávy FTV Prima

Politický subjekt	Absolutní četnost	Relativní četnost
ČSSD	40	48%
ANO	9	11%
ODS	9	11%
KDU-ČSL	5	6%
Prezident Zeman/mluvčí Ovčáček	5	6%
Komunální politici	5	6%
TOP 09	4	5%
KSČM	2	2%
Úsvit	2	2%
SPD	1	1%
STAN	1	1%
Bývalý prezident Klaus	1	1%
Celkem	84	100%

Diskusně-publicistický pořad *Partie* pak ve sledovaném období hostil celkem tři české politiky, kteří se vyjadřovali k otázkám spojeným s uprchlickou krizí: premiéra B. Sobotku (ČSSD), ministra obrany M. Stropnického (ANO) a P. Fialu (předseda ODS).

Tento nepoměr, kdy byli jakožto oslovení aktéři výrazně preferováni čeští politici, a z nich pak vládní představitelé ČSSD, byl do značné míry způsoben tím, že zpravodajství uprchlickou krizi v nemalé části příspěvků rámovalo buď jako záležitost dohledu státní správy nebo jako předmět sporu mezi Českou republikou a západními členy Evropské unie (máme na mysli především spor o zavedení tzv. uprchlických kvót).

Zpravodajství zveřejňovalo obvykle stanoviska těch českých politiků, kteří rozhodují o konkrétní agendě nebo jsou pověřeni zastupovat Českou republiku na mezinárodním poli. Výroky zástupců dalších parlamentních stran byly zahrnuty spíše doplňkově a většinou

neměly charakter výrazně opozitního názoru. Postoje mimoparlamentních politických subjektů, které prosazují vstřícnější migrační politiku, než parlamentní „mainstream“, redakce nezjišťovala.

Pokud se podrobněji podíváme na výpovědi zahraničních politiků, které byly do zpravodajství zařazeny, všimneme si, že převažují citace politiků německých (nejčastěji se jednalo o vyjádření kancléřky A. Merkelové), rakouských a maďarských.

Tabulka 10: Počet výroků zahraničních politiků v pořadu Zprávy FTV Prima

Stát	Absolutní četnost	Relativní četnost
Německo	12	29%
Rakousko	7	17%
Maďarsko	6	15%
Evropská unie	4	10%
Francie	3	7%
Lucembursko	3	7%
Komunální politici	2	5%
Slovensko	2	5%
Polsko	1	2%
Velká Británie	1	2%
Celkem	41	100%

Toto rozložení je dáno především sledovanými tématy (situace v Heidenau, smrt uprchlíků na rakouské dálnici, situace na maďarsko-srbské hranici). Stanoviska zahraničních politiků byla zveřejňována i v kontextu informování o politických sporech mezi Českou republikou a západoevropskými zeměmi (potažmo Evropskou unií), tedy jako opozitní postoje k výročkům českých politiků (případně politiků zemí V4), obvykle v souvislosti s uprchlickými kvótami. Mimoevropští politici pak k tématu uprchlické krize ve sledovaném období nevypovídali vůbec. Dopady uprchlické krize na jiné než evropské země se nacházely zcela pod rozlišovací schopností nabízeného zpravodajského servisu.

Prostor pro vyjádření odborníků a neziskového sektoru byl v porovnání s jinými nepatrný a zástupci těchto skupin hovořili pouze v rámci zpravodajství. K tomu je ale potřeba dodat, že program Prima nedisponuje takovým publicistickým formátem, který by se zapojením odborné či občanské veřejnosti počítal. Zajímavá je pak struktura těchto osob a organizací:

Tabulka 11: Výroky expertů/zástupců neziskového sektoru v pořadu Zprávy FTV Prima

Jméno	Organizace/odbornost	Počet výroků
Radko Hodkovský/Jan Kovář	Evropské hodnoty	4
Petr Robejšek	politolog	3
Martin Rozumek	Organizace na pomoc uprchlíkům	2
Lukáš Kovanda	ekonom	1

Výroky aktérů, kteří jsou definováni zejména svojí odborností (politolog, ekonom) byly zařazovány v kontextu kontroverzních témat s potenciálně dalekosáhlým dopadem, rámovaných bezpečnostním či přímo euroskeptickým diskursem. Naproti tomu zástupci NNO Evropské hodnoty a Organizace na pomoc uprchlíkům zpravidla dostávali prostor v příspěvcích akcentujících mezinárodní spolupráci. Obsah jejich výroků však témata spíše jen dokresloval, resp. dotyční poskytovali informace technického a doplňkového charakteru.

Značná pozornost byla naproti tomu věnována názorům veřejnosti. V rámci zpravodajství bylo veřejné mínění druhým nejčastěji přímo citovaným zdrojem. 74% těchto osob lze přitom označit jako místní obyvatele (obyvatele lokalit, kde jsou, nebo mohou být, přítomni uprchlíci). Příspěvky, které na veřejné mínění klady primární důraz, využívaly dvou rámců: „občanské spory“ a „ohrožení a bezpečnost“. V českém kontextu pak dominoval rámeček zdůrazňující potenciální ohrožení, resp. strach místních obyvatel z uprchlíků.

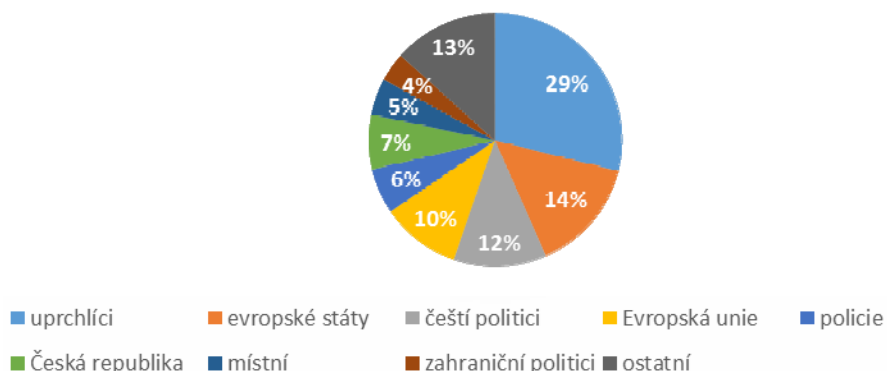
Pro potřeby analýzy jsme z veřejného mínění vyčlenili výroky, které patří přímo zaangažovaným osobám, tedy občanským politickým aktivistům (včetně demonstrantů) a poskytovatelům pomoci. Zastoupení těchto hlasů bylo v celku zpravodajství marginální, kumulovaly se ovšem okolo specifických témat. Lidé zaangažovaní ve prospěch uprchlíků hovořili k tématu poskytování hmotné pomoci, převládala zde tak humanitární diskurs bez širších politických konotací. Naproti tomu v případě aktivistů se jednalo především o protestující odpůrce (téměř výhradně o účastníky demonstrace z 12. září), kteří se vymezovali proti přijímání uprchlíků, a také o právníčku K. Samkovou. Tu redakce charakterizovala primárně jako „občanskou aktivistku“ a právě na jejích názorech vystavěla jeden z euroskeptických příspěvků.

Samotní uprchlíci byli čtvrtou nejčastěji zpravodajstvím citovanou skupinou osob. Jejich vyjádření byla koncentrována především v příspěvcích, které se soustředily na masový rozměr migrace. Tím tyto reportáže získaly alespoň omezený individuální akcent. Zveřejněné výpovědi však měly obvykle daleko k jakýmkoli ucelenějším příběhům. Takový prostor uprchlíci ve sledovaném období ve vysílání programu vůbec nedostali. V příspěvcích, které mapovaly český kontext, pak vyjádření uprchlíků až na jeden případ (reportáž o propouštění uprchlíků z detenčního zařízení) absentovala. Je ale samozřejmě otázkou, zda redakce vůbec měla možnost hovořit např. se zadrženými uprchlíky.

c) témata

Zpravodajská relace Zprávy FTV Prima se při pokrývání problematiky uprchlické krize soustředila především na mapování aktuální situace v tranzitních evropských zemích a na zprostředkovávání stanovisek (zejména českých) politických špiček k otázkám spojeným s migrací. Zpracování informací zpravidla akcentovalo masový rozměr migrace, kdy uprchlíci představovali nezvladatelný „přiliv“, který Evropu destabilizuje. Politické dění bylo nejčastěji rámováno jako spor České republiky se západoevropskými zeměmi a institucemi Evropské unie, které nám vnucují opatření, jako jsou kvóty pro přijímání uprchlíků. Pro reflexi českého kontextu byl typický důraz na postup státní správy a zároveň na artikulaci obav místních obyvatel z přítomnosti uprchlíků. Nejfrekventovaněji zmiňovaným tématem napříč příspěvky pak byla ochrana hranic (schengenského prostoru i hranic vnitřních). Vedle samotných uprchlíků hovořily zpravodajské příspěvky nejčastěji o jednotlivých evropských státech, českých politicích a Evropské unii:

Graf 23: Aktéři zmiňovaní v souvislosti s uprchlickou krizí v pořadu Zprávy FTV Prima

Diskusně-publicistický pořad *Partie* z tohoto trendu nijak zvlášť nevybočoval. Pozvání političtí představitelé debatovali o otázkách, jako je zajištění ochrany hranic či přerozdělování uprchlíků. Na rozdíl od zpravodajství pak byla širěji diskutována problematika boje proti Islámskému státu.

Ačkoli uprchlíci ve zpravodajských příspěvcích zachycujících jejich cestu Evropou vystupovali jako jednající aktéři s čitelnými motivy a strategiemi, zpravodajství neobsahovalo příspěvky, které by stavěly na „lidském rozměru“, přinášely komplexnější životní příběhy a hlouběji analyzovaly motivaci uprchlíků nebo jejich plány do budoucna. Nebyl tematizován ani možný přínos imigrantů pro cílové země (ekonomický, demografický apod.), zmíněny byly pouze vynaložené náklady na integraci uprchlíků v Německu. Příspěvky vyjadřovaly výraznější sympatie vůči uprchlíkům pouze v případě, že uprchlíci sehrávali pasivní roli – buď jako adresáti pomoci (pomoc pro uprchlíky) nebo jako oběti (příspěvky o smrti uprchlíků). Ani tato humanitární rovina však nebyla ve sledovaném období příliš dominantní. Příspěvky ve svém celku referovaly o problémech uprchlíků mnohem méně než o problémech zemí, kterými uprchlíci procházejí.

Na druhou stranu, vysílání se ve sledovaném období nijak intenzivně nevěnovalo ani bezpečnostním otázkám souvisejícím např. s terorismem. Uprchlíci byli s potenciální hrozbou terorismu spojováni de facto pouze v jediném zpravodajském příspěvku, který informoval o činnosti českých tajných služeb, které prověřují možné napojení zadržených uprchlíků na Islámský stát. Co se zdravotních rizik spojených s migrací týče, zpravodajství v jednom případě zprostředkovalo závěry ministerstva vnitra, ze kterých vyplynulo, že naprostá většina zadržených uprchlíků netrpí nebezpečnými infekčními chorobami.

Vysílání se až na výjimky vyhýbalo stigmatizaci uprchlíků jakožto konkrétní skupiny osob. Informace např. o agresivním chování ze strany uprchlíků (nepokoje na hranicích, napadení dozorce v detenčním zařízení) byly zasazovány do širších souvislostí (snaha vyhnout se registraci, silný psychický tlak apod.). Jejich jednání tak bylo interpretováno jako důsledek situace, ve které se nacházejí, nikoli jako projev jejich „přirozených“ charakterových rysů. Od tohoto postupu se odchýlil pouze příspěvek o nepořádku, který po sobě uprchlíci zanechávají v Srbsku. V tomto případě bylo chování uprchlíků zcela vytrženo z kontextu, a ti tak byli prezentováni jako „nepřizpůsobiví“ narušitelé poklidného života místních obyvatel.

Nutno dodat, že potenciálně předsudečné zobrazování uprchlíků, případně osob muslimského vyznání, bylo „kanalizováno“ mimo formáty zpravodajství a politické publicistiky.

Investigativně-publicistický pořad Očima Josefa Klímy pracoval s výrazně „orientalistickou“ a bulvární představou migrantek, resp. muslimských žen. Ty byly prostřednictvím absurdních modelových situací vykresleny jako kompletně zahalené (v nikábu) oběti útlaku, které nemají šanci zařadit se do běžného života v české společnosti.

Zpravodajské i publicistické pokrytí problematiky se prakticky výhradně soustředilo na aktuální vývoj situace. Neznamenalí jsme téměř žádné ambice zprostředkovat divákům komplexnější informace o příčinách a souvislostech sledovaného dění. Výjimku tvořily pouze diskuse o strategiích boje s Islámským státem, které byly zařazeny do pořadu Partie. To, že by existovaly i jiné příčiny uprchlické krize (např. globální klimatické změny) nebylo z analyzovaného materiálu v podstatě vůbec patrné. Pořady se příliš nevěnovaly ani otázce rozlišování mezi uprchlíky a tzv. ekonomickými migranty. Tohoto tématu se dotkly pouze prostřednictvím občasných zmínek z úst oslovených politiků, kteří vždy deklarovali, že je potřeba tyto skupiny selektovat. Zvláštním případem je pak opět pořad Očima Josefa Klímy, do kterého byla zařazena pravicově populistická glosa Ondřeje Hejmy, který v souvislosti s očekávanou imigrací volal po redukci sociálního státu.

Ve sledovaném období se vysílání nepokoušelo ani o hlubší reflexi společenských nálad. Zpravodajství poskytovalo rozsáhlý prostor k vyjádření veřejnosti s tím, že dávalo veřejnému mínění v podstatě volný průchod. To se týkalo i zpravodajského pokrytí protestů proti imigraci a islámu, kdy - zpravidla vyhocená - vyjádření demonstrujících zazněla bez jakýchkoli korektivních redakčních komentářů. V pořadu Partie se pak moderátorka při rozhovoru s premiérem B. Sobotkou sice dotkla tématu kritiky České republiky ze strany OSN kvůli narůstajícímu antiislamismu, premiér však tuto část otázky nezodpověděl a moderátorka odpověď již dále nevyžadovala.

d) symbolika

Především zpravodajství v symbolické rovině těžilo z určité „katastrofické“ metaforiky, kdy byly pro přicházející uprchlíky hojně užívány výrazy jako „vlna“ či „příliv“. Právě pomocí nich příspěvky opisovaly masový rozměr migrace. V takto nastaveném diskursu tak v podstatě nezbyl prostor pro zachycení příběhů jednotlivých uprchlíků. Tento trend nezvrátily ani tragické události spojené s jejich smrtí. Příspěvků, které se věnovaly tragédiím, bylo velmi málo. Tyto pak byly vesměs informativní, s emocemi pracovaly jen v omezené míře a negenerovaly žádnou navazující agendu.

Vyhodnocení analyzovaného obsahu z hlediska zákona o vysílání

Monitoringu bylo podrobena období tří týdnů z přelomu srpna a září 2015. Bylo tak možné zachytit jen určitou výseč mediálního obrazu událostí, které se neustále dynamicky vyvíjejí. Počet uprchlíků, kteří na evropský kontinent přicházeli v letních měsících, rostl. V dané době také probíhala intenzivní mezinárodní politická jednání, kdy se mimo jiné rozhodovalo o způsobu přerozdělování uprchlíků, především o zavedení tzv. uprchlických kvót. Tento celkový rámec se samozřejmě vzhledem k okolnostem v dalších měsících proměňoval, nejvýrazněji pravděpodobně v souvislosti s listopadovými teroristickými útoky. Jsme si tedy vědomi toho, že posouzení dodržování zákonných ustanovení musí tato omezení respektovat.

Vysílání ve svém celku příliš nedbalo na perspektivu samotných uprchlíků a vykreslovalo je spíše jako zdroj problémů pro Evropany. Takto výrazně eurocentrický pohled může implicitně

posilovat odmítavé (protiuprchlické) postoje české veřejnosti. Nedomníváme se ale, že by takový přístup sám o sobě zakládal porušení některého z ustanovení zákona o vysílání. V rámci analyzovaného materiálu jsme však identifikovali dva specifické momenty, které mohou být z hlediska dodržování ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., resp. z hlediska naplňování zásady vyváženosti, potenciálně problematické:

1) **Vysílání zpravodajské relace Zprávy FTV Prima ze dne 12. září 2015**, kde zazněly informace o pražských **protiislámských protestech**.

V tomto případě (detailní analýza viz výše) navrhuje, aby byla provozovateli adresována následující výzva k podání vysvětlení:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), v platném znění, a na základě ustanovení § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení, z jakého důvodu v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, odvysílané dne 12. září 2015 od 18:55 hodin na programu Prima, nezveřejnil postoje účastníků demonstrace na podporu uprchlíků a proti xenofobii („Za otevřenou Evropu, proti rasismu, xenofobii a náboženské nesnášenlivosti v ČR“), zatímco jejich názorovým oponentům, kteří se účastnili protestů proti islámu a imigraci (protestní jízda motorkářů a demonstrace „Za naši kulturu a bezpečnou zemi“) poskytl široký a redakčně nekorigovaný prostor k vyjádření (promluvil celkem 7 osob, včetně organizátorů a aktivních politiků), a to v tematické reportáži zařazené v čase 05:44 minut od začátku pořadu. Konání akce proti xenofobii, která se odehrávala paralelně s demonstrací proti islámu, byla v rámci uvedené reportáže věnována pouze okrajová zmínka („*Jen o pár metrů dál se naopak protestovalo proti xenofobii a na podporu uprchlíků. Obě demonstrace odděloval kordon policistů antikonfliktního týmu, a tak se žádné větší problémy nekonaly.*“). Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

2) Přístup k problematice tzv. uprchlických kvót

Politické otázky související s uprchlickou krizí provozovatel často nahlížel prizmatem sporů České republiky s Evropskou unií, a to zejména v případě, že referoval o možném zavedení kvót pro přijímání uprchlíků. České politiky přitom v rámci zpravodajství citoval mnohem častěji než politiky zahraniční. Zároveň pak českou politickou scénu prezentoval jako de facto homogenní v odmítání přerozdělovacích mechanismů, aniž by se pokoušel zprostředkovat např. odlišná stanoviska mimoparlamentních stran, odborné veřejnosti či občanské společnosti.

Tento stav je do značné míry zapříčiněn tím, že obsah zpravodajská relace Zprávy FTV Prima obecně na vyjádření českých politických špiček z velké části stojí. Zatímco se však ve zpravodajství alespoň nějaké opozitní názory vyskytovaly, diskusně-publicistický pořad Partie žádnou polemiku v těchto otázkách prakticky nenabídl. Výjimkou byla pouze parafráze vyjádření rakouského kancléře W. Faymanna v rámci otázky, kterou ve vydání ze dne 30. srpna 2015 položila moderátorka premiéru Sobotkovi.

V rámci vydání pořadu *Partie* ze dne 6. září 2015, jehož hosty byli M. Stropnický (ministr vnitra za ANO) a P. Fiala (předseda ODS), pak nezazněl žádný argument ve prospěch zavedení uprchlických kvót. Oba hosté měli na problematiku zcela totožný názor (kvóty označili za „nesmysl“). Pro zachování vyváženosti je proto potřebné, aby roli kvalifikovaného oponenta převzal moderátor. Ten se však tohoto úkolu nezhostil, nepoložil jedinou polemickou otázku, a dokonce danou část debaty uvedl s tím, že o záležitosti není vůbec nutné diskutovat. Diváci se tak na základě sledování pořadu nemohli seznámit se všemi relevantními argumenty a vytvořit si na problematiku vlastní nezávislý názor.

Sledovaná vydání pořadu *Partie* však byla ve svém celku charakteristická tím, že moderující inklinovali ke zjišťovacím, nekonfliktním otázkám, a s hosty příliš nepolemizovali. Je proto možné, že k výše popsané situaci došlo spíše z důvodu nedostatečných kompetencí moderátora, který je zvyklý spoléhat na to, že názorový střet „zajistí“ samotná přítomnost dvou politických rivalů.

Pokud bude mít Rada zájem o prošetření této záležitosti, je k dispozici návrh usnesení s výzvou k podání vysvětlení postupu moderátora pořadu *Partie* ze dne 6. 9. 2015:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), v platném znění, a na základě ustanovení § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení, z jakého důvodu v pořadu *Partie*, resp. v části pořadu věnované otázkám spojeným s uprchlickou krizí, odvysílaném dne 6. září 2015 od 11:00 hodin na programu Prima, nezazněly žádné argumenty podporující přijetí opatření pro přerozdělování uprchlíků na území EU (tzv. uprchlických kvót). Ačkoli pozvaní hosté, M. Stropnický (ANO) a P. Fiala (ODS), shodně zaujali k otázce přijetí uprchlických kvót ostře odmítavé stanovisko, moderátor neplnil roli kvalifikovaného oponenta, vyjádření hostů nijak neoponoval a nepřinášel alternativní argumentaci, aby si diváci byli schopní na problematiku vytvořit vlastní nezávislý názor. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

Zpracovala Soňa Tichá, 1. 12. 2015

Příloha 1

Zprávy FTV Prima

1) Nepokoje v Německu kvůli uprchlíkům

Zdroj: Prima
Datum vydání: 24.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Nedaleko česko-německých hranic u Drážďan pokračují střety příznivců krajní pravice a levice. Hlavní důvod imigranti. Policisté zasahovali v ulicích už třetí noc po sobě. Na jihu Německa pak zase vyhořela další ubytovna, původně určená právě pro uprchlíky. Berlín kritizuje Evropskou unii, že na krizi kolem běženců nedokáže rychle reagovat.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Německé Heidenau. Jenom 30 kilometrů od českých hranic. Vzduchem tu v noci znovu létaly kameny a petardy. V městečku u Drážďan se kvůli uprchlíkům střetli příznivci krajní pravice a levice. Právě tady je totiž centrum, kde tisíce běženců čekají na vyřízení žádosti o azyl. Při násilných střetech byly zraněny desítky lidí, včetně 30 policistů.

Kai KRANICH, mluvčí Červeného kříže v Sasku

Vytvořili jsme tu dvě ošetřovací stanice pro uprchlíky. Teď se ale staráme hlavně o demonstranty a policisty.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Kvůli násilnostem přijel dnes do Saska i německý vicekancléř.

Sigmar GABRIEL, německý vicekancléř /Zdroj: N24.de/

Tito lidé nemají nic společného s názory a postoji německého státu, i když situace začíná být složitější. Německo ji bude řešit klidně a civilizovaně.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Napětí se ale nezvyšuje jenom v Sasku. Na jihu Německa ve městě Weissbach zasahovali hasiči, hořela ubytovna připravená pro imigranty. Podle vyšetřovatelů oheň pravděpodobně někdo založil úmyslně. Hasiči dostali plameny během hodiny pod kontrolu. Budova ale není obyvatelná. Právě do Německa míří velká část uprchlíků, kteří do Evropy přicházejí. Letos jich podle odhadů bude až čtyřikrát víc než v minulých letech. Proudů běženců se přitom nezastavují, hranice Makedonie a Srbska i dnes překročily tisíce lidí. Další lodě s uprchlíky přistávají i břehů Itálie. Petra Winterová, Prima FTV.

2) Uprchlíká krize rozdělila německý Heidenau na dva tábory

Zdroj: Prima

Datum vydání: 24.8.2015

Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima

Strana / zpráva 05

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

V saském Heidenau v těchto vypjatých dnech natáčí náš kolega reportér Tomáš Polák. Mluvil tam s běženci i s místními obyvateli. Uprchlíká krize město rozdělila na dva názorové tábory.

Tomáš POLÁK, redaktor

Heidenau se zhruba 16 tisíci obyvateli tvoří de facto předměstí saské metropole Drážďan. Teď k místním dočasně přibýly asi čtyři stovky obyvatel dočasných. Právě sem totiž německé úřady začaly shromažďovat **uprchlíky** z Blízkého východu. **Uprchlíci** v saském Heidenau jsou ubytováni v bývalém obchodním domě pro kutily, stojí právě za mnou. Jak sami vidíte, plot je potažený igelitem tak, aby tam nešlo vidět. Uprchlícké centrum je prakticky nonstop pod dohledem policie a také německých médií. Od centra města leží vzdušnou čarou jen stovky metrů, v okolí jsou obchody, normálně fungují, je klid. **Uprchlíci** vypadají, že je ve volném pohybu nikdo příliš neomezuje. Chodí normálně z tábora dovnitř a ven, pouze u brány, kterou hlídá ostraha, se prokazují jakousi malou kartičkou. Mezi nimi je i 30letý Rahna Umar.

Rahna UMAR

Jsem z Pákistánu, přišel jsem sem v pátek, ale do Německa jsem se dostal už před 10 dny.

Tomáš POLÁK, redaktor

O protestech dobře ví a vynikající angličtinou, v Pákistánu studoval a politicky se angažoval, popisuje, jak je lidé z Heidenau vnímají.

Rahna UMAR

Nemají nás rádi, není to pro nás dobré, protože jsme z naší země právě kvůli podobným problémům odešli. Válka a podobně. Vyhrožovali mi, že mě zabijí.

Johny

Jsme němečtí obyvatelé, máme strach o naše rodiny, děti a práci. Kradou tady, chtějí si všechno vzít.

Tomáš POLÁK, redaktor

Obhajuje protesty místních 25letých mladíků, který se svým kamarádem popíjí pivo v zaparkovaném autě na dohled od brány do uprchlického centra.

obyvatelka Heidenau

Ne, ani ne. Pro mě se nic nezměnilo.

Tomáš POLÁK, redaktor

Tvrdí stručně pro změnu mladá žena, když přijde na otázku strachu z **uprchlíků**. Město Heidenau **uprchlíci** rozdělili na dva tábory. Jedni s nimi soucítí, druzí by je tu nejraději neviděli. Jedno má ale většina místních společného, o uprchlickém problému se jim příliš před kamerou mluvit nechce. Tomáš Polák, Prima FTV.

3) Jednání politiků o uprchlické krizi

Zdroj: Prima
Datum vydání: 24.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 06

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Čeští politici podle odborníků zaostávají v řešení uprchlické krize. Dnes o ní jednali šéf české diplomacie Lubomír Zaorálek se svým francouzským protějškem. Znovu zopakovali, že Evropa musí jednat společně.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka
Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka
redaktorka

Počet **uprchlíků** na území České republiky roste. Jen o víkendu policisté zajistili 235 běženců, denní průměr zajištěných migrantů tak vzrostl na 53. V červenci se přitom čísla pohybovala kolem 18 zadržených denně, ani tak se prý nemáme bát.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Ministerstvo vnitra situaci zvládá. My jsme včas vyčlenili dodatečné kapacity, část těchto migrantů je vracena do země původu, část v tuto chvíli čeká na příslušné procedury.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka
Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka
redaktorka

Otázku **uprchlíků** řešil dnes premiér s francouzským ministrem zahraničí i na setkání velvyslanců České republiky. Jediné, k čemu došli, je, že žádný stát by proti přívalu **uprchlíků** neměl bojovat sám. A jak krizi vyřešit? Ukončit válečné konflikty v Sýrii a Libyi. Kromě uprchlické krize řešili politici i další unijní témata. Řeč byla například o válce na Ukrajině, o boji s terorismem, anebo o budoucnosti Řecka.

Laurent FABIUS, francouzský ministr zahraničí

Naše cíle jsou stejné, boj a snaha o mír a bezpečnost. Za každou cenu musíme posílit naše aktivity v boji proti terorismu, aby nedošlo k takové tragédii jako v lednu v Charlie Hebdo ve Francii.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka
Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka
redaktorka

Jenže podle odborníků jen řeči o spolupráci nestačí. Je potřeba jednat a proto svolali odbornou konferenci Internal Security Forum, kde vystoupí experti na bezpečnost ze západní Evropy i USA.

Radko HOKOVSKÝ, výkonný ředitel Evropské hodnoty

Budou školit lidi zejména ze země střední Evropy, specialisty s ministerstvem vnitra, zahraničí nebo i zpravodajských služeb země Visegrádské čtyřky.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka
Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka
redaktorka

Jednat budou na fóru politické špičky s odborníky a úředníky už příští týden tady v Poslanecké sněmovně.

Helena LANGŠÁDLOVÁ, místopředsedkyně Výboru pro evropské záležitosti PS PČR /TOP 09/

Situace je vážná, byť nesmíme podléhat ani xenofobii, ani hysterii, ale musíme věcně o migraci a věcných dopadech migrace diskutovat. A máme v této oblasti mnoho restů.

Ivan GABAL, místopředseda obranného výboru PS PČR /KDU-ČSL/

Je to pro mě nová kvalita, a myslím si, že i z hlediska schopnosti lidí v parlamentu se budeme muset vyvíjet o patro výš, abysme dokázali obstát stejně třeba jako Němci nebo Britové nebo Holanďani.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka
Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka
redaktorka

Kristýna Vedralová a Petra Doležalová, Prima FTV

4) Islamisté zničili chrám Baal-Shamin v Palmýře

Zdroj: Prima
Datum vydání: 24.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 11

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Ozbrojenci z Islámského státu zničili jednu z nejvýznamnějších antických památek. Vyhodili do povětří starověký Baalův chrám v syrském městě Palmýra. Celý svět je zděšený. Navíc to není zdaleka první cenná památka, kterou Islámský stát zničil.

Josef KLUGE, redaktor

Tohle je, tedy spíš byl, starověký Baalův chrám v syrské Palmýře. 2 tisíce let stará památka byla součástí komplexu antických ruin. Chrám byl poničený už dřív při střetu syrských vládních vojsk s rebely. Teď ho **islamisté** zničili úplně. Chrám Baal-Shamin vyhodili do povětří.

Irina BOKOVOVÁ, generální ředitelka UNESCO

Něco podobného jsme nezažili od 2. světové války. Myslím si, že je to vůbec největší a nejbrutálnější systematické ničení světového kulturního dědictví.

Josef KLUGE, redaktor

Podle některých informací vyhodili **islamisté** chrám do vzduchu už před měsícem, jiné zdroje tvrdí, že se to odehrálo teprve před pár hodinami. **Islamisté** dobyli Palmýru v květnu, od té doby je velmi těžké zprávy z této oblasti ověřit. Už v pátek radikálové zničili za pomoci buldozerů jinou památku, křesťanský klášter Mar Elan v provincii Homs.

Irina BOKOVOVÁ, generální ředitelka UNESCO

Každá země, každá jednotlivá vláda by měla vyvinout co největší úsilí, aby tohle skončilo.

Josef KLUGE, redaktor

Místo toho ale radikálové dál vraždí a ničí památky na území, která mají pod kontrolou. V úterý zavraždili na náměstí před muzeem 82letého kustora sbírek Palmýry Chálida Asada. Nechtěl jim prozradit, kam ukryl největší skvosty ze svých sbírek. Možná i proto přečkají řádění **islamistů**. Tohle jsou záběry k letošního února, radikálové ničí tisíce let staré sochy v iráckém Mosulu. Do povětří tam tehdy vyhodili i místní knihovnu. Josef Kluge, Prima FTV.

5) Kritika Česka sousedními státy ohledně přístupu k **uprchlíkům**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 25.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 02

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Sousední státy kritizují Českou republiku ohledně přístupu k **uprchlíkům**. Podle Německa vězníme běžence v táborech jako těžké zločince. Rakousko zas odsuzuje naši vládu za odmítání kvót pro rozdělení migrantů v rámci Evropské unie. O pomoci **uprchlíkům** ze strany Čechů už ale nikdo v zahraničí nemluví. Jak se vůbec k uprchlické krizi staví Češi a námi zvolení politici? To zjišťovala kolegyně Kristýna Vedralová.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Česko vězní **uprchlíky**. Titulek německého listu Frankfurter Rundschau. Zařízení v Bělé přirovnává téměř ke koncentračnímu táboru. **Uprchlíky** prý vězníme jako kriminálníky, často nemají co jíst a je jim zabaven veškerý majetek.

redaktor /citace: citace deníku Frankfurter Rundschau/

"Tábor je obehnan 4 metry vysokým plotem s ostnatým drátem. Běženci musí odevzdat cennosti a mobily, z jejich hotovosti si pak stát strhává náklady za nedobrovolný pobyt."

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Ministerstvo vnitra takové nařčení odmítá.

Jiří NOVÁČEK, 1. náměstek ministra vnitra

Není tomu tak. V zařízeních se připravuje strava pro tři skupiny obyvatel. Jsou pod lékařským dohledem, striktně se dodržují lhůty pro jejich umístění.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Kromě Německa se do České republiky pustilo i Rakousko. Kritizuje vládu za odmítání návrhu Evropské unie na zavedení povinných kvót.

redaktor /citace: Werner FAYMANN, rakouský kancléř/

"Země jako Česká republika, ale i další, Polsko, baltské země, nechtějí závazné kvóty. A to je třeba kritizovat,

protože bez těchto závazných kvót se nepohneme dál."

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Tento názor Rakušanů nás velmi překvapuje. Já si myslím, že jsou velmi nespravedliví. Myslíme si, že povinné kvóty nic neřeší, nic nevyřeší.

Andrej BABIŠ, ministr financí /ANO/

Kvóty jsou nesmysl, to každý ví. To si vymyslela Evropská komise. My potřebujeme okamžitě uzavřít schengenský prostor, to znamená, potřebujeme bránit Schengen. Nemůžeme, musíme zabránit vlastně, aby ti běženci sem chodili.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Prezident by pak volil namísto kvót raději vojenskou strategii.

Miloš ZEMAN, prezident republiky

Když jsem před 2 lety mluvil v Evropském parlamentu o potřebě vytvoření evropské armády, zažil jsem některé úsměvy. Dnes by se nám taková armáda nesmírně hodila.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Rakousko zůstává jedinou ze sousedních zemí, která bojuje o zavedení kvót. Samotným Rakušanům podle průzkumu prý běženci nevadí, dokazuje to i nárůst vzniku institucí na jejich podporu. Lidé shromažďují zásoby jídla, pití, posílají peníze na transparentní účty. Podobní organizace fungují už i u nás. Dobrovolníci nabízejí **uprchlíkům** především materiální pomoc.

Martin ROZUMEK, ředitel organizace na pomoc **uprchlíkům**

Lidé nabízejí ubytování pro **uprchlíky**, oblečení, dobrovolnickou činnost, že by rády vzaly třeba děti uprchlické někam na výlet.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Pomocnou ruku nabízí **uprchlíkům** i Univerzita Karlova. Pro běžence připravila různé studijní výhody.

redaktorka /citace: vyjádření Univerzity Karlovy/

"Univerzita Karlova nabízí těm **uprchlíkům**, kteří získají azyl a právo pobytu na území České republiky, odpuštění školného. Ubytování těchto studentů zajistí Univerzita Karlova ze svých zdrojů na koleji. O možnost získání dalšího příspěvku na stravu a další výdaje je rektor Univerzity Karlovy připraven jednat na ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy."

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

S tím ale ne každý souhlasí.

osoba

Přijde mi to nefér zase vůči našim lidem, takže jako naši lidé si to musí všechno zaplatit a pro **uprchlíky** to bude zadarmo?

osoba

Muselo by to být opravdu velice pečlivě vybraní mladí lidé.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Kristýna Vedralová, Prima FTV.

6) Pomoc **uprchlíkům** v Německu

Zdroj: Prima
Datum vydání: 25.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Německo bude muset dát jen letos na potřeby **uprchlíků** v přepočtu až 270 miliard korun. To je přibližně čtvrtina ročního rozpočtu České republiky. V Bavorsku natáčí kolega reportér Bohumil Roub. Zjišťoval, co všechno Němci běžencům zajišťují.

Bohumil ROUB, redaktor

Očekávané náklady spolkových zemí se zdvojnásobily poté, co vláda zvýšila prognózu celkového počtu žadatelů o azyl v zemi, na 800 tisíc z předchozích 450 tisíc. Bavorsko kvůli velké zátěži, kterou běženci pro Německo představují, žádá o řešení problému na úrovni Evropské unie.

obyvatelka Mnichova

Jak se to vyvine, to nikdo neví.

obyvatelka Mnichova

Přichází jich hodně, musejí se někde ubytovat, přesto lidé si musejí pomáhat.

Bohumil ROUB, redaktor

Německo pomáhá běžencům nejvíce ze států Evropské unie, přijímá zhruba 40 % ze všech **uprchlíků**. Jsou mezi nimi hlavně imigranti z Afriky a Blízkého východu, z válčících nebo diktaturou řízených zemí. Někteří běženci zaplatili za cestu za svobodou obrovské částky.

Mohamed DŽEHAN, **uprchlík** z Bangladéše

Převaděč si vzal 10 tisíc eur.

Bohumil ROUB, redaktor

To byly vaše peníze?

Mohamed DŽEHAN, **uprchlík** z Bangladéše

Ne, moje matka měla půdu, tak ji prodala a zaplatila to.

Bohumil ROUB, redaktor

Ulice se podle lidí, kteří v Německu žijí, mění k nepoznání, jako například v hlavním městě Bavorska v Mnichově.

Antonie ALEXEJEVA, studentka na stáži v Mnichově

Tady v Mnichově je to strašně vidět, prostě úplně obrovský rozdíl, procházej se ulicema a prostě vidíš, jsou tam úplně promíchaní lidi z nejrůznějších koutů světa.

Bohumil ROUB, redaktor

Němci se **uprchlíků** nestrání ani přesto, že se celkové měsíční náklady na jednoho **uprchlíka** odhadují na tisíc euro, tedy téměř 30 tisíc korun. Imigrantům musejí spolkové země hradit nejen ubytování a stravu, ale i zdravotní péči, výuku němčiny, asistenty mluvící jejich jazykem a **uprchlíci** dostávají i kapesné.

Muhsin, **uprchlík** z Afghánistánu

Dostáváme 335 eur měsíčně.

Bohumil ROUB, redaktor

Kapesné pak mohou běženci chodit utrácet třeba do mnichovských obchodů. I ze záchytných táborů totiž mohou kdykoli odejít. Běženci mají v tomto záchytném táboře prakticky volný pohyb na rozdíl od České republiky a potkáte je tady v ulicích prakticky všude. Ne všichni s přijímáním **uprchlíků** v Německu souhlasí. Od začátku roku hlásily německé úřady téměř 200 útoků na obydlí běženců. Přisuzují se pravicovým extremistům. Bohumil Roub, Prima FTV, Německo.

7) Zvládá Evropa nápor **uprchlíků**?

Zdroj: Prima
Datum vydání: 25.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

I v noci na dnešek hořela v Německu další ubytovna pro žadatele o azyl. Tentokrát v Braniborsku nedaleko Berlína. Evropští politici se mezitím dál radí, co se současnou uprchlickou vlnou. Žádný recept ale zatím nenašli. Pokud se tak podle některých občanských aktivistů nestane včas, bude to mít pro Evropu, tedy i pro nás, nedozírné následky.

Josef KLUGE, redaktor

Tohle je Nauen, zhruba 20 kilometrů západně od Berlína. Město zažilo už několik demonstrací proti zřízení ubytovny pro žadatele o azyl. V noci na dnešek budoucí ubytovna lehla popelem. Nejpravděpodobnější příčina - žhářský útok.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Chci co nejdůrazněji odsoudit podobné násilné útoky, agresivní nálady proti cizincům jsou pro nás nepřijatelné.

Josef KLUGE, redaktor

Přesto k nim dochází čím dál častěji. Mnoho Němcům se totiž nelíbí, že většina migrantů míří právě do jejich

země. Podle vládní prognózy dorazí letos jen do Německa až 800 tisíc běženců.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Potřebujeme spravedlivý způsob rozdělení tohoto břemene mezi jednotlivé členské státy Unie.

Josef KLUGE, redaktor

Evropská unie ale hledá v této věci shodu velmi těžko. Dohodnou se nebyla schopná ani v červnu na summitu o **uprchlících**. V tuto chvíli to odnáší Makedonie, zemi, která není členským státem Evropské unie, zaplavily tisíce migrantů.

Klára SAMKOVÁ, právnička, občanská aktivistka

Jsme svědky toho, že Makedonie v podstatě byla dobytá nápirem **uprchlíků**, následuje Srbsko. Do těchto zemí vstupují **uprchlíci** z schengenského prostoru, to znamená ze zemí, které mají povinnost bránit společně své hranice.

Josef KLUGE, redaktor

Jinými slovy, Evropa si s migranty neumí poradit. Evropský právní řád je podle občanské aktivistky Kláry Samkové v troskách.

Klára SAMKOVÁ, právnička, občanská aktivistka

Schengenský prostor se zhroutil. V podstatě není schopen účinně svou vlastní legislativu a svoje vlastní závazky vůči svým jednotlivým členským státům plnit, takže je otázka, zda vůbec má ještě smysl mluvit o schengenském prostoru.

Josef KLUGE, redaktor

Nejbližší summit o **uprchlících** plánuje Unie na listopad. Hlavním tématem a možná jedním z řešení by měla být dohoda o zpětném přijímání odmítnutých **uprchlíků**. Josef Kluge, Prima FTV.

8) Do Evropy se valí davy **uprchlíků**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 25.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

A mezitím, co politici hledají lék na uprchlickou krizi, do Evropy dál míří davy lidí. Jen do Maďarska přešlo za jediný den na 2 tisíce běženců. To je vůbec nejvíc od vypuknutí celé uprchlické krize. Letos do Maďarska dorazilo zhruba 130 tisíc lidí.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Bulharsko poslalo na hranice s Makedonií dokonce obrněné vozy, které by měly pomoci přiliv **uprchlíků** zvládnout.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Davy lidí, které neberou konce. Utíkají před válkou, chudobou nebo diktátory. Tisíce **uprchlíků**, kteří o víkendu prorazily hranice Makedonie a Srbska, dorazily do Maďarska. V rámci schengenského prostoru budou mít dál mnohem jednodušší cestu.

Zoltan KOVACS, mluvčí maďarské vlády

Pro naši zemi je to obrovský nápor, přespávají na veřejných prostranstvích, začíná to být neúnosné.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Budapešť mluví o nejhorší uprchlické krizi od 2. světové války. **Uprchlíci** mají v Evropě jenom jednu šanci zaregistrovat se a požádat o azyl. V Maďarsku se proto vyhýbají pro ně určeným táborem. Chtějí dál na Západ.

Zoltan KOVACS, mluvčí maďarské vlády

Tito lidé nemíří na místa, kde jsou dočasné přístřešky a kde můžou požádat o azyl, chtějí se dostat do západní Evropy.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Nejčastěji míří do Německa. Tam **uprchlíkům** slibují jídlo, střechu nad hlavou a kapesné v přepočtu asi 9 tisíc korun.

uprchlice

Jsme ze Sýrie a jdeme do Německa.

uprchlík

Jsme unavení, na cestě jsme už 20 dní. Chci do Německa, abych mohl studovat. V Damašku univerzitu zničili.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Maďarská vláda volá o pomoc. Není v silách země všechny **uprchlíky** registrovat. To je přitom v zájmu celé Evropy. Budapešť upozorňuje i na to, že když o **uprchlících** nebude přehled, můžou hrozit další problémy.

Zoltan KOVACS, mluvčí maďarské vlády

Ti lidé přicházejí ze zemí, kde není zdravotnictví na úrovni Evropy. Kvůli válkám nebo z ekonomických důvodů. Často nejsou očkovaní, můžou tak hrozit nemoci, které v Evropě už vymizely.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Mnoho evropských států tak kvůli **uprchlíkům** zpřísňuje dohled na hranicích. Maďarsko staví dokonce plot. Měl by být hotový koncem týdne. Bulhaři už ohradili hranice s Tureckem, a k hranicím s Makedonií vyslali obrněné vozy. Kontroly v rámci schengenského prostoru zavedly i Rakousko a Francie. Snaží se tak regulovat příliv **uprchlíků** z Itálie. Petra Winterová, Prima FTV.

9) Německá kancléřka navštívila uprchlický tábor v Heidenau

Zdroj:

Prima

Datum vydání: 26.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 02

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Vlastizrádkyně. I takové slovo slyšela německá kancléřka Angela Merkelová při návštěvě Heidenau u české hranice. Navštívila tam uprchlický tábor. Jasně řekla, že Německo pomůže každému, kdo to potřebuje a ostře odsoudila projevy pravicové extremismu. V Heidenau se jeho příznivci střetli se zastánci **uprchlíků**. Desítky lidí byly zraněny.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Ne zrovna přívětivé uvítání německé kancléřky. Do městečka Heidenau, které je jenom 30 kilometrů od českých hranic, přijela podpořit **uprchlíky**.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Ke každému, kdo k nám přichází, budeme přistupovat s lidskostí a důstojností.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Právě v Heidenau musela o víkendu 3 noci po sobě policie rozhánět příznivce a odpůrce **uprchlíků**. Střetli se přímo před zařízením určeném pro migranty.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Je ostudné a nechutné, co tady **uprchlíci** museli zažít. Nebudeme tolerovat ty, kteří zpochybňují důstojnost jiných lidí.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Jenže ne všichni obyvatelé Heidenau s kancléřkou souhlasí.

obyvatel Heidenau

Uprchlíků už je moc, naše země má vlastní problémy.

obyvatel Heidenau

Je potřeba mezi **uprchlíky** rozlišovat, ne všichni jsou slušní, někteří způsobují problémy.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Nadšeně ale kancléřku nevíтали ani všichni **uprchlíci**. Někteří si stěžují, že zařízení nemá dostatečnou kapacitu a že jsou žádosti o azyl vyřizovány příliš dlouho.

obyvatelka Heidenau

Je tu málo místa, lidé spí na chodbách, dokonce v kuchyni. Porce jídla jsou malé, jako pro děti.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Právě do Německa míří velká část **uprchlíků**. Hlavně kvůli podmínkám, které jim tam poskytují. Angela

Merkelová vyzývá ostatní evropské státy, aby běžencům nabídly to samé. Pak by Německo nemuselo být pro **uprchlíky** jednou z hlavních cílových zemí. Petra Winterová, Prima FTV.

10) Situace na srbsko-maďarské hranici

Zdroj: Prima
Datum vydání: 26.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

I dnes překračují srbsko-maďarské hranice tisíce **uprchlíků**. Nebrání jim v tom ani plot, který Maďaři na hranicích postavili. Už v pondělí překročilo hranice do Maďarska přes 2 tisíce lidí. Na této linii natáčí reportér Bohumil Roub.

Bohumil ROUB, redaktor

Tady v těchto místech pro většinu **uprchlíků** přechod hranic schengenského prostoru začíná. Do srbského Horgoše někdo přijde po svých, jiného sem zavezou převaděči. Jezdí sem i celé převaděčské autobusy plné **uprchlíků**.

obyvatelka Horgoše, Srbsko

Co se tady děje? Autobusy sem jezdí každý den i noc.

Bohumil ROUB, redaktor

Uprchlíci ani sami často přesně nevědí, kudy vlastně cestovali.

Šagor, utečenec z Bangladéše

Pákistán, Turecko, Írán, Řecko, Makedonie, Srbsko a pak Maďarsko.

Bohumil ROUB, redaktor

Do prvního státu Evropské unie je to z Horgoše už jen pár kilometrů. Sice jim v tom měl bránit armádou stavěný plot, opatření se ale zatím minulo účinkem. Žiletkový plot není pod proudem, měl být původně zhruba čtyřmetrový, ale má tak zhruba metr a půl. A tak ho **uprchlíci** buď prostřihají, nebo přes něj jednoduše hodí deku. Oficiálnímu hraničnímu přechodu se běženci vyhýbají, tady už třeba i na poslední chvíli.

Milan BAIER, vracející se z dovolené přes srbsko-maďarskou hranici

Vracíme se z dovolené z Řecka a Maďaři s náma právě laškovali, když viděli český pasy, říkali, vy jste nějaký moc černý, nejste nějaký převlečení nebo něco takového?

Bohumil ROUB, redaktor

Ti, kteří chtějí riskovat zadržení maďarskou policií, volí jednodušší trasu. Běženci překračují srbsko-maďarskou hranici nejčastěji mezi kolejemi, protože tady žádný plot není. Jenže na konci této trasy už čekají maďarští policisté. Tyto běžence museli i spoutat, aby je mohli umístit do uprchlického tábora v blízkém městě Raszke. Překvapilo nás, že tentokrát mezi běženci bylo hodně žen, matek, častokrát i několikaměsíčních dětí. V táboře se dnes několik stovek **uprchlíků** vzbouřilo proti odebírání otisků prstů a zařazování do mezinárodní databáze.

Policie musela použít i slzný plyn.

Szabolcs SZENTI, mluvčí szegedské policie

Nechtější dávat otisky prstů, nechtější dávat otisky prstů, pak říkají, že je to pomalé.

Bohumil ROUB, redaktor

Běženci totiž nechtější být v policejních databázích, chtějí o azyl zažádat až v Německu nebo ve Švédsku.
Bohumil Roub, Prima FTV, srbsko-maďarská hranice.

11) Slova Andreje Babiše o uzavření Schengenu vyvolala politickou diskusi

Zdroj: Prima
Datum vydání: 26.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Slova vicepremiéra Babiše o nutnosti okamžitě uzavřít vnější hranice schengenského prostoru, vyvolala vášnivou debatu ve vládě. S názorem striktně nesouhlasí například lidovecký šéf a další vicepremiér Pavel Bělobrádek. Babišovo prohlášení označil za populistické a iracionální.

Andrej BABIŠ, ministr financí /ANO/

My potřebujeme okamžitě uzavřít schengenský prostor, to znamená potřebujeme bránit Schengen. Nemůžeme, musíme zabránit vlastně, aby ty běženci sem chodili.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Vyjádření ministra financí vyvolalo okamžitou debatu mezi politiky. Asi nejkritičtější byl ke svému vládnímu kolegovi Pavel Bělobrádek.

Pavel BĚLOBRÁDEK, místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace /KDU-ČSL/

Je potřeba postupovat racionálně a bez populistických výkřiků a emocí, které vyvolávají temné struny v některých lidech. Je potřeba řešit situaci na místě, je potřeba pomáhat těm zemím, na které jsou navaleny obrovské počty miliony **uprchlíků** v uprchlických táborech. A že se uzavřeme a nikdo se sem nedostane a bude problém vyřešen, je podle mě naivní představa.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Udržet **uprchlíky** v táborech má finanční pomoc. Místopředseda by rád zaslal do zasažených oblastí stovky milionů korun.

Pavel BĚLOBRÁDEK, místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace /KDU-ČSL/

Před několika vládami hovořili o částce 100 milionů korun. Já jsem původně navrhoval její navýšení na dvojnásobek, pak na trojnásobek. Je potřeba si uvědomit, kolik znamená 100 milionů korun v rozpočtu České republiky. Bavíme se o 10 %? Ne. O procentu? Ne. My jdeme daleko níže.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Podobný názor sdílí i zástupci dalších politických stran. ODS preferuje hlavně humanitární pomoc.

Martin KUPKA, místopředseda strany /ODS/

Evropa samozřejmě musí své hranice lépe chránit, ale hermeticky uzavřít Evropu ani dost dobře možné není. My se musíme naučit lépe přispívat k řešení problému v místě, tam pomáhat.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Podle TOP 09 pak hraje důležitou roli i návratová politika.

Helena LANGŠÁDLOVÁ, místopředsedkyně Výboru pro evropské záležitosti PS PČR /TOP 09/

Já si nemyslím, že je reálné uhlídat schengenské hranice, že ten, to řešení musí spočívat už v tom zadržení těch lidí dříve, než se dostanou na schengenské hranice.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Předseda vlády Bohuslav Sobotka se k uzavření schengenského prostoru nevyjádřil. Hlavní ale podle něj je, spolupracovat se zbytkem Evropské unie a ukončit válečné konflikty.

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

Je to prostě důsledek občanské války, která několik let trvá v Sýrii a mezinárodní společenství se musí zaměřit na to, aby tuto válku ukončilo. Já chci jenom připomenout, že vláda má v České republice situaci pod kontrolou.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Kristýna Vedralová, Prima FTV

12) Kolik uprchlíků je v Schengenu?

Zdroj: Prima
Datum vydání: 26.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Evropská unie nemá přehled o tom, kdo a kolik uprchlíků už je v schengenském prostoru. Běženci se totiž snaží vyhnout kontrolám. Jak už zaznělo, o azyl chtějí požádat až v zemi, ve které mají v plánu zůstat.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Hranice schengenského prostoru. Poslední ostnatý drát, který musí uprchlíci na cestě do západní Evropy překonat. Dál už je na hranicích kontroly nečekají. Podle unijního práva je ochrana vnějších hranic schengenského prostoru především právě na hraničních státech. Pomáhá jim s tím agentura FRONTEX, která je placená z evropského rozpočtu. Jenže ani tak státy ochranu hranic nezvládají.

Jan KOVÁŘ, hlavní analytik Evropské hodnoty

Ono to asi v silách žádného samotného státu není uhlídat tu hranici. Když se kouknete na Řecko, ten neskutečný počet malých ostrovů, když se kouknete na Itálii, za prvé také máte některé ostrovy, za druhé velmi členitá hranice, tak to samozřejmě v možnostech jako takových není.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Když se **uprchlík** dostane do Evropské unie, má podle unijního práva jenom jednu šanci zaregistrovat se a zažádat o azyl. Pravidlo má zabránit řetězení žádostí. V této zemi už ale musí zůstat. Toto pravidlo ale v praxi způsobuje, že **uprchlíci** utíkají před policií a snaží se registraci vyhnout.

uprchlík ze Sýrie

Chceme do Německa nebo do Británie. Nechceme, aby nám v Maďarsku vystavili stopku. Jenže policie je všude, takže musíme utéct.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Maďarsko příliv **uprchlíků** nezvládá a volá o pomoc. Je přeče v zájmu celé Unie mít přehled o tom, kdo na území Schengenu je. Jiné hraniční státy už ale rezignovaly.

Jan KOVÁŘ, hlavní analytik Evropské hodnoty

To, jak dnes víme, tak některé státy se snaží před tím tak trošku zavírat oči. Itálie už to dělá několik let, že ne vždy ty otisky těm ilegálním imigrantům, těm lidem, kteří třeba ještě nezažádali o ten azyl, tak ne vždy jim je vezme, aby pak nebyla zodpovědná za žádost o azyl, kdyby tito lidé přišli do Německa nebo do jiného členského státu a tam o ten azyl druhotně zažádali.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Společnou azylovou politiku Unie může navrhnout komise. Naposledy přišla s kvótami na přerozdělování **uprchlíků**. Málokdo ale ví, že Evropa společný azylový systém má a to od roku 1999. Už 15 let ale zůstává jenom na papíře.

Jan KOVÁŘ, hlavní analytik Evropské hodnoty

Tam vždycky jde nejenom o to, kdo přijme nějaké rozhodnutí, komise by ho navrhla další instituce jako je Rada ministrů a Evropský parlament by ho musely schválit. Avšak to, že je ta legislativa schválena, ještě neznamená, že bude efektivně implementována v jednotlivých členských státech. A to bývá nejčastěji ten problém.

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

Ještě hůř dopadla před 15 lety myšlenka na vytvoření společné hraniční stráže. Evropská komise ji navrhovala už na konci 90. let. Přes členské státy to ale tehdy neprošlo. Petra Winterová, Prima FTV.

13) Rakouská policie na dálnici našla auto plné mrtvých **uprchlíků**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 27.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 02

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Rakouská policie našla dnes dopoledne v odstaveném autě na rakouské dálnici několik desítek mrtvých běženců. Nákladní vůz byl u krajnice na dálnici A4 nedaleko hranice s Maďarskem. Lidé byli mrtví delší dobu. Je možné, že se v autě udusili. Řidič nákladního vozu utekl, hledá ho policie. Podobné tragédie se stávaly zatím na moři, na silnici je to poprvé.

Helmut MARBAN, mluvčí dálniční policie

Kolem 11 hodiny dopoledne našla rakouská dálniční služba odstavené vozidlo. Všimla si, že z boční strany vytéká krev a ve vzduchu byl cítit silný zápach. Nevíme, kolik přesně lidí je uvnitř, ale podle odhadů jich tam může být až 50.

Jiří KUBEŠ, redaktor

Nákladní vůz byl odstaven na východě země nedaleko hranic s Maďarskem na rakouské dálnici A4. Na voze je logo slovenské potravinářské firmy Hyza z české skupiny Agrofert. Nákladní vozidlo ale podle tiskového mluvčího této společnosti bylo v roce 2014 vyřazeno a následně prodáno.

redaktor /citace: Karel HANZELKA, PR manažer, tiskový mluvčí/

"Posíláme na místo naše pracovníky, aby podle VIN zjistili, o které prodané vozidlo přesně jde a zjistili jméno kupujícího, které poskytneme rakouským vyšetřovatelům, aby mohli být pachatelé vypátráni."

Jiří KUBEŠ, redaktor

Nález vozidla ohlásila rakouská společnost, která spravuje tamní dálnice. Nákladní auto na místě podle vyšetřovatelů muselo stát nejméně od středy. Dokazuje to míra rozkladu těl. Řidič auta je na útěku. Pátrají po něm slovenští, rakouští i maďarští policisté.

Johanna MIKL-LEITNEROVÁ, rakouská ministryně vnitra

Je to pro nás černý den, musíme převzít plnou zodpovědnost v boji proti převaděčům, aby se podobné případy neopakovaly.

Jiří KUBEŠ, redaktor

K celé tragédii se okamžitě vyjádřila i německá kancléřka Angela Merkelová, která je ve Vídni na summitu zemí západního Balkánu. Tématem jednání je právě uprchlická krize.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Uprostřed diskuse o poskytnutí pomoci přicházejícím **uprchlíkům** námi otřásla děsivá zpráva o asi 50 mrtvých lidech. Mají-mi být migranti, kteří v Evropě hledali bezpečí. Namísto toho kvůli pašerákům lidí, kteří ilegálně převádí **uprchlíky** přes hranice, našli jenom smrt.

Jiří KUBEŠ, redaktor

A dodala, že právě těmto praktikám musí evropské země společnými silami zabránit. Rakouská policie navíc dnes zveřejnila, že už v úterý zadržela 3 převaděče. Jeden z nich vezl v nákladním vozidlem 34 migrantů. Ti vypověděli, že během jízdy nemohli dýchat a na prosby o vpuštění vzduchu do nákladového prostoru řidiči prostě nereagoval. Jiří Kubeš, Prima FTV.

14) Evropské státy řeší problémy s **uprchlíky**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 27.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Prakticky všechny evropské státy řeší každý den problémy spojené s obrovským přílivem **uprchlíků**. Například Velká Británie od března 2014 registruje už 330 tisíc nových přistěhovalců. Současný počet je tak třikrát vyšší, než s jakým počítala tamní vláda.

Jiří KUBEŠ, redaktor

Podle britského náměstka ministra vnitra pro imigraci jsou takto velká čísla pro jeho zemi zklamáním. V předchozích letech přišlo do Británie průměrně kolem 230 tisíc přistěhovalců. V tu dobu navíc premiér David Cameron slíbil, že sníží roční počet imigrantů pod stotisícovou hranici. Obrovský nápor běženců zažívá Itálie. Od začátku letošního roku k jejím břehům dorazilo přes 111 tisíc běženců. Úřady přitom počítají, že nejméně dalších 80 tisíc migrantů ještě letos do země dorazí. Podle tamního ministerstva vnitra jsou přijímací kapacity země už teď těsně před zhroutením. Největší nápor migrantů nese na svých bedrech ale Řecko. Podle oficiálních čísel do země za posledních 8 měsíců přišlo už 181 tisíc migrantů. Většina z nich ale z Řecka putuje rovnou přes Makedonii do západní Evropy. Srbsko oproti ostatním zemím migrantům přechod přes své území nijak výrazně nekomplikuje. Jen letos přes Srbsko prošlo asi 100 tisíc lidí, kteří míří do Maďarska a to především do schengenské zóny volného pohybu. Maďarsko naopak proti migrantům staví 4 metry vysoký a 175 kilometrů dlouhý plot. Chce jim tím zabránit ilegálnímu přechodu jižních hranic a zvládnout tak stále zvyšující se počet přicházejících lidí, kteří míří do západní Evropy. Maďarské úřady také zvažují nasazení armády. "Neexistuje žádné vojenské řešení problému, které jsou způsobeny velkými migračními pohyby." Tato slova pronesl mluvčí Severoatlantické aliance. Také dodal, že Alianci řešení takovýchto problémů nepřísluší. Svým prohlášením reagoval na obavy několika státníků z různých evropských zemí, včetně českého ministra financí Andreje Babiše. Jiří Kubeš, Prima FTV.

15) Situace na srbsko-maďarské hranici

Zdroj: Prima
Datum vydání: 27.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Jak jste viděli, masivní uprchlická vlna nepostihuje pouze cílové země běženců se silnými ekonomikami, ale má nepřímý dopad i na transportní země. Náš kolega reportér Bohumil Roub natáčí v Srbsku. Převaděči sem autobusy svázejí **uprchlíky**, kteří pak pokračují dál do Maďarska.

Bohumil ROUB, redaktor

Hudbu zajišťuje mobilní telefon, všude se povalující odpočívající **uprchlíci**. Provizorní přístřeší je třeba hned na travnatém pásu přímo u rodinných domů. Takto vypadá každý den v příhraniční srbské vesničce Horgoš, odkud se **uprchlíci** vydávají do Maďarska. Zavezli je sem převaděči.

obyvatelka Horgoš, Srbsko

Okolo 6., 7. hodiny kolem 50 autobusů.

Bohumil ROUB, redaktor

A tady vidíte jak vypadá místo, které opustí **uprchlíci**.

obyvatelka Horgoš, Srbsko

Celou noc tu spí, slaví, rvou se a pak to tady takhle vypadá.

obyvatelka Horgoš, Srbsko

Máme to tu hrozné.

obyvatelka Horgoš, Srbsko

Spát nemůžeme, nic, nejsme na to připraveni.

Bohumil ROUB, redaktor

Všude je neuvěřitelný nepořádek, úklidové obecní četě pomáhají mladí i starší obyvatelé obce.

obyvatelka Horgoš, Srbsko

Nemáme kontejnery na nic, sami to uklízíme.

Bohumil ROUB, redaktor

A uklízejí i několikrát za den. Připraveni prohledat už napytlovaný nepořádek jsou ale místní sociálně slabí.

Silvia KOLOMPAROVÁ, srbská bezdomovkyně

Nemám ani na košili, sociální stav my neumožňuje ani žít, nemám co jíst, spím na ulici.

Bohumil ROUB, redaktor

Přílivem **uprchlíků** netrpí jen obce, kudy běženci cestují. Radost nemají ani tam, kde Maďaři zřídili pro imigranty provizorní obydlí. Jako tady ve Vámosszabadi jen 5 kilometrů od slovenských hranic. Do obce se nastěhovali především movitější Maďaři z blízkého Győru, teď ale ceny nemovitostí razantně klesají.

Imre PINTÉR, obyvatel Vámosszabadi, Maďarsko

Je to tak, hodnota domu šla dolů.

Bohumil ROUB, redaktor

Lidé tady v Maďarsku, ale i sousedním Srbsku už začínají propadat skepsi, uprchlické vlny totiž stále zesilují.
Bohumil Roub, Prima FTV, Maďarsko.

16) V opuštěném chladírenském voze na rakouské dálnici zemřelo 71 **uprchlíků**

Zdroj:

Prima

Datum vydání: 28.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 02

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

V opuštěném chladírenském voze na rakouské dálnici zemřelo 71 **uprchlíků**. Mezi mrtvými jsou převážně muži, ale také 8 žen a 4 děti. Policie předpokládá, že se lidé udusili. Maďarští policisté zadrželi 4 převaděče, kteří s největší pravděpodobností tragédii zavinili.

Jiří KUBEŠ, redaktor

Původně rakouští policisté odhadovali počet obětí mezi 20 až 50. O to více byla šokující zpráva, že se v nákladovém prostoru našlo přes 70 lidských těl.

Hans Peter DOSKOZIL, šéf policie rakouské spolkové země Burgenland

Ve vozidle bylo celkem 71 těl. Mezi mrtvými bylo 59 mužů, 8 žen a bohužel také 4 děti. Jedna dvouletá holčička a 3 chlapci ve věku od 8 do 10 let.

Jiří KUBEŠ, redaktor

Původ běženců je stále nejasný. U jednoho z nich se ale našel syrský doklad.

Johanna MIKL-LEITNEROVÁ, rakouská ministryně vnitra

Musíme razantně zakročit proti převaděčům a zabránit podobným neštěstím.

Jiří KUBEŠ, redaktor

Auto s maďarskými značkami našla dálniční služba na východě země nedaleko rakousko-maďarských hranic. Vůz s logem společnost Hyza, patřící do skupiny Agrofert, byl podle policistů u krajnice odstaven minimálně 24 hodin. Společnost toto auto asi před rokem prodala jedné slovenské firmě na náhradní díly.

redaktor /citace: Karel HANZELKA, mluvčí Agrofertu/

"Podařilo se nám dohledat, že od ní směřovalo do budapeštského autobazaru, kde bylo dále prodáno 23. ledna 2015."

Jiří KUBEŠ, redaktor

A z autobazaru se dostalo k maďarské firmě MasterMobilKer, společnosti, která se zabývá kromě obchodu s auty také velkoobchodem se dřevem a stavebninami. V neposlední řadě pak poskytuje i gastronomické služby.

Hans Peter DOSKOZIL, šéf policie rakouské spolkové země Burgenland

Maďarská policie zatkla 3 muže, kteří jsou podezřelí z několikanásobné vraždy. Trojice mužů je bulharské národnosti, přičemž jeden pochází z Libanonu.

Jiří KUBEŠ, redaktor

V pozdějších hodinách policie ještě zadržela čtvrtého muže původem z Afghánistánu. Těla 71 **uprchlíků** byla odvezena do Vídně, kde proběhne soudní pitva. Lékaři by pak zřejmě měli potvrdit smrt udušení. Jiří Kubeš, Prima FTV.

17) Návrh na koridor pro uprchlíky

Zdroj: Prima
Datum vydání: 28.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Evropa teď hledá způsob, jak zabránit podobné tragédii, která se v Rakousku stala. Řešením by mohl být koridor. Uprchlíci by se tak legálně dostali přes evropské země do státu, ve kterém chtějí zůstat a žít. V zemi, kam přijedou, tedy v Řecku, Itálii nebo Makedonii, by uprchlíci dostali víza platná pro celou Evropu. To by zastavilo nelegální obchody převaděčů. Jak zjistil kolega Patrik Kaizr, tuto myšlenku podporuje Německo nebo Rakousko.

Bohumil ROUB, redaktor
Patrik KAIZR, redaktor
redaktor

71 mrtvých v Rakousku, tisíce běženců na hranicích Makedonie, Srbska, Maďarska nebo Rakouska, které dost možná čeká stejný osud. Smrt z rukou převaděčů na cestě do zemí, kde chtějí žít. Evropa hledá způsob, jak běžencům pomoci, aby se podobná tragédie neopakovala. Německo a Rakousko navrhuje, aby ti uprchlíci, kteří evidentně utíkají před válkou, tedy hlavně Syřané, měli volný průchod Evropou. To jsou Syřané na maďarsko-srbské hranici. Teď je čeká dlouhá cesta do Německa a pokusí se jí zdolat ilegálně, buď přes rakouské hranice nebo přes ty české. Volnou cestu by samozřejmě uvítali.

uprchlík ze Sýrie

Myslím, že je to dobrá myšlenka od Evropské unie, ale nejsem si jistý, jestli by nám to uznali.

uprchlík ze Sýrie

Myslím, že by to pro nás bylo dobré. Doufáme.

Johanna MIKL-LEITNEROVÁ, rakouská ministryně vnitra

Myslím si, že není řešením mít více hraničních kontrol. Musíme spíše najít legální způsob, jak pomoci uprchlíkům na cestě Evropou. Jednak je snáze ochráníme a za druhé je to ta nejlepší cesta pro boj s organizovaným zločinem a převaděči.

Bohumil ROUB, redaktor
Patrik KAIZR, redaktor
redaktor

Jak ale koridor zajistit? Nepředstavujte si dálnici nebo silnici s volným průchodem, řešení je jiné. Syřané by při příchodu na náš kontinent dostali vízum platné pro celou Evropu. Legálně by tak mohli cestovat do zemí, kde chtějí žít.

Martin ROZUMEK, Organizace pro pomoc uprchlíkům

Myslím si, že by mohlo být jednotné povolení, které by mohlo být udělované už třeba v Maďarsku, případně v Řecku, a bylo by platné pro celou Evropskou unii a pak by ty, ti lidé šli tam, kde mají největší šanci na integraci.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Vytvoření koridoru, primárně by to museli odsouhlasit partneři ve Spolkové republice Německo, protože stále platí evropská legislativa, stále platí dublinský systém a ti migranti nejsou pouze Syřani.

Bohumil ROUB, redaktor
Patrik KAIZR, redaktor
redaktor

Celoevropský azyl by se ale měl týkat jen **uprchlíků** před válkou. Ekonomičtí migranti by na něj pravděpodobně neměli nárok. Problém ale bude, aby se na tom Evropa společně domluvila. Evidence **uprchlíků** totiž činí například Itálii veliké problémy. Teď by navíc musela rozdělovat ty válečné od ostatních. Bohumil Roub a Patrik Kaizr, Prima FTV.

18) Na Česko zatím vlna **uprchlíků** nemíří

Zdroj: Prima
Datum vydání: 28.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Žádná velká vlna **uprchlíků** se do Česka neblíží, tedy alespoň podle informací ministra vnitra Milana Chovance.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Pokud by migranti do naší země přeci jenom zamířili, je připravena zasáhnout armáda. Česká republika zároveň posílá pozorovatele do zemí, kterým uprchlická krize přináší největší problémy.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

České úřady zatím nemají informace o tom, že by se k nám blížila vlna migrantů ze Srbska nebo Makedonie. Přesto, pokud by se situace změnila, mají zástupci bezpečnostních složek spolu s ministerstvem vnitra pro jistotu připravený krizový plán. Dotkl by se především jižní Moravy.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Jsme připraveni v rámci Jihomoravského kraje vybudovat dodatečnou kapacitu 300 míst. Kraj by se postaral o krátkodobé zajištění stravy pro migranty, a v případě, pokud by ten migrační tlak sílil, tak jsme připraveni s pomocí Hasičského záchranného sboru dobudovat dalších minimálně 300 míst.

Luděk PRUDIL, ředitel odboru operačního řízení HZS ČR

My jsme připraveni v této situaci uvolnit naše kapacity v oblasti stanů, lehátek, spacáků, dek tak, abychom byli schopni vystrojit jakékoli místo, ať už v pevné budově nebo v polních podmínkách pro větší výskyt **uprchlíků**.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Mimořádné ubytovací kapacity mají vzniknout především v tělocvičnách základních škol a také ve veřejných budovách. Mimo jiné také o víkendu ministerstvo vnitra zašle své pracovníky do zemí nejvíce zasažených uprchlickou krizí.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Vysíláme své zástupce jako pozorovatele do Makedonie a Srbska. Zatím je máme v Maďarsku, ale chceme se posouvat dál, abychom měli informace přímo z místa.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Pokud by u nás v budoucnu přesuny migrantů sílily a vlna by se pohybovala v částce nad tisíc lidí za 2 až 3 dny, chce ministerstvo povolát Armádu České republiky. Kristýna Vedralová, Prima FTV.

19) Situace na maďarsko-srbské hranici

Zdroj: Prima
Datum vydání: 28.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Maďarská vláda si stěžuje, že nelegální migranti jsou čím dál tím agresivnější a nechtějí spolupracovat. Podle mluvčího kabinetu Jánose Lázára bude policie proti bouřícím se **uprchlíkům** nasazovat vodní děla i obušky. Reportér Bohumil Roub natáčí s běženci přímo na srbsko-maďarské hranici, aby zjistil, proti čemu migranti protestují.

uprchlík ze Sýrie

Berou tam otisky? Berou?

Bohumil ROUB, redaktor

Těmto syrským mladíkům vadí, že jim v Maďarsku kvůli zařazení do mezinárodní databáze odeberou otisky prstů a policisté si je i vyfotografují.

uprchlice ze Sýrie

Nechci dávat otisky prstů.

Bohumil ROUB, redaktor

Syrští mladíci, ale i další běženci přitom čekají na srbské straně hranice a do schengenského prostoru se jim za asistence policie nechce. Projít na území Evropské unie je přitom až neuvěřitelně snadné. Teď jsem právě na srbské straně, jsem zcela bez dokladů a jdu do Maďarska. No a jak vidíte, jsem v Maďarsku. Není to nic těžkého. Jenže na maďarské straně už čekají na **uprchlíky** policisté, kteří je i násilím odvezou k identifikaci do blízkého tábora v Rezske.

Szabolcs SZENTI, mluvčí szegedské policie /natočeno 26. srpna 2015/

Nechtěl dávat otisky prstů, pak říkají, že je to pomalé. Nechtěl to dělat.

Nazir, **uprchlík** ze Sýrie

Moje rodina je ve Švédsku, když odevzdám otisky, nebudu tam moci jít.

Bohumil ROUB, redaktor

Nazir stejně jako další běženci vědí o dublinské dohodě, podle které jsou **uprchlíci** vraceni do země, kde poprvé zažádají o azyl. Vysokoškolský student informatiky se proto hodlá policejním kontrolám i nadále vyhýbat.

Nazir, **uprchlík** ze Sýrie

Budu to zkoušet dál a dál.

Bohumil ROUB, redaktor

Ale s čím dál větším rizikem. K hranicím totiž míří kolem tisícovky dalších policistů, které Maďaři označují za pohraniční lovce. Navíc se jedná o zapojení armády do ochrany hranic schengenského prostoru.

Áron SZÁRÁZ, Srb pracující v Maďarsku

Vojáci musejí pomoci chránit hraniční pásmo.

Bohumil ROUB, redaktor

Maďarští policisté prý situaci dávno nestíhají. Pomoc armády by jim tak zřejmě přišla vhod. Bohumil Roub, Prima FTV, maďarsko-srbská hranice.

20) Počet mrtvých migrantů se neustále zvyšuje

Zdroj: Prima
Datum vydání: 29.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Do Evropy letos po Středozezemním moři připlulo na 300 tisíc nelegálních migrantů. Ani za celý loňský rok jich nebylo tolik. Každý den navíc přibývá lidí, kteří za cestu za lepší budoucností zaplatí životem. Tento týden to bylo jak na moři, tak na silnici. Evropští politici proto volají po řešení, které by zastavilo špinavé obchody převaděčů.

Josef KLUGE, redaktor

Zprávy o obětech, které si vyžádaly často velmi nebezpečné cesty přes moře a evropský kontinent, se objevují prakticky denně. Tento týden je ale v tomto ohledu mimořádně tragický. Rakouská prokuratura řeší případ mrtvých **uprchlíků**, kteří se zřejmě udusili během převozu v chladírenském voze.

Johanna MIKL-LEITNEROVÁ, rakouská ministryně vnitra

Myslím, že řešením není více hraničních kontrol, řešením je najít legální způsob, jakým se **uprchlíci** mohou dostat do Evropy. To by mohlo jednak chránit **uprchlíky** před podobnými tragédiemi a také to pomůže v boji proti organizovanému zločinu.

Josef KLUGE, redaktor

Zatím není jasné, odkud 71 mrtvých pocházelo. Podle všeho ale nešlo o Afričany. Zatím není jasný ani osud pasažérů lodi, která se ve čtvrtek potopila u libyjských břehů. Na palubě bylo asi 400 lidí, zachránit se jich podařilo jen 200. Počet obětí by se tak mohl vyšplhat až ke dvěma stovkám.

Maher AL-MAŠRAQI, imigrant z Tuniska

Přinutili nás zůstat v podpalubí, i když se dovnitř lodi začala valit voda. Křičeli jsme, aby otočili loď zpátky, ale bylo pozdě. Hodně lidí nedokázalo doplavat zpátky na pláž.

Ahmed AMER TAAB, imigrant z Egypta

Zemřela tam také spousta dětí, podruhé už bych podobnou chybu neudělal.

Josef KLUGE, redaktor

Přesto se na moře vydávají každý den stovky dalších. Buď delší cestou, většinou z Libye na jih Itálie, nebo momentálně velmi frekventovanou cestou přes Turecko na některý z řeckých ostrovů. Riskantní cesta po vodě si jen za letošních necelých 8 měsíců vyžádala podle dnešní zprávy Úřadu vysokého komisaře OSN pro **uprchlíky** nejméně 2,5 tisíce obětí. Josef Kluge, Prima FTV.

21) Maďarská policie začala tvrdě bojovat proti převaděčským gangům

Zdroj: Prima
Datum vydání: 29.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Maďarská policie začala tvrdě bojovat proti převaděčským gangům. Jen během uplynulého týdne zadržela desítky podezřelých pašeráků lidí. Ti od utečenců inkasují částku přesahující v přepočtu i stovky tisíc korun.

Bohumil ROUB, redaktor

Nikdo zatím přesně neví, kde berou běženci pro ně až astronomické částky na zaplacení převaděčů. **Uprchlíci** většinou tvrdí, že jejich rodiny rozprodaly majetek.

Mohamed DŽEHAN, **uprchlík** z Bangladéše

Převaděč si vzal 10 tisíc eur.

Bohumil ROUB, redaktor

To byly vaše peníze?

Mohamed DŽEHAN, **uprchlík** z Bangladéše

Ne. Moje matka měla půdu, tak ji prodala a zaplatila to.

Nasir, **uprchlík** ze Sýrie

Z Izmiru v Turecku jsme jeli takovou nafukovací lodí do Řecka. Tam je hodně převaděčů. Stálo mě to 1200

dolarů. Vezli kolem 70 lidí, přitom se jich tam regulérně vejde 40.

Bohumil ROUB, redaktor

Kontakty na převaděče si prý předávají mezi sebou.

Nasir, **uprchlík** ze Sýrie

Jsou z Iráku, Súdánu, jsou i ze Srbska. Je to dobrý obchod.

Zoltán CSÁNYI, obyvatel příhraniční srbské obce Horgoš

Každé ráno vidím kolem 10 aut Romů ze Szegedu. Dělají jim taxikáře, za převezení až do Budapešti inkasují za osobu tisíc euro.

Bohumil ROUB, redaktor

Policie má o taxách převaděčů, kteří dovedou imigranty jen pár kilometrů lesem do schengenského prostoru ještě více šokující informace.

Gábor EBERHADT, šéf pohraniční policie, Szeged

Za takové převedení si účtují od 3 do 5 tisíc euro na osobu.

Bohumil ROUB, redaktor

System transportu **uprchlíků** je až neuvěřitelně propracovaný. Běženci mají vždy u sebe jen tolik peněz, kolik potřebují na dopravu do dalšího bodu. Další peníze si pak anonymně vybírají v některé ze světových bank. A například v Srbsku prý pomáhá převaděčům i policie.

Zoltán CSÁNYI, obyvatel příhraniční srbské obce Horgoš

Když máte v autě 5 lidí, stačí, když dáte policistovi úplatek 20 euro, jen 20 euro a všechno je ok. To není normální.

Bohumil ROUB, redaktor

Pohyb na území Evropské unie rovněž není kvůli policejním kontrolám pro běžence bezpečný. Většinou jim pak pomáhají krajané, lidé z rodiny. Jak jsme se sami přesvědčili, na běžence čekají na hraničním přechodu jejich příbuzní. Bohumil Roub, Prima FTV, maďarsko-srbská hranice.

23) Premiér Sobotka o **uprchlících**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 30.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 02

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Premiér Bohuslav Sobotka byl dnes exkluzivním hostem prvního dílu Partie po letní přestávce. Hlavním tématem debaty se bezesporu stala uprchlická krize.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Ano, předseda vlády mimo jiné reagoval na vyjádření vicepremiéra Andreje Babiše o uzavření schengenského prostoru. Za chvíli ta slova uslyšíte. A odmítl také kritiku ze zahraničí. A vyloučil, zatím vyloučil nasazení armády na české hranice.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Návrh ministra financí okamžitě uzavřít schengenský prostor vnímá předseda vlády negativně. Obává se, že by pak mohly být uzavřené hranice České republiky s Německem a Rakouskem. Stejně tak nesouhlasí s rozmístěním vojáků NATO na hranice Schengenu.

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

Role NATO je jiná. NATO je organizace, která tady je pro případ válečného napadení. My čelíme **uprchlíkům**, kteří před válkou utíkají.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Podobný názor nesdílí sám.

Helena LANGŠÁDLOVÁ, místopředsedkyně strany /TOP 09/

Konec Schengenu, ostražka jednotlivých hranic, uzavření jednotlivých hranic Evropy by byla obrovská cesta zpět a není to otázka jenom migrace, je to otázka ekonomická.

Miloš ZEMAN, prezident republiky /Zdroj: Pressklub Frekvence 1/

Zastávám názor, že před ilegálními migranty se musíme bránit vlastními silami a že je daleko lepší je zastavovat na hranicích a vracet podle dublinských dohod do země, odkud k nám přišli.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Vojenských sil nechce premiér využít ani v České republice. Armádu prý povolá jedině, když to bude nezbytné.

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

Je potřeba si uvědomit, že vláda by měla jednat efektivně a neměla by jednat jenom na efekt. Ono by to samozřejmě působilo velmi efektně, kdybychom teď s panem ministrem vnitra už preventivně na vládě rozhodli o tom, že povoláme armádu, ale je potřeba si uvědomit, že příslušníci armády budou mít úplně stejné pravomoci na hranici jako policisté.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

A podle některých politiků by ani armáda v případě přílivu velké vlny **uprchlíků** nepomohla.

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí /ODS/

Nějakých dva tisíce šest set vojáků na ochranu hranice prostě nestačí. To velí jenom zdravý rozum.

Pavel TELIČKA, europoslanec /ANO/

Abychom skutečně byli schopni zajistit svoji hranici, tak se bavíme úplně o jiných číslech.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Podle premiéra také platí náš postoj, že striktně odmítáme zavedení povinných kvót na přerozdělování běženců.

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

Kvóty my nebudeme podporovat. Byli bychom rádi, kdybychom se spíše dohodli s těmi dalšími členskými státy Evropské unie, abychom společně sdružili peníze a investovali je do oblastí, kde dneska jsou **uprchlíci** na Blízkém východě, abychom tam zlepšili jejich životní podmínky.

Alexandr VONDRA, bývalý ministr obrany a zahraničí /ODS/

Vláda jednu věc říká, ale pokud jde o ty činy, tak tam je diametrálně odlišné. Kupříkladu jenom za poslední rok snížila o celou jednu třetinu českou humanitární pomoc právě pro **uprchlíky** ze Sýrie.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Sobotka také odmítl kritiku ze strany OSN. Česká republika prý striktně dodržuje při jednání s **uprchlíky** schengenská pravidla a o běžence, kteří putují do detenčních zařízení, je dobře postaráno. Kristýna Vedralová a Zbyněk Zykmond, Prima FTV.

24) Uprchlíká krize

Zdroj: Prima
Datum vydání: 30.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Maďarské policii se podařilo zatknout dalšího muže zapleteného do kauzy jednasedmdesáti běženců, kteří se udušili v nákladním autě. Je to muž bulharské národnosti. Stále častěji také dochází k ozbrojeným střetům policejních hlídek s převaděči lidí. Při jedné z přestřelek poblíž řeckého ostrova Symi zemřel mladý **uprchlík**.

Jiří KUBEŠ, redaktor

Zatímco do řeckého přístavu Pireus dorazilo v poklidné atmosféře dalších dva a půl tisíce migrantů, na moři svádí řecká pobřežní stráž tvrdé boje s pašeráky lidí. Během policejního zásahu proti třem tureckým převaděčům, kteří vezli na jachtě asi sedmdesát běženců, se strhla přestřelka. Jedna z kulek zřejmě zasáhla i teprve sedmnáctiletého **uprchlíka**, kterým svým zraněním podlehl. Téměř ve stejnou dobu zatkla maďarská policie dalšího muže zapleteného do kauzy jednasedmdesáti udušených běženců.

Ferenc BICSKEI, předseda soudu v Kecskemétu

V cele předběžného zadržení jsou prozatím jenom tři muži bulharské národnosti a jeden muž původem z Afghánistánu. Soud s nimi proběhne 29. září.

Jiří KUBEŠ, redaktor

Pátý zatčený je Bulhar a je podle vyšetřovatelů pouze jednou z dalších malých ryb velkého pašeráckého gangu. Neustávající příliv migrantů způsobuje finanční problémy i zemím na severu Evropy. Dánsko od 1. září sníží některým **uprchlíkům** dávky až o polovinu. Jen pro představu, doposud obdržel bezdětný jednotlivý žadatel o azyl od státu v přepočtu zhruba třicet devět tisíc korun měsíčně. Teď získá pouze jednadvacet tisíc. Změna se

bude týkat i manželských párů. Ty měsíčně dostávaly v přepočtu přes sto tisíc korun. Tato částka by se teď měla zredukovat na šedesát tisíc. Podobné kroky, ale ne tak razantní, učinily i Finsko a Švédsko. Jiří Kubeš, Prima FTV.

25) Uprchlíci jako dobrý byznys

Zdroj: Prima
Datum vydání: 30.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Na **uprchlících** z Afriky nebo Blízkého východu nevydělávají pouze převaděči. Přesvědčil se o tom náš kolega Bohumil Roub na srbsko-maďarské hranici. Zisky rostou i taxikářům, autobusovým dopravcům, a dokonce i samotným městům a obcím u hranic.

Bohumil ROUB, redaktor

Tohle je uprchlický tábor v srbské Kanjiže. Je jen deset kilometrů vzdálený od místa, kde vede trať vlaku do Maďarska, kde není na hranici plot s ostatním drátem a kde běženci ilegálně překračují hranici schengenského prostoru. Tito běženci se dostali k hranici s Maďarskem z Bělehradu oficiální linkou. Paradoxem je, že autobus zajíždí přímo k záchytnému táboru. Toto je oficiální uprchlický tábor?

správce uprchlického tábora v Kanjiže, Srbsko

Ano.

Bohumil ROUB, redaktor

Pod záštitou srbské vlády?

správce uprchlického tábora v Kanjiže, Srbsko

Ano.

Bohumil ROUB, redaktor

A ty autobusy tady, je to normální linka?

správce uprchlického tábora v Kanjiže, Srbsko

Víte, to my neorganizujeme, to jsou soukromí dopravci.

Bohumil ROUB, redaktor

Je jich hodně? Svobodně do tábora jezdí na kole obchodovat tato žena. Pro běžence má boty i oblečení. Taxikáři vozí ty movitější **uprchlíky** přes celé Srbsko nejdříve do tábora a pak na hranici.

Zoltán CSÁNYI, obyvatel příhraničního města Röszke, Maďarsko

Je to velký byznys. Z Kanjiže do Horgoše stojí taxi kolem padesáti eur. No a co vím, tak taxík odsud do Budapešti kolem tisíce euro.

Bohumil ROUB, redaktor

Tedy za zhruba deset kilometrů v přepočtu patnáct set korun, za sto osmdesát kilometrů téměř třicet tisíc korun. Mohu mít otázku? Ti méně movitější imigranti jezdí pravidelnými linkami, které spravují města. Autobusy na hranici praskají ve švech. Nový Kněževac teď podle starousedlíků nakupuje dalších pět nových autobusů a uprchlickou vlnu vítají i v hotelích.

Nasir, **uprchlík** ze Sýrie

Jako mohu si ho vzít, ale musím za něj dát extra peníze. Například běžná cena je dvacet euro za noc, já zaplatil čtyřicet.

Bohumil ROUB, redaktor

Přiliv **uprchlíků** vítají i místní sociálně slabí. **Uprchlíci** často vyhazují oblečení a další věci, které jim přijdou vhod. Bohumil Roub, Prima FTV, srbsko-maďarská hranice.

26) Rakousko se chystá na další nápor **uprchlíků**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 30.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

redaktor

Východní Rakousko se chystá na další nápor **uprchlíků** z Maďarska. Rakouská spolková země Burgenland očekává v příštích desítkách hodin až sedm tisíc běženců. Maďarsko sice oznámilo, že plot, který brání imigrantům v cestě přes jeho jižní hranici, je kompletní, ale **uprchlíci**, kteří už v Maďarsku jsou, se budou snažit dostat do Rakouska nebo dál na západ.

28) Běženci se dostávají do Evropy z nečekaných směrů

Zdroj: Prima
Datum vydání: 31.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Běženci se dostávají do Evropy z nečekaných směrů. Jedna z jejich nových cest vede přes severní polární kruh a Rusko. Mnohonásobný nárůst žadatelů o azyl tak zaznamenalo například Norsko.

Alí ALSALIM, **uprchlík** ze Sýrie

Pocházím z Damašku ze Sýrie. Přijel jsem s kamarádem sem do Ruska. Chceme se odsud dostat do Norska.

Jan NOVÁK, redaktor

Alí Alsalim a Narta Ghojal utekli ze Sýrie, protože odmítli nastoupit povinnou vojenskou službu a tudíž se účastnit bojů v sýrské občanské válce. Chtěli do Evropy a zvolili si poněkud netradiční cestu.

Narta GHOJAL

Samozřejmě že se nabízela klasická cesta přes Turecko, ale je to čím dál komplikovanější a nechtěli jsme falšovat doklady.

Jan NOVÁK, redaktor

Mladíci si v Damašku najali taxíka, který je odvezl do Bejrútu. Z Bejrútu odletěli do Moskvy a z Moskvy vlakem za severní polární kruh do Murmansku. Krátce před tím, než ve městě Kirkenes překročili rusko-norskou hranici, je vyzpovídali novináři z norské veřejnoprávní televize.

Narta GHOJAL

Na jednu stranu je to vzrušující, na druhou stranu máme strach.

Alí ALSALIM, **uprchlík** ze Sýrie

Už aby byla naše cesta do Osla u konce.

Hans MOLLEBAKKEN, velitel policejní stanice v Kirkenes

Je to relativní novinka. Začalo to asi před půl rokem. Letos takto hraniční čáru překročilo 133 **uprchlíků**. Většina z nich pochází ze Sýrie.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Evropa je kvůli běžencům naprosto bezradná. Státy Evropské unie se rozcházejí v názorech, jak krizi řešit. Rakousko dnes například opět oživilo myšlenku uprchlických kvót a žádá přísný postup vůči těm, kteří je odmítají. Podle rakouské ministryně vnitra by takové země neměly dostávat dotace z Evropské unie.

redaktorka /citace: Johanna MIKL-LEITNEROVÁ, rakouská ministryně vnitra/

"Tady je potřeba odpovědnosti všech 28 členských států. Buď Evropa na problému s **uprchlíky** ztroskotá, nebo z něj Unie vyjde posílená, a to zejména díky spravedlivému rozdělení **uprchlíků**."

Jan NOVÁK, redaktor

Pokud by přání rakouské ministryně bylo vyslyšeno, dotklo by se i nás. Česká vláda totiž i nadále kvóty odmítá, stejně jako Polsko, Maďarsko a Slovensko. Předseda vlády Bohuslav Sobotka chce i proto sjednat ještě tento týden se všemi zástupci Visegrádské čtyřky mimořádný summit.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Odmítáme zavedení kvót pro redistribuci **uprchlíků** v rámci Evropské unie. Je ta správná chvíle, abychom se v rámci visegrádské skupiny sešli a poradili se o tom aktuálním vývoji v oblasti migrace.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Už zítra se premiér spolu s ministrem vnitra Milanem Chovancem právě kvůli řešení uprchlické krize vydá také do Srbska. Se zástupci tamní vlády by měl mimo jiné řešit, jak by mohla Česká republika zemi pomoci. Kristýna Vedralová a Jan Novák, Prima FTV.

29) Schůzka na Pražském hradě

Zdroj: Prima
Datum vydání: 31.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

A téma uprchlické krize už od odpoledne řeší na Pražském hradě prezident Miloš Zeman s premiérem Bohuslavem Sobotkou a ministrem vnitra Milanem Chovancem. A my tam máme naši reportérku Martinu Spěváčkovou. Martino, dobrý večer, o čem konkrétně politici mluvili?

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Tak premiér Bohuslav Sobotka prezidenta informoval o tom, že česká policie zatím tu migrační krizi zvládá a v případě, že už by to nedokázala, potom je podle něj stát připraven nasadit armádu na ochranu svých hranic. Sobotka také Zemana informoval o tom, že polovina **uprchlíků**, kteří k nám přicházejí, tak jsou ze Sýrie, další část potom z Iráku a Afghánistánu. Podle Sobotky Česko stále ale není pro **uprchlíky** cílovou, ale pouze tranzitní zemí. Oba politici se také shodli v tom, že Česko rozhodně odmítá povinné kvóty na přerozdělení **uprchlíků**. V tuto chvíli už končí také ta druhá schůzka prezidenta Miloše Zemana s ministrem vnitra Milanem Chovancem. Ten přišel prezidentovi nastolit ta tvrdá statistická data, které, která jeho resort ohledně **uprchlíků** má. Od nás vše.

30) Změny ve školství

Zdroj: Prima
Datum vydání: 31.8.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 07

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Jak už jsme říkali, začátek školního roku je perný nejen pro děti, ale i pro rodiče. Znamená totiž citelný zásah do rodinných rozpočtů kvůli množství drahých školních pomůcek. A děti čeká i řada podstatných změn. Reportérka Petra Doležalová zjistila, že se například budou muset učit o **uprchlících**.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Čím dál dražší pomůcky už nejsou jediným strašákem rodičů. S tím, že musejí za kvalitní pomůcky vytáhnout z kapsy stále víc, už se začínají smířovat. Od zítřka ale jejich děti čekají i nová témata. V rámci různých předmětů se budou učit například o **uprchlících**.

Miroslav PEER, ředitel ZŠ, Karlovy Vary

Se bude víc mluvit o s tím, že je nutné bojovat proti xenofobii, s tím samozřejmě počítáme, v těch předmětech se víc o tom bude mluvit. Samozřejmě to dění, které momentálně probíhá v Evropě, tak určitě nějakým

způsobem budeme zpracovávat i do naší výuky.

Michaela MRÓZINSKÁ, zástupkyně ředitele ZŠ, Ostrava

Samozřejmě na to určitě přijde řeč, my s tím nějakým způsobem pracujeme a hlavně v hodinách čtení a literatury a nejen to, samozřejmě i v jiných předmětech.

Václav KLAUS ml., expert ODS pro oblast školství

Ted' se zase se bude bojovat proti xenofobii, a to školství dostává nějaké ideologické nátěry takové nebo makové, tohle to je špatně.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

V tomto školním roce půjde do školních lavic víc peněz, a to nejen pedagogům, ale i dětem.

Kateřina VALACHOVÁ, ministryně školství /nestr. za ČSSD/

Máme vyjednáno celých 500 milionů korun pro sportování dětí a mládeže v nadcházejícím roce. Současně jsme odstartovali ve 170 školách projekt, který umožní sportování dětí ve školních družinách.

Miroslav PEER, ředitel ZŠ, Karlovy Vary

Každé přidání pedagogům je důležité. Samozřejmě čím víc by peněz přiteklo do školství, tím to bude lepší.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Za kvalitní pomůcky někteří z rodičů vydají letos i 10 tisíc korun.

Gabriela SZATMARYOVÁ, učitelka ZŠ

Myslím si, že to musí být čím dál tím horší a náročnější a jsem opravdu ráda, že moje dvě děti už ze školství jsou pryč a že nemusím absolvovat to, co rodiče teď.

osoba

Myslím si, že to bylo tak 3, 4 tisíce.

osoba

Každým rokem je to dražší vlastně, i ty učebnice, i ty sešity.

osoba

Ted'kom 4 tisíce, ale to ještě asi není všecko.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Další z problémů, který české školství také negativně ovlivňuje, je rozhodně častá výměna ministrů. Každý totiž přichází s trochou jinou koncepcí a pedagogy tak zdržují neustálé změny. Krajské štáby a Petra Doležalová, Prima FTV.

31) Česká policie zadržela v noci na dnešek rekordní skupinu běženců

Zdroj: Prima
Datum vydání: 1.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Česká policie zadržela v noci na dnešek rekordní skupinu běženců. Na nádraží v Břeclavi jich byly rovné dvě stovky. Většinou šlo o Syřany, kteří přicestovali do Česka ve vlacích z Rakouska a Maďarska. Tamní policie je už totiž nezadrží na místě, ale pouze zkontroluje. Natáčela Aneta Kárná.

Aneta KÁRNÁ, redaktorka

První migranty přivezl vlak před půlnocí z Vídně. Další přijel po půlnoci z Maďarska. Policie už byla ale na jejich příjezd připravená. Na nádraží na ně čekaly autobusy a vše kontrolovaly desítky policistů, kteří pak **uprchlíky** převezli do vlastních tělocvičen v Břeclavi a Hodoníně.

Kateřina RENDLOVÁ, mluvčí cizinecké policie

My jsme při včerejší kontrole z mezinárodních vlakových spojů, které směřovaly do Spolkové republiky Německo, zajistili 214 nelegálních migrantů převážně syrské státní příslušnosti. Jejich cílovou destinací bylo Německo.

Aneta KÁRNÁ, redaktorka

Policisté běžence rozdělávali do skupin tak, aby rodiny zůstaly pohromadě. Je mezi nimi totiž mnoho matek s malými dětmi i početné rodiny. Jednotlivci cestují pouze výjimečně. Překážkou byla jen jazyková bariéra. Většina **uprchlíků** totiž nemluví žádným cizím jazykem a nemá ani potřebné doklady.

Kateřina RENDLOVÁ, mluvčí cizinecké policie

Prokázali se pouze jízdenkou z toho vlakového spoje, to je při těchto záchytech standardní situace a my jsme postupovali standardně podle zákona, který nám ukládá cizince, který vstoupí na naše území nelegálně a žádným věrohodným způsobem neprokáže svoji totožnost, zajistit.

Pavel DOMINIK, starosta Břeclavi /Pro Region/

Naše městská policie pomáhá cizinecké policii a Policii České republiky při záchytu **uprchlíků** v prostoru breclavského železničního uzlu.

Aneta KÁRNÁ, redaktorka

Uprchlíky policie postupně převází na výslechy do imigračních středisek v Zastávce u Brna, Bělé - Jezové a Vyšních Lhotách. Tady už vidíte autobus plný první skupiny běženců, kterou policisté vyslechli. Míří do jednoho ze středisek. Ty se v poslední době dost plní, a proto stát uvažuje o využití areálu věznice v Poštorné. Tam je zatím 200 volných míst. Česká policie běžence bez dokladů pokaždé zadrží. Maďarská i slovenská policie je většinou nechávají cestovat dál, proto jejich počty na našem území narůstají. Aneta Kárná, Prima FTV.

32) Další vlna běženců se valí Evropou

Zdroj: Prima

Datum vydání: 1.9.2015

Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima

Strana / zpráva 05

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Ano, je to přesně tak, další vlna běženců se valí Evropou. Tisíce jich přeplněnými vlaky přijely z Budapešti do Rakouska a Německa. Podle agentury Frontex odpovídající za ochranu vnějších hranic Evropské unie padl nový rekord. Jen za červenec přijelo nejvíc migrantů v historii, přes 107 tisíc.

Jan NOVÁK, redaktor

Před hlavním nádražím v Budapešti už dávno nikdo nevyhazuje lidi z trávníku. Je jich tam tolik, že to nemá smysl.

Šhábir, **uprchlík** z Afghánistánu

Nemám rád Maďarsko. Není tu žádná práce. Mám rád Německo a chci do Německa.

Jan NOVÁK, redaktor

Všichni čekají na jediné - na vlak do Rakouska nebo ještě lépe do Německa. Včera večer se alespoň na chvíli dočkali. Policie dovolila několika tisícům migrantů do několika souprav nastoupit. Ti šťastnější odjeli do Mnichova, zbytek do Vídně a Salcburku. Maďarská policie pak nádraží pro **uprchlíky** opět uzavřela. Ve Vídni se shromáždil dav až 20 tisíc lidí, kteří přišli vyjádřit solidaritu s přijíždějícími **uprchlíky**.

Michael BRAUN, mluvčí rakouských drah

Soustředujeme se hlavně na dvě věci. Za prvé, aby vše proběhlo bezpečně, a za druhé, aby každý cestující měl platnou jízdenku. Cestovní doklady nyní nekontrolujeme.

Jan NOVÁK, redaktor

Na vídeňské západní nádraží přijely bezmála 4 tisíce migrantů. Do Salcburku další 2 tisíce. Pouze 9 z nich ale požádalo v Rakousku o azyl. Zbytek jen přesedl do dalších vlaků, které směřovaly do Mnichova a jinam do Německa.

Thomas BAUMANN, mluvčí mnichovské policie

Pro mnichovskou policii to byl velmi rušný den. Hodinu po půlnoci sem přijelo přes 800 **uprchlíků**, dalších 500 jich bylo ráno a další stále přijíždějí.

Jan NOVÁK, redaktor

Německo je k **uprchlíkům** nejbenevolentnější zemí Evropské unie. Jen za letošek by jich mělo přijmout až 800 tisíc, tedy čtyřikrát více než minulý rok.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Speciálně **uprchlíkům** ze Sýrie, kteří přijíždějí do Německa, to nemáme vůbec za zlé. Ti, co přijedou, mají vysokou šanci, že získají azyl nebo status **uprchlíka** před válkou. A takto by to měly vnímat všechny evropské státy.

Jan NOVÁK, redaktor

Pomoci se snaží i Islandčané, které kvůli své geografické poloze migrační krize trápit nemusí. 12 tisíc obyvatel se na sociálních sítích připojilo k petici za přijetí **uprchlíků**. Jsou ochotni jim nabídnout přístřeší, materiální pomoc a zaplatit i letenky. Islandská vláda se prý bude touto nabídkou zabírat. Jan Novák, Prima FTV.

33) Kritika Evropské unie za řešení-neřešení uprchlické krize

Zdroj: Prima
Datum vydání: 1.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 06

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Na Evropskou unii dopadá ze všech stran kritika za řešení-neřešení uprchlické krize. Kromě kvót není totiž v tuto chvíli na stole žádné východisko. Vnější hranice Unie na jihu téměř neexistují.

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Přítom volný pohyb osob a zboží byl jedním z pilířů Evropské unie, teď spíše dělá vrásky na čele. Tím to ale nekončí. Detaily přidá Pavel Štrunc.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Zapomeňte na hraniční kontroly a cestovní pasy. Heslo z doby, kdy Česko vstoupilo do schengenského prostoru. Někteří to tehdy oslavili originálně, třeba plaváním z Česka do Německa.

Jan BUČINA, děčínský otužilec /prosinec 2007/

Je to paráda. Konečně si připadám jako svobodnej člověk v Unii.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Ostřejší hraniční režim se přesunul jinam. Východní hranice Slovenska a Polska je teď kombinací drátů a elektronických opatření. Jenže peníze se měly možná posílat jinam. Tisíce **uprchlíků** dokazují, že přejít přes Itálii a Řecko dál do Evropy není vůbec složité. Podle Petra Robejška je to i symbol toho, že se Evropa možná sjednocovala příliš rychle.

Petr ROBEJŠEK, politolog, odborník na mezinárodní vztahy

Tady máme jenom příklad toho, že Evropská unie je elitní projekt, elitami vytvořený, elitami prováděný a jenom pro elity důležitý. Občan je důležitý až v tu chvíli, když je třeba platit co, co elity pokazily.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Schengen, tedy volný pohyb mimo jiné osob a zboží po Evropě, bývalý šéf české diplomacie Cyril Svoboda hájí. Plusy prý převažují.

Cyрил SVOBODA, bývalý ministr zahraničí

My si jako občané České republiky užíváme to, že můžeme volně se pohybovat, že přes hranice můžeme volně jezdit na lyže, nakupovat.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Přesto dodává - jižní hranici je nutné věnovat víc pozornosti. Jenže v problémech zřejmě není jen projekt Schengenu. Podle některých ekonomů nedávná krize v Řecku naplno odhalila pochybení v dalším velmi ambiciózním projektu Evropské unie - společné evropské měně. Do záchrany Řecka se pumpují miliardy. Podle odborníků i proto, že krach eura by byl velký průšvih.

Lukáš KOVANDA, ekonom, Roklen24

Možná by se objevila určitá psychologická vlna, která by vlastně vedla až k tázání, zda tedy ta současná podoba integrace je správná, zda je to pro ty státy ekonomicky přínosné.

Petr ROBEJŠEK, politolog, odborník na mezinárodní vztahy

Eurozóna je selhání, protože byla špatně nastavená, od začátku tam byly státy, které do ní nepatřily a teď kom máme účet a opět ten účet neplatí ti, kteří to zavinili, nýbrž my, prostí daňoví poplatníci.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Vstup Česka do eurozóny je ve hvězdách. I fanoušek společné evropské měny, prezident Miloš Zeman, se nechal slyšet, že současná situace kolem Řecka to nepodporuje. Pavel Štrunc, Prima FTV.

34) Český premiér nabídl Srbsku pomoc

Zdroj: Prima
Datum vydání: 1.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 08

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Český premiér nabídl Srbsku finanční pomoc 10 milionů korun na zvládnutí přílivu **uprchlíků** a české experty na migraci. Bohuslav Sobotka to oznámil během dnešní návštěvy Bělehradu. Se svým protějškem jednal také o vzájemném obchodu, možných investicích a přístupových jednáních o vstupu Srbska do Evropské unie.

35) Vlaky se zastavily kvůli běžencům

Zdroj: Prima
Datum vydání: 2.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

A já přidám jednu zprávu ze zahraničí. Zmatek v tunelu mezi Francií a Británií. Vlaky plné cestujících se v něm zastavily kvůli náporu běženců, kteří se chtěli dostat do Velké Británie. Ve tmě a bez klimatizace zůstali cestující několik hodin.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Cesta Eurotunelem se pro tyto lidi změnila v noční můru. Pod kanálem La Manche strávili nedobrovolně až 6 hodin.

cestující

Uprchlíci se dostali do tunelu, několik jich vylezlo i na střechu vlaku, takže vypnuli elektřinu. Všude byla tma, nefungovala klimatizace.

cestující

Dali nám vodu a kafe, informovali nás, ale vlak se zpozdil o 6 hodin. Čekali jsme, než ty **uprchlíky** pochytají.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Omezení se ale netýkalo jenom cestujících ve vlacích. Stovky dalších uvízly na nádražích.

cestující

Nevíme, jak dlouho budeme čekat, moc informací nemáme.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Není to zdaleka první podobný incident. Tunel mezi Francií a Británií musel být kvůli **uprchlíkům** uzavřený už několikrát. Běženci podlézají ploty a chodí podél kolejí. Riskují přitom život. I proto Británie velmi přísně kontroluje, kdo se tunelem na její území dostane.

David CAMERON, britský premiér

Myslím, že nejdůležitější je zajistit mír a stabilitu v oblastech, odkud ti lidé přicházejí. Nemyslím, že by situaci vyřešilo přijímání dalších a dalších běženců.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Problémy s **uprchlíky** stále řeší i v Maďarsku. Tisíce jich protestovaly před nádražím ve východní části Budapešti. Chtěli nasednout do vlaků, které míří do Německa. Petra Vintrová, Prima FTV.

36) V Břeclavi-Pošterné vznikl improvizovaný stanový tábor pro zhruba 300 **uprchlíků**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 2.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

V Břeclavi-Pošterné vznikl improvizovaný stanový tábor pro zhruba 300 **uprchlíků**. Na žádost ministerstva vnitra ho tam v areálu bývalého záchytného střediska pro utečence postavilo v krátkém čase více než 100 hasičů. Obyvatelé Břeclavi jsou ale znepokojeni. Podle kolegy Michala Janotky představitelé města i kraje teď žádají policii o zvýšení ostrahy ve městě.

Michal JANOTKA, redaktor

Rychlou stavbu provizorního tábora si v Břeclavi vyžádalo ministerstvo vnitra. Město je totiž vstupní branou pro **uprchlíky** do České republiky. Až budou úplně zaplněná stávající detenční zařízení, tak další zadržení utečenci poputují právě sem do těchto 25 stanů. Jeden stan je pro zhruba 20 lidí. Už jsou pro ně připravené i matrace a mimochodem pocitová teplota je tady přes 30 stupňů Celsia. Někteří obyvatelé Břeclavi jsou ale z toho, že jim v okolí vyrostl tábor pro utečence, minimálně znepokojení. Mají prý strach.

obyvatel Břeclavi

Já mám strach o mojí rodinu a potom o ten zbytek, co se bude dělat jako. A to každý. Každý má strach o svoji rodinu a o svoje ženy a o svoje děti.

obyvatel Břeclavi

No, je to skandál, co se tady děje.

Pavel DOMINIK, starosta Břeclavi /Pro region/

Nelíbí se nám to a uděláme všechno pro to, aby nedošlo ke kontaktu těchto lidí, **uprchlíků** s občany města.

Michal JANOTKA, redaktor

Uprchlíky bude od okolního světa dělit jen tento nízký plot. Hned vedle proto budou posílené policejní hlídky.

Michal HAŠEK, hejtman Jihomoravského kraje /ČSSD/

Jakmile přijde první reálný **uprchlík** do toho stanového tábora, tak chceme kromě toho střežení tábora v areálu věznice, aby byla posílena státní policie tady ve městě a lidé neměli strach o svoji bezpečnost.

Michal JANOTKA, redaktor

Už teď je navíc jasné, že kapacita v areálu věznice, která je 300 míst, bude velice rychle zaplněná. Běženci přijíždějí i po stovkách, jako například včera právě do Břeclavi.

Kateřina RENDLOVÁ, mluvčí cizinecké policie

Občané Iráku, Afghánistánu, Pákistánu nebo i další tvrdí, že jsou Syřané ve snaze zajistit si volný průchod do Německa, které deklarovalo, že syrské žadatele o azyl v Maďarsku nebude vracet.

Michal JANOTKA, redaktor

I přesto se zhruba 150 **uprchlíků** cizinecká policie pokusí vrátit na Slovensko. Dalších 61 pravých Syřanů, kteří v Maďarsku požádali o azyl, budou muset policisté propustit s tím, že do 7 dnů musí opustit naše území. Michal Janotka, Prima FTV.

37) Policie začala z českých uprchlických zařízení propouštět běžence ze Sýrie

Zdroj: Prima
Datum vydání: 3.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Policie začala z českých uprchlických zařízení propouštět běžence ze Sýrie. Podle předpisů by se měli vrátit do Maďarska, kde už požádali o azyl. Jenže Maďarsko utečence nepřijímá. Navíc většina migrantů stejně směřuje za vidinou lepšího života do Německa. Podle policie jde pouze o urychlení celé procedury. Zjistil to Pavel Štrunc.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Bělá pod Bezdězem. Pro řadu **uprchlíků** ze Sýrie vynucená přestávka na cestě za vytouženým snem.

redaktor

Poslední etapa vysněné cesty do Německa začíná pro **uprchlíky** tady na nádraží v Bělé pod Bezdězem. Dnes by jich takhle mělo odcestovat zhruba 40.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Na nádraží je dopravil autobus. Na další cestu vlakem se vydávají jen s pár věcmi v igelitových taškách. Do kamer ukazují dočasné doklady a poslouchají poslední rady na cestu.

osoba

Přestoupíte na jiný vlak a pojedete do Drážďan nebo Berlína.

redaktor

Část běženců ze Sýrie propustili i policisté v Plzni. Pro některé si přijeli jejich příbuzní, ty ostatní doprovodili policisté na hlavní vlakové nádraží.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Mezi nimi je i Mohamed, Palestinec, který dlouhá léta žil v Sýrii. Válka ho ale donutila zemi opustit a vydat se na cestu spolu s manželkou a třemi dětmi.

osoba

Děkujeme, na shledanou ...

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Dosud trávili běženci v záchytných zařízeních 42 dnů, pak byli propuštěni a měli odjet do země, odkud přijeli. Jenže tohle se vůbec nedělo a vlastně ani nemohlo.

Kateřina RENDLOVÁ, mluvčí cizinecké policie

Maďaři dlouhodobě tyto lidi zpět nepřijímá a není z našeho pohledu tedy nadále účelné a efektivní čekat 42 dnů, jestli se tak skutečně stane.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Syřany ale budou policisté na jejich cestě dál zadržovat. Pokud nepožádají o azyl, dostanou dokumenty a do sedmi dnů budou muset opustit Česko. V tuto chvíli jsou mimo zařízení zhruba desítky běženců.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Je to 65 lidí do včerejška, budeme postupně pokračovat, celkově je to přes 200 osob, které tímto způsobem

pustíme.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Řada politických stran tady ve sněmovně souhlasně odkývala rozhodnutí cizinecké policie. Podle některých politiků jde o racionální řešení.

Ondřej BENEŠÍK, místopředseda strany /KDU-ČSL/

Německo veřejně deklarovalo, že je ochotno přijmout všechny syrské **uprchlíky** a ti **uprchlíci**, kteří jsou u nás, je jich velmi málo, zde nežádají o azyl. Oni v České republice nechťejí být a my v podstatě jim vycházíme vstříc. Neprodlužujeme agónii.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

To, co asi je nejrozumnější, je skutečně pustit je rychle do té cílové země, kterou oni mají vysněnou, a to je Německo.

Marek ČERNOCH, předseda poslaneckého klubu /Úsvit/

Je otázka, kdy Německo zavře hranice, kdy ty lidé už nebudou mít kam jít, kdy my je nebudeme mít kam vrátit, takže v té chvíli tady budeme mít opravdu obrovskou masu nelegálních migrantů a nikdo vlastně neví dneska, co s nimi.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

I proto se v Praze zítra budou o vyhrocené situaci bavit vrcholní politici Česka, Slovenska, Polska a Maďarska.
Pavel Štrunc, Prima FTV.

38) V restauraci odmítají vařit pro **imigranty**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 3.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Pro **imigranty** nevaříme. To je vzkaz, který se objevil na internetu a je z restaurace v Hrušovanech nad Jevišovkou. S jejím majitelem dnes mluvil reportér Michal Janotka.

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Svůj názor si hájil. Prý ale nečekal, že vyvolá takové vášně. Případem se už zabývá policie i Česká obchodní inspekce.

Michal JANOTKA, redaktor

Na první pohled je to luxusnější restaurace jako každá jiná. Až na malý háček a zádrhel. Její majitel se totiž na sociální síti nechal slyšet, že pro **imigranty** tento podnik vařit nebude.

Tomáš ŠEVČÍK, majitel restaurace

Tak já jsem chtěl tím říct, že nesouhlasím s tím, co se na nás žene. Já jsem v Itálii už 10 let, jsem tam každý týden a vidím to, jak se tam hrnou, dostanou najíst, dostanou peníze a devastují města, nevážíjou si ničeho.

Michal JANOTKA, redaktor

Stačila ale chvíle a reakce na sebe nenechala dlouho čekat. Lidé na sociální síti postoj italské pizzerie spíše odsuzují.

redaktor /citace z Facebooku/

"Jak je budete poznávat? Ukážou občanku? Nebo obsluha bude tipovat? A jak poznáte turistu od **imigranta**?"

redaktorka /citace z Facebooku/

"Když je manžel **imigrant**, může si donést vlastní v krabičce nebo musí počkat venku?"

Tomáš ŠEVČÍK, majitel restaurace

Toto jsem vůbec nečekal a byl jsem překvapený spíš jakoby hnedka z těch negativních, kdy mě nazvali náckem. Samozřejmě že obsloužíme každého, pro mě je zákazník každé slušnej člověk, kterej semka dojde a chce zaplatit, takže určitě ano. Tohle bylo gesto na to, aby normální lidi se zkrátka nebáli a řekli svůj názor.

Michal JANOTKA, redaktor

O tom, co restaurace propaguje na internetu, obyvatelé Hrušovan moc nevědí. I tady jsou ale lidé rozdělení na dva tábory.

obyvatelka Hrušovan nad Jevišovkou

Běženci by neměli tady bejt, to je fakt, no. To je fakt, že ne.

obyvatelka Hrušovan nad Jevišovkou

Já bych jim asi vařila, určitě. Pro manželky nebo pro ženy a pro děti.

Michal JANOTKA, redaktor

Restaurace si ale i nadále stojí za svým, a to i přesto, že majiteli prý během pár hodin přišly desítky urážek a hrozeb. Postojem podniku se už navíc zabývá nejen Česká obchodní inspekce, ale i policie.

Lenka DRAHOKOUPILOVÁ, mluvčí Policie ČR, Znojmo

O tomto případě jsme byli informováni během dnešního dopoledne a v současné době vám mohu sdělit pouze to, že se případem zabývá služba kriminální policie a vyšetřování.

Michal JANOTKA, redaktor

Jestli radikální postoj majitele pizzerie jeho podnik zviditelní nebo naopak zahanbí, se teprve uvidí. Jisté ale je, že takováto reakce některé z restaurací je u nás něco naprosto nevídaného. Michal Janotka, Prima FTV.

39) Maďaři ruší rychlíky do západní Evropy

Zdroj:

Prima

Datum vydání: 3.9.2015

Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima

Strana / zpráva 07

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Maďari ruší rychlíky do západní Evropy včetně Česka. Cestující budou muset na hranicích přestupovat. Důvodem je prý bezpečnost. Kvůli tisícům **uprchlíků** jí maďarské dráhy nezvládají zajistit. Běženci se do vlaků mířících do západní Evropy snaží dostat v Budapešti.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Tisíce **uprchlíků** berou vlaky útokem. Často přitom ani nevědí, kam míří. Právě tady na nádraží Keleti na východě Budapešti jsou davy lidí, kteří se chtějí dostat vlakem do Německa.

redaktor

Toto je budapeštská realita. Lidé se na jedné straně ptají, co bude tato masa utečenců dělat v Evropě, no na druhé straně je člověku líto hlavně malých dětí s rodiči, kteří přespávají v těchto otřesných podmínkách.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Maďari se několik posledních dní snažili bránit **uprchlíkům** v cestě na Západ. Dnes ráno to ale vzdali. Současně zrušili mezinárodní spoje. Poslední rychlík do Česka tak odjel dnes v půl osmé ráno. Další vlaky končí ve městě Szob na hranicích se Slovenskem.

Petr ŠTÁHLAVSKÝ, mluvčí Českých drah

Pro cestující, kteří jdou do Budapešti nebo z Budapešti, tak to znamená přestup v pohraniční stanici Szob. V České republice ty vlaky pojedou, ale kvůli formalitám na maďarsko-slovenské hranici může docházet k jejich zpoždění, a to v délce až několika desítek minut.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Jak dlouho opatření potrvá není jasné. Zřejmě bude záležet na vývoji situaci na nádraží Keleti. O uprchlické krizi jednal dnes v Bruselu maďarský premiér Viktor Orbán. Evropa ji ale podle něho nevyřeší.

Viktor ORBÁN, maďarský premiér

Ten problém není evropský, je to problém Německa. Nikdo z těch **uprchlíků** na nádraží v Budapešti nechce zůstat v Maďarsku, ani na Slovensku, v Polsku nebo v Estonsku. Všichni chtějí do Německa.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Právě Německo má v přijímání **uprchlíků** dlouhou tradici. Už po příjezdu dostávají běženci jídlo a oblečení.

osoba

Díky, Německo!

Petra VINTROVÁ, redaktorka

I Berlín už ale přestává situaci zvládat. Oznámil, že bude muset pomoc pro **uprchlíky** omezit. Petra Vintrová a redakce, Prima FTV.

40) Rusko se údajně rozhodlo pro vojenskou intervenci v **Sýrii**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 3.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 09

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Ze zahraničí přišla nečekaná zpráva. Rusko se podle izraelských novinářů údajně rozhodlo pro vojenskou intervenci v **Sýrii**. Moskva podle nich do země poslala vojenskou techniku a chystá nálety proti takzvanému Islámskému státu. Kreml zprávu popírá, ovšem podle ministra obrany Martina Stropnického je velmi pravděpodobné, že tomu tak je.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Syrská občanská válka pokračuje už 4,5 roku. Na Blízkém východě získává stále větší území takzvaný Islámský stát. Právě proti němu prý chce Moskva zasáhnout.

redaktor /citace, Zdroj: Ynetnews.com/

"Ruští piloti se v nejbližších dnech objeví v **Sýrii**, aby zahájili vzdušný útok."

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

My si to chceme ověřit tuhle tu zprávu. To je docela významná zpráva. Já jsem o tom mluvil ráno s některými našimi speciálními útvary a nějak si to ověřují. Je to dost pravděpodobné, že to tak je.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Proti takzvanému Islámskému státu se zformovala mezinárodní koalice, která podniká nálety na pozice radikálů. Má desítky členů, Rusko mezi ně ale nepatří. Kreml teď prý chce podpořit syrský režim Bašára Asada, který je na Blízkém východě vlastně jediným spojencem Moskvy.

Josef KRAUS, vojenský analytik UNOB

Jeho ztráta v případě, že by se **Sýrie** úplně rozpadla nebo že by byl Bašár Asad odstraněn, by Rusy poměrně bolela. Nedostali by se ke Středozemnímu moři, nedostali by se do té oblasti Blízkého východu.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Odborníci i politici jsou opatrní. Podle nich je třeba počkat, jestli se zpráva potvrdí.

Alexander ČERNÝ, člen sněmovního výboru pro obranu /KSČM/

Mezinárodní společenství aktivně podporuje každého, kdo se jakýmkoliv způsobem angažuje v boji proti Islámskému státu, tak nelze než podporovat.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Pokud se bude Rusko zapojovat do těchto akcí, je to dobře, ale mělo by to být po dohodě s jinými velmocemi.

Jiří SKALICKÝ, člen sněmovního výboru pro obranu /TOP 09/

Společný postup a boj proti Islámskému státu je správný. Jestli tato forma zrovna bez koordinace s ostatními státy je zrovna optimální, to si teďka nedovolím posoudit.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Právě o boji proti Islámskému státu jednali i prezidenti Česka a Ruska, kteří se sešli v Číně. Miloš Zeman Vladimira Putina vyzval, aby se Moskva připojila k mezinárodnímu úsilí o zastavení teroristických akcí. Petra Vintrová a redakce, Prima FTV.

41) Pomoc pro uprchlíky

Zdroj: Prima
Datum vydání: 4.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Podle nejruznějších průzkumů sice většina Čechů **uprchlíky** nevíta, přesto se ale najde i mnoho těch, kterým jejich osud není lhostejný.

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Po celé republice vznikají sbírky finanční i materiální pomoci, která zamíří do uprchlických táborů u nás.

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Reportér Libor Tampier zjišťoval, co je nejvíc potřeba.

Libor TAMPIER, redaktor

Syrská rodina, která včera opustila tábor v Bělé pod Bezdězem. Veškerý majetek se jim smršknul na obsah několika igelitek. Podobně na tom jsou stovky dalších, kteří na propustku za lepším životem stále čekají za plotem. Přímo do Bělé teď každý den přijíždějí auta s pomocí. S taškami plnými sladkostí pro děti dorazil i Omar Mously. Syřan, který v Česku studoval a delší čas tu žije.

Omar MOUSLY, Syřan žijící v Česku

Já a můj kamarád jsme viděli ty fotky, jak tam ty malé děti jsou v moři zabité a to, ale my jsme tu, tak ať něco děláme.

Libor TAMPIER, redaktor

Stejně jako Omar už pomáhá i spousta Čechů. Takhle to vypadalo v Praze na Žižkově.

účastník sbírky, Praha

Donesl jsem kalhoty, boty, trika s dlouhým rukávem, tašku přes rameno.

účastnice sbírky, Praha

My jsme přivezli s přítelem nějaký oblečení starý.

Libor TAMPIER, redaktor

Uprchlíci podle lidí, kteří se o ně v táborech starají, potřebují především kvalitní oblečení. Blíží se zima. Dětem chybí dobré boty, bundy, čepice, ale i hračky nebo pastelky, aby se mohly nějak zabavit.

Vladimír PROCHÁZKA, redaktor

Lidem v nouzi, kteří jsou momentálně v uprchlických táborech, mohou pomoci i přepravní firmy nebo majitelé velkých dodávek. Darované věci je k nim totiž potřeba nějakým způsobem dostat.

Libor TAMPIER, redaktor

Není to ale jen Praha, kde lidé pomáhají. Sbírký začaly nebo se chystají doslova po celé zemi, v Brně, v Pardubicích nebo v Liberci.

Simona ELIÁŠOVÁ, organizátorka sbírky, Komunitní centrum Ruprechtice, Liberec

Aby se cejtili přijatý a že někdo za nima taky stojí.

Libor TAMPIER, redaktor

Někdy je to hodně spontánní. Třeba Zuzana Bártová z Benešova u Semil naplnila dary auto během několika dnů. Stačilo jen oslovit přátele přes Facebook. Teď veze oblečení, trvanlivé potraviny i hygienické potřeby do charitního skladu v Nové Pace.

Zuzana BÁRTOVÁ, organizátorka sbírky, Benešov u Semil

Na webu a na sítích je spousta jako nenávidstnejch hlášek, tak si myslím, že by lidi se taky měli trochu starat.

Libor TAMPIER, redaktor

Podle mluvčí ministerstva vnitra Správa uprchlických zařízení snahu lidí pomoci vítá. Protože jich ale přibývá, prosí je, aby do utečeneckých táborů nevozili své dary individuálně, ale využili hromadné sbírky, jako je tahle. Vladimír Procházka a Libor Tampier, Prima FTV.

42) Představují **uprchlíci** riziko nákazy nemocemi?

Zdroj: Prima
Datum vydání: 4.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Objevují se názory, že **uprchlíci**, kteří procházejí Českou republikou, mohou představovat riziko nákazy infekčními nemocemi kvůli kolabujícímu zdravotnictví v zemích Blízkého východu zasažených válečným konfliktem, ale i kvůli často několikaměsíční strastiplné cestě do Evropy. Daniela Klívarová ale zjistila, že oficiální čísla z ministerstva vnitra hovoří o opaku.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

2 571, právě tolik ilegálních imigrantů zadržela cizinecká policie na našem území mezi 17. červnem a dnešní 17. hodinou. Oproti Maďarsku nebo řeckým ostrovům, kam denně přijíždějí stovky až tisíce běženců, jich prochází našim územím je nepatrný zlomek. Převážně to jsou lidé ze Sýrie, Iráku, Afghánistánu a Pákistánu. Zatímco někteří z místních by si je nejraději k sobě nastěhovali, jiní mají strach například i z nemocí.

osoba

Asi bych ho ubytovala. Po tom, co teďka vidím ve zprávách, co se děje, tak asi ano.

osoba

Určitě může to bejt riziko pro nás.

osoba

Co víte, co dotáhnou, že? To je jasný, jsou špinaví a já nevím co, nikdo neví, nezná jejich zdravotní stav, takže určitě je riziko nějakýho nakažení, že.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Oficiální čísla z ministerstva vnitra ale hovoří jinak. Podle nich mělo ze zhruba dvou tisícovek běženců, kteří prošli takzvanými zařízeními pro zajištění cizinců v Bělé-Jezové, Vyšních Lhotách a Zastávce u Brna, infekční chorobu jen několik jednotlivců.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

A všichni ti, kteří přicházejí, jsou podrobeni lékařskému vyšetření a jsou tam zachytávány některé choroby.

Monika PÁLKOVÁ, náměstkyně ministra vnitra pro zdravotnické zabezpečení

Vyšetřujeme na TBC, vyšetřujeme na pohlavní choroby, vyšetřujeme na průjmová onemocnění.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Kontroly podle slov náměstkyně ministra vnitra Pálkové například zachytily od začátku roku jen dva případy tuberkulózy.

Monika PÁLKOVÁ, náměstkyně ministra vnitra pro zdravotnické zabezpečení

Zodpovědně mohou prohlásit, že máme výskyt TBC opravdu v jednotkách, jednotkách osob a navíc tyto osoby ani nebyly z prostředí Afriky nebo Blízkého východu.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Navíc než někdo z běženců uprchlický tábor opustí, prochází kontrolou znovu. Infekční se prý ven rozhodně nedostane a obavy mírní i někteří lékaři.

Evžen HRNČÍŘ, přednosta Kliniky pracovního a cestovního lékařství FNKV

V některých oblastech je četnost některých nemocí, jako je AIDS, tuberkulóza nebo řekněme hepatitida typu B, významně častější než u nás, takže pakliže by ti lidé byli z té oblasti, tak je i větší šance, že by tuto nemoc s sebou přinesli.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Nicméně riziko prý v tuhle chvíli není nijak velké.

Robert KALIŇÁK, slovenský ministr vnitra

Takovýchto nebezpečných, bych řekl, chorob, které mohly vzniknout, zatím nejsou hlášené odnikud z Evropy a my takovýto poznatek také nemáme.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Redakce a Daniela Klívarová, Prima FTV.

43) Jednání lídrů zemí V4

Zdroj: Prima
Datum vydání: 4.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Nový pokus Evropské komise o kvóty na přerozdělení **uprchlíků** znovu smeteme ze stolu. To je vzkaz do Bruselu po společném jednání lídrů zemí Visegrádské čtyřky - Česka, Slovenska, Maďarska a Polska.

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

No a jak sami vidíte, na úřadu vlády je naše reportérka Martina Spěváčková. Martino, dobrý večer, řekni, o čem všem se tam mluvilo?

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Dobrý večer. Tak ta diskuse se vedla především o kvótách. Český premiér Bohuslav Sobotka řekl, že ten návrh Evropské komise zatím není ještě ani na stole, tudíž není o čem debatovat. Polská premiérka Ewa Kopacz k tomu dodala, že ta samotná diskuse nad kvótami povede jenom k tomu, že se budou lídři Evropské unie znovu a znovu scházet, přerozdělovat si víc a víc **uprchlíků** a tím pádem také víc a víc běženců do Evropy zvat. Lídři skupiny, visegrádské skupiny se také shodli na tom, že ale chtějí být solidární a chtějí pomáhat. Pomáhat ale chtějí především v místech konfliktu a také chtějí pomáhat při ochraně vnějších hranic Evropské unie. Například tedy v Itálii a v Řecku. Mluvil tady také ale maďarský premiér Viktor Orbán, jehož země se nejvíce ta uprchlická krize dotýká. Ten řekl, že zatím nepotřebuje od Česka nějakou konkrétní pomoc, dodal ale, že je nutné, aby Evropská unie věděla, kdo její hranice přechází a je nutné tedy podle něj zůstat pánem situace. Slovenský premiér Robert Fico, ten zase mluvil o tom, že je potřeba uchránit Schengen a že v případě, že by nějakým způsobem došlo k jeho omezení, pak by to byla velká prohra Evropské unie. V tuto chvíli lídři visegrádské skupiny zformulovali jakési usnesení, které mají hájit ministři vnitra právě Slovenska, Maďarska, Polska a České republiky na zasedání ministrů Evropské unie 14. září. Od nás vše.

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Martino, děkujeme.

44) Problémy s **uprchlíky** v Maďarsku

Zdroj: Prima
Datum vydání: 4.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 08

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

A ještě k tématu **uprchlíci**. Maďarsko má s nimi obrovské problémy. Parlament teď schválil úpravu několika zákonů, které je mají odradit od vstupu do země. Za nezákonné překročení hranic nově hrozí až tříleté vězení. Trestným činem bude také překonávání nebo ničení hraničního plotu. Na druhou stranu budou moci migranti požádat o azyl přímo na hraničním přechodu.

Jan NOVÁK, redaktor

Zhruba tisícovce **uprchlíků**, kteří marně čekali před budapeštským východním nádražím, už došla trpělivost. Krátce po obědě si vzali tašky, ruksaky, balíky a vyrazili k rakouským hranicím.

Muhammad, **uprchlík** ze Sýrie

Půjdeme pěšky. My tady nechceme zůstat. Jsme tu už dva dny a nic. Nepřijel žádný vlak. Prostě se sebereme a půjdeme po svých.

Jan NOVÁK, redaktor

Několikasetmetrový had prošel městem a teď už je na dálnici M1. **Uprchlíci** jsou odhodláni takto pokračovat až do Vídně, tedy urazit zhruba 250 kilometrů. A toto je další problém. Odstavený vlak 40 kilometrů od Budapešti. **Uprchlíci** si koupili jízdenku k maďarsko-rakouským hranicím, ale po chvíli byl jejich vlak nečekaně odstaven. Na peróně na ně čekali policisté a autobusy, které měly 500 migrantů převést do nedalekého uprchlického tábora.

osoba

Do tábora ne!

Jan NOVÁK, redaktor

Cítí se být podvedeni a odmítají z vlaku vystoupit. Ani zde maďarská policie zatím nezasahuje. A do třetice útěky z uprchlických táborů. Třem stovkám migrantů se podařilo uprchnout ze záchytného tábora u srbsko-maďarských hranic, další 2,5 tisíce **uprchlíků** vyhrožuje, že udělá to samé, pokud nebudou splněny jejich podmínky. Jan Novák, Prima FTV.

45) Uprchlická krize

Zdroj: Prima
Datum vydání: 4.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 09

Klára DOLEŽALOVÁ, moderátorka

Pokud Maďarsko pustí **uprchlíky** ze země, Slovensko vlnu nezvládne. Řekl to ministr vnitra Chovanec. Problémy pak čekají i Česko. Po setkání se slovenským ministrem Kaliňákem ale svá slova mírnil.

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Ano, podle nich obě země důsledně prosazují azylovou politiku, a to pro běžence znamená zdržení na cestě do Německa. Proto se nám raději vyhnout. Více už nám řekne Patrik Kaizr.

Patrik KAIZR, redaktor

Noční rychlík z Budapešti, stanice Břeclav. Policisté našli ve vlaku 66 **uprchlíků**, kteří chtějí do Německa a ve vlaku urazili cestu z Budapešti přes Bratislavu až do Česka. 66 lidí je v této krizi pouhá kapka v moři. V Maďarsku a Srbsku je v tuhle chvíli podle střízlivých odhadů na čtvrt milionu **uprchlíků**. Drtivá většina z nich se chce dostat do Německa, a to podle ministra vnitra Milana Chovance ohrožuje Českou republiku. Byť mapa hlavních uprchlických tras ukazuje něco jiného. Když se v Maďarsku krize ještě vyhrotí a Budapešť pustí **uprchlíky** ze země, Slovensko prý vlnu zvládne, byť v dnešním rozhovoru pro Mladou frontu říkal ministr pravý opak.

redaktor /citace: Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD//

"Obávám se, že jsme v situaci, že když Maďarsko zkolabuje a otevře stavidla, Slovensko to nebude schopné zachytit."

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Já věřím, že slovenští kolegové to zvládnou. Pokud by to nezvládli, potřebovali naši jakoukoliv pomoc, jsme připraveni.

Patrik KAIZR, redaktor

Slovensko souhlasilo, že přijme 500 syrských **uprchlíků**, jenže zároveň vzkázalo - koho k nám pustíme, toho si pořádně prokádrujeme. Projdou jenom křesťané. Přesto se staví u slovenských Malacek poměrně velký uprchlický tábor.

Andrea DOBIÁŠOVÁ, mluvčí slovenského ministerstva vnitra

Malacky jsou jedny ze třech zařízení, které poskytuje zázemí, pokud by došlo k humanitární anebo přírodní katastrofě.

Patrik KAIZR, redaktor

Patrik Kaizr, Prima FTV.

46) Václav Klaus se vložil do uprchlické krize

Zdroj: Prima
Datum vydání: 5.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Do uprchlické krize se rázně vložil bývalý prezident. Václav Klaus zinicioval novou petici proti imigraci.

Dokument odmítá uprchlické kvóty, požaduje, aby naše země lépe zabezpečila hranice a trvala na dodržování azylové politiky. Petice je na internetu. Od rána do této chvíle ji podepsalo bezmála 33 tisíc lidí. Premiér Sobotka petici odmítá a ministr vnitra ji označil za populismus.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Uprchlíká krize, do jejího řešení se naplno pustil i bývalý prezident Václav Klaus. Inicioval petici proti imigraci. Chce tím prý upozornit na závažný problém, který se může týkat každého Evropana.

Václav KLAUS, bývalý prezident

My nechceme dále pasivně přihlížet k tomu, jak naši ústavní činitelé, vláda, političtí představitelé de facto ztrácí čas a v téhle té osudové chvíli otálejí. My považujeme masovou migraci do dnešní Evropy za vážné ohrožení stability.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Iniciativa odmítá kvóty a žádá vyšší zabezpečení státu před uprchlickou vlnou, a to s nasazením veškerých sil, policie a armády. Jenže u premiéra Bohuslava Sobotky moc nepochodila.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Já myslím, že i ta petice, kterou dnes zveřejnil Václav Klaus, ale tu debatu nikam dál neposouvá.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Ministr vnitra dokonce obvinil bývalého prezidenta z populismu.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Pan Klaus není první ani poslední politik, který se snaží populisticky k tomuto tématu přivázat. A bohužel asi budeme svědky i u jiných lidí než u něj, že budou v tomto trendu pokračovat.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Přesto ale uprchlická vlna dál rozděluje Evropu na dva tábory. Na země, které chtějí kvóty, a na ty, které je odmítají. V pátek se na úřadu vlády sešly politické špičky Česka, Slovenska, Polska a Maďarska a utvrdily se v tom, že jejich odpor k uprchlickým kvótám stále trvá. Místo toho nabízí státům na jihu experty, techniku nebo prostředky pro boj proti pašerákům.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

My bychom nechtěli, aby ta diskuse o kvótách odvedla v rámci Evropy pozornost od toho, co je podle našeho názoru podstatné, to znamená získat zpět schopnost v rámci Evropy regulovat migrační toky.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Ani podle polské premiéry kvóty pro **uprchlíky** nic neřeší.

Ewa KOPACZOVÁ, polská premiérka

To všechno vedlo k tomu, že jsme spíš vyzvali **uprchlíky**, aby k nám přijeli. K čemu to povede? Vylidní se jeden kontinent a přelidní se druhý, Evropa.

Jiří POSPÍŠIL, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Já jsem rád, že lídři Visegrádu odmítli kvóty. To považuji za největší problém. To, že se kvóty znovu vrací na

jednání Evropské unie. Doufám, že budou natolik silní, aby tento názor udrželi.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Evropská komise chce přijít s novým návrhem kvót. Ty přitom převážně východní země odmítly. Kritika ze strany západních států na sebe nenechala čekat.

Laurent FABIUS, francouzský ministr zahraničí

Když vidím země, které odmítají kvóty, tak to považuji za skandální.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Pavel Štrunc, Prima FTV.

47) Tisíce migrantů v Maďarsku se snaží opustit zemi a míří na západ

Zdroj: Prima
Datum vydání: 5.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Tisíce migrantů v Maďarsku se snaží opustit zemi a míří na západ. Situace připomíná chaos. Lidé prchají z nádraží i z uprchlických táborů. Situace se rapidně změnila včera večer. Tehdy se dva vydal na cestu z Budapešti do Rakouska pěšky. Maďaři si stěžují na agresivní chování **uprchlíků**, **uprchlíci** zase na agresivní maďarské úřady.

Anna KADAVÁ, redaktorka

Totální panika. Běženci na budapeštském nádraží Keleti se vrhají k vlaku. Když ale zjistí, že místo na západ jeden na jih Maďarska, zklamaně ho opouštějí. To tihle už dorazili. V noci i brzy ráno. Maďarské autobusy je dopravily k hranici, další úsek pak museli migranti přejít do Rakouska v silném dešti. Hned na hranici dostali vodu, jídlo a ovoce.

osoba

Teď jsem šťastný. V Maďarsku to pro nás nebylo dobré.

Zoltán KOVÁCS, mluvčí maďarské vlády

Rakušané slíbili, že se o ilegální migranty postarají. Uvidíme, jak to dopadne.

Helmut MARBAN, mluvčí policie v Burgenlandu

Přichází k nám opravdu hodně **uprchlíků**. Dáme jim jídlo, vodu a pak je posadíme na vlak do Vídně.

Anna KADAVÁ, redaktorka

Dalším cílem je teď pro ně Německo. Angela Merkelová v pondělí nabídla, že její země syrské **uprchlíky** přijme. Když se včera vydali z Budapešti na cestu pěšky, protože Maďaři se drželi předpisů a pustit ze země je nemohli,

Rakousko a Německo oznámily, že je přijmou. Cesta je tak volná.

osoba

Německo dobrý, Maďarsko ne!

Anna KADAVÁ, redaktorka

Vlna migrantů se tak žene dál. Z Maďarska hromadně utíkají po svých a doufají, že je třeba zase odvezou autobusy. Stěžují si na agresivní maďarské úřady a ty zase na agresivní migranty.

osoba

Maďarsko je zlé. Lidé jsou tam naštvaní.

Péter SZIJJÁRTÓ, maďarský ministr zahraničí

Ti lidé nikam nemohli a byli stále agresivnější. Nechtěli spolupracovat, odmítali se registrovat, odmítali otisky prstů i fotografie. Nechtěli do uprchlických táborů.

Federica MOGHERINIOVÁ, komisařka pro zahraniční politiku

Každý den je nám to všem jasnější. Toto neovlivní jen jeden členský stát, ale nás všechny.

Jean ASSELBORN, lucemburský ministr zahraničí

Je to evropský problém, který vyžaduje evropské řešení.

Anna KADAVÁ, redaktorka

Ale to Evropa stále nemá, i když masivní imigrační vlně čelí už od jara. A stovky migrantů zase míří pěšky do Německa. Anna Kadavá, Prima FTV.

48) Maďarsko se brání dalšímu přílivu uprchlíků

Zdroj: Prima
Datum vydání: 5.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Ano, Maďarsko se brání dalšímu přílivu uprchlíků. Pohyb tisíců lidí na svém území chce mít vláda pod absolutní kontrolou. Na hranici se Srbskem proto vzniká vysoký plot, který má počet uprchlíků omezit. V Maďarsku natáčel Bohumil Roub.

Bohumil ROUB, redaktor

V některých místech je plot už podle představ vládního kabinetu, někde jsou jen do výšky zhruba 1,5 metru položeny ovály s ostnatým drátem. A tady, kde hranici křížuje trať vlaku, není plot vůbec.

Násir, uprchlík ze Sýrie

Je tam takové železo, je to těžké prolézt. A tam kde není, tam, kde jezdí vlak, zas poblíž čekají policisté a ti chtějí po průchodu otisky prstů.

Zóltán NÓGRÁDY, starosta maďarského příhraničního města Mórahalom

Je to optimální řešení, ale ostatní se musí nezbytně odehrát na politické úrovni. Zeď je takovým vzkazem pro imigranty, že jejich pohyb hodláme kontrolovat.

Áron SZÁRAZ, obyvatel příhraničního města Subotica, Srbsko

Je to nezbytné. Musíme posílit ochranu, jak vojáky, tak policisty, protože ta situace bude ještě eskalovat.

Bohumil ROUB, redaktor

Uprchlíci se snaží co nejvíce vyhýbat policejním kontrolám. I z nás se snažili udělat převaděče.

osoba

Vy máte auto. Odvezte nás odsud vaším autem do vesnice.

Bohumil ROUB, redaktor

To nemůžeme, protože by nás zatkli. Ochranu státní hranice schengenského prostoru armádou musí schválit maďarský parlament. I Česká republika zvažuje, že by její vojáci přispěli při ochraně hranic.

Áron SZÁRAZ, obyvatel příhraničního města Subotica, Srbsko

Oba si myslíme, že vojáci musí střežit hranici mezi Srbskem a Maďarskem.

Zoltán CSÁNYI, obyvatel příhraničního města Rószke, Maďarsko

Jedině vojáci musejí prověřit, jestli někdo není terorista.

Bohumil ROUB, redaktor

Na hranice se Srbskem míří také tisícovka maďarských policistů. Na jak dlouho, ale nikdo netuší. Kdy uprchlická invaze vlastně skončí, to se nedá vůbec odhadnout. Do Evropy se prý chystá až 150 milionů lidí. Bohumil Roub, Prima FTV, maďarsko-srbská hranice.

50) Čeští politici navštívili uprchlické tábory

Zdroj: Prima
Datum vydání: 6.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

O **azyj** v České republice požádalo 60 běženců. Oznámil to ministr vnitra Chovanec, který se společně s premiérem Sobotkou vydal na kontrolu uprchlického tábora v Zastávce u Brna. Do Vyšních Lhot zase zamířil ministr spravedlnosti Pelikán. Kapacita těchto zařízení už podle nich přestává stačit, a jak zjistila kolegyně Markéta Schenková, uvažuje se o vybudování dalšího tábora, a to v Poštorné.

Markéta SCHENKOVÁ, redaktorka

Tři sta třicet běženců teď pobývá například ve Vyšních Lhotách na Frýdeckomístecku, kapacita uprchlického zařízení je přitom dvě stě dvacet míst. Postupně odjíždějí jen Syřané, kterým dalo zelenou Německo. I v Zastávce u Brna přestává kapacita stačit a jsou tam problémy s hygienou.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Protože někteří ti klienti nedodržují hygienické návyky, na který jsme zvyklí, no tak prostě je, tak se to v reálném čase, kdy je to možné, prostě po nich uklidí. Nic jiného nezbývá.

Markéta SCHENKOVÁ, redaktorka

Napětí v uprchlických táborech narůstá. Například tady ve Vyšních Lhotách napadla skupina běženců jednoho z dozorců.

Robert PELIKÁN, ministr spravedlnosti /nestr. za ANO/

Ti lidé jsou v poměrně velké tenzi, protože prostě představte si, že po tom dlouhém putování vás někde takhle zavrou a sice vám na začátku něco řeknou o jakýmsi správním řízení, ale co vy víte, co to znamená.

Markéta SCHENKOVÁ, redaktorka

A proto se premiér a ministři přijeli do táborů osobně podívat. Většinu běženců tvoří právě Syřané. Jen 60 z nich ale požádalo o **azyl** v České republice.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Více než polovinu tvoří lidé, kteří uprchli ze Sýrie. Další významné skupiny jsou lidé, kteří přišli z Afghánistánu, z Pákistánu, z Iráku a z Bangladéše. Já jsem přesvědčený o tom, že Policie České republiky má situaci pod kontrolou.

Markéta SCHENKOVÁ, redaktorka

A to premiér konstatoval i poté, co zkontroloval situaci na hlavních trasách, po kterých se k nám migranti dostávají.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

To je dálnice D2, to je železnice, která vede z Maďarska a ze Slovenska, a to jsou hranice mezi Českou republikou a Rakouskem.

Markéta SCHENKOVÁ, redaktorka

Jenže co s běženci v táborech? Na administrativní úkony tam budou čekat týdny a možná měsíce.

Vladimír ZIMMOL, náměstek ministra spravedlnosti

Jedna z možností, která se nabízí, a která je předmětem diskusí, je zařízení v Poštorné, kde v současné době, řekněme, na souvisejících plochách vzniklo to stanové městečko, ale vlastní areál věznice, která se momentálně připravuje k využití jako věznice, je zatím teoreticky volné.

Markéta SCHENKOVÁ, redaktorka

Jenže i věznice jsou úplně plné, a tak je otázka, k jakému účelu Poštornou využít nejlépe. Zvažuje se i vybudování úplně nového zařízení. Aneta Kárná a Markéta Schenková, Prima FTV.

51) Koalice s opozicí na jedné lodi v otázce imigrace

Zdroj: Prima
Datum vydání: 6.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Evropa selhává v řešení migrační krize. Reaguje na ni pomalu a nedostatečně. V naší Partii se na tom shodli ministr obrany Martin Stropnický a šéf ODS Petr Fiala. Oba současně odmítají kvóty na rozdělování **uprchlíků** po Evropě.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Kvóty na přerozdělení **uprchlíků**, dlouho nebylo téma, které by opoziční a koaliční politiky takhle stmelovalo. I ve studiu to bylo znát. Je proti nim jak ministr obrany Martin Stropnický, tak první muž ODS.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Jestli Evropa v něčem páchá sebevraždu, tak je to způsob řešení té migrační krize formou kvót, přerozdělováním lidí tam, kde ti lidé ani nechtějí.

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Být proti nesmyslu asi nepotřebuje žádnou zvláštní inteligenci.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Členské státy by se měly podle obou politiků zaměřit především na důslednou ochranu schengenských hranic a větší zapojení do boje proti Islámskému státu.

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Samozřejmě, že Islámský stát je třeba prostě vojensky nějakým způsobem citelně nejenom zasáhnout, ale prostě odsunout úplně na vedlejší kolej.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Podle šéfa ODS nepomáhá migrační krizi ani chování některých evropských zemí.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Německo třeba řekne: "Přijmeme všechny **uprchlíky** ze Sýrie." No dobře, tím samozřejmě vyvolají velký tlak i na ty tranzitní země a současně řekne: "No, ale chceme, aby se **uprchlíci** přerozdělovali po Evropě."

Pavel ŠTRUNC, redaktor

A to podle Fialy není možné. Ve studiu došlo na migraci ještě jednou v okamžiku, kdy ministr Stropnický volal po rozumné a rozvážné debatě na téma uprchlická krize.

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Bohužel někteří nezodpovědní politici se na tom snaží získat nějaký pochybný politický kapitál.

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Možná tím narážel na iniciativu Václava Klause Proti imigraci. Ten v ní mimo jiné požaduje, aby armáda začala chránit naše hranice proti dalšímu přílivu běženců a v žádném případě nechce přijímat žádné kvóty. Názor bývalého prezidenta dokonce sdílí ten současný.

redaktor /citace: Miloš ZEMAN, prezident republiky/

"Tato iniciativa obsahuje stejné myšlenky, jako já říkám celou dobu. Myslím si, že v tomto s Václavem Klausem souhlasím."

Pavel ŠTRUNC, redaktor

Pavel Štrunc, Prima FTV.

52) Za víkend do Rakouska dorazilo asi 22 tisíc uprchlíků

Zdroj: Prima
Datum vydání: 6.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Víkendový příjezd několika tisíc uprchlíků z Maďarska do Německa byl výjimečnou a vynucenou událostí. Shodli se na tom německá kancléřka Angela Merkelová a maďarský premiér Viktor Orbán během telefonického rozhovoru. Nebude to prý vzor pro další postup, jak nakládat s tisícičkami uprchlíků, kteří se dostanou do Maďarska.

Jan NOVÁK, redaktor

Víkend v číslech: Jen za sobotu převezly rakouské dráhy přes 11 tisíc migrantů do Německa. Během dneška tomu bude podobně. Nejvíce jich dorazilo do Mnichova, bezmála 7 tisíc. Dnes jich přibudou další nejméně 4 tisíce. V Německu si jednotlivé spolkové země uprchlíky rozdělují podle počtu obyvatel a podle své hospodářské síly.

Simon HEGEWALD, mluvčí mnichovské policie

Během dneška přijede ještě 12 speciálně vypravených mezinárodních vlaků z Rakouska.

Jan NOVÁK, redaktor

V Německu se migrantům dostalo přivítání obojího druhu. Na straně jedné téměř uvítací výbor, na straně druhé tvrdé a jasné sdělení "Táhněte, muslimy tu nechceme." Na srbsko-maďarské hranici jakoby se situace uklidňovala. V sobotu ji ilegálně překročilo "jen" 774 lidí, z toho zhruba čtvrtinu tvořily děti. V předešlých týdnech přitom přecházelo hranici 1500 až 3000 uprchlíků denně. Jenže stačí se podívat na záběry o pár set kilometrů jižněji. Toto je makedonské městečko Gevgelija i řeckých hranic.

migrant

Tři týdny jsme na cestě, během té doby jsme přešli Irák, Sýrii, Turecko a teď jsem tady.

Jan NOVÁK, redaktor

Další stovky a tisíce migrantů se tu vydávají na stejnou cestu jako jejich předchůdci. I oni přejdou nebo přejedou podle finančních možností Makedonii, Srbsko, překonají hraniční plot v Maďarsku, v Rakousku nasednou na vlak a pak možná zakotví v Německu. Naši sousedé očekávají, že jen letos přijmou 800 tisíc až milion migrantů.
Jan Novák, Prima FTV.

53) Zahájeno trestní řízení s převaděči

Zdroj: Prima
Datum vydání: 7.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 07

Roman ŠEBRLE, moderátor

Jen za uplynulý týden zadržela cizinecká policie na našem území celkem 519 nelegálních migrantů. Současně ale jiné běžence z uprchlických zařízení propouští. A jihomoravský soud se teď vypořádal i se dvěma převaděči, které vyhostil ze země a zabavil jim auta. Více Marcela Svobodová.

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka

2 658, tolik nelegálních migrantů u nás cizinecká policie zadržela od 17. června. Zařízení pro **uprchlíky** ale rozhodně nemají neomezenou kapacitu. Třeba v Bělé pod Bezdězem je celkem 700 míst. Jen za minulý týden ale překročilo hranice víc než 500 **uprchlíků** a rozhodně nebudou poslední. Naproti tomu jiných 172 **uprchlíků** policie do dnešního rána propustila. Kam povede jejich cesta?

Kateřina RENDLOVÁ, mluvčí cizinecké policie

Obecně platí, že by se měli vrátit do státu, ve kterém požádali o azyl, tedy v 99 % případů je to Maďarsko. Ale z praxe víme, že tito cizinci se tam nevrátí. Jejich cílová destinace je od začátku Německo, a tam také směřují jejich kroky po propuštění.

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka

Je to tedy pořád stejné. Policisté **uprchlíky** zadrží, umístí do utečeneckých táborů, což stojí daňové poplatníky nemalé peníze. A po čase řadu z nich propustí. Kam cizince po propuštění směřují, jsme se před chvílí slyšeli, do Německa, tedy tam, kam měli namířeno původně. Na otázku, zda to všechno není zbytečné a drahé, policisté neustále odpovídají, děláme jen to, co nařizují naše zákony. Budeme se ptát politiků, zda to není potřeba změnit. Policie už ale mezitím zahájila trestní stíhání s 9 převaděči. Hrozí jim až dvanáctiletý trest. Dva z nich už znají soudní verdikt, vyhoštění ze země, zabavení auta i peněz, které od **uprchlíků** vybrali.

Petra LEDABYLOVÁ, mluvčí policie Jihomoravského kraje

Jedním z nich byl Turek, který měl však povolení pobytu v Německu a cestoval v osobním autě s německou poznávací značkou. V něm převážel celkem 8 Syřanů. V druhém případě dvačtyřicetiletý Maďar, taktéž v autě s německou registrační značkou, převážel celkem 5 Syřanů.

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka

Jen na jižní Moravě zadrželi policisté od začátku roku celkem 43 převaděčů. Pro srovnání. Za stejné období loňského roku jich bylo přesně o 40 míň, tedy pouze tři. Michal Janotka a Marcela Svobodová, Prima FTV.

54) Evropa není jednotná v otázce o **uprchlících**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 7.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 08

Roman ŠEBRLE, moderátor

Evropa je bezradná. A co dál s uprchlickou krizí, neví. Problém řeší politici separátně a v nejbližší době ani neplánují summit, kde by se návalem **uprchlíků** do Evropy zabývaly špičky evropských zemí. Zatím jedinou iniciativou je tak dnešní návrh francouzského prezidenta letecky udeřit na Islámský stát.

Josef KLUGE, redaktor

Do Německa jen o víkendu přijelo přes Mnichov 20 tisíc běženců. To je mnohem víc, než se předpokládalo. Německo na to reaguje tím, že dá na běžence víc peněz. Z rozpočtu na příští rok uvolní vláda v přepočtu 162 miliardy korun.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Jak už jsem říkala, jsem velmi ráda, že se Německo stalo pro mnoho lidí zemí naděje.

Josef KLUGE, redaktor

Německému postojí ale asi těžko rozumí Maďaři. Jejich země právě prožívá uprchlickou vlnu a maďarský premiér si nebere servítky. Evropa podle něj nemá žádný plán, jak se vypořádat s přílivem **uprchlíků**.

Viktor ORBÁN, maďarský premiér

Mohu vám říct, protože se mi minulý týden podařilo promluvit s každým lídrem v Evropské unii, že neexistuje žádný plán, jak řešit současnou krizi. Současná situace je velký problém, ale ještě větší problém je, že neexistuje žádný plán Evropské unie pro její řešení.

Josef KLUGE, redaktor

Maďarsko je terčem kritiky západních zemí, že se k **uprchlíkům** chová nelidsky. Země se ale brání tím, že jen dodržuje zákony. Odmítá například umožnit cestu do zahraničí lidem, kteří nemají platné vízum pro cestu po zemích Schengenu. S jedním z mála návrhů, jak krizi řešit, dnes přišel francouzský prezident. Jeho země zvažuje letecké údery na pozice radikálů z Islámského státu v Sýrii.

Francois HOLLANDE, francouzský prezident

Požádal jsem ministra obrany, aby se hned od zítřka vedly průzkumné lety nad Sýrií. Umožní nám to zvážit údery proti Islámskému státu. Necháváme si přitom samostatnost v konání a rozhodování.

Josef KLUGE, redaktor

A to je zřejmě chyba, protože Evropa nepostupuje společně. Poslední summit o uprchlické krizi se konal v červnu. Od té doby se šéfové osmadvacítky nebyli schopní sejít. Francie teď navrhuje, aby se mimořádná konference konala v Paříži. Oficiální summit Unie o **uprchlících** je totiž plánovaný až za měsíc. Josef Kluge, Prima FTV.

55) Jednání českého a slovenského premiéra s rakouským kancléřem v Bratislavě

Zdroj: Prima
Datum vydání: 7.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 09

Gabriela KRATOCHVÍLOVÁ, moderátorka

O uprchlické krizi a novém plánu Evropské komise na přerozdělení **uprchlíků** jednali mimořádně v Bratislavě český a slovenský premiér s rakouským kancléřem. Podle posledního návrhu kvót by Česko mělo přijmout zhruba 3 tisíce migrantů.

Roman ŠEBRLE, moderátor

Schůzku v Bratislava sledovala naše reportérka Martina Spěváčková, která je teď na letišti v Kbelích. Martino, dobrý večer. S jakým výsledkem jednání skončilo?

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka, Praha

Dobrý večer, tak přesto, že ta schůzka trvala nakonec dvojnásobek času, než bylo původně plánováno, tak Rakousko, Slovensko a Česko se na kvótách rozhodně neshodly. Zatímco Rakousko požaduje povinné přerozdělení **uprchlíků** mezi evropské státy, Slovensko a Česko trvá na principu dobrovolnosti a kvóty odmítá. Ostatně slova českého premiéra Bohuslava Sobotky, která pronesl ještě po jednání v Bratislavě, si můžete teď poslechnout sami.

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

My si myslíme v České republice, že kvóty nejsou dobrý nápad, nemusí být rozhodně součástí toho evropského řešení tak, aby fungovalo, takže v té diskusi se budeme snažit přesvědčit naše partnery v rámci Evropské unie, aby se tady nezaváděly.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka, Praha

Zatímco na čem se tedy shodli rakouský kancléř s českým a slovenským premiérem, tak to bylo to, že by měly být více chráněny a také hlídány vnější hranice Evropské unie a že **uprchlíci** by měli být registrováni ještě před tím samotným vstupem na evropskou půdu. Ostatně slova rakouského kancléře Faymanna si teď můžete poslechnout sami.

Werner FAYMANN, rakouský kancléř

Stejně jako Řecko a Itálie cítíme, že **uprchlíci** musí projít nějakou registrací. Musíme vědět, kdo k nám přichází.

56) Řecký ostrov Lesbos nezvládá nápor **uprchlíků**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 8.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Roman ŠEBRLE, moderátor

Řecký ostrov Lesbos nezvládá nápor **uprchlíků**. Tisíce se jich tam snažily dostat na trajekt směřující do Atén.

Gabriela KRATOCHVÍLOVÁ, moderátorka

Rozhánět je museli policisté i pobřežní stráž. Ti, kteří se na trajekt nedostali, nyní v ulicích protestují.

Roman ŠEBRLE, moderátor

Podle odhadu je na ostrově 25 tisíc **uprchlíků**.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Tisíce **uprchlíků**, kteří chtějí na trajekt, ten ale zdaleka takovou kapacitu nemá. Dav musí nakonec rozehnat policisté. Řecký ostrov Lesbos je jenom 10 kilometrů od Turecka. Právě proto si ho **uprchlíci** vybírají pro svou cestu do Evropy. Na Ostrově ale někteří uvíznou na mnoho dní.

uprchlík ze Sýrie

Chceme, aby pro nás poslali loď z Atén. Tenhle ostrov je malý.

uprchlík ze Sýrie

Jsou tu tisíce **uprchlíků** a jenom jeden úředník, který vydává doklady nutné pro další cestu.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Řecko žádá další pomoc z Bruselu. Nápor nezvládá, a to nejenom na ostrově Lesbos. Navíc nemá peníze. Atény řeší své vlastní ekonomické problémy.

obyvatel Ostrova

Nejsme bohatý národ. Sami těžko vyjdeme a nezvládáme se ještě starat o **uprchlíky**.

obyvatel Ostrova

Ničí ekonomiku řeckých ostrovů, které jsou blízko Turecka. Ať je to Lesbos, Kos nebo Rhodos. Turisté už tolik nejezdí a lidé tak ztrácejí obživu.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Aby toho nebylo málo, konflikty už vznikají i mezi **uprchlíky**.

uprchlík z Afghánistánu

Všichni jsou tu pomíchaní. Nikdo mezi **uprchlíky** nerozlišuje. Hlavně mezi Afghánci a Syřany je čím dál víc konfliktů.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

S přílivem **uprchlíků** dál bojuje i Maďarsko. Stovky jich utekly z tábora na jihu Země. Jdou směrem na Budapešť. Země staví na hranicích čtyřmetrovy plot.

Viktor ORBÁN, maďarský premiér

Evropská unie stále nemá plán, jak k přílivu **uprchlíků** přistupovat. Alespoň prozatím si tak naše země musí pomoci sama.

Petra VINTROVÁ, redaktorka

Uprchlickou krizi budou v pondělí řešit v Bruselu ministři vnitra zemí Evropské unie na mimořádném summitu. Petra Vintrová, Prima FTV.

57) Kvóty na přerozdělování **uprchlíků**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 8.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Gabriela KRATOCHVÍLOVÁ, moderátorka

Evropská komise už za pár hodin představí svůj plán nových kvót pro přerozdělování **uprchlíků**. Podle jejích představ by Česko mělo přijmout celkem 4 300 běženců. Česká vláda s podporou opozice i prezidenta Miloše Zemana ale unijnímu receptu na řešení uprchlické krize dlouhodobě říká ne. Místo toho požaduje větší ochranu vnějších evropských hranic. Více Martina Spěváčková.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Evropské kvóty a české ne, spojení, které od začátku doprovází uprchlickou krizi. Nápad komise, aby se v Bruselu rozhodovalo, kolik která země povinně přijme **uprchlíků**, u vlády naráží dlouhodobě.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Já jakákoliv čísla v tuto chvíli beru s velkou rezervou, protože už dnes mohou být velmi rychle překonána.

Andrej BABIŠ, ministr financí /ANO/

Přerozdělování **uprchlíků** je nesmysl. Je potřeba účinně zabránit ilegálnímu přílivu **uprchlíků**.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Premiér navíc Evropské komisi vyčetl, že ona sama ve snaze ukončit migrační krizi podle něj dost selhává.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Já se obávám, že Evropa, Evropská komise poněkud zaspala z hlediska dotažení do konce všech závěrů, které k tomu v minulosti byly přijaty.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Podle premiéra Evropa nepotřebuje žádné další nové plány, ale má si víc hlídat své hranice a v Itálii a v Řecku zřídit přijímací centra pro **uprchlíky**, kde by byli ihned registrovaní. Proti kvótám se postavil i prezident.

Jiří OVČÁČEK, mluvčí prezidenta republiky

Pokud jde o kvóty, stanovisko pana prezidenta je jednoznačné. Platí jednoznačně ne.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Opozice vládu v jejím boji proti evropským kvótám podpořila. Podle některých politiků ale ani Česko uprchlickou krizi samo moc dobře nezvládá.

Zdeněk MARŠÍČEK, stínový ministr vnitra /KSČM/

Si myslím, že na nějakou velkou migrační vlnu vláda připravena není.

Marek ČERNOCH, poslanec /Úsvit/

Mluví se o tom, že, že je tady 500 nelegálních imigrantů, pak se zase říká, že jsou to desítky, pak se najednou řekne, že jich je tady zhruba tisíc nebo 1500. Dneska nikdo neví, kolik jich tady je.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Ne kvótám říkájí i pravicové TOP 09 a ODS. Problém povinného přerozdělování **uprchlíků** se zítra přesune na půdu Evropského parlamentu. Poslanci osmadvacítky tam budou řešit postoje svých států. Redakce a Martina Spěváčková, Prima FTV.

58) Diskuse občanů Břeclavi se zástupci ministerstva vnitra a cizinecké policie

Zdroj: Prima
Datum vydání: 8.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 05

Gabriela KRATOCHVÍLOVÁ, moderátorka

V těchto chvílích by měla na radnici v Břeclavi končit diskuse místních občanů se zástupci ministerstva vnitra a cizinecké policie. Téma je jediné, nově vybudovaný tábor pro **uprchlíky** v městské části Poštorná, což se lidem nelíbí.

Roman ŠEBRLE, moderátor

A my máme na místě našeho reportéra Michala Janotku. Michale, dobrý večer. Řekni nám, jaká teď panuje v sále atmosféra?

Michal JANOTKA, redaktor, Břeclav

Dobrý večer z Břeclavi. Tak ta diskuse před malou chvílí skončila. Takže lidé se právě teď ze sálu rozcházejí. Já musím říct, že ta atmosféra byla pořádně vyhrocena, pořádně napjatá. Zhruba 200 lidí se přesunulo z radnice, kde se měl konat ten mítink, právě sem do kinosálu a ptali se zástupců ministerstva vnitra, cizinecké policie a

tak dále a tak dále vůbec na celkově imigrační politiku, na to, že jim tady v Břeclavi-Pošterné vyroste uprchlický tábor pro 300 lidí, protože ti lidé očividně mají strach a neví, co od toho vůbec mají očekávat. Já už mám vedle sebe Pavla Dominika, starostu Břeclavi. Hezký večer.

Pavel DOMINIK, starosta Břeclavi

Příjemný večer.

Michal JANOTKA, redaktor, Břeclav

Pane starosto, co na to říkáte na tu debatu s 200, zhruba dvou stovkama občany?

Pavel DOMINIK, starosta Břeclavi

Z mého pohledu ta debata naprosto splnila účel, pro který jsme ji dělali. Já jsem strašně rád, že kino bylo prakticky plné a že Břeclavané dali ministerským úředníkům jednoznačně najevo, že to, co se dneska v Břeclavi děje, takže Břeclavany zajímá, že je to tíží, nejenom zajímá, ale i tíží, a že žádali prostě odpovědi na konkrétně položené otázky.

Michal JANOTKA, redaktor, Břeclav

Ty reakce jsme slyšeli, jsou poměrně jasné. Ten tábor tady nechceme a máme strach.

Pavel DOMINIK, starosta Břeclavi

Já bych to nechtěl úplně zveličovat. Nicméně myslím si, že ta převládající nálada je tohoto typu. Je to samozřejmě nepříjemná záležitost, že ten tábor tady je. Nicméně možná v kontextu budoucnosti budoucích událostí je dobře, že máme tady vybudovanou kapacitu pro kontrolovaný pobyt migrantů. Z mého pohledu jako starosty, který odpovídá za veřejný pořádek a bezpečnost občanů, je lepší, než kdyby se tito lidé volně nekontrolovaně pohybovali po území našeho města.

Michal JANOTKA, redaktor, Břeclav

Pane starosto, děkuji za informace, na shledanou.

Pavel DOMINIK, starosta Břeclavi

Na shledanou.

Michal JANOTKA, redaktor, Břeclav

Sami jste to, milí diváci, slyšeli. Na konci té debaty zaznělo, že pokud budou chtít Břeclavané znát další a další informace, tak není vyloučené, že podobných debat tady bude víc. Od nás zatím hezký večer z Břeclavi.

59) Česká vláda stále odmítá povinné přerozdělovací kvóty

Zdroj: Prima
Datum vydání: 9.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 02

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Evropské státy by si mezi sebe měly rozdělit celkem 160 tisíc **uprchlíků**. Toto je poslední návrh Evropské komise.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Ta současně navrhuje, aby se zpřísnila ochrana vnějších hranic, a že by se důsledně měli vracet takzvaní ekonomičtí migranti. Česká vláda zopakovala, že s kvótami rozhodně nesouhlasí.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

redaktorka

Do Evropy míří další a další **uprchlíci**. Davy na hranicích neberou konce. Evropská komise proto přišla s novým plánem na povinné přerozdělování běženců.

Jean-Claude JUNCKER, předseda Evropské komise

Návrh na přemístění 160 tisíc **uprchlíků** předložím 14. září na jednání ministrů vnitra členských států. Doufám, že se všichni připojí.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

redaktorka

Přerozdělování **uprchlíků** prosazuje hlavně Německo. I to už dalo jasně najevo, že nemůže přijmout všechny. Ekonomické migranty prý důsledně vrací.

Angela MERKELOVÁ, německá kancléřka

Současně všichni, kteří k nám přichází z jiných kultur, musí vědět, že je potřeba přizpůsobit se našim pravidlům.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

redaktorka

Kromě přerozdělování **uprchlíků** přišla ale komise i s dalšími návrhy. Chce zvýšit ochranu hranic schengenského prostoru. Pomáhat řešit krize v zemích, odkud **uprchlíci** přicházejí, a také striktně vracet takzvané ekonomické migranty, tedy ty, kteří neutíkají před válkou, ale hledají lepší životy.

Jean-Claude JUNCKER, předseda Evropské komise

Na seznam bezpečných zemí, tedy těch, ze kterých obyvatelé nárok na azyl v Evropě nemají, jsou nově zařazeny všechny balkánské státy, tedy Kosovo, bývalé jugoslávské republiky Makedonie nebo Bosna a Hercegovina.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Petra WINTEROVÁ, redaktorka

redaktorka

Český premiér projev předsedy Evropské komise uvítal, i když s takzvanými kvótami nesouhlasí.

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

Především vítám fakt, že se Juncker ve svém vystoupení nesoustředil pouze na kvóty, že nemluvil pouze o povinném přerozdělování mechanismu, ale mluvil také o reálných opatřeních, která potřebujeme dotáhnout dokonce.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka
Petra WINTEROVÁ, redaktorka
redaktorka

Návrh komise budou jako první projednávat v pondělí na mimořádném zasedání ministři vnitra členských států Unie.

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

To stanovisko, které přijala vláda, jednoznačným způsobem dává mandát ministrovi vnitra, aby na jednání ministrů vnitra odmítl povinné přerozdělovací mechanismy.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka
Petra WINTEROVÁ, redaktorka
redaktorka

Ty budou spolu s dalšími opatřeními projednávat také politické špičky Unie, nejpozději na summitu v polovině října. Martina Spěváčková a Petra Winterová, Prima FTV.

60) Babiš vyzývá NATO ke střežení tureckých hranic

Zdroj: Prima
Datum vydání: 9.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Kvóty na rozdělování **uprchlíků** odmítají spolu s námi i Slovensko, Polsko a Maďarsko, nejsou podle nich řešením. České politické špičky tvrdí, že Evropská komise nemůže **uprchlíkům** diktovat, kde mají žít a naopak členským státům kolik lidí mají přijmout. Vicepremiér Andrej Babiš také vyzval NATO, ať hlídá turecké hranice a začne potápět lodě pašeráků. Více Martina Spěváčková.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka
Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka
redaktorka

Je to jen násilné přesouvání **uprchlíků** po evropské šachovnici, tak by se dal shrnout postoj české vlády k novému návrhu komise na povinné kvóty pro přerozdělení běženců.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Jak mám zde na českém území držet migranty, kteří tady prostě nechtějí být a jejich jediná vůle je dostat se do Spolkové republiky Německo? Devadesát devět procent z nich tam chce, míří, má tam příbuzné, má tam známé.

Miloš ZEMAN, prezident republiky

Migranti stejně nakonec půjdou do Německa, takže pokus zadržovat je na našem území, je poněkud iracionální.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka
redaktorka

Šéf Evropské komise svým projevem české politiky nepřesvědčil. A ti znovu zopakovali, že na všech jednáních Evropské unie řeknou povinným kvótám rozhodně "NE". Vicepremiér Andrej Babiš se navíc pustil do samotné Evropské komise. Podle něj je impotentní a neschopná. Své naděje do vyřešení uprchlické krize ministr financí vložil do Severoatlantické aliance. Po NATU Babiš chce, aby začalo potápět pašerácké lodě ve Středozezemním moři.

Andrej BABIŠ, vicepremiér, ministr financí /ANO/

Vlastně jim zabránit, aby zneužívali ty **uprchlíky**, takže to je ochrana **uprchlíků**. Takže klidně by NATO mohlo poslat do Středozezemního moře svoje lodě.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka
Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka
redaktorka

Na odmítavém postoji ke kvótám se vláda vzácně shodne i s opozicí. Ani TOP 09, ani ODS se nelíbí, že by komise měla státům nařídit, kolik běženců mají přijmout.

Miroslav KALOUSEK, místopředseda strany /TOP 09/

Administrativnímu přerozdělení nejsme nakloněni, protože nemá smysl tady držet někoho, kdo tu být nechce.

Martin KUPKA, místopředseda strany /ODS/

V okamžiku, kdy určíte nějaké kvóty lidem, kteří mají jasně pojmenováno, kde chtějí být a kde nechtějí být, tak se v té zemi, kam je někdo pošle z Bruselu, z kanceláře, dosti těžko budou sžívat.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka
Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka
redaktorka

Vláda znovu zopakovala, že sice odmítá kvóty, ale nabízí Itálii, Řecku a Maďarsku pomoc s ochranou hranic. Na hlídání schengenu je připravena poslat peníze i specialisty. Marcela Svobodová a Martina Spěváčková, Prima FTV.

61) Dánsko zastavilo vlaky s **uprchlíky**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 9.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

redaktorka

Dánsko kvůli **uprchlíkům** zastavilo vlaky, které přijíždějí z Německa. Na hranicích zavedlo mimořádné pasové kontroly. Stále víc migrantů se totiž snaží dostat vlakem přes Dánsko do Švédska, aby tam požádali o azyl. Kodaň se ale rozhodla vrátet je zpátky do Německa. Jak dlouho opatření potrvá, není jasné.

62) Další zařízení pro uprchlíky

Zdroj: Prima
Datum vydání: 10.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Napojení uprchlíků zadržených v Česku na Islámský stát prověřují tajné služby. Podle ministra vnitra Chovance se u nás mají navíc otevřít další zařízení pro uprchlíky. To ale vyvolává bouře protestů mezi lidmi, kteří poblíž bydlí. Více od reportéra Zbyňka Zykunda.

Zbyněk ZYKMUND, redaktor

Čeští zpravodajci mají jasný úkol, zjistit, pokud se do Česka dostal nějaký uprchlík s vazbami na Islámský stát.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Nemáme informace o tom, že by přímo tady v České republice byl zachycen někdo, kdo by mohl být podezříván z teroristických aktivit.

Zbyněk ZYKMUND, redaktor

Podle premiéra je ale velmi pravděpodobné, že Islámský stát a jeho odnože působí přímo v uprchlických táborech na Blízkém východě. Zpravodajské služby jsou ve střehu už proto, že do Evropy směřují další a další uprchlíci.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Každý den je přepravováno několik tisíc uprchlíků z řeckých ostrovů na řeckou pevninu.

Zbyněk ZYKMUND, redaktor

Moc míst v našich azylových zařízeních už nezbývá.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Máme kapacitu volnou někde přes 300 volných míst v současné době.

Tomáš POLÁK, redaktor

Ministerstvo vnitra plánuje otevřít další uprchlické centrum tady v Drahonicích na Lounsku ještě do konce letošního roku. Má vzniknout z bývalé věznice. Reakce místních? Tady jsou.

obyvatelka Drahonic a Lubence

Máme strach.

Tomáš POLÁK, redaktor

A z čeho máte obavy?

obyvatelka Drahonic a Lubence

No, že tam bude bordel z toho.

obyvatelka Drahonic a Lubence

Podepisovala se petice, no, ale stejně to nepomohlo.

obyvatel Drahonic a Lubence

Tak máme obavy, jestli nebudou se ztrácet auta, kola, různý ty dopravní prostředky.

Zbyněk ZYKMUND, redaktor

Objekt v Drahonicích bude mít kapacitu 220 míst. Starosta si stěžuje, že se s nimi na začátku nikdo moc nebavil.

Jiří CHALUPECKÝ, starosta Drahonic a Lubence /nez./

Myslím si, že je to všechno moc narychlo a že ty Drahonice nejsou podle mého dostatečně připraveny.

Zbyněk ZYKMUND, redaktor

Vládu čeká velká bitva na evropském poli. Podle návrhu Evropské komise bychom měli přijmout další asi tři tisícovky **uprchlíků**. Ministři vnitra o nových kvótách budou jednat už 14. září v Bruselu. Podle politologa Petra Robejška by Česko mělo setrvat na své pozici a kvóty razantně odmítnout.

Petr ROBEJŠEK, politolog

To je asi to úplně nejdůležitější, co by dnes Česká republika měla dělat, a sice zajistit kontrolu svých hranic a kontrolu svého území i za pomoci nestandardních opatření.

Zbyněk ZYKMUND, redaktor

Podle něj se teď hraje o jednotu Evropy a o smysl a budoucnost evropské integrace. Martina Spěváčková, Tomáš Polák a Zbyněk Zykmond, Prima FTV.

63) Kvóty odmítáme, zopakovali zástupci Visegrádu

Zdroj: Prima
Datum vydání: 11.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 02

Gabriela KRATOCHVÍLOVÁ, moderátorka

Země visegrádské skupiny zůstávají ve svém stanovisku vůči povinným kvótám na přistěhovalce nezlomné. Svými argumenty u nich neuspěli ani zastánci kvót, německý a lucemburský ministr zahraničí.

Roman ŠEBRLE, moderátor

Šéfové diplomacie se ale dohodli, že Evropa musí více hlídat své hranice a při řešení uprchlické krize postupovat jednotně. Jednání, jejich jednání v Praze v Černínském paláci sledovala Martina Spěváčková.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Za jedním stolem šest ministrů zahraničí Evropské unie, před sebou ale jen jedno téma - uprchlická krize. Téma, které Evropu v posledních dnech s rostoucím počtem běženců rozděluje čím dál víc.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničních věcí /ČSSD/

Najít cestu z té situace můžeme pouze společně, že my podporujeme hledání společného evropského řešení.

Jean ASSELBORN, lucemburský ministr zahraničí

Musíme zůstat jednotní a společně chránit naše hodnoty.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Jednota, solidarita a potřeba společného řešení. To jsou slova, která tady skloňovali všichni ministři. Když dojde ale na otázku kvót, společné stanovisko chybí.

Frank-Walter STEINMEIER, německý ministr zahraničí

Očekáváme, že během víkendu přijde do Německa zhruba 40 tisíc nových **uprchlíků**. Jedná se o největší výzvu pro Evropskou unii v historii a není v silách jedné země ji zvládnout. Jsme odkázáni na evropskou solidaritu.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničních věcí /ČSSD/

Není to hlavní pozornost věnovaná jenom tomu samotnému relokačnímu mechanismu, o kterém my jsme stále přesvědčeni, že to není žádný spásný bod toho řešení.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

S novým návrhem na přerozdělení 160 tisíc **uprchlíků** přišla Evropská komise a i tentokrát u Visegrádu narazila. Že by byl nesolidární s ostatními státy, odmítá.

Miroslav LAJČÁK, slovenský ministr zahraničí

Musím zásadním způsobem t obviňování mého státu, anebo Visegrádské čtyřky z nesolidárnosti. My jsme vždy byli solidární s Evropskou unií a budeme solidární.

Péter SZIJJÁRTÓ, maďarský ministr zahraničí a obchodu

Tím, že Maďarsko chrání své vnější hranice, dodržuje pravidla Schengenu a je solidární s Unií, protože významně snižuje tlak migrantů na další státy Evropské unie.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

A potlačit příliv běženců hodlá od příštího týdne Maďarsko ještě víc. Dokončí totiž výstavbu plotu na hranicích se Srbskem a navíc začne platit zákon, podle kterého bude poškození zábrany trestným činem.

Péter SZIJJÁRTÓ, maďarský ministr zahraničí a obchodu

Tomu, kdo překročí plot, bude hrozit vyhoštění nebo vězení.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

V něčem společnou řeč ministři Visegrádské čtyřky se šéfy diplomacie Německa a Lucemburska přece jen našli. Evropská unie podle nich musí začít mnohem víc hlídat hranice a **uprchlíky** registrovat hned po vstupu na evropskou půdu v takzvaných hotspotech. Ti, kteří nedostanou azyl, pak okamžitě vracet zpět. To ale bude něco

stát.

Jean ASSELBORN, lucemburský ministr zahraničí

Budeme potřebovat pořádný rozpočet Evropské unie, abychom mohli zřídit hotspoty.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Boj o kvóty se z Prahy přesune v pondělí do Bruselu. O návrhu komise tam budou jednat ministři vnitra.
Martina Spěváčková, Prima FTV.

64) Demontrace proti islámu

Zdroj: Prima
Datum vydání: 12.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Roman ŠEBRLE, moderátor

V Praze dnes protestovaly stovky lidí proti islámu a přistěhovalcům. Hodinu po poledni vyjeli na, ze Strahova na svůj protest také motorkáři. Další demonstrace se pak konala na Václavském náměstí. V ulicích hlavního města natáčeli Petr Holman a Marcela Svobodová.

Petr HOLMAN, redaktor

Za normálních okolností jsou podobné srazy zábavou, ale dnes šlo motorkářům o mnohem víc.

účastník demonstrace

Přijeli jsme podpořit naše kamarády a vlastně celou naši republiku v boji proti islámu.

účastnice demonstrace

Jako jsem tady kvůli tomu, že mám rodinu a nechci, aby moje rodina žila v takovém napětí a ohrožení, který tam je pro ně asi normální.

Petr HOLMAN, redaktor

Vysoká účast, podle odhadů minimálně 600 motorkářů, zaskočila samotné organizátory. Podle nich to ale ukazuje důležitost protestu.

Jiří SLÁMA, hlavní organizátor

Souvisí to i s těma **uprchlíka**. Vždyť prostě to už nevypadá, jako že to je jenom nešťastníci, mně to přijde celá jako invaze. Invaze lidí v bojeschopném věku a mám z toho husí kůži, mám děti a bojím se.

Martin KONVIČKA, Blok proti islámu

Nakolik motorkářům rozumím, tak bikerství je o svobodě, islám je nesvoboda a tihle ti lidé si to uvědomují a za svobodu bojují.

Petr HOLMAN, redaktor

Krátce před druhou hodinou se stovky motorkářů vypravily na jízdu Prahou směr Václavské náměstí.

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka

To proto, aby podpořili další demonstraci. Sešly se na ní další stovky lidí, kteří si s sebou kromě vlajek a transparentů přinesli i jasné požadavky.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

My jsme realisté a dokud, dokud jsme členy Evropské unie, pak hledáme podporu v celé Evropě pro okamžité a neprodyšné uzavření hranic pro nelegální migraci.

účastnice demonstrace

Co jsem všechno slyšela, co se děje ve Francii, v Německu nebo i viděla na videích, tak určitě obavy mám. Nejenom pro sebe, ale i pro svoji rodinu, pro svoje děti.

účastník demonstrace

Islám je koncentrované zlo a jako za chvíli tady nebudeme. Češi budou jako jak indiáni v rezervacích.

Petr HOLMAN, redaktor

Jen o pár metrů dál se naopak protestovalo proti xenofobii a na podporu **uprchlíků**. Obě demonstrace odděloval kordon policistů antikonfliktního týmu a tak se žádné větší problémy nekonaly.

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka

Z Václavského náměstí se po oficiálním skončení akce všichni demonstrující přesunuli protestovat před Úřad vlády. Odtamtud se pak účastníci protiislámské demonstrace rozešli. Petr Holman a Marcela Svobodová, Prima FTV.

65) Německá armáda je připravena pomáhat s **uprchlíky**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 12.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

redaktorka

Německá armáda je v pohotovosti. Když bude potřeba, mají vojáci pomáhat se zvládnutím přívalu **uprchlíků**. Německo jich jenom o víkendů očekává dalších 40 tisíc. O povolání armády uvažuje i Maďarsko, které dokonce nevyklučuje vyhlášení krizového stavu. V takovém případě by vojáci pomáhali hlídat hranice. Jestli se to stane, bude jasné v úterý.

66) Česko na mimořádném summitu ke kvótám řekne jasné "NE"

Zdroj: Prima
Datum vydání: 13.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 02

Gabriela KRATOCHVÍLOVÁ, moderátorka

Dobrovolnost, nikoli povinnost. Česká vláda ze svého odmítavého stanoviska ke kvótám na přerozdělení **uprchlíků** neustoupí a už zítra řekne své "ne" na mimořádném jednání unijních ministrů vnitra v Bruselu. Plán B pro případ, že by Prahu zastánci kvót přehlasovali, ale zatím kabinet nemá. Premiér si však nemyslí, že by v takovém případě Česko Unii opustilo.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Tlak **uprchlíků** na evropské hranice se přelévá i na tlak Evropské komise na jednotlivé státy, aby si běžence mezi sebou povinně přerozdělily. Plán Bruselu se ale Česku ani trochu nezamlouvá. Vláda by prý přišla o možnost počet migrantů regulovat.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

My totiž nevíme, kolik za stávající situace přijde do Evropy příští rok, přespříští rok nebo třeba za tři, za čtyři roky **uprchlíků** a myslíme si, že vláda by měla mít možnost mít tento proces pod kontrolou.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Stejný postoj jako Česko mají i další země takzvané visegrádské skupiny, tedy Slovensko, Maďarsko a Polsko. Právě na některé z nich se jmenovitě obrátil šéf Evropské komise ve svém středním projevu a připomněl jim, že i jejich obyvatelé byli kdysi **uprchlíky** a neobešli by se bez solidarity jiných států.

Jean-Claude JUNCKER, předseda Evropské komise

Vzpomeňte si na Čechy, Slováky, kteří museli uprchnout ze své země po sovětské invazi.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Oni to tehdy dělali na základě svého dobrovolného rozhodnutí, oni to nedělali na základě nějakých kvót, které měli z Bruselu.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Podporu v odmítnutí kvót vláda najde i u opozice.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Jestli byla emigrace z Maďarska, z Československa, tak byla v tisících za rok, a tady je sto tisíc za jeden měsíc, takže to jsou nesrovnatelné věci.

Petr GAZDÍK, místopředseda sněmovny /STAN/

Myslím, že Česká republika solidární je, ale solidaritu nelze nařídít kvótami, které jsou navíc nesmyslné, když jenom za dnešek přibylo do Maďarska další 4 tisíce **uprchlíků** a do Německa dalších 12 tisíc **uprchlíků**. Takové kvóty můžeme schvalovat každých 14 dní nové a nové.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

První bitvu o kvóty na celounijní úrovni má Praha před sebou. "Ne" kvótám řekne za českou vládu už na zítřejším jednání ministrů vnitra v Bruselu Milan Chovanec. A zároveň dodá, že Praha požaduje větší ochranu vnějších hranic Evropské unie. Právě kvůli střežení schengenu nebo přijetí seznamu bezpečných zemí si ještě před pondělním mimořádným summitem volal v podvečer premiér se šéfem komise Junckerem. A hovořili i o povinném přerozdělení **uprchlíků**. Variantu, že by Česko odešlo z boje o kvóty nakonec poraženo, a jejich zastánci jako vítězové, si vláda zatím nepřipouští. Rozchod s osmadvacítkou by se ale zřejmě nekonal.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

Česká republika asi nevystoupí z Evropské unie v takovémto případě.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, redaktorka

Šéf komunistů Vojtěch Filip by ale v takovém případě premiérovi radil, aby komisi zažaloval u Evropského soudního dvora. Martina Spěváčková, Prima FTV.

67) Německo kvůli **uprchlíkům zavede kontroly na svých vnitřních hranicích**

Zdroj: Prima
Datum vydání: 13.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 03

Gabriela KRATOCHVÍLOVÁ, moderátorka

Německo kvůli náporu **uprchlíků** zavede dočasně kontroly na svých vnitřních hranicích, a to nejdříve na hranicích s Rakouskem. Dnes to potvrdil německý ministr vnitra. V Německu už totiž nápor běženců přestávají zvládat. Jen do Mnichova v polovině víkendu dorazilo 12 200 **uprchlíků**. Dalším krokem je přerušení železničního spojení ve směru z Rakouska.

Josef KLUGE, redaktor

Největší evropská ekonomika nezvládá obrovský příliv běženců a tady je výsledek. Znovu si bude hlídat své hranice.

Thomas DE MAIZIÉRE, německý ministr vnitra

Německo opět zavede kontroly na vnitřních hranicích. Budeme se soustředit prozatím na hranici s Rakouskem.

Josef KLUGE, redaktor

Německý Mnichov se totiž o víkendu ocitl na samém okraji možností postarat se o migranty. Jenom do sobotního večera přijelo do Mnichova přes 12 tisíc běženců.

Dieter REITER, starosta Mnichova

Ty lidi je třeba někam umístit, nechci, aby v našem městě spali pod mosty, protože nemají kam jít.

Simon HEGEWALD, mluvčí policie, Mnichov

Stále sem na nádraží do Mnichova přijíždějí další a další vlaky s migranty. My se je teď budeme snažit dostat i do dalších německých měst.

Josef KLUGE, redaktor

Mnichov už totiž nápor nezvládá. Ubytovací zařízení jsou přeplněná. Úřady se proto snaží dostat co největší počet běženců do středisek v dalších částech země. Třeba do Hesenska, odkud jsou tyto záběry.

Stefan GRUETTNER, ministr sociálních věcí, Hesensko

Situace v Hesensku je docela složitá. K dnešnímu dni tu máme bezmála 15 tisíc lidí bez střechy nad hlavou.

Josef KLUGE, redaktor

Přesto Německo říká, že je připravené přijímat další imigranty. Ne všem se to ale líbí. Zhruba každý týden hoří v Německu některá z ubytoven pro běžence.

občan Německa

Když přicházejí z oblasti, kde je válka, tak tomu rozumím. Neměli bychom ale přijímat ekonomické **uprchlíky**.

občan Německa

Myslím si, že tady je mnoho rodin, které se bojí o své děti. Ve školách začíná být hodně muslimů, a to se nám nelíbí.

Josef KLUGE, redaktor

Do Německa se **uprchlíci** dostávají přes Rakousko a Maďarsko. To je hlavní tranzitní země na takzvané Balkánské cestě. Premiér Orbán chce přiliv běženců do země zastavit plotem na hranici se Srbskem. Policistům teď mají více než 4 tisíce vojáků pomoci prosadit přísnější protiimigrační zákony. Ty začnou platit od úterý 15. září. Trestné bude překonávání plotu a přísnější tresty budou i pro pašeráky lidí. Josef Kluge, Prima FTV.

68) Jak to vypadá na česko-rakouských hranicích?

Zdroj: Prima
Datum vydání: 13.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 04

Roman ŠEBRLE, moderátor

Zvýšené **kontroly** na česko-rakouských hranicích zavádí také Česká republika. Jak to tam teď vypadá, a jestli se už projevilo přímo na hranici, se zeptáme našeho kolegy Michala Janotky. Michale, dobrý den, dobrý večer. Je tam už více policistů na hranicích?

Michal JANOTKA, redaktor

Dobrý večer. Tak ano, my teď stojíme na česko-rakouské hranici u Mikulova. My jsme sem přijížděli, nevšimli jsme si více policejních hlídek, nějaké zvýšené **kontroly**, protože ta informace je čerstvá a zatím se tedy pracuje s tím, kolik vůbec Česká republika může uvolnit hlídek. Já jsem mluvil s mluvčí jihomoravské policie, a ta mi řekla, že skutečně dostala kontakt, nebo respektive dotaz z policejního prezidia, kolik vůbec tedy můžou uvolnit

policejních hlídek na ochranu hranic. Už teď je ale jisté, že sem na ochranu česko-rakouských hranic vyjedou policisté a budou tady a budou chránit tedy česko-rakouské hranice. Ono je to jasné, protože ten koridor rakousko-německý je uzavřený a imigranti, kteří se chtějí dostat do Německa, tak mají jedinou šanci, a to přes Českou republiku. Jak říkám, my jsme teď na hranicích, všimli jsme si ale zajímavého jevu. Podívejte se například tady, je tam muž, který sedí na paletě, objímá dítě, pravděpodobně tam spí, vůbec nevíme třeba, jak se sem dostal, ale očividně na tom nejspíš nebude dobře. Vůbec nevíme třeba, kam míří, co s ním teď bude. A když se ještě kameraman na mě zpátky vrátí, tak teď stojíme na rakouském území. Toto je například policejní služebna německá, a když se podíváte za ty mříže, tak tady jsou pravděpodobně imigranti. Migranti, které chytila už rakouská strana, a kteří tady čekají na svůj další osud. Nicméně jak říkám, policejní hlídky tady na jižní Moravě, tady na hranicích na česko-rakouském pomezí ještě nejsou. To se ale pravděpodobně v následujících dnech, možná i hodinách změní. My tady i nadále zůstáváme. Od nás zatím hezký večer.

69) Otázky pro ministra Milana Chovance

Zdroj: Prima
Datum vydání: 13.9.2015
Rubrika / pořad: 18:55 Zprávy FTV Prima
Strana / zpráva 07

Roman ŠEBRLE, moderátor

Slyšeli a viděli jste, že vývoj událostí ohledně uprchlické krize je v posledních hodinách překotný. Německo zavádí kontroly na svých hranicích zejména s Rakouskem. A totéž udělá i česká policie. Teď je tu sledovaný rozhovor. Daniela Klívarová se na toto téma telefonicky spojila s ministrem vnitra Milanem Chovancem, který je v Bruselu a zítra se tam zúčastní summitu ministrů vnitra Evropské unie právě k uprchlické krizi.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Pane ministře, je posílení opatření na česko-rakouských hranicích bezprostřední reakcí na opatření Německa?

Milan CHOVAŇEC, ministr vnitra /ČSSD/

Bezesporu je. My jsme dneska zjistili, co Spolková republika Německo zavádí. My jsme výkon služby na hranicích s Rakouskem posílili již v minulých měsících a teď ještě tedy posilujeme výkon služby. Budeme velice pečlivě monitorovat, jestli se emigrační tok nestáčí tedy z Rakouska na Německo směrem na Rakousko, Česko, případně Rakousko, Slovensko a Česko. A budeme reagovat, pokud by se tak stalo.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Znamená to tedy, že bychom se teď pro běžence na cestě do Německa měli stát hlavní tranzitní zemí?

Milan CHOVAŇEC, ministr vnitra /ČSSD/

Tak já doufám, že ne hlavní tranzitní zemí, ale může se ten nápor dramaticky zvýšit, na to chceme reagovat. Migranti dnes sdílejí informace na síti, vědí, jak která země se k tomu migračnímu problému chová a po vstřícném postoji Spolkové republiky Německo, která avizovala, že přijme veškeré Syřany, tak je to dneska dramatický obrat situace.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Přeci jen ještě upřesněme, jak budou opatření konkrétně vypadat, a kdy budou zavedené, je to už tedy ode dneška, nebo od zítřka?

Milan **CHOVANEČ**, ministr vnitra /ČSSD/

My teď v první fázi stahujeme do těchto dvou krajů, tedy na jižní Moravu a jižní Čechy, kolem 200 policistů nad rámec. Opatření, která byla přijata, bude posílen výkon služby, budeme více kontrolovat vlaková spojení, více kontrolovat dopravní tepny a lidé se setkají s policisty více na každé hranici. Pokud by ten migrační tok opravdu sílil a zatím nepředjímeje, ale budme na to připraveni, tak jsme připraveni posilovat dál výkon služby a můžeme samozřejmě dojít až k tomu, že bychom krátkodobě stejně jako Spolková republika Německo obnovili hraniční kontroly.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Hrozí, že k naší hranici zamíří tisíce lidí. Jsme vůbec schopni tento nápor zvládnout jak na hranicích, tak pokud jde o ubytovací kapacity?

Milan **CHOVANEČ**, ministr vnitra /ČSSD/

Já nechci tady šířit poplašné zprávy. Tím, že jsme připraveni, tím, že reagujeme okamžitě, tak předpokládám, že odradíme mnohé převaděče, aby si vybrali Českou republiku. My nejsme moc oblíbení, protože dodržujeme evropské právo.

Daniela KLÍVAROVÁ, redaktorka

Přesto, stává se reálnou situace, že bude na pomoc policii nasazena armáda?

Milan **CHOVANEČ**, ministr vnitra /ČSSD/

Nelze to vyloučit. Pokud bychom obnovili krátkodobě po dobu maximálně 6 měsíců hraniční kontroly v celkovém rozsahu, tak potom by k tomu navázalo rozhodnutí vlády a je možné, že bychom armádu požádali o součinnost.

Příloha 2

Partie (relevantní pasáže)

30. srpna 2015

Uprchlická krize

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Pane premiére, pojďme na to největší a zřejmě nejožehavější téma posledních týdnů, a to je **uprchlická krize**. Počty nelegálních migrantů stoupají každý den a umírají nevinní lidé. Tento týden se na moři utopilo asi 250 lidí. Na rakouské dálnici pak zemřelo v nákladním voze 71 lidí. Špičky Evropy zatím neznají recept, jak **krizi** ukončit nebo mírnit. Naopak přibývá napětí, nervozity a protichůdných návrhů. Pane premiére, Česká republika byla tento týden terčem kritiky z mnoha stran, například OSN nás kritizuje za sílící antiislamismus, projevy nesnášenlivosti vůči cizincům a také za špatné zacházení se žadateli o azyl. Bude se vláda nějak těmito tématy zabývat, touto kritikou?

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

Tak já si myslím, že tohle téma je žhavé ve všech zemích Evropské unie. Všude probíhá diskuse ve vztahu tedy k té současné migrační **krizi**. To, co je cílem naší vlády, je, abychom zajistili veřejný pořádek, protože my jsme teď v situaci, kdy nejsme cílovou zemí této migrační vlny nebo těchto migračních vln, jsme tranzitní zemí. Uprchlíci přes nás prochází ve snaze dostat se do Německa nebo se dostat do Skandinávie. A je důležité, aby celý ten proces měla policie pod kontrolou, aby ho měl stát pod kontrolou, abychom dodržovali proceduru a zákony. A my prostě postupujeme v rámci schengenských pravidel a snažíme se vynucovat schengenská pravidla. Pokud někdo nelegálně překročí naše hranice, tak samozřejmě je to věc, na kterou musí stát a jeho aparát reagovat. Já si myslím, že všichni běženci, kteří musí být umístěni do našich pobytových zařízení, tak je o ně postaráno v rámci mezinárodních standardů. A myslím si, že není důvod, aby Česká republika z tohoto hlediska byla kritizována. Pro mne je důležité, abychom dodržovali jejich práva, abychom respektovali pravidla, ale současně, aby se lidé mohli spolehnout na vládu a na policii, že udrží veřejný pořádek navzdory tomu, že teď prožíváme velmi složité období. Vy jste mluvila o tom, že nejsou recepty, nebo že Evropa nemá recepty. Já mám pocit, že receptů je dost a že ty recepty verbálně jsou velmi často popisovány, opakovány. To, co my potřebujeme, je exekuce těch receptů, to znamená, potřebujeme, aby byly realizovány a o tom určitě budeme debatovat, až se sejde znovu Evropská rada. Takže já si myslím, že evropská, společná evropská zahraniční politika by měla být mnohem aktivnější k té skutečné příčině, která tady, a to jsou prostě válečné konflikty, které jsou v okolí Evropy. A možná jenom ještě jedna poznámka. Ono se hodně mluvilo o Africe, o Libyi, teď se hodně mluví o Sýrii a o balkánské cestě, ve skutečnosti ty zdroje migrace a ty příčiny, proč jsou dneska v pohybu miliony uprchlíků, tak jsou tři, ono se zapomíná také na Ukrajinu, spousta lidí uprchla ze svých domovů z východu Ukrajiny, někteří uprchli do Ruska, jiní uprchli na Ukrajinu, to znamená, máme uprchlíky na Ukrajině a v Rusku, máme uprchlíky v okolí Sýrie, tam je bez domova zhruba 4 miliony lidí, kteří utekli před válkou v Sýrii. A máme samozřejmě uprchlíky na severu Afriky.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Vy jste řekl tento týden při setkání s ministrem zahraničí Francie, a opakujete to vlastně neustále i tady, že je nutné v první řadě ukončit ty válečné konflikty v Sýrii a v Libyi. Pojďme asi lidem říct, co pro to Evropa může udělat?

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

Evropa musí hrát roli důrazného zprostředkovatele. V tuto chvíli například v Sýrii probíhá snaha o dialog mezi Assadovým režimem, mezi povstalci, samozřejmě s Islámským státem těžko může někdo jednat, ale jsou tam povstalci, kteří vedou občanskou válkou s Assadovým režimem. Ale já myslím, že je potřeba, aby o této věci komunikovala Evropská unie, nejenom v rámci Severoatlantické aliance, ale také, abychom o tom komunikovali s Ruskem, protože Assadův režim má silnou podporu Ruska a pravděpodobně bez podpory Ruska by se takto dlouho neudržel, čili jsou to témata, která je potřeba projednávat velmi citlivě se všemi zainteresovanými

stranami. A já jsem přesvědčený o tom, že pokud ty 4 miliony lidí, kteří dneska jsou v **uprchlických** táborech v okolí Sýrie, nebudou vidět perspektivu, možnosti mírového urovnání, že se jednou budou moci vrátit domů, tak samozřejmě budou hledat jiné možnosti a řada z nich zamíří, teprve zamíří do Evropy. Část těch lidí už přichází. Já, když sleduji každý den statistiky, kolik lidí prochází přes Českou republiku a je zadrženo cizineckou policií, tak vesměs každý druhý uprchlík, který prochází Českou republikou, je ze Sýrie. Tam se nedá mluvit o ekonomických migrantech. To jsou často lidé, kteří prostě utíkají před válkou, aby si zachránili holý život a hledají pro sebe nějaké lepší podmínky. Čili, důrazné zprostředkování, Evropa může nabídnout ekonomickou pomoc v situaci, pokud by se ty znepřátelené frakce dohodly, určitě jsme schopni jim potom poskytnout ekonomickou pomoc, aby se podařilo třeba tu zemi dát do pořádku. Totéž vyjednávání o zprostředkování velmi intenzivně probíhá také v Libyi, pokud by se podařilo, podařila dohoda mezi těmi dvěma vládami, které každá z nich tvrdí, že je oficiální libyjskou vládou, tak opět by byla možnost zpomalit ty migrační proudy, které jdou přes Libyi. A vy jste mluvila o francouzském ministrovi zahraničí. Nejenom já, ale ministr zahraničí a další členové vlády využíváme všech příležitostí, kdy máme možnost diskutovat s našimi kolegy, abychom apelovali na řešení příčin, nikoliv pouze následků, ale řešení příčin těch migračních pohybů, které dneska v okolí Evropy jsou.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Jako druhé opatření jste s panem ministrem zahraničí navrhovali společnou ochranu schengenského prostoru, jak to má vypadat?

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

Dneska ...

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Velice konkrétně, prosím.

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

... už je dohoda po tom, co, co v celé Evropě, nejenom u nás, ale v celé Evropě byl silný pocit, že Řekové a Italové nezvládají tu situaci, což je ve skutečnosti pravda, tak je snaha vytvořit takzvané hotspots, to znamená pracoviště, kde budou nejenom Řekové a Italové, ale budou tam také experti z ostatních členských zemí Evropské unie, které budou identifikovat a třídit lidi, kteří přichází a žádají je azyl v Evropské unii, to znamená, pomoci vyřizovat těmto zemím agendu, která je spojena s těmito **uprchlickými** vlnami, další věc, která se rodí, a teď vlastně už je spuštěna první fáze námořní operace, společné námořní operace Evropské unie, teď se připravuje druhá fáze, která už by měla v mezinárodních vodách mít schopnost zasahovat proti pašerákům, to znamená, teď ta první fáze se týká vod Evropské unie. Druhá fáze už by měla být v mezinárodních vodách. Čili společné akce, které budou zaměřeny proti pašerákům lidí. Jde to strašně pomalu, to, co je problém Evropy, je, že ona vyžaduje poměrně intenzivní schodu všech členských zemí a ta jednotlivá opatření, když jsme se na nich v dubnu dohodli, v dubnu jsme se dohodli, že uděláme mezinárodní operaci proti pašerákům a teprve teď vlastně v září a v říjnu se dostane do té druhé fáze, kdy bude moci skutečně zasahovat. Takže já jsem přesvědčený o tom, že jedno z poučení, které Evropa bude muset přijmout tváří tvář té migrační **krizi**, musíme mít silnější společnou zahraniční politiku a úplně nám chybí společná obranná politika. Potřebujeme mít prostě evropské jednotky, kde budeme mít schopnost je nasadit v případě takovýchto situací.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Když mluvíte o zásahu proti pašerákům na moři, ale to přece nejsou jenom na moři pašeráci, ta nedávná tento týden tragédie v Rakousku ukázala, že je ten stejný problém i na silnicích. Jak by měla Evropa zasáhnout proti těmto lidem?

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

Ta poptávka dostat se do Schengenu je obrovská. To znamená, lidé, kteří na tom chtějí vydělat, tak mají samozřejmě obrovskou možnost, aby to, aby to zkusili a pak to vede k těm tragédiím, které jsme viděli teď v Rakousku. A bohužel, pokud ta migrační vlna bude trvat, tak se nedá vyloučit, že se něco takového bude

opakovat. Musíme se poučit a zaměřit se například na intenzivnější kontrolu kamionů, to byl jeden ze závěrů, který přijala Česká republika, to znamená cizinecká policie se po té tragédii v Rakousku intenzivněji zaměří a zaměřuje už v těchto dnech na kontrolu kamionů, které přijíždí z těch oblastí, kde, kam přichází největší část uprchlíků. A pak je to mezinárodní spolupráce. Já myslím, že v tom regionu střední Evropy si na ni v těch posledních týdnech a měsících nemůžeme stěžovat, probíhá intenzivní komunikace mezi námi, Rakušan, Slováky, Maďary, máme tam své vyslance, své experty v těchto zemích, abychom přesně byli informováni o tom, jak se situace odehrává, jestli se blíží nějaké menší **uprchlické** vlny a jsme samozřejmě na to v České republice připraveni.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Když říkáte, že jsme v České republice připraveni. Pojdme se podívat na reportáž, podle ministerstva vnitra se k nám zatím žádná velká masivní vlna neblíží. Mimořádná opatření ale připravena jsou.

/ reportáž /

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

České úřady zatím nemají informace o tom, že by se k nám blížila vlna migrantů ze Srbska nebo Makedonie. Přesto, pokud by se situace změnila, mají zástupci bezpečnostních složek spolu s ministerstvem vnitra pro jistotu připravený krizový plán. Dotkl by se především jižní Moravy.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Jsme připraveni v rámci Jihomoravského kraje vybudovat dodatečnou kapacitu 300 míst. Kraj by se postaral o krátkodobé zajištění stravy pro migranty, a v případě, pokud by ten migrační tlak sílil, tak jsme připraveni s pomocí hasičského záchranného sboru dobudovat dalších minimálně 300 míst.

Luděk PRUDIL, ředitel odboru operačního řízení HZS ČR

My jsme připraveni v této situaci uvolnit naše kapacity v oblasti stanů, lehátek, spacáků, dek tak, abychom byli schopni vystrojit jakékoli místo, ať už v pevné budově nebo v polních podmínkách pro větší výskyt uprchlíků.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Mimořádné ubytovací kapacity mají vzniknout především v tělocvičnách základních škol a také ve veřejných budovách. Mimo jiné také o víkendu ministerstvo vnitra zašle své pracovníky do zemí nejvíce zasažených **uprchlickou krizí**.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra /ČSSD/

Vysíláme své zástupce jako pozorovatele do Makedonie a Srbska. Zatím je máme v Maďarsku, ale chceme se posouvat dál, abychom měli informace přímo z místa.

Kristýna VEDRALOVÁ, redaktorka

Pokud by u nás v budoucnu přesuny migrantů sílily a vlna by se pohybovala v částce nad tisíc lidí za 2 až 3 dny, chce ministerstvo povolát Armádu České republiky. Kristýna Vedralová, Prima FTV.

/ konec reportáže /

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Pane premiére, vy jste tento týden použití armády vyloučil, mimo jiné i z ekonomických důvodů, jak jste vysvětlil. Ministr vnitra teď oznamuje, že při počtu nad tisíc obyvatel za 2 až 3 dny, jak jsme slyšeli, by armáda nastoupila. Jak to tedy je?

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

Já jsem ..., teď v této situaci jsem využití armády vyloučil. Já myslím, že je potřeba si uvědomit, že vláda by měla jednat efektivně a neměla by jednat jenom na efekt. Ono by to samozřejmě působilo velmi efektně, kdybychom teď s panem ministrem vnitra už preventivně na vládě rozhodli o tom, že povoláme armádu, ale je potřeba si uvědomit, že příslušníci armády budou mít úplně stejné pravomoci na hranici jako policisté, to neznamena nějakou kvalitativní změnu z hlediska uplatňovaných pravomocí v té oblasti hranic, to znamená, oni by pouze asistovali policii a zvýšili by počet hlídek v tom hraničním prostoru. My jsme už před několika měsíci se dohodli na Bezpečnostní radě státu, že budeme mít 3 stupně nasazení státního aparátu. V tuto chvíli je to první stupeň, kde policie stačí se svými silami. Druhý stupeň by znamenal stoprocentní mobilizaci všech dostupných policejních sil. Do toho druhého stupně jsme se zatím ještě nedostali. A teprve ve třetím stupni, pokud by nestačili policisté, tak je připravena armáda, čili v tuto chvíli se dopřesňují plány mezi policií a armádou. Identifikují se místa, kde by armáda měla být v tom třetím stupni nasazena, ale nasadíme ji pouze tehdy, pokud to bude nezbytné a pokud to skutečně bude efektivní. Takže nechceme dělat žádné demonstrační akce, ale budeme postupovat tak, abychom dodrželi zákony a zajistili občanům, že i když přes nás prochází takto silná **uprchlická** vlna, tak bude respektován zákon a nebude ohrožen pořádek a lidé se nebudou moci obávat o své bezpečí a současně chceme všem uprchlíkům, kteří si to zaslouží, tak garantovat slušné zacházení.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Pane premiére, jak do této vaší koncepce dohodnuté na bezpečnostní radě a říkáte efektivnost versus efektivita, jak do toho zapadá prohlášení Andreje Babiše, který řekl, že by se měl okamžitě uzavřít schengenský prostor a na pomoc přijít vojska NATO. Zabývali jste se tím nějak na vládě?

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

Já myslím, že my bychom měli být se slovy o uzavírání schengenského prostoru velmi opatrní, protože by se mohlo stát, že se uzavře schengenský prostor za našimi hranicemi mezi Německem a námi, mezi Rakouskem a námi. To my si nepřejeme rozpad schengenského prostoru a chceme ho jako Česká republika hájit. To je naše vládní pozice. Samozřejmě, že je potřeba, aby ty země, které jsou na hranicích Schengenu, tak fungovaly v rámci jeho pravidel a tady už jsem mluvil o té možnosti té společné služby na vnějších hranicích a to je určitě věc, kterou Česká republika bude podporovat i při těch jednáních, která nás čekají, role NATO je jiná. NATO je organizace, která tady je pro případ válečného napadení. My čelíme uprchlíkům, kteří před válkou utíkají. Čelíme lidem, kteří přichází do Evropy proto, aby zlepšili své sociální a ekonomické postavení. Tohle není útok nepřátelské armády. Čili, rozumím tomu, že NATO odmítlo své nasazení na hranicích a ta jeho role je jiná. Tento problém si musí Evropa vyřešit sama. Musí si ho vyřešit společně všechny evropské země. A žádná z evropských zemí se v tuto chvíli nemůže tvářit, že se jí ten velký problém netýká.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Našla ta myšlenka u vicepremiéra Babiše vůbec nějakou odezvu nebo to prostě pan vicepremiér oznámil a vláda pak vlastně i vašimi ústy říká něco úplně jiného?

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

Tady nejde o to, co říká pan vicepremiér Babiš. Já myslím, že politici to komentují poměrně aktivně. Objevují se různé návrhy, nápady, některé jsou realistické, některé realistické nejsou. A já si myslím, že pokud jde o nasazení NATO, tak NATO není organizace, která je připravena v tuto chvíli plnit roli pohraniční strážce v rámci Schengenu. To je prostě věc jednotlivých členských zemí. A NATO tady slouží jako pojistka naší obrany v případě, že bychom byli vojensky napadeni jako některé z členských zemí Severoatlantické aliance, tak NATO samozřejmě může zafungovat. My jsme jako členská země NATO v tomto směru nepodnikly žádné kroky, prostě byl to názor pana vicepremiéra Babiše.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Myslíte si, že vláda tuto koncepci dostatečně vysvětluje občanům, že je dostatečně srozumitelná?

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

Tak já myslím, že se snažíme otevřeně komunikovat. Myslím si, že netajíme žádné informace. V tomto směru je ministerstvo vnitra velmi otevřené, poskytujeme pravidelné informace, kde já myslím, že úkolem politiků není lidi strašit nebo děsit, ale úkolem politiků je situaci zvládnout a především upozorňovat na to, že ten problém nevyřešíme za týden, za měsíc, možná ani za rok. Ten migrační proud a ta nestabilita, která je kolem Evropy, je tak silná, že se s tím problémem budeme pravděpodobně vyrovnávat několik let, včetně integrace lidí, kteří v Evropě získají azyl. Řada z těchto lidí přichází v situaci, kdy už se nemají kam vrátit, získají podle platných pravidel v Evropě azyl a pak bude muset věnovat velkou pozornost integrační politice tak, aby tito lidé tady našli svůj domov, aby tady našli práci, aby, aby se mohli integrovat do společnosti.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Pane premiére, ještě jedna kritika, která zazněla na adresu České republiky, a to z úst rakouského kancléře Wernera Faymanna, ten, tomu vadí, že odmítáme kvóty, bez nich podle něj není možné zajistit ochranu vnější hranice Evropské unie. Lze to bez kvót?

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

Lze to bez kvót. Pan Faymann kritizoval náš postoj, který my ale neměníme, my nejsme stoupenci systému kvót. Vnímali bychom to spíše jako pobídku, zejména pro ekonomickou migraci směrem do Evropské unie. Takže my kvóty podporovat nebudeme. Tento náš názor se podařilo prosadit ...

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Nicméně evidentně ten tlak se zvyšuje ze strany Německa, Rakouska.

Bohuslav **SOBOTKA**, předseda vlády /ČSSD/

... Rakouskou mělo jiné stanovisko. Já nevyklučuji, že ten, že to téma se znovu otevře, ale my postupujeme tak, abychom podpořili ten dobrovolný projekt, proto se také Česká republika v rámci toho dobrovolného projektu přihlásila, jsme připraveni postarat se zhruba o 1500 lidí v průběhu 2 až 3 let, čili ta nabídka z naší strany leží na stole. A teď bude záležet na tom, jestli Evropská komise to celé dotáhne do konce a ten projekt se bude realizovat. Čili, kvóty my nebudeme podporovat. Byli bychom rádi, kdybychom se spíše dohodli s těmi dalšími členskými státy Evropské unie, abychom společně sdružili peníze a investovali je do oblastí, kde dneska jsou uprchlíci na Blízkém východě, abychom tam zlepšili jejich životní podmínky, abychom snížili migrační tlaky.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Dobře, pane premiére.

6. září 2015

Uprchlíká krize

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Když už jsme zmiňovali ruského prezidenta Putina, tak jeho jméno se v posledních dnech skloňovalo v souvislosti s možnou vojenskou operací ruské armády v Sýrii. Vy jste si nechával zjistit, jestli opravdu operují ruští vojáci v Sýrii. Operují nebo neoperují?

Martin **STROPNICKÝ**, ministr obrany /ANO/

Ty agentury, které to uváděly, nebyly úplně jaksí marginální, jo, nebo ty zdroje si vynucovaly to ověření na

nějaké maximálně seriózní úrovni, ale vždycky tam zbude nějaká marže pochybnosti. Ale protože prezident Putin sám deklaroval, že ... nebo připustil jakousi blíže nedefinovanou ambici Ruské federace vstoupit do toho procesu, no, tak asi to úplně nepodložené není. Do toho musíme vzít v úvahu, že pokud se nemýlím, tak včera ministři zahraničí Lavrov a Kerry spolu absolvovali poměrně dlouhý telefonát. Takže já si myslím, že v nějakém střednědobém horizontu k nějaké spolupráci může dojít. Je samozřejmě už na začátku handicapovaná zcela odlišným vztahem k Assadovu režimu, ale, takhle ještě, jsou tam evidentní jaksi posílené přesuny i logistické nebo vytváření budoucího nějakého logistického zázemí třeba a na území Sýrie pro, pro Ruskou federaci, takže nechme se, nechme se překvapit, ale myslím si, že by mohlo k nějaké spolupráci i dojít. I jakákoliv spolupráce v tomto regionu vedoucí aspoň k částečnému řešení toho konfliktu by určitě byla vítána.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Jak vnímáte, pane předsedo, eventuální ruskou účast v boji proti Islámskému státu.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Tady je, myslím, hodně důležité, co teď řekl pan ministr a v tom s tím rád souhlasím - spolupráce. To znamená, ruská účast v boji proti Islámskému státu by byla vítaná, protože Islámský stát je obrovské nebezpečí, vůbec radikální islám jako moderní ideologie je něco, co nás extrémně ohrožuje, musíme spojit všechny síly, abychom s ním bojovali. Ale na druhé straně samostatné ruské akce v tak riskantním regionu jako je Blízký východ, ničemu nepomohou. Čili, pokud to bude na bázi nějaké dohody se spojenci, pokud to bude širší mezinárodní spolupráce, pak je účast Ruska nepochybně vítaná. Ale jednostranné kroky by byly mimořádně nebezpečné a pravděpodobně by ničemu nepomohly.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Když by se vlastně Rusko připojilo k té koalici, která funguje v Sýrii proti Islámskému státu, tak by to bylo, jestli se nepletu, úplně poprvé, co by americká armáda a ruská armáda šly společně proti jednomu nepříteli od 2. světové války. Jak by se to třeba řídilo, kdo by tam měl to rozhodující slovo?

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Tak nemluvíme o světové válce, samozřejmě mluvíme o nějaké jako /nesrozumitelné/ krizi tradičně ...

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Já myslím, jako že od 2. světové války vlastně poprvé jdou proti, společně proti jednomu nepříteli.

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Jasně. No, víte i vzhledem k té, já bych byl v tom opatrný, v těch očekáváních, byť jsem vyjádřil nějakou naději, že pokud by to přínosem bylo, tak nikdo určitě rozumný nebude proti, ale když vezmeme v úvahu přetrvávající nebo jakýsi polozamrzlý konflikt na Ukrajině, tak možná ta negociační pozice Ruska v tomhle tom bude neakceptovatelná pro tu stávající koalici. Myslím si, že prezident Putin to bude chtít když tak nějak kapitalizovat. A to může, to může zapříčinit to, že k tomu nedojde. Doufám ale, že tam zvítězí rúcio, protože ani Rusko není ušetřeno nějakého budoucího sílícího nebezpečí ze strany Islámského státu?

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Když zůstaneme ještě u Islámského státu, tak problémy a terorizování Islámského státu směrem k obyvatelům Sýrie, je velmi častý důvod, který uvádí uprchlíci, kteří přichází v těchto dnech, týdnech, měsících do Evropy. Neměla by třeba ve větší míře i Evropa, státy Evropské unie se zapojit do té koalice proti Islámskému státu?

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

To je, to je strašně složitý a mnoho vrstevnatý problém, a to neříkám jako nějakou floskuli politickou. To je prostě, museli bychom to vzít asi od začátku, na to nemáme prostor, museli bychom aspoň zmínit tedy to, že se

prostě staly chyby v odhadu toho konfliktu, že to nebyla chyba první, že ty následky teďko neseme v podstatě všichni ve smyslu té migrační vlny, že Evropa na to reaguje zkostrnatěle, řekněme, nepružně, že se projevují všechny nedostatky, bohužel její chatrné nebo téměř neexistující společné zahraniční a bezpečnostní politiky, a to jsem, já jsem proevropský jaksi člověk, takže se z toho rozhodně neraduji. A s určitým, s určitou obavou vidím ty dramatické apely, že jediné řešení pro Českou republiku je vystoupit okamžitě a tak, no, tak to by skutečně byla cesta do pekel, ale to, že to Evropa nezvládá v tuto chvíli, to je prostě fakt.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Otevřeli jsme tedy ..., nebo, pane předsedo, ...

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Já jsem chtěl jenom k tomu dodat, že můj názor na to je dlouhodobě stejný a jasný. My musíme porazit Islámský stát a bojovat s radikálním islámem. To je obrovské ohrožení pro Evropu. A mimochodem, ta nová migrační vlna s tím úzce souvisí. My, pokud se nám nepodaří stabilizovat situaci v Severní Africe, na Blízkém východě a je to nepříjemné, je to těžké o tom mluvit, znamená to třeba vojenské akce, znamená to větší přítomnost tam, tak se nám nepodaří ani vyřešit ohrožení Evropy, které dnes je prostě zjevné. Takže musíme s tím něco dělat, musíme se tomu postavit čelem. Evropa tady selhává v tom především, že nedokáže dostatečným způsobem chránit svoji bezpečnost. A to, co se dneska odehrává na Blízkém východě, to nás prostě přímo ohrožuje. A nemůžeme to smést se stolu.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Takže opozice by podpořila třeba větší zapojení České republiky?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Nepochybně. Nepochybně. A to zapojení může být mnohostranné. Může být samozřejmě a má být i vojenské tam, kde se nakonec nějaká mezinárodní koalice odhodlá k akci, která je podle mě dříve či později nevyhnutelná, ale zapojení České republiky musí být i třeba ve formě rozvojové pomoci. A to bohužel Česká republika zatím nedodrží. Vláda se zavázala, že v letošním roce dá na rozvojovou pomoc 0,33 procent hrubého domácího produktu a realita je úplně jiná. To by bylo nějakých 13 miliard. Dáváme na rozvojovou pomoc 4 miliardy. To vůbec není v pořádku, protože tou rozvojovou pomocí například můžeme řešit kritickou situaci lidí v uprchlických táborech a vlastně tímto přispět k řešení té krize.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Otevřeli jsme téma uprchlíků. O něm mimochodem také, nebo ne mimochodem, ale hlavně jednali předsedové vlád zemí visegrádské čtyřky. A to v Praze v pátek. Poprosím režii o krátký příspěvek.

/ Reportáž /

redaktor

V pátek se na úřadu vlády sešly politické špičky Česka, Slovenska, Polska a Maďarska a utvrdily se v tom, že jejich odpor k uprchlickým kvótám trvá. Místo toho nabízí státům na jihu experty, techniku nebo prostředky pro boj proti pašerákům.

Bohuslav SOBOTKA, premiér /ČSSD/

My bychom nechtěli, aby ta diskuse o kvótách odvedla v rámci Evropy pozornost od toho, co je podle našeho názoru podstatné, to znamená získat zpět schopnost v rámci Evropy regulovat migrační toky.

redaktor

Ani podle polské premiéry kvóty pro uprchlíky nic neřeší.

Ewa KOPACZOVÁ, polská premiérka

To všechno vedlo k tomu, že jsme spíš vyzvali uprchlíky, aby k nám přijeli. K čemu to povede? Vylidní se jeden kontinent a přelidní se druhý, Evropa.

Jiří POSPÍŠIL, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Já jsem rád, že lídři Visegrádu odmítli kvóty. To považuji za největší problém. To, že se kvóty znovu vrací na jednání Evropské unie. Doufám, že budou natolik silní, aby tento názor udrželi.

redaktor

Evropská komise chce přijít s novým návrhem kvót. Ty přitom převážně východní země odmítly. Kritika ze strany západních států na sebe nenechala čekat.

Laurent FABIUS, francouzský ministr zahraničí

Když vidím země, které odmítají kvóty, tak to považuji za skandální.

/ konec reportáže /

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Pánové, o kvótách se asi úplně bavit nemusíme, jestli, pane předsedo, ještě před začátkem V4 poslal nějakou výzvu, aby předsedové odmítli kvóty, takže jste asi spokojen s výsledkem jednání?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

No, v tomto směru ano, protože kvóty jsou úplně nesmysl a je to, jako skutečně, jestli Evropa v něčem páchá sebevraždu, tak je to způsob řešení té migrační krize formou kvót, přerozdělováním lidí tam, kde ti lidi ani nechtějí, přenášením problémů do zemí, ve kterých nejsou ze zemí, kde už existují. To je prostě naprosto špatná cesta. Kvóty určitě ne. Na druhé straně já jsem ne zklamán, ale přece jenom trošku zklamán z těch výsledků toho jednání, je skvělé, že premiéři těchto zemí jednají, musíme mít nějaký společný postup. Řada těch opatření je formulována hodně vágně. Já určitě souhlasím s ochranou vnějších hranic schengenského prostoru, to je skvělé, ale co to v praxi znamená? Souhlasím s navýšením prostě nějaké pomoci v místech konfliktu, ale co to v praxi znamená, co vlastně ty státy udělají. To si myslím, že ty otázky ještě ...

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

K ochraně hranice, pane předsedo, ...

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

... před námi nebo odpovědi na ty otázky nám ještě vláda dluží.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Ještě se podrobněji podíváme na ochranu hranic. Co vy, pane ministře, a kvóty. Myslím, že se /souzvuk hlasů/
...

Martin **STROPNICKÝ**, ministr obrany /ANO/

Já myslím, že to už je klišé, které ani nestojí za komentář. A dokonce si myslím, že to je takový jako umělá karta vlastně z obou stran. Tady u nás říct - jsem proti kvótám, tak jako to je takové chlapácké, jako být proti nesmyslu asi nepotřebuje žádnou zvláštní inteligenci. A bohužel ze strany některých západoevropských politiků se to taky hraje jako taková populistická karta. Já někdy, když se mluví o těch kvótách a o různých politických

korektnostech a podobně, tak mám někdy obavu, aby ti politici, kteří to říkají, tak aby se vlastně, aby nebyli převálcováni ve svých vlastních zemích do, nejpozději do 4 let, do příštích voleb extrémními stranami, některé se s žádnou politickou korektností zdržovat nebudou. Takže ono je potřeba být poměrně razantní, v tom bych samozřejmě souhlasil s panem předsedou Fialou. Samozřejmě, že Islámský stát je třeba, je třeba prostě vojensky nějakým způsobem citelně, nejenom zasáhnout, ale prostě odsunout úplně na vedlejší kolej a nemluvíme o tom, že to je náboženská záležitost, vůbec to není náboženská záležitost, je to mocenská záležitost, je to zneužití náboženství jako stokrát, když se ..., to je jedna z hlavních úloh náboženství, aby bylo ideologicky zneužito, že jo. Čili opět se to, tohle to potvrzuje. Je to nesmírně nebezpečné. Je pravda, že ta opatření, já bych je přece jenom, abychom je nějak dělili na nějaká krátkodobá, střední a dlouhodobá, protože je potřeba udělat řadu věcí, ale je potřeba u toho získat nějaký společný hlas, a to není lehké. V různých evropských zemích to představuje různé počty milionů voličů. A nezapomínejme vždycky na tu domácí kartu, která se u toho velmi silně hraje.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Dobře.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Dovolte mi jenom krátkou poznámku. Já bych přece ...

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Krátkou.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

... ty kvóty, a určitě krátkou, já bych jenom ty kvóty přece jenom tak nebagatelizoval. Když se objevily poprvé, tak se řeklo, no, tak jednou se přerozdělí a pak už budeme to řešit jinak. My jsme varovali před tím, že to je nekonečný proces, to je jednou 100 tisíc, pak to bude 200 tisíc, pak to bude 300 tisíc, nemá to žádný konec, prostě ty kvóty je potřeba jasně odmítnout. A ony se bohužel budou vracet. A všimněte si, jak ta politika některých evropských zemí je podivná. Německo třeba řekne, přijmeme všechny uprchlíky ze Sýrie, no, dobře tím samozřejmě vyvolají velký tlak i na ty tranzitní země. A současně řekne, no, ale chceme, aby se uprchlíci přerozdělovali po Evropě. Tak jsme suverénní stát. Ať si Německo dělá co chce. To je naprosto v pořádku. Ale nemohou po nás chtít, abychom my realizovali nějaké kvóty, které napadnou někoho v Bruselu, protože to je proti naší bezpečnosti, proti našim zájmům a nakonec je to i proti těm uprchlíkům, kteří sem vlastně jít nechtějí.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Já jsem se chtěl dostat k poznámce, kterou jste také měl, a to na ochranu hranic. Vy jste, pane ministře, někdy v půlce léta prohlásil, že byste na hranice mohl poslat 900, 1500 nebo 2600 vojáků. Bylo by to dostatečné, vzhledem k tomu třeba, co se teď dělo v Maďarsku?

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Tak samozřejmě, že prioritní je zabezpečení té vnější schengenské hranice. To je to, kam by to úsilí mělo směřovat. To je to, kam ale taky byly vynaloženy nemalé finanční prostředky v minulosti. Co se týče třeba podpory Itálie, která to má v podstatě nejtěžší díky té nejdelsí námořní hranici, která v Evropě je vůbec. Ale ty prostředky asi nebyly využity úplně nejefektivněji, abych to řekl mírně, a to samé v Řecku, ale ten vnější schengenský prostor je třeba hájit. Ta představa, že se bude hájit jednotlivá hranice uprostřed toho prostoru, je poněkud naivní. My samozřejmě v tomto případě jsme schopni v těch číslech, která jste zmínil, pomoc naší policii, ty systémy jsou různé v různých zemích, někdy je na to zvláštní armádní složka, někdy je to v kooperaci s policií, někdy je to pod vedením té policie, což je u nás, vždycky to bude nějaká smíšená síla. A to jsou ta čísla, která samozřejmě umožňují podstatně lépe ošetřit určitý prostor, který je pod nějakým tlakem. Kdybychom mluvili o těch více než 2000 kilometrech, které představují naše hranice jako ve svém celku, no, tak samozřejmě to číslo je nedostatečné. Ale nejsme v takové situaci. A já věřím, že ani nebudeme.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Říkáte, že základem by měl být hlídání ten schengenský prostor, ta jeho vnější hranice. Jak to funguje, můžete vy vzít ...

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Špatně.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

To vidíme. Ale můžete vy vzít jako ministr obrany telefon, zavolat svému maďarskému protějšku a říct. Vidíme, teď jsem viděl v televizi Prima ve zprávách, jak to tam u vás na hranicích vypadá, já tady mám teď možnost poslat 2600 vojáků. Můžeme vám tam pomoc. Funguje to takhle nebo ...

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Ne.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

... se musí sáhodlouze jednat, než třeba by česká armáda šla pomoc hlídat vnější hranice prostoru, jehož jsme nedílnou součástí?

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Určitě by to nějaký čas trvalo, kdyby se jednalo o mimořádnou urgenci, tak by ten čas mohl být v kategorii dnů. Ale je to věcí ministerstva vnitra v našem případě, to by nabídlo. To už se taky stalo v minulosti, teďko v minulých dnech, a to byla pomoc, ale, myslím, na úrovni jaksi expertní, nikoliv nějaké masivní lidské síly samozřejmě. Nevím, jestli byla využita tato nabídka, ale zatím to není potřeba. Já jako netvrdím, že ta situace je jednoduchá, že je zvládnutá, vždycky není, protože už jenom ten pochod teda těch migrantů přes Maďarsko do Rakouska je něco, co asi nesevědí o tom, že by, že by ta situace zvládnutá byla, ale není, nejsme v situaci, abychom my vysílali, já nevím, pár stovek našich vojáků na schengenskou hranici v Maďarsku, to si myslím, že skutečně ne. A musíme především o to být také požádání.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Když by Česká republika poslala několik stovek, Polsko poslalo několik stovek, Slovensko, tak přeci jenom ...

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Maďarsko ale o to nežádalo, a to je docela zásadní rozhodnutí, když se vám pohybují, byť spojenečtí, ale cizí vojáci na vašem území, no, tak neznám parlament, který by o tom nechtěl vědět.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Měla by česká armáda nějakým způsobem pomoc evropským spojencům na těch schengenských hranicích, měla by se Česká republika nějakým způsobem aktivně zapojit do toho, do té ostrahy schengenského prostoru?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

To jsou dvě otázky. Na tu druhou odpovídám jednoznačně ano, protože je pro nás výhodnější, abychom bránili vnější hranici Schengenu, než vytvářeli vnitřní hranice. Mimochodem, občas se říká, že schengenský systém selhal. Neselhal. Selhaly některé země, které ho prostě nerespektují nebo nerespektují pravidla hry a nechraňují tu vnější hranici. Pro mě je mnohem racionálnější, aby Česká republika pomáhala s ochranou vnější hranice, pokud o to někdo bude stát, anebo abychom tlačili na to, aby o to někdo stál. Protože zřizovat tady vnitřní

hranici je podle mě škoda. Jestli je na Evropské unii něco pozitivní, tak je to ten volný prostor reprezentovaný schengenským systémem. A jestli to máme obětovat, jak už některé státy hrozí, tak je to velká škoda. Ale podívejme se na ta čísla, která jste tu zmínil. Ano, představitelé armády říkali, můžeme uvolnit, myslím, 1800 lidí na ochranu naší vnitřní hranice bez problému, s problémy 2500, a to už pocítíme. A co to bude ale znamenat? To žádnou hranici chránit nebude. Vezměme si tu nešťastnou dobu komunismu, to tam bylo na hranicích, myslím, 8000 vojáků, kromě toho tam byly ploty, zábrany a dneska by nestačilo prostě 2000 vojáků, které jsme schopni uvolnit. Čili cesta k tomu, že budeme budovat tady vnitřní hranice, jako není cesta dobrá, ale, a to je podstatné, toto je na tom nejpodstatnější, my na to musíme být připraveni. Jestli prostě některé jiné evropské země začnou rozbíjet Schengen a znovu se vracet k vnitřním kontrolám, tak my musíme být připraveni chránit svoji vnitřní hranici nebo vnější hranici České republiky. A tady se obávám, že třeba některé kroky, které dělá vláda, k tomu příliš nenapomáhají. Jenom bych tady připomenul, když tu sedím s panem ministrem obrany, že vláda se zavázala, že bude zvyšovat prostředky na obranu až do výše 1,4 procenta HDP. My jsme chtěli 2 procenta, to vláda nechtěla. Zavázala se 1,4. Podívejte se na výhled rozpočtu. Jsme na číslech 1,02. Ne 1,2. Dvě setiny - 1,02. Budeme se blížit v příštích letech k číslu 1,06 procenta, ale ne 1,4. A to je podle mě obrovský nedostatek. Tady se divím, že pan ministr, který je ze stejného hnutí jako ministr financí, si nebouchne do stolu a v těch kritických časech neprosadí větší prostředky na armádu, které fakt potřebujeme. A tam nestačí říct, že jste vyjednal 4 miliardy. Vláda neplní závazek, který jste si sami dali, že dosáhneme 1,4 procenta HDP do roku, do roku 2020.

Martin **STROPNICKÝ**, ministr obrany /ANO/

No, já nevím teďko, jestli ještě máme téma migrace nebo jsme přešli k rozpočtu ...

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Ještě jsem se chtěl ...

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

To s tím souvisí.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Ještě jsem se chtěl zeptat ...

Martin **STROPNICKÝ**, ministr obrany /ANO/

Já vím, že to s tím souvisí. Já jsem myslel, jestli ještě se můžu vyjádřit k tomu prvnímu tématu.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Samozřejmě.

Martin **STROPNICKÝ**, ministr obrany /ANO/

Samozřejmě, že posílení vnější schengenské hranice je jakousi jasnou prioritou a že se na něm chceme aktivně podílet, chceme, aby bylo, pokud možno, protože všechno je teďko logisticky, i technicky i politicky dost složité, vždyť mluvíme o válečných zónách, aby ta záchytná střediska byla tam v těch místech, je ten problém, pokud možno, aby tam mohlo dojít k té registraci. A když to není možné, protože tam prostě zuří válka, tak aby taková centra byla zřizována z nějakých soustředěných evropských prostředků, na které se budou skládat jednotlivé členské státy, protože to nemohou zvládnout ty hraniční státy, aby ta střediska byla na hranicích toho Schengenu a aby docházelo k přesné identifikaci, evidenci těch lidí, aby byla jasně oddělená ta migrace, která má právo na azyl, to znamená, že prchá před, dejme tomu, konkrétním válečným konfliktem a ta migrace ekonomická, kterou ty současné mezinárodní právní normy, kterými jsme vázány, vlastně neanalyzuje, nedefinuje, neodlišuje přesně, čili to je zase dlouhodobý úkol, aby celý ten právní rámec prošel nějakou aktualizací, která bude reflektovat tu současnou situaci, čili ...

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Říkal jste o těch táborech, pane ministře. Jsou to plány nějaké nebo už se schyluje k nějakým činům?

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Já věřím, že se schyluje k činům, protože se sejdou ministři zahraničí, pokud se nepletu, příští týden v Bruselu, je teda trošku tristní, že ministři obrany se sešli minulý týden v Lucemburku a vlastně tohle to téma tam bylo okrajové, protože nebylo na agendě, to trochu reflektuje tuto /nesrozumitelné/, s jakou se bohužel, bohužel ta Unie pohybuje. Je také nutné daleko razantněji a s veškerými společnými silami se postavit tomu pašeráctví a tomu, tomu byznysu, který je miliardový v dolarech. A jehož výnosy vedou asi velmi, velmi daleko a široko, protože se tím skutečně příliš mnoho nedělá. Máme docela přesně popsanou tu cestu, jak to vypadá, když si jako uprchlík třeba, který jde přes Libyi a Středozemní moře do Itálie a nahoru na sever, jaké jsou ty jednotlivé etapy. Je to na internetech, v podstatě se to nabízí jako, jako, jako zájezd all inclusive, je to neuvěřitelné, že něco takového je možné a my diskutujeme o tom, jestli budeme potápět čluny nebo nebudeme potápět. Je pravda, že na to potřebujeme rezoluci Rady bezpečnosti. Na tu potřebujeme, aby to Rusko nevetovalo. Těch věcí je strašně moc, ale je potřeba skutečně to dát do pohybu a Česká republika v tomhle tom musí být aktivní a musí předkládat návrhy konkrétní. Není tady bohužel na to prostor a čas, ale my i jako hnutí jsme si na to vypracovali teďko nějaký konkrétní materiál, kde to je právě rozděleno na krátko, středně a dlouhodobé úkoly. A ty budeme se snažit prosazovat.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Tak jenom v rychlosti, pánové. Jak vidíte tu budoucnost té uprchlické krize, kam se to vyvine. Jak to bude pokračovat?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Já bych ještě jako opravdu na to rád reagoval, protože, je dobře, že pan ministr vyzývá k nějaké akci, ale nějaká akce by měla být. Občanská demokratická strana začátkem července představila jasný pětibodový plán, co se má dělat v téhle krizi, bojovat s pašeráky, chránit vnější hranici, omezit výhody sociálního státu, podpořit návratovou politiku, rozvinout rozvojovou politiku, zavést informační kampaň vůči těm uprchlíkům. To všechno jsou jasné body. Já jsem od vlády vůbec nic neslyšel. A já naopak slyším, tady jsou konkrétní body. Ať nám pan ministr řekne, jaké konkrétní body má Vláda České republiky. Já jsem slyšel od třeba ministra vnitra - nás se ta krize netýká. Druhý den v Břeclavi zadržela česká policie 200 běženců. To jsou přece jasné důkazy toho, že se nás ta krize týká a bude se nás týkat. Já bych očekával od vlády, že se k tomu nějak postaví. Podívejte se, nebo ať se každý občan podívá na program jednání Poslanecké sněmovny příští týden. Vláda nám tam připravuje různé návrhy zákonů, strašně důležitý, jako že budeme všichni v noci nosit reflexní vesty, když půjdeme z obce do obce, nebo že nějaký nápoj musí být levnější než pivo, ale nikde tam není debata vládou zařazena o migrační politice. Vždyť to je všechno, o čem, to je přeci věc, o které mluví celá Evropa, o které mluví každý člověk, když se setká s jiným člověkem u nás v hospodě, nebo kdekoliv, tak přece se k tomu musíme postavit a vláda musí říct, co chce dělat, jaká vidí rizika, jaká budou opatření. To, že to dělá Občanská demokratická strana, je pěkné, ale my to chceme po vládě.

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Jak je vidět, pane ministře, měli byste podporu opozice, kdybyste začali prosazovat nějaké takovéhle razantní kroky.

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

To jsem velmi rád. Já si nemyslím, že vláda ...

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Tak toho využijte.

... jako mlčí, nebo že, že nekoná. Já myslím, že i to, to nejkonkrétnější z nedávné minulosti, že tady byl jakýsi summit V4 a že se sejde v pondělí premiér s rakouským a slovenským premiérem, znovu samozřejmě k téhle té problematice je docela nějaká aktivita patrná. A myslím si, že kdokoliv četl jeho včerejší interview v Právu, tak že tam ta konkréta najde. A já jsem rád, že některá ta konkréta, které tady pan, pan předseda Fiala jmenoval, jsou totožná s těmi našimi a zároveň ale znova nejsou vůbec snadná k realizaci, jo, ale k tomu bych ještě přidal, že bychom měli maximálně se snažit kultivovat tu vnitřní debatu, protože to já už říkám opakovaně, že některé tyhle ty vnější, některá tato vnější ohrožení ale můžou samozřejmě vyvolat i ohrožení vnitřní. A v některých případech ta naše vnitrostátní debata je skutečně extrémní, je nebezpečná, vyvolává vlny jakési neřízené xenofobie, bohužel někteří nezodpovědní politici se na tom snaží získat nějaký pochybný politický kapitál a tomu bych taky měli být schopni čelit a vysvětlovat to lidem, ne, že nechápat jejich obavy, jejich obavy jsou legitimní, ale jde o to je přesvědčit o tom, že jsme, a tentokrát si myslím, rukou nedílnou a spojenou, že to je přesně to téma, kde by se měla vlastně koalice i s opozicí sjednotit na nějakém základním minimu, které je prostě pro občany této země prospěšné, ale já si myslím, že, že se to stane, jsem v tom optimistou.

Minianalýzy ze Souhrnu diváckých podání/ 17. zasedání 2015

FTV Prima, spol. s r.o./Prima: Očima Josefa Klímy

Podání (č. j. 7482/2015) zaslané skupinou stěžovatelů a nadepsané „Podnět k zahájení sankčního řízení ...“ reaguje na reportáž odvysílanou dne 25. 8. 2015 v rámci pořadu Očima Josefa Klímy. Reportáž pojednávající o sousedském sporu pokládají stěžovatelé za plnou nepravdu a tedy neobjektivní a nevyváženou. Svá tvrzení dokládají přílohami v podobě rozsudků Okresního soudu pro Prahu východ, Krajského soudu v Praze a usnesení Nejvyššího soudu, které se ke sporu váží.

Vyjádření AO

Pořad Očima Josefa Klímy byl odvysílán dne 25. 8. 2015 od 21:39:15 hodin na programu Prima. Reportáž o sporu rodiny Nykodýmových a Váchových byla zařazena v čase 22:19 minut od začátku pořadu. Příspěvek se vyjadřuje k soudnímu rozhodnutí, dle kterého se manželé Váchovi musejí zdržet obtěžování P. Nykodýmové a její rodiny hlukem z hudebních produkcí ze svých pozemků.

K obsahu:

Reportáž je zpracována z pohledu rodiny Váchových, což je patrné již z úvodu J. Klímy: „*Vždycky jsem si myslel, že ta slavná scéna z pohádky „Pyšná princezna“, kde si švec musí vyběhnout zazpívat přes hranice království, je šikovně skrytou metaforou režimu, kdy pohádka vznikla. Jenže už žijeme 25 let ve státě, kde každý může zpívat a mluvit, jak chce. A přesto existují lidé, kteří si nemohou zazpívat ani doma. Nevěříte? Podívejte se na reportáž Petry Majerové.*“

Samotná reportáž začíná záběrem, ve kterém muž (později identifikovaný jako T. Vácha) zpívá s doprovodem kytary písničku „Rozvíjej se poupátko“.

Do toho vstupuje komentář redaktorky: „*Pár kilometrů za Prahou v Mnichovicích, stejně tak jako v „Pyšné princezně“, platí zákaz zpěvu, respektive jakékoli hudby, a to na všech pozemcích manželů Váchových. Když si chtějí zazpívat či zahrát, musí jít za bránu. U nich za plotem nesmí znít hudba nikde. Takové je soudní rozhodnutí.*“

Poté je zařazena pasáž o „Soně a Vaškovi“, kteří žijí na jednom z pozemků rodiny Váchových. Chystají svatbu, a to patrně na své zahradě, což jim ale zmiňovaný zákaz hudby ztrpčuje. Redaktorka: „*Sladká chuť svatby ale díky tomuto zákazu trochu zhořkla, přeci jenom, svatba bez hudby je tak trochu o ničem.*“ Budoucí manželé doplňují, že je zakázána jakákoli hudba, zpěv, resp. cokoli, „*co by pana Nykodýma a jeho rodinu rušilo*“.

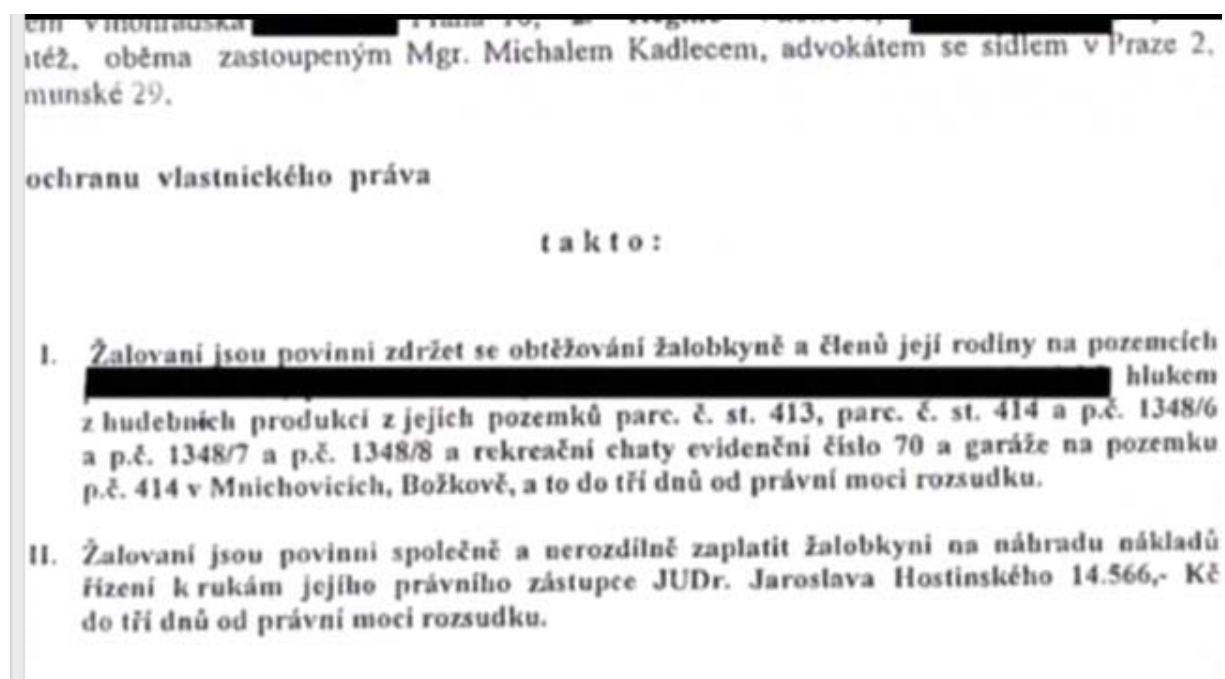
Průběh sporu redaktorka následně shrnuje takto: „*Základem pro mnohé absurdního zákazu je sousedský spor mezi panem Váchou a rodinou doktora Nykodýma, který trvá už zhruba 10 let. Vše prý začalo, když Váchovi své sídlo budovali. Nejprve prý sousedům vadilo řezání pily – moc dlouho a moc hlučně. Pak, že si dělníci zase nahlas pouští rádio. A nakonec, když se tak trochu extravagantní majitel nastěhoval, že si u bazénu pouští nahlas hudbu z reproduktorů. To prý už bylo skutečně moc. A tak vše začal řešit soud.*“

Poté se vyjadřuje T. Vácha, který tvrdí, že používal u bazénu reproduktory, a že se jednalo o „běžnou úroveň hluku“. Navazuje redaktorka:

„Celá tahle patálie s hudbou se dostala nejen k okresnímu soudu, ale později ji řešil i krajský soud, a pak i ten nejvyšší. K Ústavnímu soudu už Váchovi ze zcela pochopitelných důvodů nešli. V té době tam byl totiž doktor Nykodým jedním ze soudců. Ačkoliv všechna měření hluku reproduktorů i rádia pana Váchy byla v pořádku, soud bral jako míru hluku subjektivní pocity rodiny Nykodýmů. Jejich dcera, dle psychologa, kvůli hudbě nemohla dostudovat vysokou školu, zhroutila se, párkrát nabourala, protože se nemohla vyspat a trpí syndromem „ze zapojení elektrické šňůry do zásuvky“, čili bojí se toho, že začne opět hrát hudba. Verdikt byl tedy jasný. Žádná hudba. Navždy.“

Na obrazovce se mezitím objevují části textu rozsudku, se zaostřením na některé pasáže:

Výrok rozsudku (obr. 1):

Pasáž z odůvodnění (obr. 2):

Mezi účastníky nebylo sporu o tom, a soud tyto skutečnosti vzal za svá zjištění, že žalobkyně je vlastníkem nemovitostí zapsaných na [redacted] pro obec a k.ú. [redacted] [redacted] vypočtených ve výroku I. rozsudku a žalovaní v rámci SJM vlastníky nemovitostí zapsaných na [redacted] které jsou označeny ve výroku I. rozsudku. Vzájemná poloha nemovitostí je zřejmá z kopie katastrální mapy. Podle územního plánu města Mníchovic z května 2002 [redacted] je sídlo venkovského typu s obytnou a rekreační funkcí.

Soud vzal za prokázané z výpovědi svědků [redacted] [redacted] jsou klidná lokalita, je zde klidné bydlení jako na vesnici, několikrát ročně se na náměstí pořádá společenská akce s hlučnou živou hudbou. Nemovitosti v okolí bydliště žalobkyně a objektů žalovaného jsou chaty či rodinné domy v zahradách se vzrostlými stromy. Reprodukovaná hudba linoucí se z pozemku žalovaných je slyšet jako hlučná na protějším svahu, kde ji jako obtěžující vnímají obyvatelé tam položených domů (ing. Ševčík a žalobkyně). Naopak obyvatelé domů na stráni nad nemovitostmi žalovaných tuto hudbu nevnímají jako rušivou resp. ji vůbec neslyší.

Z výpovědi svědků [redacted] soud vzal za prokázané, že hudba z pozemků žalovaných je odtud slyšet v domě a na zahradě žalobkyně po celý rok nepravidelně, v létě o víkendech již od pátku nejméně 6 hodin denně někdy i po 22.00 hodině večerní. Intenzita hudby je natolik silná, že hudba je slyšet i uvnitř domu přes zavřená okna, vnímat ji lze i jako dunění, kdy nelze rozlišit jednotlivé skladby a tóny, nepochybně však jako obtěžující hluk. Jako obtěžující ji hodnotí nejen obyvatelé [redacted]

a (obr. 3):

hlučná na protějším svahu, kde ji jako obtěžující vnímají obyvatelé tam položených domů (ing. Ševčík a žalobkyně). Naopak obyvatelé domů na stráni nad nemovitostmi žalovaných tuto hudbu [redacted] vnímají jako rušivou resp. ji vůbec neslyší.

Z výpovědi svědků [redacted] soud vzal za prokázané, že hudba z pozemků žalovaných je odtud slyšet v domě a na zahradě žalobkyně po celý rok nepravidelně, v létě o víkendech již od pátku nejméně 6 hodin denně někdy i po 22.00 hodině večerní. Intenzita hudby je natolik silná, že hudba je slyšet i uvnitř domu přes zavřená okna, vnímat ji lze i jako dunění, kdy nelze rozlišit jednotlivé skladby a tóny, nepochybně však jako obtěžující hluk. Jako obtěžující ji hodnotí nejen obyvatelé domu žalobkyně, ale i návštěvy v domě. Z výpovědi svědka [redacted] a ze znalce posudku z oboru psychiatrie znalce [redacted] soud vzal za prokázané, že dcera žalobkyně, [redacted] která bydlí u žalobkyně, trpí po stránce zdravotní úzkostmi z očekávání zapojení hudby, bolestmi hlavy, nesoustředěností a poruchami spánku právě v důsledku nuceného poslechu hudby doléhající z pozemků žalovaných. Pro všechny obyvatelé domu žalobkyně, její rodinu, je přinejmenším nepřijemné a obtěžující, když několikrát v týdnu odpoledne po 16.00 hodině a zásadně po celé víkendy se od žalovaných ozývá soustavná hlučná hudba.

Z těchto zjištění soud dospěl k závěru, že žalobkyně prokázala, že žalovaní šířením hudby ze svých pozemků [redacted] (podle tvrzení žalovaných z reproduktorů umístěných u jejich

Pokračuje T. Vácha: „Když si dcera pouští tady, nebo my si pouštíme něco v televizi, zavíráme okna, čili žádná výjimka u soudu nebyla, zkrátka hudební produkce jakéhokoliv charakteru z našich pozemků nesmí rušit Nykodýmovy“.

Redaktorka: „Možná se vám to může zdát trochu přitažené za vlasy. Váchovi to ale vidí jinak. Už teď čelí exekuci za hudbu, která měla hrát z jejich pozemků zhruba před rokem. A za porušení soudního rozhodnutí by měli Nykodýmům zaplatit. Takže si teď už raději všichni dávají pozor, aby se k sousedům nedostal pokud možno žádný hluk.“

Obrazová složka zachycuje scénu, kdy dcera T. Váchy hraje doma na klavír, přičemž její matka běží rychle zavírat okno. V dalším záběru budoucí novomanžel Vašek sleduje televizi se sluchátky na uších, pak ho střídá partnerka.

V další pasáži se redaktorka pokouší získat vyjádření Nykodýmových: „*A co na to rodina doktora Nykodýma? Samozřejmě nás zajímalo, jak to celé vnímají oni. A jestli to není tak trochu absurdní.*“

Scéna se odehrává u branka před domem Nykodýmových, kde stojí pan Nykodým a (patrně) jeho žena, oba mají rozostřené obličej. J. Nykodým: „*A jestli to vypustíte, tak počítejte s tím, že budete mít také co dělat*“

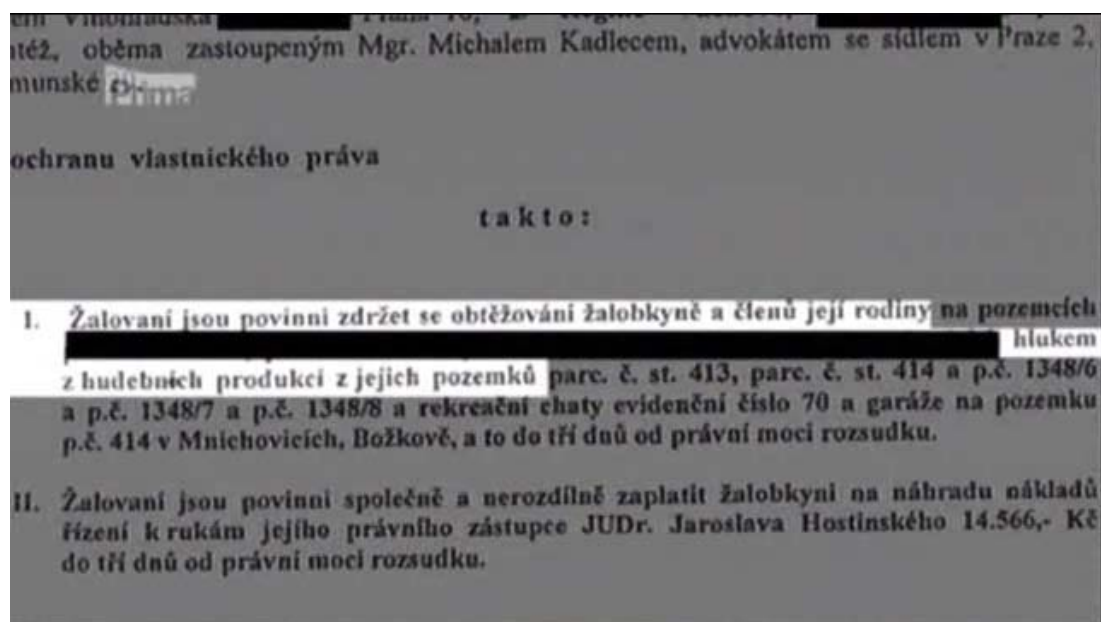
Redaktorka: „*Víte co, já Vám jdu dát prostor prostě pro Vaše vyjádření, pane doktore.*“
J. Nykodým /vstupuje redaktorce do řeči/: „*Podívejte se, nedávejte nám prostor, buďte tak hodná.*“

Z dalšího komentáře redaktorky pak vyplývá, že Nykodýmovi vyjádření nakonec poskytli, redaktorka jej ale pouze reprodukuje:

„*Z dlouhého rozhovoru vyplynulo, že je prý Váchovi svou hudbou opravdu ničili. Bylo to takovém „bum bum“, žádná pořádná hudba. A že oni měli právě to štěstí, že je pan Nykodým doktor práv, a tudíž věděl, jak dosáhnout zákazu. A že je škoda, že všichni tu šanci nemají. Na otázku, zda udělají výjimku se svatbou Soni a Vaška, odpověděli, že v žádném případě. Se svatební hudbou na sousedovic pozemku striktně nesouhlasí.*“

Během moderátorčina komentáře se na obrazovce opětovně objevuje výrok rozsudku, se zvýrazněním textu „Žalovaní jsou povinni zdržet se obtěžování žalobkyně a členů její rodiny ... hlukem z hudebních produkcí z jejich pozemků.“

(obr. 4):

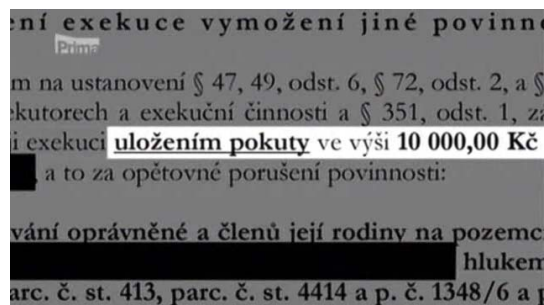
Navazuje další rozhovor se Soňou a Vaškem, ve kterém dvojice uvádí, že musí jít „za plot“.
„Za plotem“ se pak odehraje přípitek dvojice s Váchovými, doprovázený popěvkem „živijó živijó živijó“.

T. Vácha: „*Tak jsme si zazpívali. Jdeme zase do Půlnočního království.*“

Redaktorka se snoubenců vptává na svatbu, na to, zda se bude hrát svatební pochod. Vašek odpovídá, že hudbu pustí – během obřadu, i kvůli prvnímu svatebnímu tanci.

Redaktorka: „*A tak se taky stalo. Nechtěná svatba proběhla se vším všudy s hudbou, tancem i zpěvem. Ale jak už to tak v pohádkách bývá, zlo musí být potrestáno. A tak dostali novomanželé Štefloví ke svatbě dárek. Museli zaplatit 10 000 korun za porušení zákazu hudby. Bohužel. Holt, když si chcete v Mnichovicích u Váchů na zahradě zazpívat, musíte, jako v té pohádce, jít za hranici, kde se to smí.*“

Vedle záběrů svatby pasáž obsahuje i pohled na text exekučního příkazu (obr. 5):

Poslední záběr zachycuje opět T. Váchu s kytarou, jak za plotem zpívá část písně „Rozvíjej se poupátko“.

Vyhodnocení:

Z rozsudků přiložených k podání lze zjistit následující: Žalovaní (manželé Váchovi) jsou povinni zdržet se obtěžování žalobkyně (paní Nykodýmové) a její rodiny „hlukem z hudebních produkcí“ šířeným z jejich pozemků. Rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že docházelo k obtěžování žalobkyně nad míru přiměřenou poměrům. Soud tak bral v potaz subjektivní vnímání hluku rodinou Nykodýmových, a zároveň běžnou úroveň hluku v místě, kde se pozemky nacházejí (klidná, venkovská oblast).

Reportáž byla pojata jako kritika uvedeného soudního rozhodnutí. Tento přístup není nijak v rozporu s koncepcí pořadu. Pořad Očima Josefa Klímy je pořadem publicistickým, ze strany provozovatele charakterizovaným jako „*publicistická show oblíbeného reportéra a ostríleného novináře Josefa Klímy, jejímž základem je sonda do duše našeho národa. Známy český investigativní novinář, spisovatel, televizní reportér a moderátor se v ní bude opět věnovat nejruznějším kauzám současného života, velkým i malým bez rozdílu. Nebojí se odhalovat nešvary ani poukazovat na absurditu některých zákonů, vyhlášek či nařízení.*“¹

Diváci na základě reportáže mohli zjistit, že předmětem zákazu bylo obtěžování hlukem z hudebních produkcí. Jako součást vizuální složky byl zařazen dokonce i samotný výrok rozsudku (obr. 1), a to dostatečně zřetelně, později pak včetně redakčního zvýraznění jádra

¹ <http://www.iprima.cz/porady/ocima-josefa-klimy/o-poradu>

sdělení (obr. 4). Na druhou stranu, k dosažení kýženého vyznění reportáže, tedy že zákaz je de facto absurdní, užívala redakce prostředků, které je možné označit za manipulativní.

Reportáž byla postavena na alegorii „Půlnočního království“ (z pohádky Pyšná princezna). V redakčních komentářích se opakovaně objevovaly odkazy na zákaz zpěvu („*A přesto existují lidé, kteří si nemohou zazpívat ani doma,*“, ... *stejně tak jako v „Pyšné princezně“, platí zákaz zpěvu, respektive jakékoli hudby, a to na všech pozemcích manželů Váchových... „Holt, když si chcete v Mnichovicích u Váchů na zahradě zazpívat, musíte, jako v té pohádce, jít za hranici, kde se to smí.“*).

Diváci mohou z příspěvku snadno nabýt dojmu, že se na pozemcích rodiny Váchových nelze věnovat ani naprosto běžným činnostem (zpěv, hra na klavír, sledování televize), aniž by se obyvatelé nevystavovali případnému postihu. Tato interpretace je divákům v průběhu celé reportáže podsouvána pomocí verbální i vizuální složky (např. záběry ilustrující, jak lidé ke sledování televize v obývacím pokoji používají sluchátka, a nemohou se na ni ani dívat společně).

Ze znění reportáže pak není možné zrekonstruovat, jak byl zákaz odůvodněn, resp. redaktorka uvádí, že „*ačkoliv všechna měření hluku reproduktorů i rádia pana Váchy byla v pořádku, soud bral jako míru hluku subjektivní pocity rodiny Nykodýmů.*“ Již v odůvodnění rozsudku okresního soudu je přitom uvedeno, že soud přihlíží k míře hluku obvyklé v dané lokalitě, resp. že obtěžování (subjektivní hledisko) se odehrávalo nad míru přiměřenou poměrům (objektivní hledisko).

Pasáž z odůvodnění rozsudku, kde se hovoří o obci jako o „klidné lokalitě“ (obr. 2), se na obrazovce objevila, ovšem po sotva postižitelnou dobu, s rozmlženým písmem a bez kontextu. Účelem záběru bylo informovat diváky o zdravotních obtížích dcery manželů Nykodýmových (o odstavec níže). Teprve v té chvíli byl obraz zaostřen a zvýrazněn, přičemž klíčová část pasáže o povaze lokality již byla mimo záběr (obr. 3).

Stěžovatelé dále formulují následující výhrady:

- Reportáž byla pojata, jakoby žalobcem byl J. Nykodým, nikoli jeho žena P. Nykodýmová, přestože ve sporu J. Nykodým figuroval pouze jako svědek.
- Reportáž divákům podsouvala, že Ústavní soud nerozhoduje nestranně, resp. rozhoduje ve prospěch svých členů a jejich rodin.
- Zařazení záběru pasáže rozsudku, která se týká zdravotního stavu dcery Nykodýmových, je zásahem do osobnostních práv.
- V reportáži zaznělo nepravdivé tvrzení, že Váchovi museli Nykodýmovým zaplatit, přestože se jednalo o pokutu, která je příjmem státu.

K těm můžeme uvést následující:

Reportáž o kauze informovala jako o sporu majitelů pozemků, resp. obyvatel – rodin, v případě Nykodýmových pak redaktorka užívá např. výraz „*rodina doktora Nykodýma*“. Z hlediska informování o účastnících soudního sporu se samozřejmě jedná o faktickou nesprávnost, resp. zkreslení, které ale samo o sobě nelze pokládat za porušení zásad objektivního informování. Můžeme se domnívat, že toto centrování na osobu J. Nykodýma je kombinací určité patriarchální reminiscence s tím, že reportáž pokládala za atraktivní informaci o funkci J. Nykodýma jako člena Ústavního soudu. Samotná poznámka o vlivu jeho pozice na případné rozhodnutí Ústavního soudu v probírané věci je nekorektní spekulací, provozovatel by však mohl namítat, že pouze tlumočil přesvědčení Váchových.

Zviditelnění té části rozsudku, která se věnuje zdravotnímu stavu dcery Nykodýmových, je jistě eticky sporné. Případný zásah do osobnostních práv ale není v kompetenci Rady posuzovat. Výrok: „A za porušení soudního rozhodnutí by měli Nykodýmům zaplatit“, je samozřejmě z věcného hlediska pomýlený. Jak ale poznamenávají sami stěžovatelé, jde nejspíše o neznalost.

Není pochyb o tom, že reportáž k popisované kauze přistupovala s jasným cílem přesvědčit diváky o nelegitimitě uděleného zákazu. Určitý „aktivistický“ přístup je u publicistiky (zvláště té investigativní) možný, poměrně běžný, a mnohdy užitečný. Pořad má navíc i určité bulvární rysy (ostatně provozovatel jej sám označuje za „publicistickou show“). Hodnocená reportáž se však diváky o své pravdě pokoušela přesvědčit pomocí zkreslení celé problematiky. Na základě pouhého zhlédnutí reportáže bylo velice obtížné, ne-li nemožné, vytvořit si na věc vlastní nezávislý názor.

Zároveň je však třeba vzít v úvahu, že reportáž pojednávala o konkrétním soukromém sporu a ze záležitosti nevyvozovala žádné obecnější soudy. Společenská nebezpečnost potenciálního správního deliktu by tak v tomto případě byla nízká. Reportáž mohla případně poškodit především členy rodiny Nykodýmových. Tento aspekt věci však Rada zohlednit nemůže, protože jejím úkolem je bránit veřejný zájem (zájem diváků). Otázku možného narušení osobnostních práv je nutné řešit prostředky soukromého práva.

Necháváme tedy Radě na zvážení, zda pokládá za účelné se věcí dále zabývat. Jelikož je zjevné, že provozovatel měl potřebné informace k dispozici (z reportáže je patrné, že disponoval přinejmenším rozsudkem soudu prvního stupně), a ke zkreslení se tedy patrně uchýlil zcela záměrně, dáváme ke zvážení návrh na zahájení správního řízení pro možné porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb.

Poznámka k výsledku projednání: Rada v dané věci nepřistoupila k žádným krokům.

Minianalýzy ze Souhrnu diváckých podání/ 18. zasedání 2015

1) Česká televize, FTV Prima, spol. s r.o., CET 21 spol.s r.o./nespecifikovaný program ČT, Prima, Nova – stěžovatel (č. j. 7780) adresuje Radě jednak 5 otázek (zkráceno):

1. Kdy Rada zasáhne proti neskutečné cenzuře a autocenzuře v televizním zpravodajství?
2. V jakém demokratickém státě to žijeme, když je veškeré televizní zpravodajství pro imigraci?
3. Kdy Rada zasáhne proti tomuto vymývání mozků (zpravodajství prezentuje rozšířenou pomoc migrantům, avšak ve skutečnosti 90% občanů zde migranty nechce)?
4. Kde je svobodný přístup k informacím, když většinu zpravodajství představují stupidní reportáže věnující se jednotlivým migrantům, ale nikoliv celým faktům a souvislostem?
5. Kdy bude zpravodajství odpovídat vážnosti celé uprchlické krize se všemi souvislostmi a negativy?

Jednak se táže, jak má postupovat, když mu ani jeden z uvedených provozovatelů do 30 dnů na dotazy nezodpověděl.

Vyjádření AO

Lze konstatovat, že vodítko pro odpověď na většinu vznesených otázek poskytne připravovaný monitoring vysílání programů uvedených provozovatelů, jehož cílem je primárně zjistit, zda v průběhu informování o migrantské krizi nedošlo ze strany médií k porušení zákona o vysílání, a to jak na úrovni jednotlivých mediálních obsahů (příspěvek, reportáž, diskusní pořad apod.), tak na úrovni širšího úseku vysílání jako informačního celku. Monitoring by dále měl odhalit, jakým způsobem česká média s tématem pracují a zda v určitých ohledech neselhávají. Měl by zjistit, zda média k tématu přistupují koncepčně se snahou poskytovat komplexní informační a analytický servis, či zda je jejich přístup při informování spíše nahodilý, neuvědomělý, reflektující jen momentální závažnost (či mediální atraktivitu) aktuálních událostí.

Monitoring by měl konkrétně zodpovědět následující otázky:

- a) Jaký prostor v rámci zpravodajství a publicistiky sledovaná média v daném období věnovala otázkám migrační krize? (zastoupení tématu ve zpravodajství a publicistice v poměru k dalším pojednávaným tématům)
- b) Nakolik proaktivní byl přístup média pro získávání materiálu a pro zajištění pestrosti a relevance zdrojů? Měla média své reportéry v terénu? (Míněno zejména v Řecku, v Maďarsku, v Německu a také v záchytných pobytových místech pro migranty v rámci ČR?) Poskytovala média vyjádření široké škály relevantních názorů expertů na různé problematiky, které s migrantskou krizí souvisejí? (politologové; experti na problematiku zemí, odkud migranti přicházejí; sociologové; demografové; experti na náboženskou problematiku; historikové) Poskytovala média názory politiků z celého politického spektra v ČR? Poskytovala média vyjádření evropských (i mimoevropských) politiků? Poskytovala média vyjádření lidskoprávních organizací a organizací zabývajících se na různé úrovni migrací? Poskytovala média vyjádření církví? Poskytovala média vyjádření veřejnosti? Poskytovala média vyjádření samotných migrantů? Byla práce se zdroji transparentní? Byly informace adekvátně ověřovány?
- c) Nejsou některá témata, která přímo či nepřímo s migrací souvisejí, přehlížena nebo marginalizována? Nejsou naopak určitá relevantní fakta či postoje médií upřednostňovány? Dostávají diváci a posluchači dostatek informací nejen o aktuálních

událostech, ale rovněž o jejich příčinách a souvislostech? Jsou problémy spojené s migrantskou krizí nahlíženy rovněž z hlediska budoucího vývoje a jeho důsledků politických, ekonomických, demografických, sociálních ale třeba i zdravotních? Jsou analýzám podrobována zjištění o společenských náladách, ať již protiimigrantských či proimigrantských? Zkoumají média příčiny v ČR převažujících odmítavých postojů vůči imigrantům? Zkoumají média příčiny a souvislosti odlišných postojů v rámci evropských zemí (západní Evropa x postkomunistická Evropa; problémy multikulturních společností x konzervatismus etnický a národnostně homogenních společností; soucit s trpícími a ochota pomáhat x odůvodněné obavy z masového a nezvládnutelného přílivu migrantů).

- d) Jaké specifické prostředky média při informování užívají? Jak pracují se symboly? Věnují pozornost i konkrétním lidským příběhům migrantů (jako kontrast k masovému charakteru migrace)? Nemají tendenci přenášet informování od věcné roviny do emocionální (zobrazování mrtvého syrského chlapečka jako symbolu utrpení migrantů, přestože je zpravidla zobrazení mrtvého dítěte v seriózním zpravodajství tabu)?

AO doporučuje stěžovateli odpovědět, že na jeho dotazy by měly poskytnout odpověď výstupy z připravovaného rozsáhlého monitoringu.

Poznámka k výsledku projednání: Rada v dané věci nepřistoupila k žádným krokům.

2) FTV Prima, spol. s r.o/Prima – stěžovatelka (7927/2015) poukazuje na skutečnost, že moderátor Karel Voříšek porušil zásadu objektivity a vyváženosti v pořadu Zprávy FTV Prima, odvysílaném dne 16. září 2015 od 18:55 hodin, když v souvislosti s tzv. uprchlickou krizí zcela explicitně vyjádřil svůj názor: „Nevím jak vám, ale nedívá se mi zrovna dobře na to, co se právě teď v Evropě děje“.

Vyjádření AO

Jedná se o moderátorský předěl v bloku nazvaném *Uprchlíci – vývoj situace*. Daný výrok zazněl v moderátorském vstupu mezi reportáží týkající se nových cest, které utečenci při cestě do západní Evropy hledají po uzavření maďarsko-srbské hranice, obnovování kontrol uvnitř Schengenského prostoru a vyhlášení Berlína, že po krátké přestávce může znovu přijímat uprchlíky (té ještě předcházely záběry zobrazující prolomení plotu na maďarsko-srbské hranici, které vedlo k následnému použití slzného plynu a vodních děl) a reportáží, v níž reportér informoval o dalších cílech uprchlíků po příjezdu do Mnichova.

Výrok moderátora Karla Voříška má nepochybně povahu „názoru“, ovšem názoru, který pouze do značné míry vyjadřuje něco zřejmého, co z předchozího zpravodajského materiálu pro diváka přirozeně vyplývá (nezávisle na tom, zda je zastáncem či odpůrcem přijímání uprchlíků). Společenská nebezpečnost, konkrétně neposkytnutí vyvážených informací nezbytných pro svobodné vytvoření názoru, je prakticky nulová. Jako problematičtější se však může jevit pokračování moderátorského výstupu: „ale konečně se alespoň něco děje: zvýšené policejní kontroly na rakousko-německých hranicích, kontroly na železnici, to vše výrazně omezilo přísun uprchlíků, kteří v tisících mířili do Bavorska, do Mnichova“. Tento výrok do jisté míry divákům „podsouvá“, že příliv uprchlíků je třeba omezovat a kontroly jsou žádoucím řešením. Spíše než o snahu manipulovat divákem se však pravděpodobně jedná o nepovedený „oslí můstek“, který má uvést reportáž týkající se situace v Německu. Zároveň je nutné vzít v úvahu, že odráží diskurs českého pojetí tématu „uprchlické krize“ (potřeba zamezit přílivu uprchlíků), na němž existuje do značné míry politický i společenský konsenzus (správnímú orgánu přitom nepřísluší hodnotit tento konsenzuální postoj). Lze tedy předpokládat, že nebyl do vysílání zařazen s cílem ovlivnit postoje diváků a ačkoliv není zcela v souladu se zásadami objektivity a vyváženosti ve zpravodajských pořadech, nenavrhuje AO žádné další kroky.

Poznámka k výsledku projednání: Rada v dané věci nepřistoupila k žádným krokům.

Minianalýzy ze Souhrnu diváckých podání/ 22. zasedání 2015

FTV Prima, spol. s r.o.-Prima-Krimi zprávy-20.11.-19:30 hodin;

Pisatel poukazuje na reportáž o strážníkovi Koblížkovi, který v sebeobraně střílel na syny kameramana televize Prima. Pisatel se domnívá, že příslušnost otce postižených k televizi Prima vede pracovníky této televize k osobnímu a neobjektivnímu líčení události.

Vyjádření OATV:

Popis pořadu:

Moderátor informuje, že bývalého strážníka Pavla Koblížka Krajský soud v Hradci Králové zprostil obžaloby. Koblížek loni v prosinci ve Vysokém Mýtě zastřelil mladíka a druhého těžce zranil. O jednání u soudu, které bylo velmi emotivní, referuje další redaktor. Sděluje, že Pavel Koblížek si dnes ke Krajskému soudu v Hradci Králové přišel vyslechnout rozsudek s výrazem pokerového hráče. Na verdikt kromě něj netrpělivě čekali i příbuzní mrtvého mladíka. Už při čtení rozsudku, ještě než soudce vyřkl verdikt, ale obhájce Pavlu Koblížkovi gratuluje. Sestra zastřeleného mladíka, která si rozsudek přišla vyslechnout, přímo v jednacím síni kolabuje. Jednání se proto na 15 minut přerušuje. Naděje rodiny na potrestání muže, který

jí loni před Vánoci připravil o milovaného bratra a syna, se rázem rozplynuly. Bratr a otec zastřeleného sdělují své pocity, kritizují rozsudek. Redaktor pokračuje informací, že když se Pavel Koblížek dozvěděl, že ho soud zprostil obžaloby, tváří se, jako by se ho celá věc netýkala.

Koblížek říká na kameru: „Já jsem přesvědčen, že soud rozhodl spravedlivě. Děkuji.“ Redaktor říká, že na další otázky například ohledně svědomí nereagoval a odešel. Obhájce Pavla Koblížka uvádí, že šlo o nutnou obranu, že útočníky byli bratři Svobodové, útok byl veden natolik razantním způsobem, že opravňoval k použití zbraně. Redaktor shrnuje, že při odůvodnění rozsudku soudce řekl, že celý útok na Koblížka byla pomsta bratrů Svobodových za to, že někdo vystříkal slzotvorný plyn u vstupu do klubu, kde byli jako ostraha, a že verdikt Krajského soudu v Hradci Králové není pravomocný. Pokud se ale státní zástupce neodvolá, bude dnešní rozsudek znamenat tečku za případem, který velmi citelně zasáhl do života dvou rodin a táhl se dlouhých 11 měsíců.

V navazující reportáži dojde ke shrnutí celého případu: Dne 21. prosince minulého roku probíhala na Vysokomýtské diskotéce velká akce s DJ z celé republiky. Vstupné bylo 150 korun. To mělo přijít vysoké strážníku Pavlu Koblížkovi, který společně s bratrem a kamarádem slavil narozeniny. Domáhal se prý proto vstupu na průkaz pracovníka městské policie. Dovnitř ho nepustili, tak měl jeho bratr vzít pepřový sprej a použít ho. Tady to celé začalo. Bratři Svobodovi za Koblížkem vyběhli a chtěli ho údajně zadržet, než přijede policie. On ale tasil revolver a několikrát zmáčkl spoušť. Jeden z bratrů zemřel na místě. Další přežil jen díky rychlému zákroku lékařů a bude mít doživotní následky. Pavla Koblížka policisté zadrželi na místě a obvinili ho z pokusu o dvojnásobnou vraždu a putoval do vazby. První zvrat v na pohled jasném případě nastal v dubnu. Tehdy soud pustil Pavla Koblížka z vazební věznice a další vyšetřování probíhalo na svobodě. V historii české justice posledních let je to absolutně přelomové rozhodnutí, kdy někdo, kdo je obviněn z dvojnásobné vraždy, respektive pokusu dvojnásobné vraždy, by byl propuštěn z vazby. Státní zástupce celý čin překvalifikoval na pokus o zabití, za který na místo až výjimečného trestu hrozilo bývalému strážníkovi maximálně 12 let ve vězení. Pavel Koblížek a jeho advokát ale ani s touto obžalobou nesouhlasili. Nakonec státní zástupce přišel s velmi neobvyklým závěrečným návrhem. Buď zprostit obžaloby, nebo mu udělit trest od pěti do osmi let. Soud nakonec zvolil první možnost. A Pavla Koblížka zprostil obžaloby.

Zpracování reportáže se neliší od stovek podobných, které jsou v rámci tohoto pořadu každý rok odvíšlány. Nějaká zjevná podjatost není zřejmá. Zpracování je bulvární. Součástí takového zpracování je i vyjadřování rozhořčení nad násilím, případně i pohoršení nad nízkým trestem pro pachatele. To není výjimečné. Prokázat, že k tomuto emotivně zabarvenému přístupu právě v tomto případě autoři reportáže přistoupili s ohledem na údajnou blízkost příbuzného oběti s provozovatelem, kde má být zaměstnán, nelze prokázat. Naopak **není možné hodnotit tuto reportáž jiným pohledem** než jiné obdobné reportáže, které jsou zpracovány stejným způsobem.

Poznámka k výsledku projednání: Rada v dané věci nepřistoupila k žádným krokům.

Minianalýzy ze Souhrnu diváckých podání/1. zasedání 2016

- 1) FTV Prima, spol. s r.o.-Prima-Odpolední zprávy- 9.12.-17:30 hodin-neoddělená reklama;

Podle údajů stěžovatele Martin Dejdar nabádal diváky: "Kupte si můj parfém DayDee!", moderátorka se ho ještě jednou „pro jistotu zeptala na název parfému“.

Vyjádření OATV:

Na závěr pořadu Odpolední zprávy (cca 17:40) je zařazena rubrika s názvem Miniduel, hostem je herec Martin Dejdar. Rozhovor začíná „veselými historkami z natáčení“ seriálu Přistav, Dejdar vypráví o dabingu seriálu Simpsonovi, řeší se oslava jeho narozenin apod. Potom moderátorka přechází „k věci“: „Daří se vám všude, dokonce máte i svůj parfém“. Přirovnává Dejgara k fotbalistovi Beckhamovi, který má také svou značku parfému. Dejdar reaguje laškovně a rozverně a mj. vykřikuje: „Kupte si DayDee a budete vypadat jako já!“ Moderátorka se **ještě ujišťuje, jak že se parfém jmenuje**, Dejdar důrazně opakuje „DayDee!“. Poté asi minutu společně řeší původ tohoto názvu, Dejdar vysvětluje, že jde o kombinaci jeho přezdívky z dětství a zároveň o anglický výraz pro Den D, „kdyby náhodou prorazili za hranice“. Název a jeho části se tedy několikrát zopakují. Dále vypráví o vzniku parfému, že se podařilo vytvořit vůni, která se mu líbí, a která „se tady nedá koupit nikde“. Uzavírá výroky, že „je to fakt povedený“, a dále „mám z toho radost, protože jsme jednička na trhu českým“. „No tak velká gratulace, Martine!“, uzavírá moderátorka.

Parfém má svoji webovou stránku (viz obr.), kde je představen podobnými slovy, resp. je zde vylíčen zrod názvu. „Název samotné vůně vychází z anglického překladu Day Dee, nebo-li den D. Navíc Dejdy je Martinova přezdívka z mládí.“

Mimochodem na portálu iplay je k vidění video s názvem „Jak voní Dejdy? Martin Dejdar má svůj parfém!“, kde je tento produkt také představen. Spojení provozovatele s tímto výrobkem přes osobu herce, momentálně účinkujícího v seriálu tohoto provozovatele, je zjevné.

Jde o celkem neskrývanou **propagaci parfému**. Z výše uvedeného je zřejmé, že došlo nejen k vychválení produktu, ale dokonce k přímé výzvě ke koupi.

Došlo k prezentaci zboží se zjevným záměrem upozornit na toto zboží a jeho přednosti diváky, přičemž diváci mohli být uvedeni v omyl o povaze této prezentace, neboť k ní došlo v rámci zpravodajského pořadu. Navíc se propagace produktu zúčastnila přímo i moderátorka tohoto zpravodajského pořadu. V daném případě se domníváme, že byl porušen zákaz skrytého obchodního sdělení.

Poznámka k výsledku projednání: Rada v dané věci přistoupila k vydání upozornění na porušení zákona:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) v rámci své působnosti dané § 5 písm. f) a v souladu s § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, v platném znění (dále jen zákon č. 231/2001Sb.), upozorňuje provozovatele FTV Prima, spol., s r. o. IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, Praha 8 - Libeň, PSČ: 180 00, na porušení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., kterého se dopustil odvysíláním obchodního sdělení DayDee, uvedeného jako „miniduel v pořadu Odpolední zprávy“, dne 9. prosince 2015 od 17:30 hodin na programu Prima, které obsahovalo tyto reklamní prvky: kvalitativní hodnocení („je to fakt povedený“), přímá nabídka ke koupi („kupte si DayDee a budete vypadat jako já“), které byly propojeny s několikerým opakováním názvu parfému. Rozhovor s hercem je zaměřen z velké části na představení tohoto produktu, je zdůrazněno, že jde o jedinečnou vůni, která se samotnému Dejdarovi velmi líbí, stejně jako jeho blízkým. Výrobek je opakovaně zmíněn v pozitivních konotacích. Rozhovor má tedy jednoznačné znaky a výrazný komunikační potenciál obchodního sdělení, přičemž je účelově deklarován jako součást zpravodajského pořadu. Jde o slovní a obrazovou prezentaci zboží, přičemž tato prezentace, záměrně sledující reklamní cíl, může veřejnost uvést v omyl o povaze této prezentace. Rada provozovateli televizního vysílání stanovuje lhůtu k nápravě 7 dní ode dne doručení tohoto upozornění.

- 2) FTV Prima, spol. s r.o.-Prima-Zprávy FTV Prima-reportáž o firmě Diamond travel-9.6.-18:55 hodin+reportáž na stejné téma v pořadu Očima Josefa Klímy týž den ve 21:35 hodin;**

Pisatelka uvádí, že byla ve zprávách odvysílána nepravdivá informace a v pořadu Očima Josefa Klímy pak tendenčně sestříhaná reportáž na téma, že společnost Diamond travel s.r.o. dluží klientům peníze. Ve skutečnosti údajně klienti „neoprávněně vydírali“ tuto společnost a „jako prostředek k vydírání ji očerňovali“. V reportáži měly být použity záběry, o nichž pisatelka uvádí, že jsou „z policejní šikany z roku 2012, kdy jsem byla natáčena přes výslovný zákaz“.

Vyjádření OATV:

Reportáž ve zprávách je de facto jen upoutávkou na reportáž v pořadu Očima Josefa Klímy. Autoři reportáže nijak **nehodnotí finanční spory mezi majitelkou cestovní kanceláře a jednotlivými klienty**, kteří žádají vrácení peněz za stornované zájezdy. Také je v reportáži jasně řečeno, že tyto věci hodnotit nechce ani nemůže, a rovněž je zdůrazněno, že v minulosti byla cestovní kancelář úspěšná a řada klientů byla se službami plně spokojená. **Jádrem problému, který reportáž představila, a to zcela věcně a s velkým prostorem pro vyjádření samotné majitelky, je současná neutěšená finanční situace firmy, která zřejmě majitelce způsobila psychický otrěs, který nezvládá a projevuje se jejím mimořádně nestandardním jednáním.** Jsou zdokumentovány (skrytou kamerou) případy, kdy majitelka nadává klientům, používajíc výrazy jako „čůrák“, „zmrď“, „svině“ apod., vyhrožuje nejružnějším způsobem, sama se fackuje a volá potom na policii s tím, že jí klient chtěl zavraždit atd., aby pak vše na kameru s pláčem popřela. Předmětem reportáže je výhradně toto nestandardní jednání majitelky cestovky, která mj. se snaží klientům, kteří jsou s ní ve sporu o vrácení peněz, škodit i např. v jejich zaměstnání nebo osobním životě, zpravidla různými fabulovanými udáními na policii. Poté, co hovořila poměrně přátelsky s reportérkou, obvinila vzápětí autory reportáže rovněž na policii z údajného vydírání. **K porušení zákona o vysílání nedošlo.**

Stěžovatelka rovněž uvádí, že v reportáži byly „použity záběry z policejní šikany z roku 2012, kdy jsem byla natáčena přes výslovný zákaz“. Tím je zřejmě míněn okamžik, kdy byl použit starší záběr, jde o situaci, kdy tato žena inzultovala německého turistu, protože si natáčel její automobil netradiční, zlaté barvy. Tento záběr byl použit zjevně pro dokreslení obrazu nevyrovnané osobnosti protagonistky.

Pokud se stěžovatelka cítí reportáží poškozena, musela by záležitost řešit soudní cestou.

Poznámka k výsledku projednání: Rada v dané věci nepřistoupila k žádným krokům.

Minianalýzy ze Souhrnu diváckých podání/2. zasedání 2016

FTV Prima spol. s r. o./Prima – stěžovatel (č. 15/2016) poukazuje na skutečnost, že moderátorka pořadu *Partie*, odvysílaného dne 3. ledna 2016 od 11:00 hodin, opakovaně úmyslně oslovila Václava Klause jako prezidenta. Jedná se dle něj o nehoráznost a jasný úmysl o diskreditaci stávajícího prezidenta.

Vyjádření AO

V euroatlantickém kulturním prostoru existuje úzus, že oslovení bývalých prezidentů by mělo zůstat stejné, jako v dobách, kdy mandát vykonával. Jedná se o velmi zdvořilé, leč bezpříznakové oslovení. Nesouvisí tedy s politickým přesvědčením, jinými slovy nevyjadřuje úmysl vyzdvihnout minulého prezidenta a dehonestovat současného.

Poznámka k výsledku projednání: Rada v dané věci nepřistoupila k žádným krokům.

Minianalýzy ze Souhrnu diváckých podání/5. zasedání 2016

1. **FTV Prima, spol. s.r.o. / Prima** – několik podání poukázalo formou stížnosti nebo žádosti o prošetření na reportáž v pořadu *Zprávy FTV Prima* o nespokojenosti rodiny iráckých křesťanů, která je na útěku z válečného Iráku, s nabízeným bydlením v Jihlavě. Stížnosti kritizovaly manipulativní překlad vyjádření člena rodiny v reportáži. Společným rysem všech podání k této věci je, že se odvolávají na internetový či mediální ohlas kauzy a neobsahují primární individuální postřehy pisatelů k obsahu reportáže. Vysíláno 11. února 2016 od 18:55 hodin. (Monitoring proběhl 15. února 2016.)

(Seznam podání k této věci: UID: 4914369, č. j. RRTV/1346/2016-P; UID: 4914407, č. j. RRTV/1348/2016-P; UID: 4914452, č. j. RRTV/1351/2016-P; UID: 4914482, č. j. RRTV/1353/2016-P; UID: 4914496, č. j. RRTV/1354/2016-P; UID: 4918874, č. j. RRTV/1448/2016-P)

Vyjádření:

*Podání se vztahují k reportáži **Irácké rodině se nelíbí byty**, která líčila situaci irácké rodiny po přesídlení do ČR. Přepis plného znění je zařazen v sekci příloh za příslušná podání.*

Obsah reportáže v kostce signalizovalo slovní uvedení moderátorskou dvojicí: Velká rodina iráckých křesťanů, kterou přesídlil Nadační fond Nová generace 21 z libanonského Bejrútu na Vysočinu, bydlí provizorně v penzionu u Jihlavy a měla by se přestěhovat do města, avšak je rozčarovaná z nabízeného bydlení. Pokud jim nebude nabídnuto důstojnější bydlení, hodlají se

vrátit zpět do vlasti. Toto uvedení se jeví jako věcné. Obsahuje nicméně rozporný detail – na jedné straně se uvádí, že rodina přišla z Bejrútu v Libanonu, a na druhé straně se uvádí, že pokud by bydlení nebylo důstojné, rodina by se vrátila do vlasti, kterou je ovšem válečný Irák. Takové signalizované odhodlání rodiny může v divácích nepřímo evokovat neurčitou představu o kvalitě nabízeného bydlení, schopné přimět rodinu k návratu do válečného prostředí.

Vlastní reportáž nejprve záběry a překládaným vyjádřením hlavy rodiny představila společenský status rodiny jako rodiny zámožnější. V kontextu převažujícího mediálního obrazu uprchlické vlny z Blízkého Východu jako lidí v zoufalé situaci to mohl divák vnímat jako překvapivé, nicméně útěk z válečné zóny není výsadou jen některých společenských vrstev, tento moment byl prezentován věcně a neutrálně, a potvrdil to vlastními slovy i Georgis Batto, uprchlík z Iráku, bývalý ředitel školy, hlava rodiny Battových: „My jsme měli předtím život, o jakém se nikomu na světě ani nesnilo. Zanechal jsem tam práci s platem, který by stačil pro 5 rodin v České republice.“ Respondent hovořil na mikrofon svojí mateřštinou a jeho promluva byla přeložena hlasem redaktora mimo obraz ve formě přímé řeči, tedy ve stylu simultánního tlumočení, ovšem překlad byl pochopitelně doplněn dodatečně až při zpracování reportáže. Jde o běžně používaný postup. Přibližně od poloviny repliky byly v obraze zařazeny jiné záběry, ale ve zvukové složce replika respondenta pokračovala včetně hlasitějšího českého překladu.

Reportáž pokračovala promluvou reportéra na kameru v kruhu dětí rodiny Battových – uvedl, jaká je velikost a generační složení rodiny. Dále pokračoval mimo obraz informacemi, že přesídlení platili čeští křesťané, rodina v ČR začala s výukou češtiny a vyřizováním formalit, aby mohli začít normálně žít. Uvedl také, že jihlavská radnice nabídla rodině byty 2+1 v centru: „...ty se jim ale vůbec nelíbily. Vidět je mohli jen oni a lidé, kteří se o ně starají.“ K slovním informacím byly řazeny odpovídající záběry včetně záběrů několika domů v centru Jihlavy zvenčí, pouze záběry interiéru nabízených bytů nebyly ve shodě se slovy reportéra uvedeny. Na motiv výhrad rodiny k nabízeným bytům navázalo pak zařazení vyjádření Dany Fiedlerové, ředitelky Centra multikulturního vzdělávání Jihlava: „To jsou krásný byty. Jako já bych tam sama ráda bydlela.“ Toto vyjádření vneslo do reportáže definitivně napětí. Dosud chyběly jakékoliv věcné informace o stavu bytů, ke kterým měli mít Iráčané výhrady, takže divák k tomu nemohl zaujímat žádný racionální postoj, ale nyní bylo zařazeno vyjádření osoby jevící se jako informovaná, o jejíž neutralitě nebyl důvod pochybovat, že byty jsou dobré. Zároveň nešlo o redakční tvrzení, takže neutrální pozice redakce zůstala zachována. Chyběly ovšem autentické záběry dotyčných bytů, které by poskytly nezprostředkovanou objektivní informaci. Protože reálná kvalita nabízeného bydlení pro iráckou rodinu je centrálním bodem konfliktní situace naznačené v reportáži, je otázka, nakolik bylo akceptovatelné prezentovat reportáž bez přímé objektivní obrazové informace, která by umožnila divákovi lépe svobodně zhodnotit, o co v případě jde. Reportér se sice odvolal na nemožnost získat příslušné záběry, ale i tak jde o slabý bod reportáže.

Reportáž pokračovala zařazením přímého vyjádření hlavy rodiny Battových k aspektu bydlení: „**Chtěli bychom tady zůstat a později i pracovat, ale nejdůležitější je pro nás bydlení. Než abychom bydleli v přemalovaném kravině, tak to se raději vrátíme do Iráku.**“ Replika byla prezentována v reportáži stejným způsobem jako ta minulá – respondent mluvil v mateřštině na mikrofon, a mimo obraz hlas jiného redaktora, než byl reportér, pronášel český text ve formě přímé řeči. Tento způsob překladu působil jako simultánní tlumočení, ačkoliv ve skutečnosti šlo o dodatečně doplněný český text. Z technického hlediska jde o běžný redakční postup. I tentokrát přibližně od poloviny repliky v obraze vystřídaly záběr na hovořícího respondenta jiné obsahově korespondující záběry (jihlavské domy zvenčí), ale ve zvukové složce replika respondenta pokračovala včetně hlasitějšího českého překladu. Posouzení korektnosti této pasáže není možné bez porovnání obsahu původní repliky v originále s textem prezentovaným jako její překlad. Určitou pochybnost vyvolává např. použití formulace o možném návratu do Iráku, když rodina prokazatelně přicestovala z Libanonu, byť jde původně o Iráčany.

Dále bylo zařazeno zcela neutrální vyjádření mluvčího Magistrátu města Jihlavy Radka Tulise: „Pokud ten výběr nebude vyhovovat, není žádným problémem, aby organizátor integrace oslovil třeba soukromé majitele a pronajímatele bytů. Každopádně Jihlava nabízí to, co má.“

Zařazeno bylo ještě vyjádření mladšího dospělého člena rodiny Battových – Hader Batto, uprchlík z Iráku, člen rodiny: „Mám příbuzné ve Spojených státech, v Kanadě, v Německu nebo ve Švédsku. Všude o ně bylo lépe postaráno.“ Replika byla překládána do češtiny stejným způsobem jako předchozí cizojazyčné repliky – hlasem redaktora mimo obraz ve stylu simultánního tlumočení. Reportér pak celý příspěvek uzavřel sdělením: „Rodina opustí tento areál zhruba po 3 měsících.“ Předchozí repliku Hadera Batta mohl divák bezprostředně chápat jako vyjádření k celkové situaci Battových, ale po reportérově závěru vyvstala možnost, že Hader Batto mohl mínit jen provizorní situaci v ubytovně mimo Jihlavu před stěhováním rodiny do města. Redakce může v zájmu většího švihy reportáže vybírat z natočeného materiálu jen části, např. redukovat položené otázky, redundantní jazykový materiál apod., ale krácení musí být citlivé a použitá sdělení je nutné řídit přesně, aby nevznikaly falešné významové můstky nebo – jako v tomto případě – nejednoznačná sdělení. Jde nicméně o dílčí moment v reportáži, který sám o sobě nemá výraznější vliv na celkové sdělení reportáže.

Celkové hodnocení korektnosti reportáže závisí na tom, jestli byla korektní práce redakce s překládaným textem. Pokud bychom předpokládali, že překlad replik z arabštiny byl správný, bylo by možné mít k reportáži některé výhrady, ale nikoliv zásadní. Ani ne tak obsah stížností a veřejného ohlasu reportáže, jako následně zveřejněné další materiály samotné televize Prima k těžce kauze vedou k úvaze, že práce redakce s překládaným textem v reportáži z 11. února 2016 zcela korektní nebyla.

V obecné rovině je možné konstatovat, že pokud jsou do reportáže zařazeny cizojazyčné repliky a je k nim doplněn český překlad způsobem, jak to bylo učiněno v posuzované reportáži, tedy přes cizojazyčnou repliku je hlasitěji pronášen český text ve formě přímé řeči, **předpokládá divák, že jde o ekvivalent simultánního tlumočení**, jak je komunikační situace uzpůsobena, byť jde technicky o čtený překlad doplněný k natočenému materiálu při finalizaci pro vysílání. Mělo by jít o stejné repliky v originále a v překladu, a o správný překlad. Ponechme stranou otázku případného nekvalitního překladu a zaměříme se na závažnější potenciální problém nekorektního párování originální a přeložené repliky. Se zásadami objektivního informování by bylo neslučitelné samozřejmě to, kdyby k cizojazyčné replice byl doplněn text prezentovaný jako její překlad, který by respondent ve skutečnosti vůbec neřekl. Šlo by prostě o lež. Teoreticky může ovšem nastat i situace, že k cizojazyčné replice je přiřazen jako její překlad text, který je překladem jiné repliky respondenta. Míra pochybení je výrazně jiná než u lživého překladu, ale v rovině hodnocení obsahu televizního vysílání z hlediska zákona jde i v tomto případě o problém. Nesprávné přiřazování cizojazyčných a přeložených replik je neslučitelné se zásadami objektivního informování, i když bezprostředně to vnímá jen ten, kdo zná jazyk originálu i jazyk překladu. Divák je způsobem podání cizojazyčného textu a překladového textu uveden v mylné domněnku, že jde o paralelní texty, avšak ve skutečnosti je vztah mezi texty zmatečný. Divákovi je zabráněno v možnosti svobodně posoudit, jestli mu příslušné sdělení provozovatel vysílání předkládá oprávněně, nebo nikoliv. **Cizí jazyk repliky použité ve zpravodajství není možné považovat za nesrozumitelný text, ke kterému může provozovatel způsobem evokujícím simultánní tlumočení přiřazovat podle své potřeby jakýkoliv text.** Vytvoření či ponechání prostoru pro svobodný úsudek je nezbytnou součástí objektivního informování. Problém je aktuální zejména v případě, kdy repliky, ke kterým byl způsobem evokujícím simultánní tlumočení přiřazen překlad jiných replik, nejsou přeloženy ani na jiném místě v pořadu, a naopak (v témže pořadu se neobjeví originál odpovídající přeložené replice). Z hlediska vytvoření prostoru pro svobodný úsudek diváka není zcela podstatné, že chybějící repliku případně má provozovatel vysílání kdesi v natočeném materiálu, který nebyl použit ve vysílání. Ve zpravodajství, které může mít na diváky okamžitý dopad, je relevantní programový kontext úzký a není možné považovat za

plně postačující, když se náprava nekorektního informování děje dodatečně, i když je samozřejmě správné to dodatečně učinit a oprava částečně mírní stupeň problému. Chyba s dodatečnou nápravou je přitom spíše tolerovatelná, pokud k chybě došlo při informování v přímém přenosu, ale u předem připravené reportáže musí být standard redakční práce vysoký a je nutné se chyb pokud možno vyvarovat.

Bezprostřední posouzení věci jen na základě obsahu reportáže z 11. února 2016 komplikuje okolnost, že překládaný text byl v arabštině, jejíž znalost nepatří v ČR k běžné jazykové výbavě, a není proto možné prostě porovnat obsah sobě odpovídajících arabských a českých replik. Patrně živý kritický ohlas reportáže vedl ovšem provozovatele k tomu, že v následujících dnech se k tématu opakovaně vracel a ve vysílání se objevily různé části natočeného materiálu, ze kterých byly do reportáže „Irácké rodině se nelíbí byty“ z 11. února 2016 zařazeny vybrané části. Informativně uvádíme rešerši těchto reportáží (a jednoho diskusního příspěvku) na programu Prima do 18. února 2016:

12.2.2016	Zprávy FTV Prima 18:55 - zpráva 07	Rodina křesťanských uprchlíků v Česku	19:12:56- 19:13:55
13.2.2016	Zprávy FTV Prima 18:55 - zpráva 03 atd.	Reportáž o rodině křesťanských uprchlíků z Iráku (a další blok; překlad titulkem a tlumočením, prof. Jirák...)	18:59:17- 19:08:30
14.2.2016	Partie 11:00 - zpráva 01	Kauza křesťanských uprchlíků	11:00:07- 11:11:42
14.2.2016	Zprávy FTV Prima 18:55 - zpráva 08	Představy migrantů o Evropě jsou často přehnané	19:12:28- 19:15:51
15.2.2016	Zprávy FTV Prima 18:55 - zpráva 02	Rozruch okolo reportáže o výroku iráckého uprchlíka	18:57:43- 19:01:36
16.2.2016	Zprávy FTV Prima 18:55 - zpráva 03	Byt v Jihlavě připravený pro uprchlíky	19:01:40- 19:04:52
18.2.2016	Zprávy FTV Prima 18:55 - zpráva 03	Skupina senátorů kvůli výroku migranta podala stížnost na TV Prima	19:00:23- 19:03:50

Velmi důkladně se provozovatel ke kauze vrátil zejména v bloku ve Zprávách FTV Prima o dva dny později 13. února 2016. V bloku odvysílaném 13. února 2016 moderátorka uvedla rozhovor s Georgisem Battem takto: „Tvrzení, že televize Prima podsouvá iráckému uprchlíkovi slova, která nikdy nevyřkl, se nezakládají na pravdě. Rozhodli jsme se proto inkriminovanou část rozhovoru zveřejnit v původním znění, aby se mohli přesvědčit naši diváci, i případní znalci arabštiny.“ Ihned poté byla zařazena část rozhovoru s Georgisem Battem, tentokrát nikoliv jakoby simultánně tlumočená, ale vyjádření respondenta v arabštině bez překrytí hlasitěji namluveným českým textem tvořilo zvukovou složku, a promluva byla překládána titulkem takto: „**Pokud bych měl bydlet na nějaké ubytovně, a teď se nezlobte, která by měla vypadat jako nějaká stáj pro zvířata, a byla by jen vymalovaná, aby vypadala lépe, tak bych tam prostě nebyl. To bych se raději vrátil.**“ Porovnání s reportáží z 11. února 2016 vede k poznatku, že jde o jiný záběr ze stejného rozhovoru, než který byl zařazen do reportáže z 11. února 2016. Např. úhel záběru je poněkud jiný, pokud se bez znalosti arabštiny nepouštíme do porovnávání slyšitelné části arabské repliky zařazené 11. února 2016 a repliky zařazené 13. února 2016. Za původní znění je tedy vydávána jiná část rozhovoru. Český text má sice velice zhruba stejný celkový význam jako ten prezentovaný 11. února 2016, ale různost obou textů je taková, že není možné hovořit o variantách překladu stejného textu. Nikoliv zanedbatelným rozdílem je například to, že 13. února 2016 pan Batto hovoří o možném návratu bez explicitního vyjádření kam, zatímco 11. února 2016 mu bylo překladem vloženo do úst vyjádření, že uvažuje o návratu do Iráku. O několik desítek sekund později bylo do reportáže z 13. února 2016 zařazeno ještě konsektivní

přetlumočení téže pasáže, která byla předtím překládána titulkem. Tlumočník si před kamerou pouštěl záznam rozhovoru s Georgisem Battem, po úsecích ho zastavoval, a v těchto pauzách tlumočil přebranou část promluvy. Z monitoru před tlumočnickem bylo patrné, že přehrává část rozhovoru prezentovanou před několika okamžiky s titulkovým překladem, a nikoliv část rozhovoru prezentovanou v reportáži 11. února 2016. Ačkoliv to provozovatel slovy moderátorky označil za původní znění inkriminované části rozhovoru, ve skutečnosti 13. února 2016 prezentoval ve vysílání jinou část rozhovoru s Georgisem Battem, než kterou prezentoval v reportáži vysílané 11. února 2016. Fakticky tím sám přiznal, že k textu, který v reportáži 11. února 2016 prezentoval jako překlad slov Georgise Batta do češtiny, přiřadil jinou část rozhovoru s ním, než která byla současně ve zvukové složce překládána. Pokud porovnáme text prezentovaný v reportáži 11. února 2016 jako překlad vyjádření Georgise Batta s textem titulkového překladu údajné „inkriminované pasáže“ prezentovaným v reportáži 13. února 2016, a odhlédneme od formulačních detailů, vidíme texty úplně jiného stylu a razance – 11. února 2016 rezolutně formulovaný text a 13. února 2016 text formulovaný i přes rozrušení respondenta velmi zdvořile, ve kterém je jasně patrná hypotetická rovina sdělení – lapidárně řečeno, respondent říká, že by se ohradil, pokud by mu bylo špatné bydlení nabídnuto, a nevztahuje toto vyjádření ke konkrétním nabídnutým bytům v Jihlavě. Určitá arogance tónu komunikace rodiny Battových, signalizovaná razantní formulací výhrad proti nabízenému bydlení v českém překladu a dramaticky působícím poukazováním na odhodlání rodiny k návratu do válečné země v reakci na nabízené bydlení v reportáži z 11. února 2016, se jeví jako licence redakce, která nemá oporu v reálných vyjádřeních členů rodiny, v každém případě ne v těch, se kterými byl seznámen televizní divák. Pochybnost vyvolává také redakční tvrzení o tom, že se irácké rodině nelíbí nabízené bydlení, které bylo vyjádřeno v moderátorském uvedení, a potom ještě reportérem v reportáži. Ve vyjádření Georgise Batta zařazeném do vysílání, byla jen obecná obava z úrovně bydlení, které bude rodině nabídnuto. I když provozovatel možná má takové vyjádření v natočeném materiálu, divák si nemohl ve vysílání z přeložených replik G. Batta toto tvrzení ověřit.

Lze chápat, že provozovatel při opakovaných návratech ke stejnému tématu mlčel o svých chybách a jako to podstatné stále zdůrazňoval okolnost, že zástupce irácké rodiny skutečně vyjádřil obavy z úrovně nabízeného bydlení, a snažil se (provozovatel) prezentovat vlnu kritiky jen jako snahu kritizovat provozovatele vysílání za odvyšování pravdivé reportáže, jejíž téma bylo pro někoho nepříjemné či překvapivé. Taková mohla reportáž v plné míře být, pokud by byla zpracována bez vad. Na počátku kontroverze kolem reportáže byla však i okolnost, že provozovatel v dotyčné reportáži nekorektním způsobem k sobě přiřadil cizojazyčnou repliku a český text prezentovaný jako její simultánní přetlumočení, který této replice neodpovídal. Takováto věc může vyvolat nedorozumění v citlivé oblasti národnostních vztahů v situaci migrace spuštěné válkou, protože jinou informaci takovým zmatečným sdělením dostává divák, který danému cizímu jazyku nerozumí, a jinou informaci ten, kdo rozumí jazykům obou k sobě přiřazených replik – české i arabské. Kromě této nejvýraznější vady měla reportáž z 11. února 2016 i další drobnější chyby, ze kterých je třeba vyzvednout tu, že v redakčním převyprávění se opakovaně uvádělo, že irácká rodina pod dojmem z nabízeného bydlení zvažuje návrat do Iráku, tedy fakticky do válkou zasažené země, zatímco podle vlastních slov hlavy rodiny šlo prostě o zvažování návratu. Rodina přitom do ČR přicestovala z Libanonu, kam se už dříve uchýlila z válečného Iráku. Divákovi bylo prezentováno dramatické odhodlání vrátit se kvůli úrovni nabízeného bydlení do válečné země vedle vyjádření neutrální osoby o dobré úrovni nabízených bytů: tato kombinace sdělení stavěla v očích diváků iráckou rodinu do velmi nepříznivého světla – chybou provozovatele.

Vzhledem k tomu, že téma reportáže Irácké rodině se nelíbí byty souviselo se soužitím národností v ČR, je třeba se zamyslet nad tím, jestli zaznamenané chyby nemohly vést k porušení povinnosti provozovatele vysílání „zajistit, aby vysílané pořady nepodněcovaly k nenávisti z důvodu (...) národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině (...)“ ve

smyslu § 32 odst. 1 písm. c) zákona č. 231/2001 Sb. Zrekapitulujme si, k čemu došlo. Provozovatel natočil delší rozhovor s hlavou zámožnější rodiny, která se z válečného Iráku uchýlila do Libanonu, kde využila nabídku ČR k azylu a nyní v provizorním ubytování čeká na poskytnutí definitivního bydlení. Při rozhovoru respondent vyjádřil obavy z parametrů bydlení, které bude rodině poskytnuto s poznámkou, že pokud by bydlení bylo nevyhovující, rodina by se vrátila zpět, čemuž nelze rozumět jinak, než že by se vrátila zpátky do Libanonu, odkud přišla. Poznámka k parametrům bydlení byla přitom v hypotetické rovině, nemiřila ke konkrétnímu bydlení. (Ponechme stranou spekulaci, že respondent byl informován o nabízených bytech a měl na mysli právě ty, protože jeho vyjádření konkrétní byty neoznačovalo.) Provozovatel vybral pro odvysílanou reportáž část z delšího rozhovoru tím způsobem, že k replice respondenta pronášené v arabštině přidal způsobem evokujícím simultánní přetlumočení český text. Český text ale nebyl překladem právě té repliky, která tvořila podkladový záběr, což sám provozovatel doložil v další reportáži, kterou odvysílal o dva dny později. Divák znalý arabštiny i češtiny rozdílů přiřazených replik hned vidí, ale divák znalý jen češtiny dostává jen informaci v redakčním zprostředkování. Zmíněný český překlad se s odstupem jeví jako jakýsi výtah z delšího rozhovoru, jehož styl je ale údernější než styl projevu respondenta při rozhovoru, jak to bylo doloženo opět v reportáži odvysílané o dva dny později, a v českém textu se objevily významové prvky, které nemají oporu ve skutečném vyjádření respondenta, ale jakoby doplňují část významu k tomu, co prokazatelně řekl respondent: zejména vyjádření o zvažovaném návratu za určitých okolností (jak bylo zaznamenáno v reportáži z 13. února 2016) je doplněno tak, že v českém překladu se hovoří o zvažování návratu konkrétně do Iráku (a v moderátorském uvedení téže reportáže se ve stejném významu vzletně hovoří o zvažovaném návratu do „rodné vlasti“). Vzniká tak dramatická konstrukce, že respondent staví problém s nabízeným bydlením tak ostře, že by raději odvedl rodinu do války, než by nevyhovující nabízené bydlení přijal. Hned vedle takto jakoby simultánně přetlumočeného vyjádření je zařazeno vyjádření neutrální osoby, že byty nabízené irácké rodině jsou dobré. Reportáž tak opět dotváří obsah situace v tom, že znepokojení z úrovně bydlení v hypotetické rovině je postaveno vedle pozitivního vyjádření o úrovni konkrétních nabízených bytů. Reportážní záběry současně naznačují, že jde o bydlení v domech v centru Jihlavy, ačkoliv interiér bytů nebyl ukázán. Zjednodušeně je tedy možné shrnout, že z reálného vyjádření ve smyslu, že při případném nabídnutí konkrétně nespécifikovaného nevyhovujícího bydlení by se rodina raději vrátila do Libanonu, se v reportáži stalo vyjádření, že nabídnuté dobré byty v centru Jihlavy jsou pro rodinu do té míry nevyhovující, že než aby toto ubytování rodina přijala, raději se vrátí do válečného Iráku. Že tato konstrukce je schopna vzbudit emoce, dosvědčují obdržené stížnosti i živý mediální ohlas. K emocím přispívají např. i spory o obrazné vyjádření arabského respondenta k úrovni případně nabídnutého bydlení a jeho překlad. Ponechme emocionální přístup stranou a zhodnoťme situaci z racionálního pohledu. Reportáž neobsahovala žádné přímé xenofobní sdělení. Až interpretace některých prvků v jejím obsahu vede k jejich hodnocení jako schopných vyvolat xenofobní emoce. Zákon za porušení zmíněné povinnosti nepovažuje ovšem jakoukoliv schopnost vyvolat xenofobní emoce, ale specificky podněcování k nenávisti, tedy k extrémní a dlouhodobé antagonistické emoci. V tomto případě vzniká pochybnost jak o aspektu podněcování, tak o aspektu nenávisti. Podněcování by se muselo projevit nejspíše jako záměrný akt, nebo případně čin sice přímo nezamýšlený, ale mající výrazné následky, ale v tomto případě jde spíše o výraz nepovedené snahy zaujmout publikum, jehož aktivizační efekt nemůžeme přeceňovat. Je také třeba pochybovat o tom, že každá xenofobní emoce je nenávistí. Až od překročení určité míry xenofobních emocí je možné hovořit o xenofobní nenávisti a znak nenávisti je třeba rezervovat pro skutečně závažné případy. V tomto případě je ve hře i okolnost, že k nesouhlasným emocím přispěly i objektivní faktory – skutečnost, že utečenci se opravdu nehodlali smířit s jakýmkoliv bydlením, že azyl v tomto případě byl nabídnut rodině se společenským statutem objektivně vybočujícím z celkového profilu osobní situace migrantů apod. – jejichž reflexe byla z novinářského hlediska legitimní a jejichž působení je obtížné oddělit od působení nekorektních prvků v reportáži. Větší kumulace nebo větší razance nekorektních prvků podobných těm, které jsme zaznamenali v reportáži irácké rodině se nelíbí byty, by patrně byla

schopna přesáhnout míru únosnosti z hlediska § 32 odst. 1 písm. c) zákona č. 231/2001 Sb., ale u těch zaznamenaných je to pravděpodobně možné vyloučit.

Různá vyjádření odborníků a sympatizantů, která provozovatel v dalším pokrytí kauzy prezentoval, se vesměs týkají jen hlavního sdělení reportáže z 11. února 2016, ale nevěnují se způsobu, jak byl obsah zpracován. Problém je přitom právě ve způsobu zpracování.

Závěr:

V rovině dodržení pravidel platných v oblasti televizního vysílání podle zákona č. 231/2001 Sb. nejde o kauzu údajné nespokojenosti irácké rodiny s nabízeným ubytováním a o její reflektování ve vysílání jako takové či jako celek, ale o způsob, jak to provozovatel učinil v reportáži z 11. února 2016. Soudě podle obsahu stížností a mediálního ohlasu je pro mnoho lidí obtížné vnímat rozdíl mezi těmito dvěma úhly pohledu, tím spíše, že provozovatel v následném pokrytí kauzy sám vehementně zdůrazňuje, že jde o kauzu samu a o svobodu slova při jejím reflektování, a ne o způsob, jak se s pokrytím kauzy vyrovnal v reportáži z 11. února 2016. (Na různé přístupy k věci dobře upozornil předseda Syndikátu novinářů ČR Adam Černý při rozhovoru v pořadu Newsroom ČT24 dne 21. února 2016 od 22:05 hodin na programu ČT24, mj.: „...ty měřítka posuzování nemusí být úplně identická u Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a pro Etickou komisi, která se především řídí Etickým kodexem Syndikátu novinářů...“.) **K posouzení výkonu provozovatele v reportáži z 11. února 2016 je ovšem nutné prozkoumat detailně způsob, jak je reportáž zpracována, a to kritikům i sympatizantům televize Prima většinou uniká. Veřejný spor vznikl do určité míry z nedorozumění. Hledání těch či oněch slov ve vyjádření hlavy rodiny Battových jen odvádí pozornost od způsobu zpracování reportáže z 11. února 2016, jaký skutečně byl, a rozbor ukázal, že provozovatel při zpracování reportáže pochybil. Nic to nemění na jeho právu o kauze svobodně informovat, pokud bude dbát zásad objektivity a vyváženosti.**

Jako další postup případá v úvahu zahájení správního řízení k podrobnějšímu prověření, zda nebo do jaké míry odvysíláním reportáže „Irácké rodině se nelíbí byty“ došlo k porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. V úvahu připadá také přímé upozornění provozovatele na porušení zákona, protože provozovatel ve svém dalším vysílání sám mimoděk prokázal, v čem v reportáži z 11. února 2016 pochybil, a protože hlavní pochybení související s překladem má dosti specifické rysy a jeho dostatečně blízká obdoba by se obtížně hledala v jiném případě z dřívější praxe téhož provozovatele, a zároveň nejde o pochybení v meritorním sdělení reportáže, která v podstatě správně vyhmátla opomíjený aspekt související s migrační krizí (migrací vyvolanou válkou jsou zasaženy i zámožnější sociální vrstvy, které usilují nejen o útěk z nebezpečné zóny, ale i o udržení společenského statusu), ale v místy nižší profesionalitě zpracování. V souvislosti s textem promluv pana Batta a jejich překladem je možné také vyzvat provozovatele k vysvětlení podle správního řádu, avšak tato cesta patrně nezaručuje možnost získat hrubý materiál z natáčení (zejména ne nad rámec odvysílaných pasáží nebo pasáží, jejichž český překlad byl odvysílán). Připraveny jsou koncepty všech v tuto chvíli alternativně použitelných usnesení. (Neprozkoumanou cestou je varianta zajištění hrubého materiálu z natáčení jako důkazu před zahájením správního řízení.)

Poznámka k výsledku projednání: Rada v dané věci přistoupila k výzvě k podání vysvětlení:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá provozovatele vysílání FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, 18000 Praha 8, o podání vysvětlení, jaké bylo znění originálního cizojazyčného textu a

jaké bylo znění textu profesionálního českého překladu promluvy či promluv pana Georigse Batta, jejichž česká verze ve znění „Chtěli bychom tady zůstat a později i pracovat, ale nejdůležitější je pro nás bydlení. Než abychom bydleli v přemalovaném kravíně, tak to se raději vrátíme do Iráku.“ byla prezentována hlasem redaktora mimo obraz ve formě přímé řeči způsobem evokujícím simultánní přetlumočení při cizojazyčné replice tohoto respondenta v pořadu Zprávy FTV Prima vysílaném dne 11. února 2016 od 18:55 hodin na programu Prima v reportáži Irácké rodině se nelíbí byty, na jakou otázku nebo otázky promluva reprezentovaná odvysílanou českou verzí reagovala nebo v jakém kontextu zazněla, tj. např. jestli zazněla v kontextu probírání parametrů bydlení obecně nebo v kontextu probírání parametrů konkrétních bytů, jaký byl profesionální překlad reálně odvysílané cizojazyčné promluvy pana Batta do češtiny a na jakou otázku tato reálně odvysílaná promluva reagovala. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 20 dní ode dne doručení této výzvy.

2. **FTV Prima, spol. s.r.o. / Prima** – v částečné souvislosti s kauzou kolem reportáže o rodině iráckých uprchlíků v Jihlavě Rada obdržela také pochvalné dopisy některých diváků (UID: 4915509, č. j. RRTV/1369/2016-P; UID: 4914468, č. j. RRTV/1352/2016-P). Pisatelé chválí televizi Prima za reportáž z 11. února 2016 a některé další pořady. Dopisy neobsahují podnět k žádnému monitoringu.

Vyjádření:

Dopisy jsou zařazeny do souhrnu podání pro informaci Rady.

3. **FTV Prima, spol. s.r.o. / Prima** – Generální ředitel FTV Prima, spol. s r. o. reaguje (UID: 4930888, č. j. RRTV/1610/2016-P) na informace o stížnosti zákonodárců na vysílání reportáže o iráckých uprchlících na programu Prima 11. února 2016 od 18:55 hodin.

Vyjádření:

Vzhledem k těsné věcné souvislosti tohoto podání s dříve doručenými podáními k obsahu reportáže o iráckých uprchlících v pořadu Zprávy FTV Prima dne 11. února 2016 po uzávěrce základního souhrnu podání na aktuální zasedání Rady zařazujeme informaci také o něm. Stížnost zmiňovaná pisatelem je zahrnuta do zmíněného souhrnu.

K obsahu dopisu je nutné poznamenat, že ve shodě s obsahem širšího veřejného diskurzu na téma reportáže o iráckých uprchlících na programu Prima 11. února 2016 včetně stížnosti senátorů a europoslankyně, na kterou bezprostředně reaguje, pisatel dopisu nerozlišuje mezi širší problematikou související s danou reportáží a specifickým úhlem pohledu Rady, kterým je monitorovat obsah vysílání, tedy ve vztahu k dané reportáži posoudit obsah reportáže, jaký reálně byl, z hlediska zákona č. 231/2001 Sb. Rada nemůže z hlediska své pravomoci posuzovat např. trestněprávní či etickou problematiku.

Pisatel mj. vyjadřuje připravenost provozovatele ve fázi prověřování věci umožnit členům Rady zhlédnutí hrubých materiálů z natáčení dané reportáže.

Pisatel žádá, „aby Rada jako garant nezávislosti televizního vysílání v České republice dala v obecné rovině politikům i veřejnosti jednoznačně najevo, že přímé i nepřímé intervence politiků a zájmových skupin do zpravodajství či publicistiky, a požadavek, aby obsah vysílání „nevířil emoce“ do demokratické společnosti absolutně nepatří.“

Reportáž jako taková je již rozebrána z hlediska zákona č. 231/2001 Sb. v rámci souhrnu podání (sp. zn. 2016/117/vis/Růz – bod 23 zasedání 5/2016). Součástí rozboru jsou i návrhy usnesení.

Poznámka k výsledku projednání: viz. podání vysvětlení výše

4. **FTV Prima, spol. s.r.o. / Prima** – Veřejná ochránkyně práv reaguje (UID: 4929586, č. j. RRTV/1584/2016-P) na vystoupení svého zástupce ve vysílání televize Prima k reportáži o iráckých uprchlících na programu Prima 11. února 2016 od 18:55 hodin.

Vyjádření:

Vzhledem k těsné věcné souvislosti tohoto podání s dříve doručenými podáními k obsahu reportáže o iráckých uprchlících v pořadu Zprávy FTV Prima dne 11. února 2016 po uzávěrcce základního souhrnu podání na aktuální zasedání Rady zařazujeme informaci také o něm.

Veřejná ochránkyně práv Mgr. Anna Šabatová, Ph.D. považuje za nešťastné, že se její zástupce JUDr. Stanislav Křeček ve zpravodajství televize Prima dne 18. února 2016 vyjádřil k reportáži televize Prima o iráckých uprchlících v pořadu Zprávy FTV Prima 11. února 2016. Veřejná ochránkyně práv uvádí, že vyjádření jejího zástupce nepředstavuje názor veřejného ochránce práv jako instituce.

Reportáž z 11. února 2016 jako taková je již rozebrána z hlediska zákona č. 231/2001 Sb. v rámci souhrnu podání (sp. zn. 2016/117/vis/Růz – bod 23 zasedání 5/2016). Součástí rozboru jsou i návrhy usnesení. Reportáž z 18. února 2016 byla pokryta rešerší následných reportáží k tématu v rámci rozboru a její záznam je mezi přílohami k analýze reportáže z 11. února 2016.

Poznámka k výsledku projednání: viz. podání vysvětlení výše

JEDN. IDENT.: RRTV-4844198
VÁŠ DOPIS ZN.:
NAŠE Č. J.: RRTV/20/2016-RUD
SP. ZN.: 2016/8/RUD/FTV
ZASEDÁNÍ RADY: 23-2015/ poř.č. 22
VYŘIZUJE: Analytický odbor
DATUM, MÍSTO: 15.12.2015, Praha

FTV Prima, spol. s r.o.
Na žertvách 132/24
18000 Praha
Česká republika

Žádost o podání vysvětlení

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), v platném znění, a na základě ustanovení § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád,

žádá

provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení, z jakého důvodu v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, odvysílané dne 12. září 2015 od 18:55 hodin na programu Prima, nezveřejnil postoje účastníků demonstrace na podporu uprchlíků a proti xenofobii („Za otevřenou Evropu, proti rasismu, xenofobii a náboženské nesnášenlivosti v ČR“), zatímco jejich názorovým oponentům, kteří se účastnili protestů proti islámu a imigraci (protestní jízda motorkářů a demonstrace „Za naši kulturu a bezpečnou zemi“) poskytl široký a redakčně nekorigovaný prostor k vyjádření (promluvil celkem 7 osob, včetně organizátorů a aktivních politiků), a to v tematické reportáži zařazené v čase 05:44 minut od začátku pořadu. Konání akce proti xenofobii, která se odehrávala paralelně s demonstrací proti islámu, byla v rámci uvedené reportáže věnována pouze okrajová zmínka („Jen o pár metrů dál se naopak protestovalo proti xenofobii a na podporu uprchlíků. Obě demonstrace odděloval kordon policistů antikonfliktního týmu, a tak se žádné větší problémy nekonaly.“).

Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

Odůvodnění:

FTV Prima, spol. s r.o. je provozovatelem televizního vysílání programu Prima šířeného jednak prostřednictvím družice (licence sp.zn. 2011/836/sve/FTV) a rovněž prostřednictvím pozemních vysílačů v systému DVB-T (licence sp.zn. 2010/68/KOZ/FTV), ve znění pozdějších změn.

Rada na svém 23. zasedání, konaném dne 15. prosince 2015, projednala analýzu o způsobu informování o uprchlické krizi ve zpravodajských a publicistických pořadech na programu Prima v období od 24. srpna do 13. září 2015.

Danou analýzou bylo zjištěno, že dne 12. září 2015 byl na programu Prima v čase od 18:55 hodin odvysílán pořad Zprávy FTV Prima, který obsahoval reportáž s názvem „Demonstrace proti islámu“.

Reportáž informačně pokrývá demonstrace svolané odpůrci uprchlíků (resp. islámu, který je zde s uprchlíky konotován) na 12. září 2015. Konkrétně pak příspěvek detailně mapuje dvě protestní akce – protestní jízdu motorkářů a demonstraci před Národním muzeem.

Roman ŠEBRLE, moderátor

V Praze dnes protestovaly stovky lidí proti islámu a přistěhovalcům. Hodinu po poledni vyjeli na, ze Strahova na svůj protest také motorkáři. Další demonstrace se pak konala na Václavském náměstí. V ulicích hlavního města natáčeli Petr Holman a Marcela Svobodová.

Petr HOLMAN, redaktor

Za normálních okolností jsou podobné srazy zábavou, ale dnes šlo motorkářům o mnohem víc.

účastník demonstrace

Přijeli jsme podpořit naše kamarády a vlastně celou naši republiku v boji proti islámu.

účastnice demonstrace

Jako jsem tady kvůli tomu, že mám rodinu a nechci, aby moje rodina žila v takovém napětí a ohrožení, který tam je pro ně asi normální.

Petr HOLMAN, redaktor

Vysoká účast, podle odhadů minimálně 600 motorkářů, zaskočila samotné organizátory. Podle nich to ale ukazuje důležitost protestu.

Jiří SLÁMA, hlavní organizátor

Souvisí to i s téma uprchlíka. Vždyť prostě to už nevypadá, jako že to je jenom nešťastníci, mně to přijde celá jako invaze. Invaze lidí v bojeschopném věku a mám z toho husí kůži, mám děti a bojím se.

Martin KONVIČKA, Blok proti islámu

Nakolik motorkářům rozumím, tak bikerství je o svobodě, islám je nesvoboda a tihle ti lidé si to uvědomují a za svobodu bojují.

Petr HOLMAN, redaktor

Krátce před druhou hodinou se stovky motorkářů vypravily na jízdu Prahou směr Václavské náměstí.

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka

To proto, aby podpořili další demonstraci. Sešly se na ní další stovky lidí, kteří si s sebou kromě vlajek a transparentů přinesli i jasné požadavky.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

My jsme realisté a dokud, dokud jsme členy Evropské unie, pak hledáme podporu v celé Evropě pro okamžitě a neprodyšné uzavření hranic pro nelegální migraci.

účastnice demonstrace

Co jsem všechno slyšela, co se děje ve Francii, v Německu nebo i viděla na videích, tak určitě obavy mám. Nejenom pro sebe, ale i pro svoji rodinu, pro svoje děti.

účastník demonstrace

Islám je koncentrované zlo a jako za chvíli tady nebudeme. Češi budou jako jak indiáni v rezervacích.

Petr HOLMAN, redaktor

Jen o pár metrů dál se naopak protestovalo proti xenofobii a na podporu uprchlíků. Obě demonstrace odděloval kordon policistů antikonfliktního týmu a tak se žádné větší problémy nekonaly.

Marcela SVOBODOVÁ, redaktorka

Z Václavského náměstí se po oficiálním skončení akce všichni demonstrující přesunuli protestovat před Úřad vlády. Odtamtud se pak účastníci protiislámské demonstrace rozešli. Petr Holman a Marcela Svobodová, Prima FTV.

V průběhu reportáže byl poskytnut prostor k vyjádření celkem 7 účastníkům demonstrací, a to i politicky činným osobám – Martinu Konvičkovi (Blok proti islámu) a poslanci Tomio Okamurovi (SPD). Oslovení formulovali značně vyhraněné antiimigrační a protiislámské postoje. Např. hlavní organizátor protestu J. Sláma charakterizuje příchod uprchlíků jako „*invazi lidí v bojeschopném věku*“, ze které má „*husí kůži*“, další účastník projevuje názor, že „*islám je koncentrované zlo a jako za chvíli tady nebudeme*“ apod. T. Okamura pak ve svém vyjádření předestírá konkrétní politický požadavek na „*neprodyšné uzavření hranic pro nelegální migraci*“.

Dané výroky nebyly ze strany redakce žádným způsobem korigovány. Redakční komentáře měly čistě informativní povahu, resp. fungovaly jako úvod k vyjádření respondentů. Vyznění reportáže tak de facto určovaly právě ony zveřejněné názory účastníků demonstrací.

V závěru reportáže redaktor zmiňuje, že se ve stejný čas a v těsném sousedství protiislámské demonstrace (na Václavském náměstí) konala také demonstrace příznivců uprchlíků. Tyto dvě akce se proti sobě vzájemně vymezovaly (protestující tábory od sebe dokonce oddělovali policisté). Z otevřených zdrojů¹ je možné zjistit, že obě akce byly co do významu a počtu účastníků relativně srovnatelné (protiislámská demonstrace byla dle policejních odhadů početnější, každá ze skupin však čítala několik set osob). Některá média² referují také o tom, že prouprchlické demonstrace daný den probíhaly i v zahraničí (protesty tedy měly i mezinárodní rozměr, nebyly pouhou reakcí na protiuprchlické shromáždění v Praze).

¹ Např. <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/na-vaclavskem-namesti-se-stretly-nazory-odpurcu-islam-a-xenofobie/1257616>

² Např. <http://zahranicni.eurozpravy.cz/eu/131248-tisice-lidi-v-londyne-a-kodani-vyjadrovali-podporu-migrantum/>

Provozovatel demonstraci na podporu uprchlíků (oficiální název „Za otevřenou Evropu, proti rasismu, xenofobii a náboženské nesnášenlivosti v ČR“) ale zmínil pouze okrajově na konci reportáže, aniž by jakémukoli z jejích účastníků poskytl prostor k vyjádření. Případná stanoviska účastníků tohoto protestu přitom nebyla v daný den odvysílána ani v rámci jiného zpravodajského příspěvku. Naproti tomu zastánci opačného názorového proudu (účastníci akce „Za naši kulturu a bezpečnou zemi“) dostali opakovanou možnost svoje postoje prezentovat. Jedním z nich pak byl i aktivní politik, poslanec T. Okamura (SPD), který prostor využil k formulaci zcela konkrétního vyhraněného politického požadavku („neprodyšné uzavření hranic pro nelegální migraci“).

V daném případě se jednalo o související protestní akce dvou proti sobě ostře vymezených názorových táborů. Protesty se týkaly totožného tématu, odehrávaly se souběžně, prakticky na stejném místě, účastníci měli v úmyslu na sebe vzájemně reagovat (byla zapotřebí i policejní asistence pro oddělení obou skupin). Lze se domnívat, že není možné informačně pokrýt akci pouze jedné z těchto stran, aniž by tím zároveň nedošlo k mediálnímu zkreslení aktuálně probíhajících událostí.

S ohledem na shora uvedené rozhodla Rada požádat provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení, z jakého důvodu v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, odvysílané dne 12. září 2015 od 18:55 hodin na programu Prima, nezveřejnil postoje účastníků demonstrace na podporu uprchlíků a proti xenofobii („Za otevřenou Evropu, proti rasismu, xenofobii a náboženské nesnášenlivosti v ČR“), zatímco jejich názorovým oponentům, kteří se účastnili protestů proti islámu a imigraci (protestní jízda motorkářů a demonstrace „Za naši kulturu a bezpečnou zemi“) poskytl široký a redakčně nekorigovaný prostor k vyjádření (promluvílo celkem 7 osob, včetně organizátorů a aktivních politiků), a to v tematické reportáži zařazené v čase 05:44 minut od začátku pořadu. Konání akce proti xenofobii, která se odehrávala paralelně s demonstrací proti islámu, byla v rámci uvedené reportáže věnována pouze okrajová zmínka („Jen o pár metrů dál se naopak protestovalo proti xenofobii a na podporu uprchlíků. Obě demonstrace odděloval kordon policistů antikonfliktního týmu, a tak se žádné větší problémy nekonaly.“).

Všechny požadované a relevantní údaje nám prosím sdělte ve lhůtě do 30 dní ode dne doručení této žádosti.

Poučení:

Tomu, kdo bezdůvodně odepře podat vysvětlení, může správní orgán dle ustanovení § 137 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. uložit pořádkovou pokutu až do výše 5 000 Kč.

Ivan Krejčí
předseda Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání

Rada pro rozhlasové a televizní
vysílání
Škrétova 44/6
P.O. Box 181
120 21 Praha 2 Vinohrady

k
č.j.: RRTV/20/2016-RUD
sp. zn.: 2016/8/RUD/FTV

V Praze dne 12. února 2016
Č.j.: PRV/004/16

**Podání vysvětlení, pořad Zprávy FTV Prima ze dne 12. září 2015,
demonstrace**

Vážení,

dne 12. ledna 2016 byla v nadepsané věci naší společnosti FTV Prima, spol. s r.o. (dále „FTV Prima“) doručena žádost (dále „Žádost“) Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dále „Správní orgán“) o podání vysvětlení z *jakého důvodu v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, odvysílané dne 12. září 2015 od 18:55 hodin na programu Prima, nezveřejnil postoje účastníků demonstrace na podporu uprchlíků a proti xenofobii („Za otevřenou Evropu, proti rasismu, xenofobii a náboženské nesnášenlivosti v ČR“), zatímco jejich názorovým oponentům, kteří se účastnili protestů proti islámu a imigraci (protestní jízda motorkářů a demonstrace „Za naši kulturu a bezpečnou zemi“) poskytli široký a redakčně nekorigovaný prostor k vyjádření (promluvílo celkem 7 osob, včetně organizátorů a aktivních politiků), a to v tematické reportáži zařazené v čase 05:44 minut od začátku pořadu. Konání akce proti xenofobii, která se odehrávala paralelně s demonstrací proti islámu, byla v rámci uvedené reportáže věnována pouze okrajová zmínka („Jen o pár metrů dál se naopak protestovalo proti xenofobii a na podporu uprchlíků. Obě demonstrace odděloval kordon policistů antikonfliktního týmu, a tak se žádné větší problémy nekonaly.“).*

K Žádosti sdělujeme následující:

Dne 12. září 2015 se uskutečnilo větší množství demonstrací. Redakce zpravodajství se těmto demonstracím věnovala úměrně jejich významu a počtu účastníků. Informovala slovem i obrazem také o nepočtené demonstraci proti xenofobii. Pokusila se získat i vyjádření jejich účastníků, ale nebyli ke štábu vstřícní a nevyužili prostoru, který jim byl nabízen.

S pozdravem

FTV Prima, spol. s r. o.
Na Žertvách 24/132, 180 00 Praha 8
IČ: 48 11 59 08 DIČ: CZ 48 11 59 08
⑨

Pavel Kubina

za FTV Prima, spol. s r.o.
Mgr. Pavel Kubina
vedoucí právního odd.

Televize Prima

FTV Prima, spol. s r. o.
Na Žertvách 24/132
180 00 Praha 8

IČ 48115908
DIČ CZ48115908
zapsaná v obchodním rejstříku
u Městského soudu v Praze,
oddíl C, vložka 16778

www.jprima.cz

ÚŘAD RADY		2
pro rozhlasové a televizní vysílání		
Jednoznačný identifikátor		RRTV - 4919279
DOŠLO DNE:	15 -02- 2016	
Číslo jednací RRTV:	1342/2016-P	
Počet listů:	1	Počet příloh: —
Počet listů příloh:	—	
Druh příloh:	—	

JEDN. IDENT.: RRTV-4844423
VÁŠ DOPIS ZN.:
NAŠE Č. J.: RRTV/22/2016-RUD
SP. ZN.: 2016/9/RUD/FTV
ZASEDÁNÍ RADY: 23-2015/ poř.č. 22
VYŘIZUJE: Analytický odbor
DATUM, MÍSTO: 15.12.2015, Praha

FTV Prima, spol. s r.o.
Na žertvách 132/24
18000 Praha
Česká republika

Žádost o podání vysvětlení

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), v platném znění, a na základě ustanovení § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád,

žádá

provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení, z jakého důvodu v pořadu Partie, resp. v části pořadu věnované otázkám spojeným s uprchlickou krizí, odvysílaném dne 6. září 2015 od 11:00 hodin na programu Prima, nezazněly žádné argumenty podporující přijetí opatření pro přerozdělování uprchlíků na území EU (tzv. uprchlických kvót). Ačkoli pozvaní hosté, M. Stropnický (ANO) a P. Fiala (ODS), shodně zaujali k otázce přijetí uprchlických kvót ostře odmítavé stanovisko, moderátor neplnil roli kvalifikovaného oponenta, vyjádření hostů nijak neoponoval a nepřinášel alternativní argumentaci, aby si diváci byli schopní na problematiku vytvořit vlastní nezávislý názor.

Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

Odůvodnění:

FTV Prima, spol. s r.o. je provozovatelem televizního vysílání programu Prima šířeného jednak prostřednictvím družice (licence sp.zn. 2011/836/sve/FTV) a rovněž prostřednictvím pozemních vysílačů v systému DVB-T (licence sp.zn. 2010/68/KOZ/FTV), ve znění pozdějších změn.

Rada na svém 23. zasedání, konaném dne 15. prosince 2015, projednala analýzu o způsobu informování o uprchlické krizi ve zpravodajských a publicistických pořadech na programu Prima v období od 24. srpna do 13. září 2015.

Danou analýzou bylo zjištěno, že dne 6. září 2015 byl na programu Prima v čase od 11:00 hodin odvysílán pořad Partie, v jehož rámci byly mimo jiné probírány otázky týkající se tzv. uprchlické krize.

V popisovaném vydání proti sobě stáli ministr vnitra M. Stropnický (ANO) a předseda ODS P. Fiala. I v tomto případě byla uprchlická krize jedním z témat, o kterých hosté diskutovali. Moderátor T. Hauptvogel nadnesl následující otázky:

- Zapojení Ruska do bojů proti Islámskému státu v Sýrii
- Zapojení EU a ČR do koalice proti Islámskému státu (v souvislosti s řešením příčin uprchlické krize)
- Kvóty na přerozdělování uprchlíků (v souvislosti s výsledky jednání zemí V4)
- Ochrana hranic ČR i schengenského prostoru (v souvislosti s funkčností mezinárodní spolupráce)
- Možný budoucí vývoj uprchlické krize

Vzhledem k tomu, že jedním z pozvaných byl ministr obrany, není nepřekvapivé, že debata poměrně výrazně akcentovala bezpečnostní otázky. Podrobně se diskutovalo zejména o různých aspektech boje proti Islámskému státu. V této souvislosti byla aktivita IS prezentována také jako dominantní příčina současné uprchlické krize. Oba hosté tak zdůrazňovali nutnost řešení probíhajících válečných konfliktů na Středním východě, a to jak z důvodů nebezpečí, které představuje Islámský stát sám o sobě, tak i proto, aby byly příčiny uprchlické krize odstraněny.

Dalším tématem byly uprchlické kvóty. Jak M. Stropnický, tak P. Fiala zavedení tohoto opatření důrazně odmítli. Diskuse o kvótách byla zahájena reportáží, která referovala o výsledcích jednání zástupců zemí V4, kdy tyto státy stvrdily své odmítavé stanovisko k uvedenému přerozdělovacímu mechanismu. Po skončení příspěvku moderátor problematiku okomentoval s tím, že o ní v podstatě ani není nutné diskutovat a otázal se P. Fialy, jestli je spokojen s výsledky jednání. Ten odpověděl, že v otázce kvót ano, protože kvóty pokládá za „úplný nesmysl“, zkritizoval však vágnost dalších výstupů jednání:

Tomáš HAUPTVOGEL, moderátor

Pánové, o kvótách se asi úplně bavit nemusíme, jestli, pane předsedo, ještě před začátkem V4 poslal nějakou výzvu, aby předsedové odmítli kvóty, takže jste asi spokojen s výsledkem jednání?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

No, v tomto směru ano, protože kvóty jsou úplný nesmysl a je to, jako skutečně, jestli Evropa v něčem páchá sebevraždu, tak je to způsob řešení té migrační krize formou kvót, přerozdělováním lidí tam, kde ti lidi ani nechtějí, přenášením problémů do zemí, ve kterých nejsou ze zemí, kde už existují. To je prostě naprosto špatná cesta. Kvóty určitě ne. Na druhé straně já jsem ne zklamán, ale přece jenom trochu zklamán z těch výsledků toho jednání, je skvělé, že premiéři těchto zemí jednají, musíme mít nějaký společný postup. Řada těch opatření je formulována hodně vágně. Já určitě souhlasím s ochranou vnějších hranic schengenského prostoru, to je skvělé, ale co to v praxi znamená? Souhlasím s navýšením prostě nějaké pomoci v místech konfliktu, ale co to v praxi znamená, co vlastně ty státy udělají. To si myslím, že ty otázky ještě ...

Poté se moderátor na postoj ke kvótám zeptal také M. Stropnického, který se vyjádřil s tím, že „*být proti nesmyslu nepotřebuje žádnou zvláštní inteligenci*“ a podporu kvót ze strany západoevropských politiků označil za populismus, který může ve svém důsledku zavinit i vzestup extrémistických stran:

Martin STROPNICKÝ, ministr obrany /ANO/

Já myslím, že to už je klišé, které ani nestojí za komentář. A dokonce si myslím, že to je takový jako umělá karta vlastně z obou stran. Tady u nás říct - jsem proti kvótám, tak jako to je takové chlapácké, jako být proti nesmyslu asi nepotřebuje žádnou zvláštní inteligenci. A bohužel ze strany některých západoevropských politiků se to taky hraje jako taková populistická karta. Já někdy, když se mluví o těch kvótách a o různých politických korektnostech a podobně, tak mám někdy obavu, aby ti politici, kteří to

říkají, tak aby se vlastně, aby nebyli převálcováni ve svých vlastních zemích do, nejpozději do 4 let, do příštích voleb extrémními stranami, některé se s žádnou politickou korektností zdržovat nebudou. Takže ono je potřeba být poměrně razantní, v tom bych samozřejmě souhlasil s panem předsedou Fialou. (...)

Následně se o slovo přihlásil opět P. Fiala, aby dodal, že kvóty jsou „proti našim zájmům, a nakonec je to i proti těm uprchlíkům, kteří sem vlastně jít nechtějí“ a zkritizoval politiku Německa:

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

... ty kvóty, a určitě krátkou, já bych jenom ty kvóty přece jenom tak nebagatelizoval. Když se objevily poprvé, tak se řeklo, no, tak jednou se přerozdělí a pak už budeme to řešit jinak. My jsme varovali před tím, že to je nekonečný proces, to je jednou 100 tisíc, pak to bude 200 tisíc, pak to bude 300 tisíc, nemá to žádný konec, prostě ty kvóty je potřeba jasně odmítnout. A ony se bohužel budou vracet. A všimněte si, jak ta politika některých evropských zemí je podivná. Německo třeba řekne, přijmeme všechny uprchlíky ze Sýrie, no, dobře tím samozřejmě vyvolají velký tlak i na ty tranzitní země. A současně řekne, no, ale chceme, aby se uprchlíci přerozdělovali po Evropě. Tak jsme suverénní stát. Ať si Německo dělá, co chce. To je naprosto v pořádku. Ale nemohou po nás chtít, abychom my realizovali nějaké kvóty, které napadnou někoho v Bruselu, protože to je proti naší bezpečnosti, proti našim zájmům a nakonec je to i proti těm uprchlíkům, kteří sem vlastně jít nechtějí.

Na tuto poznámku už moderátor nijak nereagoval a debatu posunul k otázce ochrany hranic.

V průběhu reflexe uprchlické krize spolu hosté nijak výrazně nepolemizovali, resp. nebyl mezi nimi v této věci žádný principiální rozpor. P. Fiala kritizoval prakticky pouze to, že vláda nejedná dostatečně aktivně (vágnost opatření navržených na jednání V4, nedostatečná humanitární pomoc postiženým zemím ze strany ČR, nedostatek peněz pro resort obrany, nedostatečná iniciativnost vlády v přijímání jednotlivých opatření).

Vyznění celé pasáže vyvolávalo dojem, jako by snad na problematiku kvót existoval jediný názor. Tento dojem svým přístupem podpořil i samotný moderátor. Problematika kvót ovšem jednoznačně přináší i řadu opačných či odlišných stanovisek, která jsou pro úplnou informovanost diváka podstatná. V průběhu debaty diváci nedostali šanci seznámit se s argumenty ve prospěch uprchlických kvót. Pokud oba hosté zastávali totožné postoje, což je samozřejmě zcela legitimní, měl roli kvalifikovaného oponenta, který přinese i jiné možné pohledy a výklady, sehrát moderátor. Tím, že moderátor do debaty vnese i jiné společensky a politicky relevantní argumenty, docílí informační vyváženosti, která je pro utváření názoru diváka na danou problematiku nezbytná.

Moderátor se však tohoto úkolu nezhostil, nepoložil jedinou polemickou otázku, a dokonce danou část debaty uvedl s tím, že o záležitosti není vůbec nutné diskutovat. Diváci se tak na základě sledování pořadu nemohli seznámit se všemi relevantními argumenty a vytvořit si na problematiku vlastní nezávislý názor.

S ohledem na uvedené rozhodla Rada požádat provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení, z jakého důvodu v pořadu Partie, resp. v části pořadu věnované otázkám spojeným s uprchlickou krizí, odvysílaném dne 6. září 2015 od 11:00 hodin na programu Prima, nezazněly žádné argumenty podporující přijetí opatření pro přerozdělování uprchlíků na území EU (tzv. uprchlických kvót). Ačkoli pozvaní hosté, M. Stropnický (ANO) a P. Fiala (ODS), shodně zaujali k otázce přijetí uprchlických kvót ostře odmítavé stanovisko, moderátor neplnil roli kvalifikovaného oponenta, vyjádření hostů nijak

neoponoval a nepřinášel alternativní argumentaci, aby si diváci byli schopní na problematiku vytvořit vlastní nezávislý názor.

Všechny požadované a relevantní údaje nám prosím sdělte ve lhůtě do 30 dní ode dne doručení této žádosti.

Poučení:

Tomu, kdo bezdůvodně odepře podat vysvětlení, může správní orgán dle ustanovení § 137 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. uložit pořádkovou pokutu až do výše 5 000 Kč.

Ivan Krejčí
předseda Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání

Rada pro rozhlasové a televizní
vysílání
Škrétova 44/6
P.O. Box 181
120 21 Praha 2 Vinohrady

k
č.j.: RRTV/22/2016-RUD
sp. zn.: 2016/9/RUD/FTV

V Praze dne 12. února 2016
Č.j.: PRV/003/16

Podání vysvětlení, pořad Partie ze dne 6. září 2015, problematika uprchlických kvót

Vážený,

dne 12. ledna 2016 byla v nadepsané věci naší společnosti FTV Prima, spol. s r.o. (dále „FTV Prima“) doručena žádost (dále „Žádost“) Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dále „Správní orgán“) o podání vysvětlení z *jakého důvodu v pořadu Partie, resp. v části pořadu věnované otázkám spojeným s uprchlickou krizí, odvysílaném dne 6. září 2015 od 11:00 hodin na programu Prima, nezazněly žádné argumenty podporující přijetí opatření pro přerozdělování uprchlíků na území EU (tzv. uprchlických kvót). Ačkoli pozvaní hosté, M. Stropnický (ANO) a P. Fiala (ODS), shodně zaujali k otázce přijetí uprchlických kvót ostře odmítavé stanovisko, moderátor neplnil roli kvalifikovaného oponenta, vyjádření hostů nijak neoponoval a nepřinášel alternativní argumentaci, aby si diváci byli schopní na problematiku vytvořit vlastní nezávislý názor.*

K Žádosti sdělujeme následující:

Rádi bychom v této souvislosti poukázali na skutečnost, že v době vysílání předmětného pořadu byly v České republice tzv. „uprchlické kvóty“ odmítány napříč politickým spektrem, tedy i politickými subjekty, které přijímání uprchlíků podporovaly. Moderátor zachoval profesionální přístup a nestrannost. Role „advokáta“ přijetí uprchlických kvót moderátorovi nepřísluší. Skutečnost, že v některých členských zemích EU, které vnucení kvót jiným zemím prosazovaly, bylo odmítání kvót kritizováno, v pořadu byla prezentována, mj. citací vyjádření francouzského ministra zahraničí Laurenta Fabiuse.

S pozdravem

za FTV Prima, spol. s r.o.
Mgr. Pavel Kubina
vedoucí právního odd.

FTV Prima, spol. s r. o.

Na Žertvách 24/132, 180 00 Praha 8
IČ: 48 11 59 08 DIČ: CZ 48 11 59 08

Televize Prima

FTV Prima, spol. s r. o.
Na Žertvách 24/132
180 00 Praha 8

IČ 48115908
DIČ CZ48115908
zapsaná v obchodním rejstříku
u Městského soudu v Praze,
oddíl C, vložka 16778

www.iprima.cz

JEDN. IDENT.: RRTV-4936957
VÁŠ DOPIS ZN.:
NAŠE Č. J.: RRTV/657/2016-RUD
SP. ZN.: 2016/165/RUD/FTV
ZASEDÁNÍ RADY: 5-2016/ poř.č. 23
VYŘIZUJE: Analytický odbor
DATUM, MÍSTO: 1.3.2016, Praha

FTV Prima, spol. s r.o.
Na žertvách 132/24
18000 Praha
Česká republika

Žádost o podání vysvětlení

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“)

žádá

provozovatele vysílání FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, 18000 Praha 8, o podání vysvětlení, jaké bylo znění originálního cizojazyčného textu a jaké bylo znění textu profesionálního českého překladu promluvy či promluv pana Georgise Batta, jejichž česká verze ve znění „Chtěli bychom tady zůstat a později i pracovat, ale nejdůležitější je pro nás bydlení. Než abychom bydleli v přemalovaném kravině, tak to se raději vrátíme do Iráku.“ byla prezentována hlasem redaktora mimo obraz ve formě přímé řeči způsobem evokujícím simultánní přetlumočení při cizojazyčné replice tohoto respondenta v pořadu Zprávy FTV Prima vysílaném dne 11. února 2016 od 18:55 hodin na programu Prima v reportáži Irácké rodině se nelíbí byty, na jakou otázku nebo otázky promluva reprezentovaná odvysílanou českou verzí reagovala nebo v jakém kontextu zazněla, tj. např. jestli zazněla v kontextu probírání parametrů bydlení obecně nebo v kontextu probírání parametrů konkrétních bytů, jaký byl profesionální překlad reálně odvysílané cizojazyčné promluvy pana Batta do češtiny a na jakou otázku tato reálně odvysílaná promluva reagovala.

Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 20 dní ode dne doručení této výzvy.

Odůvodnění:

FTV Prima, spol. s r.o. je provozovatelem televizního vysílání programu Prima šířeného jednak prostřednictvím družice (licence sp.zn. 2011/836/sve/FTV) a rovněž prostřednictvím pozemních vysílačů v systému DVB-T (licence sp.zn. 2010/68/KOZ/FTV), ve znění pozdějších změn.

Rada zjistila, že dne 11. února 2016 byl v čase od 18:55 hodin na programu Prima odvysílán pořad Zprávy FTV Prima, v jehož rámci byla odvysílána reportáž s názvem **Irácké rodině se nelíbí byty**.

Popis reportáže:

Obsah reportáže v kostce signalizovalo slovní uvedení moderátorskou dvojicí:

„Velká rodina iráckých křesťanů, kterou přesídlil Nadační fond Nová generace 21 z libanonského Bejrútu na Vysočinu, bydlí provizorně v penzionu u Jihlavy a měla by se přestěhovat do města, avšak je rozčarovaná z nabízeného bydlení. Pokud jim nebude nabídnuto důstojnější bydlení, hodlají se vrátit zpět do vlasti.“

Vlastní reportáž nejprve záběry a překládaným vyjádřením hlavy rodiny představila společenský status rodiny jako rodiny zámožnější. Georgis Batto, uprchlík z Iráku, bývalý ředitel školy, hlava rodiny Battových uvedl: *„My jsme měli předtím život, o jakém se nikomu na světě ani nesnilo. Zanechal jsem tam práci s platem, který by stačil pro 5 rodin v České republice.“* Respondent hovořil na mikrofon svojí mateřštinou a jeho promluva byla přeložena hlasem redaktora mimo obraz ve formě přímé řeči, tedy ve stylu simultánního tlumočení, ovšem překlad byl pochopitelně doplněn dodatečně až při zpracování reportáže. Přibližně od poloviny repliky byly v obraze zařazeny jiné záběry, ale ve zvukové složce replika respondenta pokračovala včetně hlasitějšího českého překladu.

Reportáž pokračovala promluvou reportéra na kameru v kruhu dětí rodiny Battových – uvedl, jaká je velikost a generační složení rodiny. Dále pokračoval mimo obraz informacemi, že přesídlení platili čeští křesťané, rodina v ČR začala s výukou češtiny a vyřizováním formalit, aby mohli začít normálně žít. Uvedl také, že jihlavská radnice nabídla rodině byty 2+1 v centru: *„...ty se jim ale vůbec nelíbily. Vidět je mohli jen oni a lidé, kteří se o ně starají.“* K slovním informacím byly řazeny odpovídající záběry včetně záběrů několika domů v centru Jihlavy zvenčí, pouze záběry interiéru nabízených bytů nebyly ve shodě se slovy reportéra uvedeny. Na motiv výhrad rodiny k nabízeným bytům navázalo pak zařazení vyjádření Dany Fiedlerové, ředitelky Centra multikulturního vzdělávání Jihlava: *„To jsou krásný byty. Jako já bych tam sama ráda bydlela.“*

Reportáž pokračovala zařazením přímého vyjádření hlavy rodiny Battových k aspektu bydlení: ***„Chtěli bychom tady zůstat a později i pracovat, ale nejdůležitější je pro nás bydlení. Než abychom bydleli v přemalovaném kravíně, tak to se raději vrátíme do Iráku.“*** Replika byla prezentována v reportáži stejným způsobem jako ta minulé – respondent mluvil v mateřštině na mikrofon, a mimo obraz hlas jiného redaktora, než byl reportér, pronášel český text ve formě přímé řeči. Tento způsob překladu působil jako simultánní tlumočení, ačkoliv ve skutečnosti šlo o dodatečně doplněný český text. I tentokrát přibližně od poloviny repliky v obraze vystřídaly záběr na hovořícího respondenta jiné obsahově korespondující záběry (jihlavské domy zvenčí), ale ve zvukové složce replika respondenta pokračovala včetně hlasitějšího českého překladu.

Dále bylo zařazeno zcela neutrální vyjádření mluvčího Magistrátu města Jihlavy Radka Tulise: *„Pokud ten výběr nebude vyhovovat, není žádným problémem, aby organizátor integrace oslovil třeba soukromé majitele a pronajímatele bytů. Každopádně Jihlava nabízí to, co má.“*

Zařazeno bylo ještě vyjádření mladšího dospělého člena rodiny Battových – Hader Batto, uprchlík z Iráku, člen rodiny: *„Mám příbuzné ve Spojených státech, v Kanadě, v Německu nebo ve Švédsku. Všude o ně bylo lépe postaráno.“* Replika byla překládána do češtiny stejným způsobem jako předchozí cizojazyčné repliky – hlasem redaktora mimo obraz ve stylu simultánního tlumočení. Reportér pak celý příspěvek uzavřel sdělením: *„Rodina opustí tento areál zhruba po 3 měsících.“*

Rozbor:

V souvislosti s hodnocením předmětné reportáže je nutné připomenout, že samotný provozovatel se k této reportáži vrátil zejména v bloku ve Zprávách FTV Prima o dva dny později 13. února 2016. V bloku odvysílaném 13. února 2016 moderátorka uvedla rozhovor s Georgisem Battem takto: *„Tvrzení, že televize Prima podsouvá iráckému uprchlíkovi slova, která nikdy nevyřkl, se nezakládají na pravdě. Rozhodli jsme se proto inkriminovanou část rozhovoru zveřejnit v původním znění, aby se mohli přesvědčit naši diváci, i případní znalci arabštiny.“* Ihned poté byla zařazena část rozhovoru s Georgisem Battem, tentokrát nikoliv jakoby simultánně tlumočená, ale vyjádření respondenta v arabštině bez překrytí hlasitěji namluveným českým textem tvořilo zvukovou složku, a promluva byla překládána titulkem takto:

„Pokud bych měl bydlet na nějaké ubytovně, a teď se nezlobte, která by měla vypadat jako nějaká stáj pro zvířata, a byla by jen vymalovaná, aby vypadala lépe, tak bych tam prostě nebyl. To bych se raději vrátil.“

Porovnání s reportáží z 11. února 2016 vede k poznatku, že jde o jiný záběr ze stejného rozhovoru, než který byl zařazen do reportáže z 11. února 2016. Za původní znění je tedy vydávána jiná část rozhovoru. Český text má sice velice zhruba stejný celkový význam jako ten prezentovaný 11. února 2016, ale různost obou textů je taková, že není možné hovořit o variantách překladu stejného textu. Nikoliv zanedbatelným rozdílem je například to, že 13. února 2016 pan Batta hovoří o možném návratu bez explicitního vyjádření kam, zatímco 11. února 2016 mu bylo překladem vloženo do úst vyjádření, že uvažuje o návratu do Iráku.

Provozovatel vybral pro odvysílanou reportáž dne 11. února 2016 část z delšího rozhovoru tím způsobem, že k replice Georgise Batta pronášené v arabštině přidal způsobem evokujícím simultánní přetlumočení český text. Český text ale nebyl překladem právě té repliky, která tvořila podkladový záběr. V českém textu se objevily významové prvky, které nemají oporu ve skutečném vyjádření respondenta, ale jakoby doplňují část významu k tomu, co prokazatelně řekl respondent. Zejména vyjádření o zvažovaném návratu za určitých okolností je doplněno tak, že v českém překladu se hovoří o zvažování návratu konkrétně do Iráku (a v moderátorském uvedení téže reportáže se ve stejném významu vzletně hovoří o zvažovaném návratu do „rodné vlasti“). Vzniká tak dramatická konstrukce, že respondent staví problém s nabízeným bydlením tak ostře, že by raději odvedl rodinu do války, než by nevyhovující nabízené bydlení přijal. Hned vedle takto jakoby simultánně přetlumočeného vyjádření je zařazeno vyjádření neutrální osoby, že byty nabízené irácké rodině jsou dobré. Reportáž tak opět dotváří obsah situace v tom, že znepokojení z úrovně bydlení v hypotetické rovině je postaveno vedle pozitivního vyjádření o úrovni konkrétních nabízených bytů. Reportážní záběry současně naznačují, že jde o bydlení v domech v centru Jihlavy, ačkoliv interiér bytů nebyl ukázán. Zjednodušeně je tedy možné shrnout, že z reálného vyjádření ve smyslu, že při případném nabídnutí konkrétně nespecifikovaného nevyhovujícího bydlení by se rodina raději vrátila do Libanonu, se v reportáži stalo vyjádření, že nabídnuté dobré byty v centru Jihlavy jsou pro rodinu do té míry nevyhovující, že než aby toto ubytování rodina přijala, raději se vrátí do válečného Iráku.

Pro konečné posouzení korektnosti inkriminované pasáže rozhovoru je podstatné provést porovnání obsahu původní repliky v originále s textem profesionálního českého překladu, a dále získat přehled o reálném kontextu celého rozhovoru, do něhož byla tato replika zasazena.

S ohledem na shora uvedené rozhodla Rada na svém 5. zasedání 2016 konaném dne 1. března 2016 požádat provozovatele vysílání FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, 18000 Praha 8, o podání vysvětlení, jaké bylo znění originálního cizojazyčného textu a jaké bylo znění textu profesionálního českého překladu promluvy či promluv pana Georgise Batta, jejichž česká verze ve znění „Chtěli bychom tady zůstat a později i pracovat, ale nejdůležitější je pro nás bydlení. Než abychom bydleli v přemalované kravině, tak to se raději vrátíme do Iráku.“ byla prezentována hlasem redaktora mimo obraz ve formě přímé řeči způsobem evokujícím simultánní přetlumočení při cizojazyčné replice tohoto respondenta v pořadu Zprávy FTV Prima vysílaném dne 11. února 2016 od 18:55 hodin na programu Prima v reportáži Irácké rodině se nelíbí byty, na jakou otázku nebo otázky promluva reprezentovaná odvysílanou českou verzí reagovala nebo v jakém kontextu zazněla, tj. např. jestli zazněla v kontextu probírání parametrů bydlení obecně nebo v kontextu probírání parametrů konkrétních bytů, jaký byl profesionální překlad reálně odvysílané cizojazyčné promluvy pana Batta do češtiny a na jakou otázku tato reálně odvysílaná promluva reagovala.

Všechny požadované a relevantní údaje nám prosím sdělte ve lhůtě do 20 dní ode dne doručení této žádosti.

Poučení:

Tomu, kdo bezdůvodně odepře podat vysvětlení, může správní orgán dle ustanovení § 137 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. uložit pořádkovou pokutu až do výše 5 000 Kč.

Ivan Krejčí
předseda Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání

JEDN. IDENT.: RRTV-4853664
VÁŠ DOPIS ZN.:
NAŠE Č. J.: RRTV/115/2016-LOJ
SP. ZN.: 2016/34/LOJ/FTV
ZASEDÁNÍ RADY: 1-2016/ poř.č. 12
VYŘIZUJE: Analytický odbor
DATUM, MÍSTO: 7.1.2016, Praha

FTV Prima, spol. s r.o.
Na žertvách 132/24
18000 Praha
Česká republika

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) v rámci své působnosti dané § 5 písm. f) a v souladu s § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, v platném znění (dále jen zákon č. 231/2001Sb.),

upozorňuje

provozovatele FTV Prima, spol., s r. o. IČ: 48115908, se sídlem Na Žertvách 24/132, Praha 8 - Libeň, PSČ: 180 00, na porušení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., kterého se dopustil odvysíláním obchodního sdělení DayDee, uvedeného jako „miniduel v pořadu Odpolední zprávy“, dne 9. prosince 2015 od 17:30 hodin na programu Prima, které obsahovalo tyto reklamní prvky: kvalitativní hodnocení („je to fakt povedený“), přímá nabídka ke koupi („kupte si DayDee a budete vypadat jako já“), které byly propojeny s několikerým opakováním názvu parfému. Rozhovor s hercem je zaměřen z velké části na představení tohoto produktu, je zdůrazněno, že jde o jedinečnou vůni, která se samotnému Dejdardovi velmi líbí, stejně jako jeho blízkým. Výrobek je opakovaně zmíněn v pozitivních konotacích. Rozhovor má tedy jednoznačné znaky a výrazný komunikační potenciál obchodního sdělení, přičemž je účelově deklarován jako součást zpravodajského pořadu. Jde o slovní a obrazovou prezentaci zboží, přičemž tato prezentace, záměrně sledující reklamní cíl, může veřejnost uvést v omyl o povaze této prezentace.

Rada provozovateli televizního vysílání stanovuje lhůtu k nápravě 7 dní ode dne doručení tohoto upozornění.

Odůvodnění.

Rada se na svém 1. zasedání, konaném dne 7. ledna 2016, zabývala diváckou stížností č.j. RRTV/10467/2015-P.

Rada zjistila následující:

Dne 9. 12. 2015 v čase od 17:30 hodin byl na programu Prima odvysílán pořad Odpolední zprávy, v jehož rámci se vyskytlo následující sdělení (od cca 17:40 hodin):

Rubrika „Miniduel“, hostem je herec Martin Dejdar.

Rozhovor začíná „veselými historkami z natáčení“ seriálu Přístav, Dejdar vypráví o dabingu seriálu Simpsonovi, řeší se oslava jeho narozenin apod.

Potom moderátorka přechází k prezentaci, resp. propagaci parfému: „Daří se vám všude, dokonce máte i svůj parfém“. Přirovnává Dejdara k fotbalistovi Beckhamovi, který má také svou značku parfému. Dejdar reaguje laškovně a rozverně, rádoby v nadsázce, a mj. vykřikuje: „Kupte si DayDee a budete vypadat jako já!“ Moderátorka se **ještě ujišťuje, jak že se parfém jmenuje**, Dejdar důrazně opakuje „DayDee!“. Poté asi minutu společně řeší původ tohoto názvu, Dejdar vysvětluje, že jde o kombinaci jeho přezdívky z dětství a zároveň o anglický výraz pro Den D, „kdyby náhodou prorazili za hranice“. Název a jeho části se tedy několikrát zopakují. Dále vypráví o vzniku parfému, že se podařilo vytvořit vůni, která se mu líbí, a která „se tady nedá koupit nikde“. Uzavírá výroky, že „je to fakt povedený“, a dále „mám z toho radost, protože jsme jednička na trhu českým“. „No tak velká gratulace, Martine!“, uzavírá moderátorka.

Rada nadto dále zjistila, že parfém má svoji webovou stránku (viz obr.), kde je představen podobnými slovy, resp. je zde vylíčen zrod názvu. „Název samotné vůně vychází z anglického překladu Day Dee, nebo-li den D. Navíc Dejdy je Martinova přezdívka z mládí.“

Na portálu iplay je k vidění video s názvem „Jak voní Dejdy? Martin Dejdar má svůj parfém!“, kde je tento produkt také představen.

Sdělení odvysílané v rámci pořadu Odpolední zpráva tak působí dojmem fragmentu ucelené a předem připravené mediální marketingové kampaně.

§ 2 odst. 1 písm. q) zákona č. 231/2001 Sb.

„Pro účely tohoto zákona se rozumí skrytým obchodním sdělením slovní nebo obrazová prezentace zboží, služeb, jména nebo názvu, ochranné známky nebo činnosti výrobce zboží nebo poskytovatele služeb, uvedená provozovatelem vysílání v pořadu, pokud tato prezentace záměrně sleduje reklamní cíl a může veřejnost uvést v omyl o povaze této prezentace; taková prezentace je považována za záměrnou zejména tehdy, dojde-li k ní za úplaty nebo obdobnou protihodnotu,“

§ 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb.

„Provozovatelé vysílání nesmějí zařazovat do vysílání skrytá obchodní sdělení,“

Ve výše popsaném vysílání bylo využito prvků, které ve svém společném a celkovém vyznění propagovaly produkt - parfém DayDee herce Martina Dejara. Rada konstatuje, že ve výše popsaném sdělení došlo nejen k vychválení produktu, ale dokonce i k přímé výzvě ke koupi. Došlo tedy k prezentaci zboží se zjevným záměrem upozornit na toto zboží a jeho přednosti diváky, přičemž tito mohli být uvedeni v omyl o povaze této prezentace, neboť k ní došlo v rámci zpravodajského pořadu. Propagace produktu se zúčastnila přímo i moderátorka zpravodajského pořadu.

Skrytým obchodním sdělením nemusejí přitom být pouze ty případy, kdy dochází k prezentaci zboží či služeb za úplatu či protihodnotu (slovní spojení „zejména tehdy, dojde-li k ní za úplatu nebo obdobnou protihodnotu“ naznačuje i jiné možnosti). Záměrné sledování reklamního cíle je v daném případě plně doložitelné mediální analýzou odvysílaného audiovizuálního obsahu.

Rada se věci podrobně zabývala na svém 1. zasedání, konaném dne 7. ledna 2016, a dospěla k závěru, že je nezbytné provozovatel FTV Prima spol. s r. o. upozornit na porušení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., kterého se dopustil odvysíláním obchodního sdělení DayDee, uvedeného jako „miniduel v pořadu Odpolední zprávy“, dne 9. prosince 2015 od 17:30 hodin na programu Prima, které obsahovalo tyto reklamní prvky: kvalitativní hodnocení („je to fakt povedený“), přímá nabídka ke koupi („kupte si DayDee a budete vypadat jako já“), které byly propojeny s několikerým opakováním názvu parfému. Rozhovor s hercem je zaměřen z velké části na představení tohoto produktu, je zdůrazněno, že jde o jedinečnou vůni, která se samotnému Dejdarovi velmi líbí, stejně jako jeho blízkým. Výrobek je opakovaně zmíněn v pozitivních konotacích. Rozhovor má tedy jednoznačné znaky a výrazný komunikační potenciál obchodního sdělení, přičemž je účelově deklarován jako součást zpravodajského pořadu. Jde o slovní a obrazovou prezentaci zboží, přičemž tato prezentace, záměrně sledující reklamní cíl, může veřejnost uvést v omyl o povaze této prezentace.

Pokud Rada dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. zjistí, že provozovatel vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej na porušení tohoto zákona a stanoví mu lhůtu k nápravě, která musí být v souladu s ustanovením § 59 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. přiměřená charakteru porušené povinnosti.

Dle § 59 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. dojde-li k nápravě ve stanovené lhůtě, Rada sankci neuloží.

Pokud by provozovatel uvedenou povinnost dále neplnil, bude Rada, v případě dalšího zjištění stejného porušení zákona č. 231/2001 Sb. oprávněna ve správním řízení uložit sankci v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 231/2001 Sb.

Poučení:

Proti upozornění na porušení zákona není možno podat žalobu ve smyslu ustanovení § 66 zákona č. 231/2001 Sb.

Ivan Krejčí
předseda Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání